

a Testamento. alicuius amici sui no cōtemplatiōe possidētis. als se...

b Exacto. id est finito r libero pñunciato.

c Al supradictis rebus. i. ab his q̄s ipse seruus dñi esse p̄fitetur.

d In sequestro. ante iudiciū vero finitū non nisi caueat. vt. s. ti. j. l. j. s. sup. hac. r. s. ea. l. s. j. r. est rō quare sic in seq̄stro r etiā illa de quib⁹ erat cautū q̄ nō sic amodo confidit de eo.

e Ab vtroq̄. id est domino r seruo.

f In medio. puta apud sequestrum.

g Cōtendat. finita cā liberali. r eo libero pñunciato vt dixi tibi exacto r. r. ad hoc. ff. de libe. causa. impera. r. j. ti. j. l. fi. r. s. de inge. man. l. j. in fine.

De ordine cognitiōnū. Quia cū questio ne status cōcurrit quādoq̄ alia questio: ideo de ordie eaz dicit. Vel sic. De liberali causa q̄ liter agat. s. plene dictū est. Sed q̄ liberalē questionē cū alijs sepe contingit moueri. r querif de qua prius sit cognoscendū vel pñunciandū. Ideo ponit de ordine cognitiōnū. s. libera lium tantum. l. 30.

a Am r ipse. pati. dic q̄ dicebā te seruum r puo co ad seruitutē tu volebas me cōuenire. id est accusare: r sic vtraq̄ q̄stio est principalis r sic nō facit ad ea que nota nūm⁹. s. d. ordi. iudi. l. j.

b Qua rōne. nota q̄ questio stat⁹ ciuiliis est.

c Cōdictiōe. p̄tra. ff. de ordi. cog. l. quoniaz.

d Cōtendit. q. d. nulla est rō. vt. r. j. ad. l. in l. de adul. quonia alexandrum.

e Ordinariū. qd d̄ que questiones debeāt alijs precedere.

f Iudiciū. vt. j. eo. si status r becvera nisi sit tale crimen ex quo me vis accusare quo etiam serui accusant. vt. ff. de in. l. vij.

g De hereditate. de vtroq̄ p̄ncipaliter agebat. nā petebat qdam hereditatē r libertatē q̄ se liberū dicebat: prius agit r finit cau sa liberalis: nisi ex testamēto pendeat libertas. Itā tunc precedit que stio testamenti. vt. ff. de peti. here. si quis libertatē. Si vero de libertate ageret in modū exceptionis obtinet qd sequif vt pñunciet in p̄ncipali causa de hereditate nō de incidēti nisi p̄sequentiā. Alij dicunt semp̄ agi secūdario vel incidenter de libertate r p̄ncipaliter de hereditate r qd dicit prius r. vt cognoscat nō vt iudicet: r qd subicit. sed si dicit. i. quīs. r qd dicit cā libertatis. dic appōsita i modū exceptiōis.

h Libertate. in modum replicationis.

i Ageretur. scz p̄ncipaliter.

j Pñunciatū. vt scz si postea suscitef causa liberalis: beat locū ex...

ceptio rei indicat: eo q̄ agens venit id qd in sentētia iudicis p̄tinet. vt. ff. de excep. rei iudi. si qs cū totū. l. cū querif. Sed videt nō sufficere vt. ff. de libe. ag. si qs a liberis. s. si vel parēs. r. s. solēt. r. ff. de his qui sunt sui vel alie. iuris. l. pe. que sunt cōtra. in qbus dicit q̄ lata sententia in alimētis nō p̄iudicat in filiatiōe nisi r de ea pñunciet. Sol. pos...

gnitionē suā p̄side p̄bente. **Q**uā nēcessē est ante sciri si delictū p̄batū fuerit: vtrū vt in liberā r ingenuaz anvt i ācillā p̄stituit opoztet iudiciū

Questio status mota impedit accusa tionem inchoari etiam inchoatam termi nari donec de statu sit cognitum. b. d. Sa.

Imp. 502. a. mēnedemo. l. iij.

Status cōtrouersia pateris lite pus liberali terminata: si p̄te fuerit pñunciatū: agere etiam aduerf eū q̄ se dñz tuū esse p̄tendit nō p̄biberis. qd si ideo te ab accusa tione elideri q̄s suū nō p̄pziū s̄z alie nū: liberale qdem iudiciū cessat: cause autem examinatio apud euz qui iudicat ostendet vtrum ne accu satio induci debeat propter status persone an euanescat.

Patens questionē status non potest interim petere debitum a debitorē: quia in certū est vtrūq̄ petere sibi p̄tineat an aduer sario. b. d. bal. vel sic. Questio vt exceptio status impedit eum de cuius statu querif actionem mouere vel exercere prius q̄ de statu fuerit cognitum. b. d. Salice.

Imperat. Diocle. r Adari. aa. alpheo. l. v.

Quā status questionem tibi moueri r te debita velle pe tere cōmemozes: ordinariū est pri us solēnib⁹ interpositis (si hoc iuris admiserit ratio (causā liberalē apd p̄sidē puincie decidi: vt si liber fue ris vel suus nō esse pñunciat: tunc tibi iure d̄bita restitui inbeat: dū b̄ incertū est vtrū ne tibi libero p̄stitu to an domino tuo (si seruum te sen tētia declarauerit) debeat: ad solu tionē debitorē tuū v̄geri nō opz.

De rebus raptis ab his q̄s suos tuos intendis nō prius querif q̄ causa seruitu tis r libertatis decisa fuerit. b. d. Salyce.

Idē. aa. r. cc. alexādrīe. l. vi.

Sres tuas raptas tibi vel a motas eē dicis ab his q̄s ser uos tuos eē cōrēdis: hiq̄ in liberta tē p̄clamauerint: causa liberalis p̄ us aduerfus eos: r tūc damni dati rerumq̄ amotarum lis apud p̄esi dem p̄rouincie contestanda est: vt si quidem liberi vel serui non esse

Idē. a. Valeriano. l. x. iij.

Scrimen aliq̄ inferatur ei quā ingenuā esse dicis: ante liberalis causa suo ordie agi d̄z: cō...

Quā pōt ita poni vt ibi. ff. de his que in testa. dele. l. j. circa p̄n.

Am status. tibi moueri. a titio.

Debita. qz qdā sunt c̄ria in qb⁹ seruus bñ hz p̄sonā stādi i iudicio.

P̄tere. ab his quibus mutuā dedisti pecuniā.

Admiserit ratio. nō admittit hoc ratio iuris vel uti si p̄sona si talis de cuius statu queri non possit puta impubes: nec eius interest modo. id est ante p̄b̄tatē agi. vt. ff. de carboniano edicto. l. iij. s. cause. r. ff. de libe. cau. l. diui. in p̄in. Vel qz nō sit cōpetens iudex vt possit p̄nū ciare de libertate puta qz est pedaneus. vt. s. de pedane. u. l. ij.

Non esse. qd quādoq̄ fit. vt. ff. de p̄oba. cir. ca.

Libero constituto. i. pñunciato.

Sres tuas. amotas. large ponif hic hoc verbum.

Et tunc. s. lite p̄testata in causa liberali. vt. ff. de libe. cā ordinata.

Sentētia sup alimē tis lata an p̄iudicet i filiatiōe.

Casus.

Ingenū. a duob⁹ cōueniebat ab vno sup crimibus ab alio sup causa status.

Dicis. p̄tra aliquē qui dicit eam ancillam suam.

Cōstitui. id est pro nunciari.

Status. agere. sup aliqua lite.

Elidet. i. repellet.

Cessat. nō em de li bertate vel ingenuitate cōtendit. vt dixi. s. de li bera. causa. iuxta.

Cause. s. c̄rialis sit d̄ exceptuatis. Vel dic libertatis incidentis.

Induci. scz in iudi cium r incipiet termi nari. Itā quedā sūt cau se q̄s etiā sui agere p̄nt. vt. ff. d̄ iudi. vij. als ali ter ponif induci. vt. ff. de in. r post. s. j. Vel h̄

Serui qñ qz possit agere.

Judex pe daneus d̄ libertate nō p̄t p̄ nunciare.

Cōtinua tio.

Liber Septimus.

A Pronunciens. scz in causa liberali.

B Secus. i. secus si pronunciens serui. nā domitūc corriges eos. vt. s. an seruus ex facto suo. l. finali. r. ff. de fur. serui. r. filij.

C Quando. arripuisse qz dominus rapuit seruo.

D Obsequijs. i. si ex possessioe seruitutis pclamat in libertatē.

E Direptoz. etiā post litē contestatā in petitorio nō solū ante vt bic i nuit statim. r. s. cū aut.

F Exegerit. i. si liber pronunciatus fuerit.

G Vocatur. ex possessione libertatis.

H In eum. id est vsqz in eum diem.

I Nō poterit. si alium de non poterit habere alimenta.

K Litis sumptus. not. ar. p subdito vt si agat cōtra prelatū debet interim habere expensas ab ecclesia. vt. s. de carbo. edicto. l. ij. r. ff. de iure deliberandi. filius. r. de libe. ag. si neget. r. de inofficio testamēto. si instituta. s. penul. r. ex tra de accu. c. ex parte r. de petitione hereditatis l. heres furiosus. r. qd nota. s. de ali. pu. pres. l. j. r. ff. de iniur. l. lex cornelia. in fine. r. facit ad hāc. l. s. ti. j. l. si. r. s. tit. ff. l. j. s. sup. r. delib. cau. si tibi seruitutis.

L De collusione detegenda. Quia dñs vel patronus libertū ingenuuz fingit r. hoc facit colludendo in iudicio libera li gratia forte alicuius honoris querendi pmittit premiū detegenti hmoi collusione vt habeat in suū libertū vt seruū illū cū quo est collusum: r. dominus vel patronus ius suū amittat.

M Am seruū. false captiuitatis. hec asseuerant pncipi qz captus fuisset ab hostibus r. redēptus cum nec etiam de vrbere xisset: nec etiā de camera dñe: r. ideo impator rescriptit eum ingenuū esse qd rescriptū non tenet qz falsa suggestione fuit impetratū fm Jo. m. Dedisse. dare em potuisset nondū accusata. vt insti. de heredi. insti. s. est autem.

N Emissum. diu em pms rescriptit captum ab hostibz r. redemptū ingenuitatem nō amittere. r. facit. j. de mulie. que seruis pro. l. j.

pnunciatur: tunc demū damni dati r. amotarū rerum pcedere possit adhibita pbatōne condemnatio.

S Si vero secus questio rerum amotarū euanescat.

T Si possessorū rei recuperade r. petitorū sup libertate simul intēt: ab eodē petitorū prius decidit: r. ex ei aduētū ad possessorū reuertet. Sinaut possessorū ab vno r. petitorū sup seruitute ab aduersario intēt: possessorū prius terminat r. postea ad petitorū transit. b. d. Sali.

U Impa. Costan. a. ad Basium.

S qñ negociū status fuerit exortū: si ab eius parte q dicit seruus aliqd dicat dñs arripuisse: prius cōsiderari placet vtrū de possessione seruitutis in libertatem reclamandū putet. an vero ex possessione libertatis in seruitutem vocef. At si eū de obsequijs seruilibus libertatē cōstitit flagitare ante decidi status puenit causaz: atqz ita preberi direptozuz negociozuz (si res exegerit) audientia. Nō si ei qui ad seruitutē vocatur quicqz directuz esse memoret: vniuersa que pstitit ablata ita demū reddi cōuenit ei qui seruus esse contendit si modo saluā rē futurā per idoneos fideiussores pmiserit. Nāz si tales nō potuerit dare: tunc ea conuenit de quibus in iudicio tractabitur sequestrari in eum diē in quo cōtroversia sopiatur r. ita vt ex hisdē si aliqua alia facultas esse nō poterit r. tū litis sumptus r. alimonie homini subministret quantū moderato iudicis arbitrio fuerit estimatum.

V Quz autē necdū lite de statu mota res ab aliquo direpte sint: r. sentētia de restituenda possessione rexta: ille (ne huic snie satisfieret) de statu p rtrouersā mouit: necessitatē habebit r. sine satisfactione easdem res reddere: r. tunc liberalē causam fm iuris ordinē exercere.

De collusione detegenda.

A pendaciū in substāiali causa vt pncipali motiuo pūlegū vel rescripti reddit pūlegū nullū. bal. vel sic. Seruus colludēdo cū domino nō efficit ingenuus nec ex rescripto ex falsa causa ipetrato. b. d. sa.

Impatores Diocletia. r. Adax. aa. r. beodo.

A m seruuz matris tue r. stuproviolasse dñam suaz r. turpis cōiunctionis maculā excogitade ingenuitatis collusione: ac false captiuitatis vel amēto: apud cōpetētē iudicēz obtegere voluisse pponas: nec libertatē ei matrē tuā dedisse s; in solā ingenuitatē eū nude volūtatis

Cōsensus. qz r. tu fili credēs matri quqz credidisti eū ingenuū cui erroneus cōsensus nō nocet. vt. ff. de iurisd. om. iudi. l. si per errorez. r. s. de iur. r. fac. igno. l. cū testium. r. de testa. mili. l. ex bis.

P bertine. pactis vt. s. de ingenu. manumi. l. ingenui.

D ena. amissionis liberti.

mēdacio pducef nifaz asseueras: seruum esse palā est: qm etiam diui pū rescriptū sup captiuitate emissum quā nō intercessisse significas ingenuum fecisse nō videatur: nec asseueratio cōsensus tui ingenuitatis ius tribuere potuit.

P Der pactū libertinus non efficitur ingenuus: r. detegens collusionem efficitur eius patronus. b. d. Salice.

J idē. aa. r. cc. Adilefio. **Lex. ij.**

I bertine cōdictionis pstituti priuatis pactis imutare statū tuum nō licere numiano senatus cōsulto cōtra collusorē pena statuta premio quo detegēti promisso manifeste declaratur.

De de statu defunctorum post quinquennium queratur.

P rescriptio qz tūef auctorē eius successorem tūef. b. d. bal. vel sic. Si de statu manumissoris defuncti non potest qri nec ēt de statu ab eo manumissi. b. d. Saly.

Imperato. Seue. r. Antoni. aa. Piconi.

Titu. xxi. Lex. j.

A ditus cōpetens iudex cām prescriptio nis examinabit r. si domicie patronuz qui vt ciuis romanus vsqz in diē mortis vixit annos quoz ante qz lis bonozum mulieris inchoaret vita decessisse cōstitit: liberte status ex persona manumissoris non retractabitur.

S i de statu matris defuncte non pot queri propter lapsum quinquennium nec etiam filij. b. d. Sali.

J idem. aa. r. cc. Adaxi. **Lex. ij.**

S is q te heredes fecit ppter matris pditionē seruus dicit: r. mater an quoz ānos litis morte vita decessit: pscriptio loc erit cū queri de statu nō possit nisi p dictione matris tractet: hec ita sunt si qz diu vixit sine interpellatione vt ciuis romanus egit.

Q uestio status mota in vita alicuius durat post eius mortem vt sciatur quem habeat successorem. Saly.

Imp. Alex. a. olimpiadi. Lex. ij.

Q uis defunctus sit maritus quondā tuus cui status questio inferebatur: causa tñ etiaz post obitū eius ppter emolumentuz successiois durat: eāqz apud euz q de hereditate vel de singulis rebus indicaturus est decidi oportet.

Q ui vt ciuis romanus vixit per quinquennium eius successio non potest in dubium reuocari: secus si non sit quinquennium lapsum. b. d. bal. Vel sic. Si infra quinquennium a morte defuncti numerandum de statu eius sit qsitū r. de peculio ei: r. de manumissis ab eo pot queri. b. d. Saly.

J dem. a. marciano. **Lex. iij.**

P remio. qz acgrit sibi ins patronatus. vt ff. eo. si libertinus.

De de statu defuncto. r. c. Hinculqz dicit de statu. sed qz statū taz vini qz defuncti tūef pscriptio ideo de hac incipit. Et no. qz de ipsi statu defuncti pncipaliter etiā ante quinquennium agi nō pot. vt. s. de lib. cau. l. pncipaliter. Sed ppter posteros r. peculū querit etiam de statu defunctorū infra quinquennium.

Q ueraf. ad maluz sed ad bonū. vt scz sit liber perpetuo querit. vt ff. eo. l. j. s. fi. r. l. penul.

A ditus. stichus. detegens vt liber manumi sit cōseruam suā domiciā: elapso quinquennio post mortem stichi decessit. r. hec mānissa instituit sibi heredem ptra quē agit nūc ad peculū dñs stichi r. domicie heres excipit eā fuisse liberā: s; dñs replicat qz stichus etiam erat seruus q manumi sit eā vnde libertates ei dare nō potuit: s; heres duplicat qz quinqz anni elapsi sunt post mortē stichi. Vnde etiā de manumissa ab eo queri nō pot. Nam de statu etiaz modo mortui vel etiam vini queri nō pot s; tractari etiā oportet de statu mortui ante quinquennium. vt bic. r. j. l. pxi. r. ff. eo. l. j. ij. r. iij.

P atronū. stichū. r. Manumissoris. iō q dicit seruus: nā non debet hoc queri. **S** is. stichus. **A** note. de bonis. **De statu. scz stichi.** **E** git. tria sunt que dant cām pscriptio ni. scz vt defunctus sit r. quinquennium pterierit a morte tua manumissoris. r. qz ingenuus vixit tēpo re mortis. vt. s. l. pxi. **Q** uis. tñ. te herede relicta. **I** nferbat. se vinē te vt liberto. **D** urat. scz infra quinquennium. ad hoc. j. ne pē. appel. l. qzuis. r. s. de libe. cau. l. pncipaliter.

Cōsensus erroneus nō nocet.

Defuncti status ante quinquennium queri nō pot.

Causa pot nit.

Prescriptio tria dant cām

Expēsas hēat ab ecclesia subdit agēs ptra prelatum.

Si is stichus

Sis. stichus. **C**ivis romanus, dictus stichus. **E**ius. scz stichi. **C**episti. lite rite ptestando: secus si nō rite. vt. j. e. l. pe. s3 bec substa-
tia finita quoquomō nō poterit agi vltra quinqz annos occasione in-
terrupti. vt. ff. e. l. h. s. fi. **Q**uod est costi-
tutū. nō posse. vt. ff. e. l. j. j. rñ. 7. s. e. l. proxima. **P**ertinet. vt. ff. de
carboniano edicto. l. de
cessit. sed cōtra. ff. de ad
optio. l. post mortē. sed
ibi a patre fuerat emāci-
patus licet minus solē-
niter. hic ab alio: vt. ibi
steterat sic dñi: 7 sic ibi
erāt dno. l. factū suuz 7
tēporis cursus. l. decen-
nū. vt arg. j. de fun. pa.
l. si. Itē nota hic nō pce-
di de similibus ad simi-
lia. sed argu. contra. ff.
de legi. 7 senatuscōsul-
tis. l. non possunt. **M**ater. pupillū
currit ergo pscri-
ptio quinqz annoz cō-
tra pupillos. 7 sic est cō-
tra. s. in qui. can. in in-
teg. resti. nō est necessa-
ria. l. si. sol. bec corrigif
Nec hic incipit contra
predecessorē pupilli: 7
finit ptra pupillū: s3 re-
stituet: qd nō placet. vt
ff. eo. nō esse. sed tu dic
q hoc est spāle. Itā oliz
currerat 7 nō restitue-
bat. at. l. ptra dicit de
bis que currēbāt. 7 etiā
restituēbantur. **Q**d si varietas. qz
aliquando vt ancilla 7
aliquādo vt libera vixit
tēpus em vltimū īpici-
tur. vt arg. ff. de acqui.
pos. si quis autē. 7 de le-
ge aquilia. Item mela.
s. sed 7 si. **P**ater. questio
nibus. scz sup in-
genuitate. vt. s. de pe. iu-
di. l. h. 7. s. vbi cā sta. l.
iam dudum. **S**tatus qntū ad bo-
nores picipēdos qui nō
dant nisi filis ingenuo-
rū. sic 7 no. s. de seruis
reipublice. l. ritu. Item
nota hic q ptestatio nō
iure facta p nō facta ha-
bet. vt. ff. de indi. l. iij.
s. p demnatuz. 7. j. si ex
fal. instru. per totū. 7 ta-
lis ptestatio etiā ad in-
terruptionē nō pdest si
cut nec ab alio facta. vt
ff. de dimer. ref. l. inter
quattuor. **R**epetitio. nul-
la. longa. vt. s. de rei ven. nullo s3 lon-
gissima sic. vt. j. de pre-
scriptione. xxx. annozū
sicut. vel nullo omni-
no fm has leges. **A**tqz latitās. mala fide. 7 sic iste tit. tm bone fidei possessorē tuet.
De longi temporis prescriptione 7c. De prescriptione que tuet

Sis. que seruu tuū fuisse: 7 a
fratre tuo manumissum atqz
beredē scriptū esse. pponis post ma-
numissionē vt civis romanus vire-
rit nec intra quinquēniū post mor-
tē eius status questionē mouere ce-
pisti: intelligis neqz heredib9 ab eo
scriptis neqz his quos liberos esse
voluerit: ptrauerisā te j formā se-
natuscōsulti facere posse. **Q**d si
priusqz iā id tps spaciuz excederet
agere cepisti: 7 peculū ei9 more iu-
dicioz psequi: 7 cū manumissis or-
dinata lite fm formam edicti expe-
riri non phiberis. **De emancipatione ingenui defūcti et
post quinquēniuz pōt queri. b. d. Salice. **I**mpa. Sor. a. Senec. Lex. v.
Q**uod est constitutū post quin-
quēniū de statu defuncto
rū questionē incipere non posse: ad
speciē emācipationis iure. necne p-
fecta sit minime pertinet. **A**n defunct9 vixerit vt ingenuus in
spicitur tps mortis eius: 7 sufficit pbari q
cōis opinio sic se habuerit. b. d. Salice.
Imp. Na. 7 gal. aa. polle. Lex. vi.
Sopinionē vixit: 7 quinquēniū a
die mortis eius excessit: potes rem-
publicā 7 pupillū si tibi status qōnē
mouere tēptauerit nota pscriptio-
nis repellere. **A**n autē p ingenua
in die mortis egerit: in iudicio req-
ref. **Q**d si varietas interueniat
posteriora tpa spectari conuenit.
Etiam contra fiseū currit bec prescri-
ptio quinquēnalis. 7 ptestatio facta apud
iudicem incōpetentem non interrumpit
prescriptionē. b. d. Sali. notabiliter.
Impa. Dio. 7 Max. aa. helio-
doro. Lex. vij.
Spater tuus velut ingenu9
vixit. nec status ptrauerisā quasi fi-
sci seruus esset apud pfidē puincie
q sup hmōi qstionibus iudicare so-
let: s3 apō pcuratorē reipublice nō
cōpetētē iudicē passus est: post qz ei9
mortē quinquēniū effluerit: status
tuus ex prescriptionē que ex senatus
cōsulto emanat pfectus est. **R**es que nullo titulo possidentur nō
prescribunt. Item status eius qui decessit
in fuga 7 latitatione nō cōualescit tempo-
ris cursu. b. d. Bal. vel sic. Itē pscriptio
quinquēniū non habet locuz in repetitio-
ne peculij ipsius serui qui decessit in fuga
constitutus. b. d. Salice. **I**dem. aa. Theodoro Lex. viij.
Repetitio peculij rez serui tui
si nullo iusto titulo intercedē

statum defuncti dixit: nunc de ea que statum viui.
Mala fide. diu. i. viginti annis. vt. j. l. proxi.
Prescriptio. l. xx. annoz vel minus. vt. s. de ser. fugi.
l. j. Sed qd de pscriptio. xxx. annoz. rñ. locū bz. vt. j. de
prescrip. xxx. an. Sed qd in ascriptiōis. Videt q nullo tē-
pore. vt. j. de agri. 7 cē.
cū satis. li. xj. 7 est ratio
ne terre dserant s3 dic-
t. an. vt. j. de prescrip.
xxx. an. l. oēs. 7 de an-
excep. l. j. de agri. 7 cē
si. cum scimus. s. illud
lib. xj. **N**on esse. vt. s. vbi
cā sta. l. j. 7 de libe. can.
ea que. Et sic nō. prescri-
mi que esse male fidei eo
q aliqui fuit: sic. s. ti. j. l.
fi. 7. s. de ser. l. altius.
Restat in iusto ini-
tio. i. iusta cau-
sa dante initū veluti si
cuz alicui bona fide ser-
uiret de facto ab eo ma-
numittat 7 in libertate
moret fm. j. d. vel saltē
in ea opinione sit vt pu-
tet se liberum. **P**ossessio. id est qñ
possessio: nemo enim se
possidere potest. **B**ona fide. etiā sine
titulo. vt aiunt doct. sic
s. de serui. l. j. sic 7 in p-
scrip. v. an. de quo loq-
tur superiori tit. **P**er. xx. iter absen-
tes vel pntes. 7 est rō
quare mains tps exigat
qz aliud p eo inducif.
qz. s. sine titulo. Itē qz
magna res est libertas.
Item als supfluis esset
hic ti. si sola prescriptio
x. vel. xx. annoz specta-
ref. Sed ali9 dicit q. x.
anni sufficiūt inter pre-
sentes ne deterior pdi-
ctio sit libertatis qz alia
rū rez. Itē nō. q sicut h
libertas sic 7 als existē-
tia sui iuris pscribit. vt
j. de pa. potesta. l. j.
Sola tēporis lōginqtate etiā
si. x. annoz9 curricula exesse-
rit libertatis iura minime mutila-
re oportere cōgruit equitati. **De peculio eius qui libertatem
mernit. **P**eculium si nō sit ademptum sequit
manumissum inter viuos non in vltima
voluntate. b. d. Sali. **I**mpera. Dio. 7 Max. aa. 7. cc.
Ruffino. Titu. xxij. Lex vnica.
Monge diuersaz cau-
sam eoz qui a sup-
stitibus manumit-
tunt: item illozū qui
bus testamēto liber-
tas relinquit9 esse: dissimulare non
debueras. cū sit superiore casu qui-
dem cōcessum tacite peculiu si nō
adimaf9 posteriore vero nisi specia-**

ff. de dona. inter vi. 7 vxo. l. donationes. s. pater. Sed tñ fallit in casu
bus vbi libertas data iter viuos: p inde habet ac si in codicillis esset da-
ta. vt. s. de latina liber. tollen. s. sancimus. 7. s. sed 7 si quis.
Onga. a sup-
stitib9. id est
inter viuos.
Reling-
tur. scz in vltima volū-
tate. nā sic accipit ver-
bū relinquit. vt. ff. de ta-
bu. exhi. l. j. s. fina.
Adimaf. vt. ff. de
pec. l. si sticho. 7 in sti. s.
le. s. peculū aut. 7 arg.
libertas prescribi potest.

Contesta-
tio nō in-
re scā nō
pdest.

Libri Septimus.

Deculū a nō sequit seruuī vl tina vo lūate ma numissū.

Juris est. vt r. s. de coi ser. ma. l. j. §. sed ne circa. Sed q̄ est ratio di uerſitatis. rñ. qz testa'oz disponit in que velit bona transire. r sic pecu liū cū sit de bonis: r sic a libertate exceptū. Sz inter viuos sibi nil exci pit nec alteri. r sic presumit seruo pcedere eadē volūate durate. Vel aliter fm. p. qz in vltima volūate nō pōt sic cogitare. vnde lex pro eo cogitat. vt ar. s. qui. te. fa. pos. l. hac cōsultif sima. §. at cuz. r in auſ. de triē. r se. §. illud quo qz. col. iij. ibi aut pro tu multu mortis r. r hoc placet. Alū tertiam. vt Jo. reddunt rationē. qz primo casu habebit ope ras manumittēs s; mo riēs non est habiturus. ar. ff. mā. l. si vo non re §. inde papinianus.

De senatusconsulto claudiano tollendo. Qz hoc senatuscōsul. clau dianū loquebat contra libertatē ideo de eo tol lendo dicit.

Am in no/ stris. feroci tate. qz p ca ptiuitatez fit seruitus. vt insti. de iu re per. §. ij.

Naturalē. i. ius na turale cū oēs sint liberi de iure naturali. vt ha bes h. ff. de sta. ho. l. li bertas.

Sentētias. vt r. s. de libe. cau. si liber hō. nā si post denunciatio nē factaz libere mulieri ne ad seruuī meum acce dat r iudicē si amodo accedebat efficiebat an cilla mea. vt h. r insti. de suc. libertozū subla. q̄ sic. p se. cō. clau. §. si.

Capta. nil enim est amoris furore vebemē tins. vt hic r in auſ. qui Emo. na. effi. le. §. illud. Eccl. vj. r illd. qz sua te la cupido r illud. Spiv cula figit amor. Item Amor: trahit superos.

In suū dānū. vt fi lī eius nō sint ascripti tū eius: vel serui cū sint nati ex libero vtre qd esset si ex ascriptitia vel ancilla haberet. vt h. r j. de agri. r cē. l. si. in fi. li. xj. r ar. in auſ. de nu ptīs. §. ascriptitio. col. iij. Sed an debeāt pma nere in rure. vt eoz pa tres. vides qz nō. vt. j. d agri. r cen. cū satis. §. j. Sed Jr. §. r pro eo hec lex. r in auſ. pstitutio q̄ ex ascriptitio. r libera. mu. Jte cōtra huic. l. j. de murile. l. iij. vbi post hmoi denūciationē na scunt ascriptitū. Solu. ibi spāle.

De nudo iure qz. Sicut i libertis triplex erat olim status. vt in sti. de liber. §. libertinozū. sic in seruis: vt in qbusdā plenū: in qbusdā seiplenū: i qbusdā nudū. i. sine aliqua vtilitate haberent q̄num qd tol lit hec lex: r oēs sunt plene dñi. vt hic. in fi. r in sti. de iure psona. §. si.

liter fuerit datus penes successores remanere iuris est eidentissimi.

De senatusconsulto claudiano tollendo.

Olim mulier libera seruuī am oze ca pta vel bachata: si ei denunciatum esset a domino ne seruo suo commiseretur: r iu dex super eo eam admonuisset: que tamen non desisteat a cōplexu suam substantiaz perdebatur r libertatē amittebat: fiebat enim pserua. qd qz indignum erat sublatum est qz nec bona pdit: nec amoris seruoze libe ra esse desinit. b. d. Bald.

Impera. Iusti. a. bermoge. magi stro officioz. Ti. xxiiij. Lex. vnica.

Am in nostris tēpo ribus i quibus mul tos labores p liber tate subiectoz susti nimus satis eē im piuz credimus quasdā mulieres li bertate sua fraudari: r qd ab hosti um ferocitate cōtra naturalē liber tatē inductuz ē hoc ad libidines ne quissimoz hominū iſerri. **Clau dianū senatusconsultū:** r omnē eius obseruationez circa denūciationes r iudicuz sentētias conqueſcere in posteruz volumus ne ea que libera cōstituta est vel semel decepta: vel ifelice cupidine capta: vel alio quo cūqz modo contra nataliū suozum ingenuitatē deducatur in seruitutē r sit pessimuz dedecus cognationis sue fulgori: vt que forſitan decoza tos dignitatibus habeat cognatos hec in alienuz cadat dñium: r dñiuz pertimescat forſitan cognatis suis inferiorem qd r in libertis obserua ri oportet. semel r eniz libertatē po sitā per tale dedecus i seruitutē de duci religio tempoꝝ meozuz nullo patitur modo. s; ne serui vel ascri ptitij putēt sibi impunitum esse tale conamen qd maxime in ascriptitio afferendū est ne liberarū mulierum nuptijs ab his excogitatis paula tiz huiusmodi hominū conditio de crescat. **Sancimus** si quid tale fuerit vel a seruo vel ascriptitio per petrātū habere liberā ptātez dñm eius siue per se siue per presidē pro uincie talē seruuī vel ascriptitiuz ca stigatiōe cōpetenti corrigere: r ab strabere a muliere tali. Quod si ne glexerit sciat in suū damnuz huius modi desidiam reuerſuram.

De nudo iure quirītū tollēdo.

Andum nomen qd quis in seruis ha bebat: per banc. l. tollitur r plenum domi

Atique. quirītum. id est romanoꝝ. nā romani sic dicunt. vt insti. de iur. natu. §. sed ius.

Homē. l. volum' eē r sic nec effect'. vt. s. d ser. l. a nullo **De vsucapione p emptoꝝ vel trāſactiōe.** Supra dixit de iure agendi. nunc de iure defendēdi. Vel aliter: dixit de prescriptio

nim in seruis conceditur. b. d. Sali. **Impera. Iusti. a. Juli. pref. pro. Tit. xxv. Lex. vnica.**

Atique subtilitat' lu dibziū per hanc deci sionē expellētes nul laz esse differētiā pa timur iter dños apud quos vel nu dū ex iure quirītū nomē vel tñmo do in bonis reperitur: qz nec hmoi volumus esse distinctionez: nec ex iure quirītum nomē quod nihil ab enigmate discrepat: nec vnqz vide tur nec i rebus apparet: sed vacuū est r superfluū verbū p qd animi iu uenū qui ad primā legū veniūt au diētā pteriti ex primis eoz cuna bulis inutiles legis antique dispo sitiones accipiunt: s; sit plenissimus r legitimus qsqz dñs: siue serui si ue aliarum rerum ad se pertinetiū.

De vsucapione p emptoꝝ vel trāſactiōe.

Qui emit rem ab eo q nō hz ius vendē di dominiū nō acquirit: nec etiam vsuca pit: sed illicite emit. b. d. Bal. vel sic. Tra ditio rei aliene licz ex veditiōe furtum in ducit vsucapionem impedit r dominiū vē dicatiōe nō tollit. vel sic. Res affecta vitio furti nō potest vsucapi. b. d. Saly.

Impera. Anto. a. Flauiano. Titu. xxvj. Lex. i.

Ancipia tua si ab eis distracta sūt qui ius vendēdi non habue runt vendicare ea potes. nec enim vsu capi ab emptozibus potuerunt: cū illicita venditione furtum contra ctum sit.

Prohibitio alienatiōis per defunctū facta cum rationabili causa impedit rei sic prohibite vsucapionem. b. d. Salice.

Impera. alex. a. marcellino. L. ij.

Contra defuncti voluntatē seruos quos propter perfe cte artis peritiam heredibus suis defunctus seruari testamento pre cepit tutores vendiderunt vsucapi non potuerunt.

Partus ancille furtiue apud bone fi dei emptozem conceptus r editus est vsu capibilis. b. d. Salice. r Bald.

Idem. a. Nepotille. Lex. iij.

Matrem eius cuius nomi ne te questionē pati dicis bo na fide emptā possidere cepisti: etiā si ipsa in causam furtiuam inciderit tamē postea conceptū apud te par tum vsucapere potuisti.

Tria tuentur possessorem. s. dominiuz enim debet dñm si pōt certiorare. vt habes. ff. pro suo. l. si ancilla. et si quidē vsucapisti vēdicas si nō habes interim publicianā. vt. ff. de pu. l. si ego. §. partus. r distingue circa hoc vt dixi. s. de fur. ancille.

Cōtinua tio.

Defecti tus habet aliqui nō domini.

Defecti volūtas est lex.

Dupillo rū res nō pnt vsu capi.

Venditioni.

Amore vebemē tins nū bil est.

Serui oli erāt tripli ces.

Bona fi- des q tpe in tractu bus exiga tur.

Anditioni. nō audiet. vt. j. de enictio. l. exceptione.
Bona fide. que est si erret in facto nō sic. si in iure sū quof-
 da. Tu dic etiā si in iure. vt ar. ff. de pe. be. l. 3. r si lege. §. scire. r exigif-
 bic bona fides tpe ptractus r tpe traditionis in veditioe. S3 in cete-
 ris ptractibus sufficit tpe traditionis. vt. ff. p soluto. l. iij. r. ff. e. l. ij. in
 prin. r rationē diuersi-
 tatis dic vt ibi in ti. pro
 soluto. l. iij. notani.
S3 partē possessio-
 nis. nō vi posses-
 se. vt differat a sequenti
 casu.
Bona fide. S3 bo-
 die dic cōtra. vt in auf.
 malef. pos. alienate.
Vsucapione. vt. s.
 de rei vedit. l. aduersus.
Violēter. vi expul-
 sua: nō cōpulsina vt. s.
 qd metus cau. si vi. que
 est ptra. Itē dic amissa.
 a possessore r accepta ab
 inuasore: als posses vt
 capi. vt. ff. de vsuca. nō
 solum. §. si dñs.
Istō cōpetit. vt ar. s.
 de fur. si abducta. r. ff. d
 vsuca. si rē surreptaz r
 pōt bic legi auf. male fi-
 dei r. c. fm. l. d. sed nos
 fm Azo. legimus. j. de
 pscip. long. temp. l. j.
Am sit. obliga-
 tā. r traditaz. et
 dic de facto obligatā vt
 de iure: qz dñs p̄sensit.
 vt. ff. de pig. ac. l. aliena
A debitoze. q obli-
 ganit r sic ptractauit.
Vsucapi. nisi rede-
 at in ptātem creditoris
 arg. ff. p soluto. l. fina.
 si aut suā rez qs obligat
 r surripit fit furtū r da-
 tur actio furti creditori
 s3 nō ipedit vsucapi. vt
 ff. de fur. cū es. §. j. r. ff.
 de vsuca. sequif. §. si rē.
 que sunt cōtra. S3 si ex
 tranens surripit credi-
 tori rē a dño obligatam
 nō vsucapif nisi in dñi
 redeat ptātem. vt. ff. de
 vsuca. sequif. §. qd aut.
Sciens. cōmittit.
 vt insti. de vsuc.
 §. furtiue.
Possidea. ab eo
 qui emit. vt. s. de fur. l.
 alienū. r. l. si seruū. r
 s. e. l. j.
E causa. habent
 nō retētiōe: cū r si res
 esset actoris nō trāsferre-
 tur in rerū dñiuz. vt. s.
 de trāfac. l. si p fundo.
 r. l. siue apud. r. l. si sup
 possessiōe fm. p. r. l. d.
 r. l. d. r Azo. Sed 3o.
 ptra. qz illa duo nō sem-
 per sunt paria: vt ibi do-
 minū trāslatio fit a do-
 mino ibi demū induca-
 ca vsucapio facta tra-
 ditione a nō domino. vt. ff. eo. l. ij. §. si a pupillo.
Am qui. defendit. vt. s. de auc. pre. l. eū q. Sed certe immo vi-
 def q sic. vt. ff. eo. l. ij. §. si a pupillo. que est ptra. Sol. bic sciēs
 pupillū. ibi nō. bec nō placet. vel bic res erat pupilli ibi aliena quam
 bona fide possidebat.

Dignus subtrahit an possit vsucapi.

cōsensus r vsucapio. b. d. bal. vel sic. Lon-
 sensus dñi vel vsucapio ementis bona fi-
 de p̄iudicat ei. b. d. Salp.
Idem. a. Achileio. **Lex. iij.**
Anditioni ancille si consen-
 sum dedisse diuersam ptem
 pbaueris retractādo cōtractū quē
 ipsa ratū habuit non audiet: sed r
 hac probatione cessante si bona fi-
 de emptaz ancillā a veditore bona
 fide distrabēte longi tēporis spacio
 vsuceperis intentio p̄prietatē vē-
 dicantis tenere non potest.
Ahale fidei possessoz. partē quam possi-
 det nō p̄scribit: bone fidei aut possessoz p̄-
 scribit vbi res esset vi possessa. Itē p̄scriptio
 nōdū cōpleta nō tuet possessore cōtra dñm
 veditatē. b. d. bal. Vel sic. Ahala fides pos-
 sessore ad rem et fructus p̄ligit r vsucapio
 nem impedit sicut vitium rei anteq̄ veni-
 at ad potestātē domini. hoc dicit Salyc.
Impera. Soz. a. marimo. **Lex. v.**
S3 partē possessionis male si-
 dei possessoz vendidit id qui-
 dem qd ab ipso tenetur oīo cū fru-
 ctibz recipi pōt: portio aut q̄ distra-
 cta est: ita demū recte petitur a pos-
 sidente si sciēs alienā cōparauit: vel
 bona fide emptoz nondum imple-
 uit vsucapionē. **V**iolēter enim
 possessione amissa priusq̄ in dñi po-
 testatē pueniat vsucapio ēptori (r si
 bona fide mercat⁹ est) non cōpetit.
Vitium furti non purgatum impedit
 rem vsucapi: etiam ab emptore bone fidei
 b. d. cum. l. seq. Salicetus.
Impa. Ibi. a. cum celio collo-
 cutus dixit. **Lex. vi.**
Am sit pbatum rez pignori
 fuisse obligatam: r postea a
 debitoze distractā: palā est nouam
 potuisse cām q̄si furtinā vsucapi.
Vitium furtinitatis officit possidenti
 non rōne male fidei: sed rōne vitij quod
 nō est purgatum. b. d. Bal.
Idem. a. r. c. cōpedi. **Lex. vij.**
Sciens seruū alienū ptra do-
 mini voluntatem venundans
 furtum cōmittit: quod rei vitium
 priusq̄ ad dñm eius reuertat pos-
 sessio non pmittit vsucapionē fieri:
 licet bona fide possideatur.
Titulus trāsfactionis ex quo secuta est
 traditio est idoneus ad p̄scribendū. Se-
 cus si non cōtinet traditionem: sed libera-
 tionem a controuersia mota: quia per hoc
 nō dat titulus in ipsa re. iste est tex. singu-
 laris in. l. p fundo. ff. de trāfac. b. d. Bald.
Idem. a. Seuero. **Lex. viij.**
E causa transactionis habē-

Locupletior. qd tribus modis euenit. Vel qd habet pecuniā. vel
 qd aliud emptum ex ea. Vel talem rem emit q̄ de suo emisset necessario
 sed nō perit. vt. ff. de mi. l. verum. §. item sciendum. r. ff. de so. in pu-
 pillo. r insti. qui ali. l. 3. §. nunc autem admonendi.
Ad iniquum. vendicando rem non restituta pecunia.
Exceptione. no. ex-
 cipiendum contra eum
 qui de preda est sollici-
 tus. vt hic r. ff. d admi-
 tu. l. si minoris. r. ff. de
 excep. do. §. si a pupillo
 r insti. q. ali. licet. §. nūc
 admoedi. r. s. de cur.
 fu. l. ij. in fin. r. ff. de re.
 eo. si fundus. §. j.
De vsucapione pro
 donato.
Sue fuerit
 dñs. nō pōt
 p̄p̄ri casu in
 re traditōis
 posteriore iure vsucapi-
 onis. vt. ff. de dona. §.
 idem aristo.
Donantem. cō-
 trahere. scien-
 tem rem alienam.
Procedere. s. vitio
 furti impediēte. vt. s.
 de vsucap. pro emp. l. j.
Iritam. licz. te-
 mere vt sine cā
 vt hic. r. s. de conditi.
 ob cau. l. si repetendi. r
 insti. de do. §. alie. s3 ex
 causa licet. scz ingrati-
 tudinis. vt. j. de reuo.
 do. l. si.
Erroz. quia crede-
 bat rem sibi esse donatā
 a domino cū nō esset.
Non defendit. nec
 em sufficit credere do-
 natum nisi r donatum
 sit vt hic. r. ff. e. l. j. r de
 vsuca. celsus. r institu-
 de vsucap. §. erroz. nisi
 sit iustus erroz q̄ habe-
 tur pro titulo. vt. ff. pro
 emptore. quod vulgo.
 r p suo. l. si. Quid si pa-
 ter filio in potestate po-
 sito donauit r filius cre-
 dit donationem valere.
 r nō vsucapit filius
 etiā patre mortuo: quia
 donatio nō valuit nisi
 heredes ratum habeāt.
 vt. ff. eo. l. j. §. j. r. l. si pa-
 ter. Sed quasi pro lega-
 to vsucapit forte si non
 habent ratū heredes ex
 tacita donatione cōfir-
 mata. vt. s. de dona. in
 ter vi. r vro. l. donatio
 nes. Itē quid si vir vro
 ri vel econuerso dona-
 uit inter viuos: que nō
 valet: an potest vsuca-
 pi. respon. si suam rem
 non habet locum vsu-
 pio. vt. ff. e. l. j. §. si inf. si
 alienam habet locū. vt
 j. eo. titu. si vir. nisi ante
 completam vsucapio-
 nē fiat diuortium. vt. ff. eo. l. j. §. item si vir. Itē videt q̄ hic titulus nō
 habz locū qz donari nō potest nisi q̄ fiat eius cui donatur. vt. ff. de do-
 na. inter vi. r vro. in edibus. §. si. que est cōtra. Sed illud quo ad p̄po-
 situm donatis. vt. ff. de pub. quecunqz. §. j.
De vsucapione pro dote.
Res mobilis in dotē data si vitij vsu-
 capionē non impedit vsucapif. b. d. Bal.
 vel sic. maritus r recipiens bona fide vsuca-
 pit ti. p dote rē dotale vitio nō affectā. fal.
Impera. Alexan. a. Taurino.
 nē fiat diuortium. vt. ff. eo. l. j. §. item si vir. Itē videt q̄ hic titulus nō
 habz locū qz donari nō potest nisi q̄ fiat eius cui donatur. vt. ff. de do-
 na. inter vi. r vro. in edibus. §. si. que est cōtra. Sed illud quo ad p̄po-
 situm donatis. vt. ff. de pub. quecunqz. §. j.
De vsucapione pro dote.

Donatio patris facta filio i ptate p̄posito nō valet per vsucapionem.

Donatio inter viuos facta cōstante m̄mōio an possit vsucapi.

Libri Septimus.

Res mobiles, si sine vitio, qz nō fuerūt furtive. Sed' disti-
gue h. qz cū res aliena dat in dotem an ante matrimonium
an eo piracto. Primo casu si quidē estimata non vsucapit.
p' ptoze vel p suo: si inestimata tūc p suo vsucapit. Scdo
cāu si qdē inestimata p dote: si estimata p ptoze, vt hēs h. ff. e. l. j. q. iij. r. iij.

De vsucapione p herede. h. doc titulo ac-
cipit p vero herede ali-
ter accipit. vt. ff. de pe-
ti. here. p herede. r pro
hoc. ff. eo. l. penul.

Am. i. quādo: vt qz est de suis bere dibus. vt. j. eo. l. ij. Vel qz putatur mortuus q viuit. vt. j. eo. l. opinione. r. ff. e. l. j. Itē si qs erret in ti. vt qz credebatur se herede cū nō sit. vt. j. e. l. fi.

Quam. que fuit be res auo.

Abācipia. aliena. que tenebat auus tuus vt sua bona fide r sine titulo.

Ex ea cā. qz succes- siles auo tno p psequē- tiā: s qz successiles ma- tri cui es extraneus. vt insti. de here. qua. r dif. §. extrane. in fi. potes ex tua psona sumere ini- tiū: nō sic si es de suis vt. ff. e. l. ij. §. fi.

Abil pro bere- de. suis heredi- bus. qz nō habēt tituli: cū viuo patre dñi sunt. vt. ff. e. l. ij. §. fi. r de lib. r postb. in suis. r insti. de here. qua. r disse. §. sui. hā patre inchoatā etiā p herede filius p- cere pōt. Sed an p suo vsucapiāt. videt qz sic. vt. ff. p suo. l. pe. §. si pa- ter. Sz rideo nō. qz ibi fuerūt emācipati. Vel fuit ibi a defuncto icho- ata. Itē hoc dicūt qdā esse veruz si est solus: si aut cū alijs pōt. vt ar. ff. de acqui. here. l. heredi- tate. qd nō placet. Sed si defunctus habuit ma- lā fidē in re quā posside- bat: vel sciētia rei aliene an beres vsucapiat p be- rede sicut extraneus. Quidā dicūt sic: si ex sua psona vult sumere ini- tiū. vt. j. de p'scrip. lon. tēp. l. j. r. ff. de acqui. pos. l. pōponius. §. j. Item alia rōne: qz tituli hz beres r nō est res vitiosa r hz bonā fidē. ergo vsu- capit. s. j. o. dicit §. Primo: qz successor est vitioz r culpe defuncti. vt j. de fru. r li. ex. l. ij. r. ff. de diuer. r tēp. p'scri. l. beres. r sic nō valet ar- gumētū eoz. qz lz sit bone fidei vere p'sumptiue tñ est male fidei. Itē se- cūdo qz pyna psona habet beres r defunctus. vt in aut. de iureiur. a mor. p'sti. in pn. Itē tertio. p hoc exp'sse. j. e. l. fi. r. j. tit. l. fi. Itē q'rto p h argumētū a p'rio sensu: qd ē. ff. de pub. l. si ego. §. ptus. Quito p hoc ff. de vsuca. l. vbi. §. j. vbi dicit vitiiū rei: purgatiue nō ipedit vsucapionē ergo vitiiū psonale etiā purgatū ipedit. Itz ergo locū bec vsucapio qñ- hūit defūct' bonā fidē in re aliā s. z deficiebat titul' quē hz h' s.

Opinione. nō potest. vt. ff. eo. l. j.
Abācipio. credebā me ex neū beredē cuiusdā cū non eram. hā precedente. credit se beredē sed nō est.
Abā pōt. vt r. s. de rei vē. nullo. r. j. de p'scri. lō. tēp. l. diutina. r. ff. de vsuca. cellus r h nisi sit error inst'. vt. ff. p le. l. p legato r p suo. l. fi.
Abā beredi. si sit suus vel si est extraneus: s. z vult vti accessioe de- functi. sec' si ex psona velit initiū sumere. vt dixi. s. eo. l. nihil.
Abā bereditate. quā credebā habere r nō habebam.

Titu. xxvii. Lex. vnica.

Res mobiles in dotē date quis aliene si si nevirio tamen fue- rit a bōe fidei accipi- ente pro dote acces- te vsucapiuntur.

De vsucapione pro herede.

Sicut suus beres nō vsucapit titulo p herede: ita nec beres beredis etiam extra- neus ex psona defuncti. b. d. bal. Vel sic. Si beres beredis velit vti accessioe aucto- rum non potest vsucapere p herede quod defunctus eius non potuit. h. d. Sali.

Impera. Anto. a. Theophilo.

Titu. xxx. Lex. j.

Am' pro h' de vsuca- pio locuz nō habeat itelligis neqz matrē tuā cui beres extiti- sti: neqz te vsu. manci- pia' ex ea' causa capere posse.

Suus r necessarius beres non prescri- bit titulo p herede etiam si habeat cobere dem extraneum. hoc dicit glo. Baldus vt sic. vsucapio pro herede non procedit in filijs in potestate. b. d. Saly.

Impera. Diocle. Et maxi. aa. r cc. maurine. Lex. ij.

Abil pro herede posse vsu- capi suis beredibus' existen- tibus magis obtinuit.

Error non facit ius presertiz in lucro captando. b. d. Bal. vel sic. Aliens nō hz beredem. id vsucapio nō pcedit. b. d. Sal.

Fide. aa. r. cc. diodo. Lex. iij.

Opinione falsa mortis pro herede gerēdo possessio re- rum absentis pcedere non potest.

Vsucapio regit tituli pcedentē que daz veniūt in petitiōe hereditatis que non veniūt in vsucapioe. b. d. bal. vel sic. p'v- tatiuus beres non vsucapit p herede: nec sine titulo pcedit p'scriptio. b. d. Salice.

Fide. aa. r. cc. serapioni. Lex. iij.

Vsucapio nō pcedēt' vero titulo pcedere non pōt: nec

Absumitur. i. nō tollitur.

Cōmunia de vsucapionibus. Dertractatis vsucapio num specialibus supponit de cōmunibus. 230. Si ex cōducto. dñio. si ergo dñs p se civile: p colonū natū rale. vt h' r. j. de p'scrip. xxx. an. l. male. ergo colonus nul-

pdesse: neqz tenēti: neqz h' d' eius pōt: nec obtentu velut ex h' ditate quod alienū fuit dñi intētio vllō tē- pore longi spacio absumitur.

Communia de vsucapionibus.

Colonus corporaliter tenet: s. z nō pos- sidet sibi: sed domino. r ideo nō prescribit hoc dicit Baldus.

Imperator Alexan. Sano. Titu. xxx. Lex. j.

Aex cōducto pos- sidet quis corpora- liter teneat: non ta- men sibi: sed dño rei credit possidere. ne- qz enim colono vel conductori pre- diozum longe possessionis prescri- ptio acquiritur.

Ancipium fiscale non vsucapitur. hoc dicit bal. vel sic. Res fisci nequeūt vsu- capi. hoc dicit Salice.

Idem. a. onefime. Lex. ij.

Impzidem quidem manci- pium de quo supplicas cō- parate te dicis: s. z si cogitaueris' rē fisci mei vsucapi non posse respon- dere te actionibus fisci mei intelli- gis: nec al' posse rei pprietatē ob- tinere qz si nō ex ancilla fiscali' natū constiterit fuisse.

A mala fides actor' nocet successori sin- gulari volenti vti accessioe singulari. b. d. Bal. Vel sic. Vitiuz defuncti nocet ei' vniversalī successorī etiam bonam fidem habenti. hoc dicit Saly.

Idem. a. r. c. Pantino. Lex. iij.

S mala fide seruū tuū sciens tuam contra successores eius: lz bo- na fide possidet' propter initiū vitiiū vsucapio nō absumpsit.

De vsucapione transformāda r de sublata differentia rez manci- pi' r non mancipi.

Semotis alioz tēpoz articulis res mo- bilis vsucapit triēnio: res immobilis lō-

gumentū cōtra. j. eo. ti. l. quis. §. j. sed recuperat dominus per p'ditio- nem ex lege r ideo dicit. d. l. ex liberis nullum domino posse fieri pre- iudiciuz. Quinto quero quid si seruus meus sibi dicat possidere. Rñ. non desino cum r ipsum possideam. vt argu. ff. de acqui. posses. si de- eo. in princip.

Impzidem. cogitaueris. qd cogitare debes.

Fiscali. vel alienatione fisci facta. Sed aliud in vacatibus. qz vsu- capium omni titulo iure cōi. vt insti. e. §. res fisci. s. z sine titulo tuc. xx. an. cōputādis ab eo tpe quo ceperūt bona esse vacantia: si aut velit cō- putare ex eo tpe quo fisco fuit nunciatū. tunc sufficit quadriennū. vt. j. de quadri. p'scrip. l. j. r. ff. de iure fisci. l. j. §. diuus. r. §. p'scriptio. r de diuer. r tēp. p'scrip. l. intra. Qd dixi in fiscalibus vt nō vsucapianf: idē in rebus ciuitatū. vt arg. ff. ex qui. cau. ma. l. legatis. r. l. s. r si p' pre- torē. §. fi. s. xl. an. p'scribent. vt. j. de p'scrip. xxx. an. l. omēs: nisi sint in publico vsu. vt. ff. de via publica. l. viam.

S mala fide possidet. l. successor ppter vitiiū nisi ex sua psona ve- lit incipere fm quosdā. qd nō placet. vt diximus. s. ti. j. l. nihil.

De vsucapione transformāda. Quantū ad tempus.

Ancipi. i. italicay r puincialū vt hodie equaliter vsucapiātur. olim em' immobilia in Italia tm biennio vsucapiebant: mobilia vero anno vbiqz

Cōtinua- tio.

Posse- sio nulla est apud colonū.

Posse- sio an per- dat si co- lon' aio ipsam de- seredi fun- dū egredi- tur.

Heres su- us r neces- sarius nō p'scribit ti- tulo p be- rede. nec titulo pro- suo.

Heres ē successor vitioz et culpe de- functi.

Bonava- cantia an vsucapiā- tur.

anno vbiq. vt insti. de vsucapio. in princi. r. s. de ser. fugi. l. pe. r de vsufruc. corruptionem. r. j. de anna. excep. l. j. in prin.

An nostri. vigilantia. id est animus vigilans.

Quiritum. s. romanorum.

Sustulit. i. abstulit. r. remouit. vt. s. de nudo iu. quiritu toll. l. j. Zel

id est accepit nomen r substantia id est esse sui a populo romano. vt in sti. de iure na. s. sed qd pncipi. Accur.

Zel. xxx. in pigno. re prescribendo. xx. in q. stionib' filii. r. qd subij cit. r. si que sunt similes vt hypothecaria contra debitorē. vel eius here. dē que in. xl. an. extēdit vt. j. de pscip. xxx. vel xl. annoz. cum notissi/ mi. in prin.

Vsucapionem. im mobilium.

Sed r si qs. non so lum em est emendaduz quantū ad locū: s. etiaz quantū ad tēpus.

Abseri. no. ptra ita licos.

Intelligentur. vt mācipia rustica r serui tutes rerū vel psonaz.

Annalem. que tol litur. j. de anna. excep. l. j. in prin.

Vsucapionem. scz immobilium.

Cum aut. terraz. ex differētia em locoz r. c. vt. j. de temp. in integ. restitu. supernaciam.

Per cōtinuū. no. vt. ff. de vsucap. l. non. nunq. s. j. r. ff. p emp. l. j. s. si seruus.

Ab initio. not. qd sufficit bōa fides ab ini/ tio vt hic. r. ff. de vsu/ cap. sequit. s. de illo. in fi. s. r. ff. de acquirē. re. do. bonafidei. s. in ptra riu. r. ff. p emp. l. j. s. si seruus. r. ff. de do. inter vir. r. vro. si extraneus. in fi. Sed arg. cōtra. ff. de pe. bere. sed r si lege s. de eo. r. ff. depositi. l. iij. in fin. r. s. de incest. nup. l. cū ancillis. s. fi. sed iure canonuz debet esse cōtinua bona fides. vt extra de prescrip. c. quoniam.

Scientia. siue eiusdē q primo habuit bonā fidē siue heredis. vt hic r insti. de vsuca. s. diutina. r. ff. p emp. l. j. s. si defunctus. r. ff. de vsu ca. l. beres eius. in fi. j. r. secus si in singulari successore q si scit nō vsu capit: licz ille q dedit bonā fidē habuit. vt. ff. p emp. l. j. s. si eā rem. Sed si mobilis est nōne ex quo scit furtuz fit. r sic res vitiosa r nō pcedit vsucapio. Rñ. sm Azo. nō fieri furtuz: qd nō facit dolo cū titulū ha/ beat: sicut r ille cui res mobilis locata est: primū em tēpus inspicit quo bonā fidē habuit. vt. ff. de ser. cor. l. j. s. j. Itē pōt esse q nō cōtractet l3 possideat. vel cōcedo etiā furtū fieri r rē furtiuā: nō tñ interpellat ince pta vsucapio: s. incipiēda sic. ar. ff. de fun. do. l. si fundum quem.

Ampliatur. cū in omni re r loco valeat.

Que. scz materia.

Ei. scz vsucapioni.

Mancipi. r nec mancipi. i. italice r puinciales. r ideo dicunt p puinciales nec mācipi: qz nec mācipant. i. supponunt eoz dñio: nec em erat dñi ppter tributa q prestabāt. vt. s. de epi. r cle. de his r ideo ibi lo cū vsucapio nō habebat: als aut dicunt mācipes conductores salis. vt s. de vecti. l. si qs. bodie aut qstuz ad acquisitionē dñi per vsucapionē. Itē qstuz ad acgrendū p traditionē exequate sunt. vt hic r insti. de re.

di. s. per traditionē. non aut qstuz ad tributa.

De acquirēda r retinēda possessione. Quia in vsucapione de qui bus dixit r pscipionibus de gbus dicit est possessio necessaria. vt. ff. de vsucap. siue ideo de ea dicit. Et nota qd hic dicit de retinēda. sed. ff. dicit de amittēda. Sed dic qd idē est. nam contrariozum eadem est di

Cōtinua tio.

sciplina. vt. ff. de verb. ob. l. inter stipulantem s. sacram. **U**entē in quacūqz terra siue in itali/ ca siue puinciali bona fide per cōti nuuz^m trienniū detinuerit: is firmo iure eā possideat quasi p vsucapio/ nem eā acquirā. hoc tñ modo ob/ seruādo: vt in his oibus casibus ab initio^o eā bona fide capiat fm q exi git lōgi tps pscipio. r vt pntinet ei possessio ēr anterioris iusti posses soris r cōnumeret in decēniū vel xx. an. spaciū vel tricēniū. qd r in re bus mobilibus obseruandū esse cē semus: vt in oibus iusto titulo pos sessionis antecessozis iusta detētio quā in re habuit non interrūpat ex posteriore forsitā aliene rei sciētia^o: licz ex titulo lucratio ea cepra est. Ita etem ampliā^o quidē longi tps materia que^o ei^o subdita est: minuit aut vsucapionū compendiosa dñis iactura: r eius iura nocētia: cū etiā res diuidi mancipi^o r nec mācipi sa ne antiquuz est r merito antiquari oportet: r sit rebus r locis oibus si milis ordo inutilibus ambiguitati bus r differentiis sublatis.

De acquirēda r retinēda pos/ sessione.

Per liberam personaz ignorant^o pos sessio acquiritur. sed solum scienti vsucapi endi conditio. hoc dicit Bal.

Impat. Seue. r Anto. aa. r. cc. Attico. Titu. xxxij. Lex. j.

Qui liberā^o psonam^o ignorāti quoqz acq ri possessionē^o r post qd scia interuenerit^o vsucapionis pditio nē incohari posse tā rōne utilitatis^o q iuris prudentia^o receptū est.

Qui dño sciente r patiente post cōtra ctū possedit intelligit per eudē in possessio nē inductū. b. d. Zel sic. Duo ad acqfitio nē dominij paria sūt habere causā r traditā aditā: vel sciente r patiente domino possi/

scz p suū i re peculiari. vt. ff. p so. l. j. Itē qnqz l3 beat sciaz rei aliene. nō tñ vsucapionē. vt. ff. de nox. r gnāl. Et no. qd bec possessio q p cura torē acgrif h3 multū iuris r modicū facti: nā grif ignorāti s3 nō vsucapio ignorāti: vt h r ē alia q h3 plurimū facti q iuris vt ea qd nos acgrif: nā opz qz corpalis sit ibi apprehēso q est facti l3 r anim^o sit necessari^o qd facile est. vt. ff. ex q. cau. maio. l. deniqz. r. ff. eo. l. iij. in pn. r. l. qd meo. in prin. bec eadē h3 multū iuris in retinēdo cū solo aio retineat. vt. j. e. l3. Est r tertia que dicit habere plurimū iuris: vt que acgrif a filio vel seruo ex cā peculiari. vt. ff. eo. l. possessio quoqz in prin. nā possessio ta/ lis querit ignorāti. vt. ff. e. si me in vacuā. s. seruus. Et vsucapio igno ranti. vt. ff. p solu. l. j. Itē r post liminiū ibi locū h3. vt. ff. de vsuca. in sto. s. fi. Sed in casib' etiā qd me querit h3 plurimū iuris. Drimus. ff. e. l. j. s. pe. r. l. qd meo. s. si veditore. r. l. quozidā. Secūdnus. ff. de zhē. emp. clauibus. Tertius. ff. de rei ven. qdā. r. ff. e. qd meo. in pn. Quar tus. j. de do. gsgs. Quintus. j. de do. l. j. gbus casib' sine corpe acgrif possessio. vel dic qd in his casibus interuenit actus corpalis vel quasi.

Utilitatis. vt qd nō pōt p se faciat per alium. vt. ff. de pcur. l. j. s. vsus. r. l. seruū. s. publice. Item vt negocia absentium nō deserant. vt insti. de obli. que ex quasi contra. s. j.

Pudentia. als prudem: r als prudentia. r dic iuris prudent' a. qz

Qui liberaz. etiā ex neaz. vt h r. s. p qd pfo. no. ac. l. j. r insti. per quas pfo. no. acgrif. s. ex bis. r. ff. e. l. j. s. p pcuratorē r hoc siue habeat māda tū siue nō: dūmodo no/ mine dñi qrat vel saltez tradēs hoc gestiat vt. ff. de dona. l. q mibi dona tū volebat. als si neuter nō qrit. vt. ff. eo. l. cōis s. j. r. l. j. s. p pcuratorē r diximus. s. de his q a nō do. ma. l. j. r. ff. e. l. j. s. p pcuratorē. r qd in libera psona dicit r de seruo alieno que nullo modo possidet vel possi det. s3 mala fide intelli/ gas idē si bona fide. ex/ tra rem r operā. qrit em vt p extraneū si mō ei^o noie qrit. vt. ff. de acq. pos. si me in vacuaz. s. fi. r sic nō ob. ff. de acq. pos. l. j. s. sed r p euz: qz ibi nō noie possidētis q fuit mala fide possessus

Personā. de neg. gest. si ego. **P**ossessionē. s. cini lē r naturalē fm Idū. r etiā dñium. vt. j. eo. l. p pcuratorē.

Interuenit. non añ. vt. ff. e. possessio quo qz. s. fi. Sed cur vsuca/ pio nō sic ignorāti sicut possessio acquirē. Rñ. q in vsucapione inter cetera bona fides exigif vt. s. t. j. s. hoc tñ mo/ do. ignorās aut nec bo/ nā nec malā fidē pōt ha bere: at in possessioe nō refert iuste qs vel iniu ste possideat. vt. ff. e. l. iij. s. ecōtrario. S3 in ca su etiā ignorās vsucapit

Posses/ sio querit paliū no bis etiam ignorāti/ bus.

Vsuca/ pio nō q/ rif igno/ ranti.

Posses/ sio est du plex.

Heretba bens cō/ scientiaz rei aliene nō vsuca pit.

Mancipi/ pes q di/ cunt.

Liber Septimus.

quod quis per aliu re. ff. de administra. tuto. ita autē. §. gessisse.

Manus. similis apprehensio. ff. de testa. l. domicius. r. j. de fidei. inf. l. blanditus.

Emissi. nō tñ ei fuit traditū: qz tunc possessionē r. dominiū p euz quefisses. vt. s. l. pri. r. insti. p quas per. no. acq. §. ex bis. s. ad qd dicit de vacua. rri. qz sine ea nō querit dominiū fm quofdā. vt. bic. Nos cō tra. nā lz sine inductio. ne in possessionē nō pos sit queri dñuz sine pos sessione. scz vera vel va cua: tñ pōt. vt. ff. s. fun. do. si funduz. r. de acq. re. do. liber homo. §. qc quid. r. de pe. eo. tpe in fide vacua. r. qd dicit h de vacua: demonstrati ne dicit. qz sic fuit de fa cto vt r diximus. s. de proba. cū res.

Diu. i. x. vel. xx. vt ar. ff. q r a qui. s. si fidei commissaria. §. aristo. r. s. de peti. here. si filius. Alij dicunt qz motu iu dicis: vt. ff. de iu. delib. l. j. in fi. Tu dic etiam si momēto stetit idē esse. Sed h sic fuerat de fa cto. qz id quod dico diu nō ius s. factū designat vt. ff. s. pub. si sponsus.

At dominiū. qd p sumit nisi cōtrariū pbe tur. vt ar. ff. p socio. me rito. r. j. de pig. l. fi. S. nō ne semp quis presu

mit inuitus r. vetare. vt. ff. de fur. l. qui vas. §. vetare. S. h debita erat possessio r. ideo nō presumit inuitus venditor.

Tradita sit. vel p bec verba tradidit vel per bec piteoz me tuo no mine possidere cū pstat me possidere. vt. ff. eo. qd meo.

Rei veritate. sic. ff. de le. r. senatuscōsul. de quibus. in fi.

Si sciēte. r. volente: vel saltē nō cōtradice: secus si ignorāte. vt j. eo. nec ex vera. Vel cōtradice. vt. ff. eo. si ex stipulatu. r. no. hic pa tientia cōparari p̄sensui. vt. s. de p̄rabē. emp. l. nō idcirco. r. s. ad vel lejā. si sine. §. si. r. ff. si ser. ven. l. si a te. r. ff. ad municip. l. quoties. r. ff. de dona. inter vi. r. vxo. si seru. cōis. autē. de nup. §. si vō ipse.

Donatarum. a quacūqz. siue cōiuncta siue non.

Infans. **I**nfanti. in fans ppe dicit minor. yū. an. vt. s. de iu. deli. si infanti.

Queritur. tutore auctore.

Alioquin. i. si nō querit infanti qz nō hz affectū: nec tutor ei que ret eadē ratioē. vt. rōz ergo nō ei querit fauore benignitatis magis q̄ stricti iuris rōne. Jr. sunt ergo hic duo quoz altero remoto r. alterū re mouet. Sed videt nō queri p infante. vt. ff. eo. l. j. §. adipiscimur. in fi. §. r. l. quis. §. infans. Sol. bec corrigi illas: vel nomē infantis ponit hic improprie p eo pupillo qz hz intellectū aliquēz. nā quo ad hoc pōt habere iudiciū animi: quo ad aliud nō. vt insti. q. nō est per. face. testa. §. preterea. Vel hic est speciale in do. sicut r. aliud speciale fm nos vt insti. de dona. §. alie. Vel dic fm Jo. qz hic fuit tradita cū auctoritate tutoris. r. qd dicit alioqn. i. si diceres nō acquiri cū auctoritate tutoris p infante eadē rōne nec p ipm tutore: r. erat ratio dubitationis: qz alter cabant quidā dicētes sicut hereditatē acqrit tutor solus infanti adeun do noie infantis nō infans tutore auctore. vt. s. de iur. deli. si infanti §. j. r. sicut hereditas restituit tutore nō infanti tutore auctore. r. sicut tutor restituit alijs tutore nō infans eo auctore. vt. s. ad tre. l. pe. in pn. r. ff. ad treb. restituta. §. si. r. l. se. r. sicut infans nō agit in iudicio vel cō uenit tutore auctore: s. solus tutor ei noie. vt. ff. de admi. tu. l. j. §. j. ita videbat hic qz tutore soli noie infantis possessio tradita acqrat infanti nō si infanti tradat tutore auctore. Sed tñ aliud est. Vel fm Jo. hic fuit tradita seruo infantis. vt. ff. e. quis. in fi. Jte p̄tra. huic. l. j. de do. l. si qs in emācipatū. Sol. ibi de re immobili. hic de re mobili. vt ar. ff. e. si rē mobilē. Vel ibi cōtractus celebrat in scriptis hic nō. Vel vt dixi

Hic seruo infantis vt r. ibi. vel fm casum Jo. nō est contra. **I**tem possessio. nō possit. i. sine corpis actu. vt. ff. e. l. iij. in pn. r. l. quēadmodū. sic r. dicit nudū pactū sine traditiōe. vt. s. de pac. tradi tionibus. hoc tñ fallit in casibus in qbus possessio sine actu querit. vt diximus. s. eo. l. j. s. certe r. in illis casibus aliqd interuenit p actu. sic ergo q̄sita possessio animo r. corpe dicit naturalis. vt. ff. eo. l. j. in pn. de iure gen. r. insti. de re. diui. §. p traditionē. r. §. veditē. nō eo quo omnia

animalia regunt qz irrationabilia nō possidēt sicut nec furiosi vel dor mientes. vt. ff. eo. l. j. §. furiosus. r. §. pe. ibi. idēz esse si nūmos r. bec eadē naturalis inuentione r. inquisitione pōt dici civilis approbatione. vt. ff. de ver. obli. l. lege. r. de ori. iu. l. ij. §. postea cū ap̄t̄ ibi usqz liber r. r. sic est vna possessio nō due penes eūdē fm Jo. Alij vt Al. r. Jo. r.

responsio continetur) nec quidem p tutore possessio infanti potest acqri

In acquisitione possessionis requiritur animus r. corpus: in retentione sufficit so lus animus. nec videt possessionē desere re qz agri deserit culturam metu. h. d. bald. vel sic. Possessio retinetur animo. ideo non perditur solo temporis cursu. h. d. Salice.

Impa. Diocle. r. Adar. aa. r. cc. nepotia. **L**ex. iij.

Item possessio nudo aio acq riri non possit: tñ solo aio re tineri pōt. **S**i ergo p̄dior deser tam possessio nō derelinquēdi affectiōe transacto tpe nō coluisti: sed ex mer^o necessitate culturā eoz distulisti p̄iudiciū tibi ex trāsmisi tē pozis iniuria generari non potest.

Nullus potest sibi causāz possessionis mutare nulla causā extrinsecus accedente hoc dicit Baldus. Vel sic. A colono fa cta venditio non preiudicat domino. hoc dicit Salycetus.

Idem. aa. r. cc. nemoni. **L**ex. v.

Nemo cām sibi possessio nis mutare possit: proponat qz colonū nulla extrinsecus acce dente cā excolendi occasione ad ini

buit se phibendū. vt. ff. e. l. clam. §. q ad nūdināz. r. qd vi aut clā. l. iij. §. si. r. l. se. nā hz interdictū vt possidetis. vt. ff. vti pos. l. j. in fi. r. l. ij. r. sic videt qz qui exinat: desinat: cū dno nō possunt possidere in soliduz eodē iure. vt. ff. de p̄ca. dno. vel dic qz absens retinet naturalē civiliter p̄sens naturaliter: r. sic diuerso iure: nec em p̄dit. vt. d. §. q ad nundi nas. r. sic rediēs hz interdictū vt possidetis. vt. ff. vti pos. l. j. in fi. r. l. ij. sed Al. r. Jo. r. Idū. dicit retineri civilē tñ. r. sic erat sola civilis. nāz naturalis nō pōt retineri aio nisi possessio sit corā oculis. vt. ff. eo. qd me. §. si venditorē. vel nisi sit fructuaris vt p̄bat dicitis. ll. ff. de vi r vi ar. l. ij. §. vnde vi. r. l. j. §. interdictū aut hoc. r. nisi in feudatario r em phiteoticario. qz rōne sui iuris possident r. naturaliter tñ cuz dñs ci uiliter habebat. vt. ff. eo. l. naturaliter. r. l. possessio.

Desertam quo ad p̄diorum culturam.

Coluisti. i. in propria p̄sona.

Adē. i. ne in p̄sona ledereris. sec^o aut si repelli de possessione vt nō admitti suspicabarīs. qz tūc statim amittis. vt. ff. e. si id qd. §. si. q est p̄ r edicta r. interdita cōpetētia huic. dic. vt. ff. qd me. eā. l. metū. §. veniqz

Temporis iniuria. qd fuit min^o. r. an. als amitteres possessiones. vt insti. de vsuca. §. qd aut. r. ff. de vsuca. l. furtū. §. j. fm quofdā. qd non plz: qz tps nō est modus amittēde possessionis etiā centū annoz. s. in inducit obliuionē. r. p obliuionē amittit possessio. r. sic dicte leges intel ligunt. r. sic dicit scientia inflat. i. supbia que puenit ex sciētia. S. cō tra. j. de omni agro de. l. qui agros. Sed illud spale in tributarijs p̄e dñs vt nō diu cessetur in solutione vectigalis.

Quam nemo cām. possessiōis. dupliciter dicitur vt mutet possessio si ue titulus possessionis ei q possidebat siue retinebat vel incipie bat vsucapere q nō vsucapiebat: qd ad civilē r. ad naturalez referit. vt ff. e. q bona. §. j. r. l. ij. §. illud. r. p herede. l. ij. §. j. r. s. locati. ad p̄batio nē r. dic qz hic mutauit fm Jr. ex hoc qz aliq. i. emptori dare voluit r tra didit colonus. sibi aut ideo ponit: qz ei succedēs emptor quasi idē cum eo esse videt. Vel dic qz sibi possidere noluit p suo postea: qz vendidit r tradidit. Vel dic venditionis. i. emptionis facte ab eo que sciebat nō dominū: sic ponit. ff. de act. emp. l. veteres.

Colonū. colon^o i. illa: s. in q̄lin^o in ciuitate. vt. ff. e. l. reb^o pignoris **E**xtrinsecus. h. no. vi. modis mutari cām possessiōis. i. ex iusta in iniustā. Jte ex iniustā in iustā. Jte ex nulla in aliq̄z ecōtra ex aliq̄ in nullā. Jte ex aliq̄ iusta in aliq̄ iniustā. Jte r. sextū ex nulla in aliq̄ nulla **D**rimū. i. ex iusta in iniustā ē phibitū. vt. ff. e. clā. Scōz silr. vt. ff. de vsu ca. nō solū. §. j. Tertū silr vt h. r. ff. p here. l. ij. §. qd vulgo. Quartū p̄mittit. vt. ff. e. si qs vi. §. dñia. Quintū est phibitū: vt. ff. eo. qui bona §. qd scriptū. Sextū phibitū. vt de p̄ducto ad precariū. vt hic in prin. r. ar. ff. eo. si qs aut. r. hoc nulla extrinsecus causā supueniēte: als enim omnes permissē

Posses sio est du plex.

Posses sio nō tol lit tpe. Scientia inflat.

Posses sionis cā sex modū mutat.

Infans.

Posses sio an pos sit queri i infanti.

Posses sio nālis ā dicit.

omnes pmisse sunt: qz nō ipse sibi mutare: sed ibi dicit mutari. vt. ff. eo. l. iij. §. j. illud. z. l. qui bona. §. j. z. l. si quis autē. z. ff. si pars be. pe. l. pe. z. l. fina. z. ff. pro emp. l. ij. §. si. Accur.

Dominū. dñum nō amittis. sed possessionē sic. vt. ff. e. l. iij. §. qz si feruus. z. l. peregre. §. quibus. Sed p conditionē ex lege recuperas. vt. j. eo. l. si. Sed nungd em

ptor iste q emit a colo/ no poterit vsucapere. Quidā dixerunt vt Jr. q non. arg. ff. de vsuca. cū solus. colonus enim nō potuit dare possessio nē quā non habebat: lz eam dñs amittisset tradi tione facta vt dixi. Sed Jo. ptra. nā z colonus cū emit ab eo quē putat dñm causam ab eo pos sidendi nō bz: z tñ vsu/ caput: vt. ff. de vsuca. nō solus. §. q vulgo. z. l. si is qui. §. si qs bona fide. z p emp. l. q funduz. §. qui bona fide. Scdo qz si specialiter pbbef pre scriptio ei q emit a colo no rei dominice vel tē/ ploz. vt. j. ne rei do. vel tē. l. ij. ergo in alijs non pbbef. vt ar. ff. ad mu ni. l. j. Tertio qz si quis emit ab eo quē puberez putat vsucapit. vt. ff. p emp. l. ij. §. si a pupillo. z tñ possessionē pupill^o ei nō dedit. qz non po/ tuit. vt. ff. eo. l. possessio nē. vel in illo. §. si a pu/ pillo aliunde habebat. Quarto in eo q emit a furioso qz ipse aliena/ re nō pōt: z tñ qui ab eo emit in cōspectu inum/ brate quietis vsucapit. vt. ff. p emp. l. ij. §. si a furioso. Itē ergo vel non erat cōpleta vsuca piovel volebat emptor/ vt accessioē tēporis sui

que venditionis vitū esse plapsuz p̄ses puincie inq̄sita fide veri dñij^o tui ius cōuelli non sinet.

Der ingressum vacue possessionis cō trahit vitū psonale nō vitū reale. z ideo nō impedit vsucapio eius ad quē p̄uēt pos sessio tituli z bona fides. h. d. bal. vt sic. In gressus sine causa agrum alienuz tenetur restituere illum non prescriptum cum om ni sua causa. hoc dicit. Salyce.

Idem. aa. Valerio. **Lex. vi.**

S nulla insta ex causa ingres sum agrū tuum siue vineas^o eū cuius meministi p̄ses reperit: nec vlla prescriptionē tua interpel latur petitio restituere tibi possessio nem^o cū omni causa nō dubitabit^o.

Ius vsucapiendi non tribuit improba possessio. h. d. Bal. vel sic. Sine titulo nō procedit p̄scriptio nec iusta possessio. hoc dicit Salyce.

Idem. aa. z. cc. Asserente. **Lex. vii.**

Improba possessio firmū ti tulū possidenti prestare nū lum potest. vnde ingredientē in va cuā possessionē alieni fundi nō p̄sen tiētē dño vel actore q ei^o rei p̄cedē de ptatē habuit cām iustā possessio nis adipisci nō potuisse certū est^o.

Possessio z dominium queri potest p procuratorem. h. d. Saly.

Idem. aa. z. cc. Cirillo. **Lex. viii.**

Per procuratōrē vtilitatis cau sa possessionē: z si proprietatis ab hac separari nō possit^o dominū etiā queri placuit^o.

Ibi deficit titulus non p̄cedit vsuca

auctor. i. coloni. qd nō pōt. z sic dño nō fit p̄iudiciū in dño vt h. z. j. si alie. res pig. da. sit. l. si. bec eadē questio fit fm Jo. in p̄cu. p quē mibi tgnorātū est questita possessio. z anteq̄ mibi traderet aliū tradidit.

S nulla. agrū. f. vacuū dño absente q suspicatus fuit se posse re/ pelli: z sic amittit possessionē. vt. ff. e. si id qd. §. si. bec em̄ res pote rat vsucapi iure veteri. ab eo q bona fide emerat a predicto ingrediētē. vt insti. de vsuca. §. qd aut. repetit ergo hic dñs ab emptore nisi sit pre scripta. hodie nō pōt vsucapi. vt. j. de prescrip. lon. tēp. auf. malefidei possessore. z fm hoc daf vtile interdictū. vnde vi vel rei ven. ptra em ptorē. qd tutius est: nec est opus vt dicit. Jo. q veniat ad fundū ad vi/ dedū an admittat qz pōt esse q occideret. Vel secūdo dic q p vim fuit ingressus. z tunc nō pōt vsucapi res vi possessa. vt insti. de vsuca. §. furtive. nisi. xxx. an. vt. j. de prescrip. xxx. ann. sicut. z fm hunc daf rei vendi. vel condi. ex hac. l. ante talem prescriptionem.

Vineas. scz vacuas vel per vim vt de agro dixi.

Prescriptione. x. vel. xx. an. fm primū casum vel. xxx. fm alium.

Possessionē. lz quis restituet. dic vt in glo. magna.

Dubitabit. per vtile interdictū vnde vi primo casu. fm aliū cōdi/ tione ex hac. l. vel rei vendi. in vtroqz. qz dicit petitio. arg. ff. de acti. z obli. l. actio in personā. vel per directū interdictū vnde vi.

Improba possessio. nō precedente aliquo iusto titulo. idē si pre cedat. vt. j. statim.

Prestare. hic vt possessor prescribat. nā nō prescribit.

In vacuā. q a nemine vel solo aio retinet. addūt qdā etiā si ali^o sit in ea cā legatorū seruadorū qd nō plz. vt. ff. de act. emp. l. ij. §. vacua.

Certū est. etiā si cōtractus intercessit. qz emerat inuasor. Jr. vt. ff. eo. si ex stipulatione. z. j. eo. l. nec ex vera.

Per procuratōrē. nō possit. qz veditor habens pprietatē z posses sionē alicuius rei tradidit eā procuratori volēs tradere pprieta/ tem z possessionē z sic nō pōt separari pprietas a possessionē qn ei vitū/ qz acquirat. z sic soluit p̄. ff. de acqui. pos. naturaliter. §. nihil.

Placuit. f. p possessore nō p procuratorem: vt dicit. z p eis. s. per quas p̄so. no. acq. l. j. z insti. p quas per fo. no. ac. §. ex bis. qd nō placet immo etiā p procuratōrē querit dominū: vt hic manifeste dicit: nam z p traditionem dicit queri dominium: z tñ intelligit mediante cōfen/ su vt insti. de re. di. §. per traditionē. Item z instrumentū facit domū: nihilomin^o z faber. Itē predicta. l. s. p quas per fo. no. acq. l. j. est cō/ tra eos. nam dicit exce pta causa z nō excepta possessione causa antez possessionis est dñum. acquirif ergo dñum z possessio p procuratorem domino etiā ignoranti. vt. s. eo. l. j.

Idem. aa. z. cc. Sergio. **Lex. ix.**

Ex vera veditōe posses sionē quā nō fuerat emptor adeptus improbe^o retinere pōt: ac multominus is q asseueratiōe falsa velut emptor: cuz sine obligatione pignozis pecuniaz mutuo dedisset fundū irrūpens alienum retinendi iustam causam^o habet.

Due sunt q̄litates in possidendo. vna que p̄sistit i aio. z alia in corpe z vtraqz for titur plenum effectuz si sine interruptione p̄cedit. h. d. fm Jac. bu. Sed tu tene q sūt possessiōes due p̄out tenuit Jo. in lra ista duz dicit duplicem esse possessionē seu spe ciē. z ideo summa hanc. l. aliter z sic. Si cō currat possessio naturalis et civilis ad vsu capionē non tamen sufficit si est soluz pos sessio civiliter interpellata. h. d. bal vel sic. vsucapio legitime inchoata p̄cedit nisi in ter rupta fuerit. Saly.

Impē. Cōstā. ad maternū. **Lex. x.**

Nemo ambigit^o possessiōis^o duplicem esse rationem: ali am q̄ iure cōsistit: aliā q̄ corpe: vtrā qz aut ita demuz esse legitimā cum oim aduersariorū silēti^o z tacituz nitate firmat: interpellatiōe Jo z cō trouersia pgressa nō possit eū intel ligi possessōrē^o q lz possessionez cor/ pore teneat: tñ ex interposita cōtesta tione: z cā in iudiciū deducta sup iu re possessiōis vacillet ac dubitet^o.

Item. nemo d̄z dubitare qn duo necessaria sint in ea querenda. scz ani mus. z hoc dicit iure. z corpus. vt. ff. e. l. iij. in pn. z. l. quē adm: odū. sic tñ questita aio z corpe vna est. vt dixi. s. e. licz fm Jo. Secūdo dic fm Jo. z Idū. in retinēda: nā duplici ratione retinet. i. corpe supple z aio. z dic q retinet^o corpe cū in ea sumus. Itē z iure cū in ea nō su mus. nā ius fingit nos possidere cū animū deserēde possessionis nō ha bemus. fm hoc due sunt possessiones z facit hoc optime pro aldri. qui dixit dū sum in fundo vel in p̄spectu habeo naturalē si absens ciuilez. q Possessionis acquirēde fm Jo. vel retinēde fm Johan.

Vtraqz. vel acquisitā aio z corpe fm primū casuz vel. i. illā que corpe z aio. Itē que aio solo retinet. ita esse legitimā. i. legitimū habere effectū. f. vsucapiēdi cū nullus nouit litē. als prescriptio interrūpif. vt j. titu. j. l. nec bona. z vsucapio q̄tum ad effectum. vt. ff. de rei ven. z si post ceptā. z caue tibi qz bec ciuilis interruptio p̄dest interrumpenti tñ vnde possit vsucape ptra dñm: lz alius moueat litē. vt. ff. de vi. re/ scrip. l. intra. ff. ne de sta. de. l. ij. §. prescriptio. secus in naturali inter/ ruptione que oibus p̄ficiat. vt. ff. de vsuca. naturaliter.

Silētiū. i. cū neminē inuenio qui aduersetur mibi in ea.

Progressa. etiā p executorē tantū hodie de prescriptione. xxx. an. no. sicut z ad hoc. j. qui. nō ob. lon. temp. prescrip. si possessio.

Possessorem. quo ad vsucapionē vel prescriptionē. Sic ergo no. q possessor post motā cōtrouersiam videt nō possessor. vt hic. Itē in q busdam habet malefidei. vt. f. de fructibus tenear perceptis z percipie dis quādo habet scientiā rei aliene. vt. s. de rei ven. l. certū. Item quo ad quedā bo. si. vt quo ad fatalitatem. nisi habuit scientiam rei aliene. vt. ff. de pe. bere. illud. de rei ven. vtiqz. §. nō em̄. Itē z iplet vsucapio nē triēnij: lz de effectu nō p̄sit. vt. ff. de rei ven. si post acceptā. z fruct^o facit suos. si remāet bone fidei. vt. ff. de vsuca. q scit. §. si. z. l. boiez. i. si.

Dubitet. p̄sumptione iuris: licet ipse dicat se nō dubitare in istis ca sibus afficiunt res vitio. vt hic. z. s. de si. instr. l. si plures. z qui. ad li. procla. non licet. l. ij. in principio. Item quero hic an ciuilis possessio

qn sepa/ rari non possunt. Faber z instrumē tuz faciūt domum.

Posses/ sor post lz tez videt nō posses sor.

Colon^o i teruerten do posses sionem si vedat an possit em ptor vsu/ capere.

Legis de claratio.

Proprie tas z pos sessio ali

Quid sit mala fides an noceat emptori.

Silici res vel publice an vsu capiant.

A Persona. si et titulu bz. vt. ff. de vsuca. l. celsus. als cōtra. vt. j. eo. nec petentem. Accur.

B Accessio. que accessio fit inter diuersos possessores conuictos. vt. ff. de acqui. pos. pomponius. §. cū quis. vsqz in finem legis.

C Et. s. prior possessori. nō nocet ergo mala fides venditoris empto ri iure isto si a se incipit vt. h. s. hodie ptra. vt in aut. h. posita malefi dei 7c. que est vt spon. lar. §. rursus. col. ix. s. z olim nō poterat alie nari. vt. j. de litigio. l. lite. ergo nec vsucapi. s. rñdes nō valet sem per illa argumētatio. vt ff. de fun. do. l. si fundū pterea hic nō erat res litigiosa. vt dixi modo in positione casus.

D Et si. id est quis. vt. ff. de prescrip. xxx. an. l. si.

E Potuit longi tps h longissimi. i. xl. an. sic vt. j. de prescrip. xxx. an. l. si.

F In republica. s. que fuit dñā: vel que fuit in quietata vt etiā emit ab inquietato. Sed si fuerat fiscivel publica que stio quō potuit vsucapi vt insti. de vsuca. §. res fisci. Rñ. si est talis res q̄ sit in vsu publico non potest vsucapi vllō tē poze. vt tbeatrū stadiuz z similia. vt. ff. de leg. j. apud iulianū. §. si. z. ff. de vsucap. l. vsucapio nē. s. si nō sunt in vsu publico tūc possunt vt seruus z agri. vt ar. ff. de p̄bē. emp. s. celsus scz. xl. an. vt. j. de p̄scri ptio. xxx. ann. oēs z sic prima nō placet.

G Alefidei. igno ret. sed nungd sufficit euz scire q̄ncūqz ante ipletā p̄scriptionē forte nō. s. si velit pos sessor p̄ntare a tpe sciē tie tps cōputabis. x. vel xx. an. si vō vult cōpu tare sibi tps precedens ante scientiā cōputabit p̄scriptionem. xxx. an nozum.

H Quod si qs. ab sens. vt dupli ces tēpus absentie vt si presens fuit gnquēnio. z post ea absens gnquē nio: detur quinquēniuz tertiu. z hoc cū absens fuit ex volūrate. aliogn vel ipso iure nō curre ret: vel restitueret. Vel intellige absentia: qz ali bi bz domiciliū. vt. j. e. l. si. alij. vt. B. de absen tia psone z sic male po neres hic vbi de absen tia domiciliū tractatur.

I Longi tps. li tis. vel etiā fa cti: vt vi expulsus nō sit possessor. Et no. qz in casibus interrupta etiā z possessione cōplet vsucapio. p̄rimo. vt. ff. de vsuca. l. rex. mixtura. §. si. Scōs. ff. de vsuca. ceptā. Tertius. eo. ti. l. iusto. §. eū. Jtē no. qz inter ruptio alia nālis: alia civilis naturalis oibus pdest: vta capite icipiat ad. x. vel ad. xx. an. vt. ff. de vsucap. l. nālr civilis tm̄ interrupti vt d d

fidet) psona: q̄ sicut accessione p̄rio ris dñi nō vtif q est inquietatus: ita nec impediēda est qd̄ ei mota p̄tro uersa sit. **C** Qd̄ si prior possessor i quietatus est: z si postea p longum tps sine aliqua interpellatiōe in pos sessione remāsit: tm̄ nō pōt vti longi tps p̄scriptione: qd̄ etiā in repu blica seruari oportet.

I A auten. vt spō. lar gi. §. rur sus. colla. ix. **constitu. ij.**

C Hodie mala fides auctoris in p̄scri ptione longi tps nocet singulari successo ri si dominus rei fuit ignorans. b. d. Sali.

M Alefidei possessore alienante cessat longi tps p̄scriptio: si ver⁹ dñs ignoret suū ius z alieatio nē factā. spectat ergo. xxx. an. defen sio. **C** Si vō is q putabat easdē ref sibi cōpetere b̄ cognoscens intra. x. ānos iter p̄ntes z. xx. inter abñtes li tē nō fuerit p̄stat⁹ possessor p̄scri ptioe munit⁹ firmiter eas habebit.

I A auten. vt spō. lar gi. §. de p̄ scriptione. colla. ix. **consti. ij.**

C Illa pars decēniū in q̄ dñs est absens duplicat: vt p̄scriptio longi tps cucur risse intelligatur. b. d. Sali.

Q uod si qs quibusdā annis p̄ sens sit qbusdā absens adij ciunt ei sup decēniū tot anni quot annis ex decēnio fuerit absens.

P̄scriptio sortitur effectū re posses sa bona fide cum titulo p longum tempus non interruptum. b. d. Bal. Interrumpit aut p̄ litis p̄testationem. Salice.

I mperator Diocle. z Adaxi. aa. et. cc. **Lex. ij.**

L ongi temporis p̄scriptio bis qui bona fide acceptam possessionem z cōtinuatā nec inter ruptaz inquietudine litis tenuerūt solet patrocinari.

Dominus nō vēdicat a quocūqz rem nisi sit p̄scripta: aut aliud canonicuz sibi obstat. b. d. Bal. vel sic. Mater que dedit in dotem vineas filij non p̄iudicat ei. sed legitima p̄scriptio sic. b. d. Salice.

I dem. aa. Anto. **Lex. iij.**

S vinee quas mater tua vitri sco tuo in dotē dedit tue pro p̄rietatis sunt: nec vlla p̄scriptio ex trāfacti tps p̄liritate adoleuit pre ses puincie restituit tibi eas efficiet.

Sine titulo non p̄cedit vsucapio lon gi tēporis. b. d. Bal. z Sali.

I dem. aa. z. cc. berimo. **Lex. iij**

S uer. p̄scri. itra in p̄n. z in. xl. an. extēdit. vt. j. de p̄scri. xl. an. l. si.

I n vinee. restitui. agente te rei vendicatione.

I n iustina. successionis. putatiue non vere.

M o pot. qz credis defunctū eū q̄ viuit: vel te successiue cū alius successit. vt. z. s. p̄ berede. l. opinione. z. l. si. ff. de vsucap. celsus.

D iutina possessio tantū iure successiois sine iusto titulo obtenta p̄desse ad p̄scriptionem hac sola ratione non potest.

E rror domini prestans patrocinitum alteri in re propria vel etiam effectus non tribuit possessori titulum. hoc dicit. Bald.

I dem. aa. z. cc. Sotberico. **Lex. v.**

E c petentē dominiū ab eo cui petētis solus error cau sam possessionis sine vero titulo p̄ stitit: silentij longi tps p̄scriptione depelli iuris euidentissimi est.

S i dolus dat cām p̄tractui bōfidei im peditur titulus z per p̄ns vsucapio. b. d. vel sic. dolus dās cām p̄tractui bone fidei inualidat titulum ad p̄scriptionem tem poris longi. b. d. Salice.

P ars ex epistola dio. z Adaxi. aa. z. cc. ad primos. p̄. s. irie. **Lex. vi.**

S i fraude z dolo licet inter maiores vigintiqz annis facta venditio est hanc confirmare non potuit cōsequens tempus: cuz longi tps p̄scriptio in malefidei cōtractibus locū nō habeat.

N on nocet amissio instrumentoz si de iure possessoris aliter potest probari. b. d. Bal. Vel sic. Instrumentoz amissio vel subtractio non p̄iudicat p̄scriptione mu nito. hoc dicit Salice.

I dem. aa. z. cc. Ante. **Lex. vij.**

L ongrtptis possessione mu nitis instrumentoz amissio nihil iuris aufert: nec diuturnitate possessionis paratā securitatē ma leficiū alterius turbare pōt.

T itulus iniustus ppter errorem iuris vsucapiendi conditionem non parit. hoc dicit bal vel sic. Ademptio inualida vel error iuris non est sufficiens ad p̄scrip tionem longi temporis. b. d. Salice.

I dem. aa. z. cc. Celso. **Lex. viij.**

S i is cōtra quē supplicas ma stris tue quondā mācipia qua si filius ex causa tantuz adoptionis defendit affectio destinata z illicite adoptionis ad horum dominiuz ei querendū sola nō sufficit: quapro pter mancipia petere nō p̄hiberis nullam timens tēporis p̄scriptio nem: si hoc tantū initio p̄cedente cōtra quē supplicas bonoz posses sionem adeptus est.

E xceptio p̄scriptionis nō potest op poni in initio sed probanda venit funda ta intentione actoris. b. d. Bal.

I dem. aa. z. cc. Demoste. **Lex. ix.**

A dptoz bona fide p̄ p̄ntes z decēnij p̄scriptioe (in cuius ad destinationē est adoptio nō q̄tum ad ius.

I n initio. erroneo. vt. ff. de vsucap. nōnun q̄. in prin.

A dptoz. idemqz possessor qui cōueniebat z exceptionē p̄scri ptionis opponebat.

I n cuius. scz p̄scriptionis.

pta p̄scri ptione. Interru ptio ē du plex. Causus.

Pro ca su.

A In initio. i. in principio. et est interpositio. et dicitur quod ex voluntate non necessitate: nam cum sit peremptoria opponi potest usque ad finem. ut. j. sen. rescin. non pos. peremptorias.

B Contestatione. i. ptestatione eam opponendo postea pbando.

C Probatione. ut. j. de excep. si quidem. et hoc si testificata non videtur ut in aut. de testi. s. qz vero coll. viij.

D Ec bona. in pteritu. ut si tati tps cucurrit ante lite ptestata q ad pscriptio nem sufficit bene sit. als non coplet ut h. r. s. de rei ve. l. more. Sz secus in vsucapione nisi quo ad effectuz. ut. ff. de rei ven. l. si post.

E Estimel. pscriptio.

F Super longi. in/ troducti. ut. s. d vsuca. transfor. l. j.

G Probet. qd est eo/ ipso q no pbat p trariu j. de euic. l. pe. cu quili/ bet psumit ignorare re esse aliena. ut. ff. de pba tio. l. verius. sic r. j. qui mili. no pos. l. super ser nis. Accur.

H Competat. ut r. s. si qs ignoras re. l. si. r. ff. pempto. l. ij. s. penul. r. ff. de ptabe. empt. l. dolia. s. fina. Accur.

I Lucrativae. ut. ff. d acqui. pos. l. locus.

K Am i logi. vbi posite sunt. vlt tra mare: vlt citra: et hac soluit non esse de hoc curandum.

L Alterutrus. et hic dicit q vtriusqz.

M In eade puincia. et hanc soluit q in eade puincia sufficit esse p/ sonas non aut de re est curandum vbi sit.

N Sancimus. soluit secundam.

O Id est in vna puin cia. hic soluit tertia. Et nota vnu locu appella riva puincia: s3 hodie no videt habere locuz: s3 in eade civitate esse de bet cu singule civitates habeat sua regimina: vt olim singule puincie.

P Descriptione. le/ gas statim illum ver. sin autem. r.

Q Excludi. hic adu/ ge. s. s. sin aut r.

R De reb. soluit pri/ ma et finem tertie quod est idem.

S Sin autem. redit ad tertiam. Accur.

T Inter absentes. No ta domiciliu dicit quis habere vbi maiore par/ te fortunaz suarum h3. vnde cu recedit peregrinari videt. ut. j. de in/ col. l. ciues. li. x. Sed qd si nullo loco habeat do miciliu. Rn. quo ad oes p presente habet sim Jo. Item quid si in pluribus. Rn. et tuc quo ad oes pro presente habet. na r in nullo loco r in pluribus locis pot

Proba/ tio qnqz fit eo ipso q no pba tur priu.

Domici/ liu vbi d3 qsbre.

initio ptestatione3 haberi sufficit) postea q3 iplenerit sua intetione pe/ titoz adhibita pbatid3 inste posses siois defesus absolui recte postulat.

V vsucapio longi tepozis lite contesta ta interruptur. b. d. Bal.

V idē. aa. r. ccl. Regino. **Lxx. x.**

N Ec bona fide possessione ade ptis longi tempozis prescrip tio post motā litis cōtestate cōple ta poficit: cum post motā contro/ uersiam in pteritu estimetur.

P ossessio cōtinua longi tempozis. r. vel. xx. annorum interueniente: etiam titu lo lucrativo r bona fide: sufficit ad vsuca pionem inchoandam: r etiam cōplendam r etiam tps auctoris ei addit. b. d. Bal.

I mp. Iusti. a. mēne. p. p. **Lxx. xj.**

Super lōgi tps pscriptio ne ex. x. vel. xx. annis intro ducit pspicui iuris sancim3: vt siue ex donatione siue ex alia lucrativa causa bona fide qs p. x. vel. xx. ānos rem detinuisse pbetur3: adiecto sc3 tpe etiā prioris possessoris memo/ rata longi tepozis exceptio sine du bio ei competat: nec occasione lu/ cratiue cause repellatur.

I sta lex ē iustiniā r ēvna de qnquagi ta nouis cōstitutionibus r decidit tres q/ stiones antiquoz r est pulchra r breuius hoc intendit. Tunc dicit pfecti: als perfe cta pscriptio longi tepozis inter presen/ tes quādo prescribet3 r is contra quem pre scribitur sunt eiusdē puincie realis: nec re quiritur pscntia rerum aut scientia eius cō tra quē prescribitur. hoc dicit tota lex. Vel sic. Presentes dicunt q sunt de eadem pu in cia: r debet inspici vbi eadē partes do miciliu habēt n vbi res est sita ad pscriptio nem complendam. nec curatur an res sit corporalis vel incorporealis vt seruitus: nec requirit scientia eius cōtra quē pscri bitur. b. d. tota lex. bal. vlt sic. Pscriptio longi tepozis inter pscntes complet decē mo inter absentes vigennio: r presentes dicuntur quādo vterqz habet domiciliu in eadem puincia licet non in eadē civita te: nec curatur vbi res sint site: nec an sint corpales vel incorporeales vt vsufructus r cetera seruitutes. b. d. Saly.

I dē. a. Jobāni. p. p. **Lxx. xij.**

Quam in longi tps pscriptioe tres emergebāt veterib3 am biguitates. Prima ppter res vbi posite sunt. Scda ppter psonas si ue vtriusqz siue alterutrus pntiaz exigim3. Et tertia si in eadem puin cia vel si in eadē civitate debet esse psona tā petētis q3 possidētis: r res p qbus certat oēs ambiguitates p sentis legis aplectimur: diffinitioe vt nihil citra eā relinquat. **S**an cimus itaqz debere in hmoi specie

aligs habere domiciliu. vt. ff. ad munici. l. assumptio. s. pe. r. l. eius. s. pe. Itē no. qualiter qs dicit pscntes vel absens ratione puincie als est absens qui extra iudiciu est. ut. ff. de dā. infec. l. iij. s. abesse. r. ff. de fi/ deico. lib. l. nō tantu. s. abesse. r in aut. de te. s. penul. colla. vñ. als qui audiri nō pot. ut. ff. de verb. obli. l. j. in pn. quarto qui est extra hortos. ut. ff. de vb. sig. l. absen tem. r de pcc. l. pscntes. Item no. q quidam le/ gunt hic aut. quam legi mus. s. eo. l. j. q si in q/ busdam.

V Nihil. redit ad pri/ mam.

I ncorporeale est. vt r insti. de rebus corp. r incor. s. j.

P osite. nam iura personalia siue corpora lia nō sequunt funduz. vt r. ff. ad trebel. l. j. s. si beres.

E t dominiu. i. pos sessio rōne domini. nā dominiu habet.

N el creditorē. pre/ scribitur ergo. r. vi. xx. an. cōtra creditores ab extraneo q habet titulu vt h. r. s. si aduer. cre. l. diurnum.

D iuino. No. diui/ nit3 leges factas. ut. ff. de legi. r sena. l. lex est r. r in aut. de fi. instr. s. pterea. circa princ. ti. sed r decretu dicit q leges p ora principum sunt diuinitus pmulga te. ut. s. d vete. iur. ena. l. j. s. sed neqz.

N el ignorātia. nō curat de ea q est in dno cōtra quē prescribit. vt hic r. j. de pscript. xxx. an. l. sicut in fi. sed in p/ scribete sic exigat igno/ rantia. vt sic bona fidē habeat. ut. s. pri. dixi r s. eo. l. emptor.

N o soli sint. i. non corporales: sed incorpo rales r. vt vsus r vsu fructus r seruitutes ru stice vt subicit. que om nes amittunt. r. vel. xx. annis. vt hic r. s. de ser ui. l. sicut. r. ff. de vsuca. sequitur. s. fina. non au tem acquiruntur vt alie res. ut. ff. de seruitu. l. seruitutes. nisi habeant perpetuam causam vel quasi. ut. s. d seruitu. l. n. als tanto tempore cu ius non extat memoria vt. ff. de aqua plu. ar/ cen. l. j. s. j. Item nota. q tota hac lege tracta/ tur de absentia domici lij per quam restitutio in integrum nō datur: sed. j. titu. ij. quibus nō obicitur longi tempo/ ris pscriptio tracta/ tur de absentia persone vt. j. de anna. excep. l. vt perfectius r. s. de re sti. mi. per totum.

I n quibus causis cessat longi te/ poris pscriptio.

C olon3 subtrahēdo instrumēta cōdu ctionis nō p hoc mutat causaz possidēdi: r ideo nō pscritur. b. d. bal. vlt sic. Colonus nō pscritur nec sibi mutare cām pscit: r si instrumenta emptionalia p se vel per aliū subtraxit. b. d. Sali. Vel sic Lōductor nō prescribit ptra locatorem: licet instrumēta emptionalia eidem subtraxit r suo noie cō stituerit possidere. quia non ppterea imu

I n quibus causis cessat longi tempozis pscriptio. Supra dixit in quibus casibus locum habet longi tps pscriptio: nūc in quibus cesset. r primo

Present/ vt absens/ qliter d3/ quis est/

Seruitu/ tes quāto/ tpe amit/ tuntur.

effet. z primo ppter cām z ipso iure vt hoc titu. deinde ppter perso-

Sis cui. hoc solo. qz cām possessiōis mutavit. imo ob hoc repellitur ab usu. vt. ff. eo. nō solum. §. qd vulgo. z qz co-

L servoz. cum canfaliter z tēporaliter legi pōt.

Locus beāt. nisi sit res vitiosa. vt. §. de ser. fugi. l. j.

Pervenit. nisi rei immobilis pars censeat. vt. ff. d. dicit. z tēp. pre. l. longe. s. fallit bec lex in rebus obligatis que r. vel. xx. annis prescribunt q̄ creditores. vt. j. ti. §. l. j. s. ibi dī magis p̄ scribi p̄tra actionem.

Aus idividuū. q̄d est rē que remāserat individua.

Tēporis. scz lōgi. s. r. annoz inter presen-tes. xx. iter absentes sic longissimi. s. xxx. anno rū. vt. §. ti. j. l. super.

Lū neqz. facit bona rō qz actiōes iste mixte sunt in rē z in psonā. vt in sti. de act. §. quedam. vnde. xxx. ānis durant sicut z alie mixte. vt. §. de peti. here. l. hereditatis. z. j. l. pri. s. z aliam potuit reddere rationē: qz sciēs alienū z sine ti-

Lulo possidet. vt. §. fa. herci. l. servoz. z. §. ti. j. d. iutina. Sed qd si ille q̄ mecū rē cōem hz insolidū eam vendit: an em- ptor vsucapiet. Videt qz nō: qz z cōtra eū com- petūt mibi iste actiones mixte. vt. ff. d. act. emp. iulianus. §. idē celsus. z ff. cōi. diui. l. cōi. diui. §. fi. Eō qz sic. vt. §. d. cōi. re. ali. l. j. qd puto verū si totū credit esse ven- dentis. z si agat cōi. diui- dundo post cōpletā pre- scriptionem excipiet de dñio: z sic in cōi. diuidū- do nō vicit nisi se dñm p̄bet cū neget. qd cū p̄- bar nō poterit absoluef- possessor: a iudicio cōi-

Hereditatē. nō pōt. vt. §. de iu- re deli. l. z est ratio. tū qz titulus deficit: tū qz mixta. vt. §. de peti. be- re. l. hereditatis.

Alio titulo. q̄ mul- ti sunt z enumerant. ff. post ti. de vsucap. vsqz ad ti. de re iudi.

Non possit. p̄ peti. here. nisi qn̄ vedor nō cōparet vel medico di- stracta est: vel a sciente emptore: vel empta est a fisco. vt. ff. de peti. be-

L nec vllā. §. qz si qz h̄ditatē. z. l. etiaz. §. si qz sciēs. z. §. itē si qz a fisco. Itē z qn̄ titulus habet p̄ nō titulo. vt in eo. ti. l. nec vllā. §. oibus qbus casibus cū excedat bec actio suos terminos excedit a nō suis terminis

Hereditatē qdē petentibz lō- gi tps p̄scriptio nocere non pōt. Verū bis q̄ nec p̄ herede nec p̄ possessore: sed pro ēpto vel dona- to seu alio titulo res que ex heredi- tate sunt vel fuerūt possident: cū ab his successio vendicari non possit: nihil bec iuris diffinitio noceat.

Qui nō possidet ex aio vt q̄raf dominū nō vsucapit longo tpe. h. d. bal. vel sic. Si ne titulo nō p̄cedit lōgi tēporis p̄scriptio z p̄ exp̄sis iustis datur retentio. h. d. Sal. vel sic. Res mobilis sine titulo etiam lon- go tēpore nō p̄scribit. h. d. j. Dau. de cast.

Qui nō possidet ex aio vt q̄raf dominū nō vsucapit longo tpe. h. d. bal. vel sic. Si ne titulo nō p̄cedit lōgi tēporis p̄scriptio z p̄ exp̄sis iustis datur retentio. h. d. Sal. vel sic. Res mobilis sine titulo etiam lon- go tēpore nō p̄scribit. h. d. j. Dau. de cast.

Qui nō possidet ex aio vt q̄raf dominū nō vsucapit longo tpe. h. d. bal. vel sic. Si ne titulo nō p̄cedit lōgi tēporis p̄scriptio z p̄ exp̄sis iustis datur retentio. h. d. Sal. vel sic. Res mobilis sine titulo etiam lon- go tēpore nō p̄scribit. h. d. j. Dau. de cast.

Qui nō possidet ex aio vt q̄raf dominū nō vsucapit longo tpe. h. d. bal. vel sic. Si ne titulo nō p̄cedit lōgi tēporis p̄scriptio z p̄ exp̄sis iustis datur retentio. h. d. Sal. vel sic. Res mobilis sine titulo etiam lon- go tēpore nō p̄scribit. h. d. j. Dau. de cast.

tat causas possidendi nec efficit possessoz sed est detetator: sicut prius. j. Dau. de cast.

Impat. Dioclet. z maxi. aa. z. cc. Marcelline. Titu. xxxiij. Lex. j.

Sis cui colendum funduz dedisti post instrumēta q̄ dō miniū ad te ptinere p̄ probari possit: per nouercam tuam subtraxit: hoc so- lo p̄scriptioe longi tēporis de- fendi non potest.

Res mobilis vsucapit triennio: nec ex- pectat cursus longi temporis. h. d. bal. vel sic. De re mobili vsucapta p̄scriptionis questio est supflua. h. d. Vel sic. In rebus mobilibus cessat p̄scriptio longi temporis cum sufficiat vsucapio trienij. pau. de ca.

Idem. aa. z. cc. Dionysio. Lex. ij.

L servoz p̄prietatis nego- cio cuz vsucapio locuz habe- at ad questionē lōgi tēporis p̄scri- ptionis superfluo peruenitur.

Actioni mixte nō p̄scribitur longo tēpore. h. d. cum. l. sequ. bal. vel sic. Actio familie herciscūde vel cōi. diuidūdo nō tol- litur tempore. h. d. fm Salice. vel sic. In iudiciis diuisorijz cessat p̄scriptio longi temporis. hoc dicit j. Dau. de castro.

Idem. aa. z. cc. Apollinario. l. iij.

Aus idividuū cōe pro so- lido possidens interuallo lō- gi tēporis: quominz socius portio- nem vendicare vel eū cōi. diuidūdo iudicio puocare possit nō defendi- tur: cū neqz familie herciscūde iu- diciū neqz cōi. diuidūdo actio exclu- dit longi temporis p̄scriptione.

Petitioni hereditatis nō p̄scribitur longo tēpore salvo nisi possessor cū titulo z bona fide dñm vsuceperit. h. d. bal. vt sic. Hereditatis petitio nō tollit tpe longo p̄ possidentes titulo. h. d. Saly. vel sic. Petitio hereditatis que est actio mixta z dat p̄tra illū qui possidet sine titulo nō tol- lit p̄scriptioe longi tēporis. s. rei vendi- catio q̄ est actio mere realis z dat p̄tra pos- sidētē titulo bene pōt tolli p̄scriptioe lō- gi tēporis. h. d. fm j. Dau. de castro.

Idem. aa. z. cc. Libro. Lex. iij.

Hereditatē qdē petentibz lō- gi tps p̄scriptio nocere non pōt. Verū bis q̄ nec p̄ herede nec p̄ possessore: sed pro ēpto vel dona- to seu alio titulo res que ex heredi- tate sunt vel fuerūt possident: cū ab his successio vendicari non possit: nihil bec iuris diffinitio noceat.

Qui nō possidet ex aio vt q̄raf dominū nō vsucapit longo tpe. h. d. bal. vel sic. Si ne titulo nō p̄cedit lōgi tēporis p̄scriptio z p̄ exp̄sis iustis datur retentio. h. d. Sal. vel sic. Res mobilis sine titulo etiam lon- go tēpore nō p̄scribit. h. d. j. Dau. de cast.

Qui nō possidet ex aio vt q̄raf dominū nō vsucapit longo tpe. h. d. bal. vel sic. Si ne titulo nō p̄cedit lōgi tēporis p̄scriptio z p̄ exp̄sis iustis datur retentio. h. d. Sal. vel sic. Res mobilis sine titulo etiam lon- go tēpore nō p̄scribit. h. d. j. Dau. de cast.

vt lōgo tpe tollat. vt. §. de edi. diui. adri. tol. l. fi. §. fi. In casu tñ puto p̄ scribi decēnio qn̄ scz in isto errore se credit h̄ dē cū nō sit: z sic possidet z vsucapit. vt arg. ff. p̄ legato. l. p̄ legato. S. qre h̄ actio nō dat p̄ titulo possidētē. Rñ. qz q̄ titulu possidet nō resistit mibi petēti hereditatē: naz pōt esse verū eū emisse z dñm rei esse: z tñ me heredē. at si possideat p̄ he- rede vel possessore resi- stit cū se asserēs heredē p̄sequēs me negat. nā duo h̄ des insolidū esse nō possūt. sicut nec als duo dñi. vt. ff. de castr. pecu. l. h̄ditatē. §. p̄.

Idem. aa. z. cc. Dosimo. Lex. v.

Spuerū nō p̄ derelicto ha- bitū. sed ab hostibus vulnera- tum sumptibz tuis (sicut asseneras liberum existimans) curasti: longi temporis p̄scriptione quominus dominus eius offerens erogata re- cte vendicet defendi non potest.

Quibus non obijciur longi tē- poris p̄scriptio.

Si p̄scriptio p̄sumat in absentia pso- nali iusta. ipetrari pōt in itegroz restitutio ex clausula generali. h. d. cū. l. sequē. bal. vt sic. Militi in expeditiōe existēti in effectu nō currit p̄scriptio qz dat restitutio. h. d. Sali. vel sic. Cōtra absentē cā reipublice z sic necessaria z pbabili currit p̄scriptio lō- gi tps titulo z bona fide: sed nō cū effectu qz nō obstat exceptio: z pōt peti restitutio h. d. l. j. z. ij. z etiam. l. vj. q̄ incipit ab hosti- bus. si nō sit absentia voluntaria bene p̄- scribitur cum effectu. h. d. pau. de castro.

Impera. Alexan. a. Venuleio. Titu. xxxv. Lex. j.

Empz expeditionis aduersus petitiones: si q̄ cōpetisse iuste pro- bari possunt p̄scri- ptionem non parit.

Frustra precibus impetrat qd p̄ resti- tu in integrum p̄cedit: z hoc nō reperit alibi de iure cōi. Itē habēti de iure cōi nō d̄: si- ri gratia. h. d. Bal. vel sic. Quando iudici- absentia est necessaria ei nō obstat p̄scri- ptio. z ptibus nō est impetrandū qd a iure cōi est cōcessum. h. d. Saly.

Impera. Diocle. z Maxi. aa. z. cc. aure. Lex. ij.

Quam per absentiaz tuam eos de quibus quereris: in res in- ris tui irruiſſe asseneras. Teqz ob medēdi curā a comitatu nostro discedere nō posse palā sit: p̄fectoz p̄torio noster accersitis his quos causa p̄tingit inter vos cognoscer.

Nō necessario autē petis ex lō- gi tps diuturnitate p̄scriptiōez tibi nō opponi: qn̄ iuste absentie rō et necessitatē publice obsequiū ab h̄mōi p̄iudicio te defendat.

Adinor. xv. an. nō p̄scribit. h. d. Sed demum post minorē etatē incipit. h. d. fm verā lecturam. vel sic. P̄scriptio longi tps non currit minori. h. d. fm Salice.

Idem. aa. z. cc. Numidio recto- ri Italie. Lex. iij.

Non est incognitū id tps qd in minorē etate trāmissum est lōgi tps qdē p̄scriptiōe nō cō- putari: ea em̄ tūc currere icipit qn̄ ad maiorē etatē dñs rei puenerit.

Cōtra abntē reipublice cā vt casu for- tuito p̄scribit lōgo tpe si possessio apud orationem diui adriani prohibetur rerum eius alienatio. vt. ff. de reb. eo. qui sub tu. l. j. z. §. de pre. mino. l. j. ergo z p̄scriptio. vt. ff. de verbo rum significa. l. alienationis. in vsucapione ergo tantum rerum mo-

Petitio hereditatis nō va- tur cōtra titulu pos- sidentes.

Proceat. quominus lōgo tpe p̄scribatur.

Spuerū. i. seruū cō. als aut eēt occupā- tis. vt. ff. de stip. ser. l. qz seruū vel eēt liber hodie vt. §. d. lati. li. tol. §. s. z scimus. z in aut. de nu- ptijs. §. z hoc multo. coll. iij. Accur.

Existimas. idē pti- to si crediderit seruū. vt ar. ff. d. cap. l. i bello. §. si qs seruū. z p̄ ipensis habeo negotioz gesto- rū actionē ad sumptus. vt. ff. de neg. gest. l. s. z an vltro. §. j.

Quibus nō obijciur longi tps p̄scriptio. P̄opter cām cessat p̄- scriptio in supiori titu- lo nūc dicit quādo pro- pter p̄sonam cessat.

Empz. nō parit. cū ef- fectu qz re- stituitur. vt §. de resti. mili. l. qd tē- pore. z. l. j.

Quam per absen- tia. irruiſſe. emē do a nō dominis.

Tēporis. scz ex spe- ciali beneficio vel rescri- pto: nā superflū est zc. vt. j. de thesauris. l. j.

Diuurnitate. P̄o. supflū est p̄cibus iplo- rare qd de iure cōpetit.

Defendat. petita a te restitutiōe in integrū vt. ff. ex q. cau. ma. l. in- ter eos. §. fi. secus in vo- lūtaria absentia. vt. j. de p̄script. xxx. an. sicut ibi: nō sexus.

Non est. in mi- nozi ad hoc. j. de temp. in integ. resti. l. vlti.

Nō computari. scz cum effectu: qz restitui- tur. sed hodie ipso iure seruat illesus. vt. §. in qui. cau. in integ. resti. non est nec. l. fina. fm quosdā: sed fm Jo. dic ipso iure etiam veteri in re non currere p̄scri- ptionem pupillo. x. vel xx. annozum. vt. ff. de acqui. re. domi. bonefi- dei. nec adulto. naz per

Actiōes mixte q̄ te tpe dur- rant.

Liber Septimus.

bilum aduitorum. ut ipso iure non currant: addit Justinianus ad prescriptionem in. l. predicta sancimus secundum opinionem. 30.

Sed possessio in causa. neque de facto neque de iure.

Sortuito casu. et generaliter si de necessitate non voluntate abfuit. ut. ff. qui. ex cau. maio. l. sed et si per pretorem. §. si. et de mi. l. papi nianus. exuli.

Neg. actio. sim plici. ut. §. de p. l. i. §. de neg. ges. aduersus. et arb. tu. l. tutores. vel m. r. te. ut §. ti. j. hereditate. nisi in casu. ut dixim. §. tit. j. l. vnus. bec ergo prescriptio longi temporis in reali bus tñ locum hz. Sed certe et personales quedā tollunt longo tempore i. mo breuiori. ut ecce interdicta plura que anno tollunt. ut. ff. de interd. l. j. in fi. et maxie illud de glade legēda qd triduo durat. ut. ff. de glā. leg. l. j. Itē et actio qd met. cau. quandoqz x. ānis tantuz durat. ut §. qd metus cau. l. si vi. Itē redhibitoria. vi. mē sibus qto minoris anno. ut. ff. de edi. edic. l. sciendum. §. si.

Actioni personali non prescribitur longo tempore. b. d. Bal. Vel. sic. Personales actiones regulariter non tolluntur longi temporis prescriptione. b. d. fm Sal. y.

Fidē. aa. et cc. Crispino. l. iij.

Sed possessio in causa sine controuersia pseruauit: firmitate suā teneat obiecta prescriptio quā ptra absentes vel reipublice causa vel maxime sortuito casu nequaquā valere decernimus.

Actioni personali non prescribitur longo tempore. b. d. Bal. Vel. sic. Personales actiones regulariter non tolluntur longi temporis prescriptione. b. d. fm Sal. y.

Fidē. aa. et cc. Januario. l. v.

Neg. mutui neque comodati aut depositi: seu legati vel fideicommissi vel tutele: seu alij cuilibz personali actioni longi temporis prescriptionē obijci posse certi iuris est.

Aduersus prescriptionē ptra captuz ab hostibz reuersus potest restitui. et restituitur intētat directā quā pmo hēbat: quōqz intentat vtilem q appellat rescissoria. b. d. iūcta glo. bal. vel sic. Reuersus d captiuitate. rē nō prescriptā vēdicat actioē directā. prescriptā vō vtili rescissoria restōē phibita. Sal. y.

Fidē. aa. et cc. Dulco. l. x. vi.

Aduersus captuz ac possitū minio reuersus: actioē in rē directā vel quilibet alia dñium vēdicando: tempus aduersarij possessionez frustra times: cū aduersus eos q restitutionis auxilio quacūqz rōne inuuant hmoi factū nō opituletur.

Prescriptio longi temporis ptra pntem finit annis decē ptra absentē annis viginti: de quo v3 deduci omne tempus qd v3 restitui beneficio restitutionis. b. d. fm bal. vel sic. Prescriptio longi temporis est. x. annorum inter pntes. et. xx. inter absentes. tempus tñ iuste absentie mediante restitutione subducit. b. d. fm Salice.

Fidē. aa. et cc. Cassandro. l. vij.

Prescriptio bonafide possidentes aduersus pntes annoz decē absentes aut. xx. muniuntur. qd tempus si ex alicuius persona de petitorz parte restitutionis ptedatur auxiliū deducto eo quo si quid fuerit gestuz succurri solet: residuū tempus cōputari rationis est.

Militibus in expeditione degentibz aduersus prescriptionem cōtra eos inchoatam succurre non militibus dedicatis in domo ipsorum manentibus. b. d. bal. vel sic. Tempus absentie voluntarie vel pntie militibus non suffragatur. b. d. fm sal.

Fidē. aa. et cc. Cassandro. l. vij.

Sed aduersus creditorem. Supra dixit de prescriptionibus q cōpetūt v3 vēdicationes q iure dñij dant dñis: nūc de his q ptra hypothecariam dantur.

Sed aduersus creditorem. Supra dixit de prescriptionibus q cōpetūt v3 vēdicationes q iure dñij dant dñis: nūc de his q ptra hypothecariam dantur.

Sed aduersus creditorem. Supra dixit de prescriptionibus q cōpetūt v3 vēdicationes q iure dñij dant dñis: nūc de his q ptra hypothecariam dantur.

Sed aduersus creditorem. Supra dixit de prescriptionibus q cōpetūt v3 vēdicationes q iure dñij dant dñis: nūc de his q ptra hypothecariam dantur.

Sed aduersus creditorem. Supra dixit de prescriptionibus q cōpetūt v3 vēdicationes q iure dñij dant dñis: nūc de his q ptra hypothecariam dantur.

Sed aduersus creditorem. Supra dixit de prescriptionibus q cōpetūt v3 vēdicationes q iure dñij dant dñis: nūc de his q ptra hypothecariam dantur.

Inefficacem. quo ad effectū. ut. ff. de diner. prescrip. l. creditor. §. prima facie est efficax. ut insti. de excep. §. j.

Succeperunt. vniversali titulo. ut hic nō singulari. ut. §. ti. p. l. l. sup. et. j. l. p. et. §. de act. et ob. l. est in arbitrio.

Incubāt. et pter q si scōs creditor possideat. ut. j. de pscip. xxx. annoz. l. cum notissimi §. j. Sed videt non prescribi hypothecarie. x. annis. etiā ab emptore ut. ff. de dam. in sec. l. cū postulasset. in fi. que est ptra. Solu. ibi creditor fuerat absens ex iusta causa h presens vel forte sine iusta cā absens. vel ibi interrūpit creditor prescriptionē. Vel ibi prius cepit possidere possessore qui postea emit q res obligarent. Vel ibi querit sed non soluit. Itē quare nō tollit hypothecaria p vsu cationē triēn. ut. j. de pig. l. vsucapio. cū tollatur prescriptione. ut hic.

Si aduersus creditorem. Tertius possessor cōtra hypothecariā aduersus creditore prescribit longo tempore. actio vero psonalis ptra debitore salua pmanet. b. d. Bal. vel sic. Cōtra hypothecā prescribit longo tpe a quolibet possidēte excepto a creditore cum eius herede. b. d. cū l. seq. fm Bar. vel sic. Extraneus pignori possessor titulo et bona fide prescribit hypothecarie actioi spacio temporis logi psonali d debitore salua manēte. debitor vō nec eius heres prescribit tempore logō. b. d. §. fa.

Impa. Gordi. a. Aenerie. Titu. xxxvi. l. x. j.

Interuentu sitentiū longi temporis prescriptioe corroboratū creditore pignus perfectū quētibz iefficacem actionē pstituit: pter q si debitores vel qui in eoz rē iura successerūt obligate rei possessioni incubāt. Vbi aut creditore a possessore longi temporis prescriptio obijcitur: psonalis actio aduersus debitore salua ei competit.

Actio psonalis cōtra solum obligatū dirigit: et eius heredes hypothecaria ptra possessorem qui longo tpe aduersus creditorem prescribit. b. d. Bal. vel sic. Personalis actio non competit cōtra extraneuz pignoris possessorem: hz hypothecaria sic. cui prescribitur tempore longo. b. d. Sal.

Impa. Diocle. et Maximi. aa. Marcelle. l. x. ij.

Sed debitori heres nō extitit sed iusta viginti annoz pos sessione collata in te donatio corroborata est: neque personali actione (qz debitori nō successit) conueniri te iuris ratio permittit: nec data pignori pedia post interuallū logi temporis tibi auferenda sūt: quādo etiā et presentibus creditoribus. x. annorum prescriptionē opponi posse tā rescriptis nostris qz priorz picipū statutis probatum sit.

De quadriennij prescriptione. Cōtra fiscū prescribit quadriennio cōtinuo. et habens causam a principe nulla est ingetudine laceffendus. b. d. Bal. vel sic. In quibus rebz fisco denūciat hz locū prescriptio qtuor annoz. b. d. §. bal. vel sic. Possessor bonoz vacatuz post denūciationē factā fisco tenet. qdriēnio. et idē si a pncipe facta fuerit cōcessio. b. d. fm Sal.

Impa. Just. a. mēne. p. p. l. vij.

Sed aduersus creditorem. Supra dixit de prescriptionibus q cōpetūt v3 vēdicationes q iure dñij dant dñis: nūc de his q ptra hypothecariam dantur.

Sed aduersus creditorem. Supra dixit de prescriptionibus q cōpetūt v3 vēdicationes q iure dñij dant dñis: nūc de his q ptra hypothecariam dantur.

Sed aduersus creditorem. Supra dixit de prescriptionibus q cōpetūt v3 vēdicationes q iure dñij dant dñis: nūc de his q ptra hypothecariam dantur.

Sed aduersus creditorem. Supra dixit de prescriptionibus q cōpetūt v3 vēdicationes q iure dñij dant dñis: nūc de his q ptra hypothecariam dantur.

Sed aduersus creditorem. Supra dixit de prescriptionibus q cōpetūt v3 vēdicationes q iure dñij dant dñis: nūc de his q ptra hypothecariam dantur.

Sed aduersus creditorem. Supra dixit de prescriptionibus q cōpetūt v3 vēdicationes q iure dñij dant dñis: nūc de his q ptra hypothecariam dantur.

Sed aduersus creditorem. Supra dixit de prescriptionibus q cōpetūt v3 vēdicationes q iure dñij dant dñis: nūc de his q ptra hypothecariam dantur.

Sed aduersus creditorem. Supra dixit de prescriptionibus q cōpetūt v3 vēdicationes q iure dñij dant dñis: nūc de his q ptra hypothecariam dantur.

Sed aduersus creditorem. Supra dixit de prescriptionibus q cōpetūt v3 vēdicationes q iure dñij dant dñis: nūc de his q ptra hypothecariam dantur.

Sed aduersus creditorem. Supra dixit de prescriptionibus q cōpetūt v3 vēdicationes q iure dñij dant dñis: nūc de his q ptra hypothecariam dantur.

Sed aduersus creditorem. Supra dixit de prescriptionibus q cōpetūt v3 vēdicationes q iure dñij dant dñis: nūc de his q ptra hypothecariam dantur.

Sed aduersus creditorem. Supra dixit de prescriptionibus q cōpetūt v3 vēdicationes q iure dñij dant dñis: nūc de his q ptra hypothecariam dantur.

Sed aduersus creditorem. Supra dixit de prescriptionibus q cōpetūt v3 vēdicationes q iure dñij dant dñis: nūc de his q ptra hypothecariam dantur.

Actioes qdaz psonales tollunt breui tempore.

Actioni hypothecarie ptra tpe prescribit ab emptore.

vsucapio qrit dñij: hz nō prescriptio.

Continua tio.

Interuentu sitentiū longi temporis prescriptioe corroboratū creditore pignus perfectū quētibz iefficacem actionē pstituit: pter q si debitores vel qui in eoz rē iura successerūt obligate rei possessioni incubāt. Vbi aut creditore a possessore longi temporis prescriptio obijcitur: psonalis actio aduersus debitore salua ei competit.

Interuentu sitentiū longi temporis prescriptioe corroboratū creditore pignus perfectū quētibz iefficacem actionē pstituit: pter q si debitores vel qui in eoz rē iura successerūt obligate rei possessioni incubāt. Vbi aut creditore a possessore longi temporis prescriptio obijcitur: psonalis actio aduersus debitore salua ei competit.

fiscus vbi pns e.

lum. alioquin mobilia triennio. immobilia decennio. vsucapiuntur cum fiscus vbiqz presens sit. Nel dic. xx. inter absentes. vt insti. de vsu ca. §. res. r. ff. de vsu. l. qz nis.

Macatibus. a tpe denuciacionis. vt. ff. de diuer. r. tempo. pscript. l. intra quattuor in prin.

Inchoanda. sed certe nec ante inchoata pfi cere videt. vt. ff. de di. p script. l. intra. in pri. Sz dic ibi alius inchoauit rat qd alij non pdest: qz est civilis interruptio q alij non pdest.

Largitate. facta ex bonis vacantib' no pe tente aliquo. vt. j. d. pe. bo. l. j. in fine.

Lacessendos. nec statim quide si legē vlti. mā. j. e. inspicias sz Jr. sed fm hanc post qua driennium.

Nec bis. pot hoc re ferri ad dictū primū. r qd dicit quoquo mō: pu ta cuz dedit impator ali cui p aliqd priuilegium titulo cū donauit vel vē didit: r sic titulus ad p/ scriptionē quadriennij nō pdest r sic repetit vt addat: sz triennij sic vt di. xi. Nel dic tertiu esse. ca suz legis. q. d. nec ab alio ingetabit. vt. s. pri. nec p fisco vt bic. r adde bic differentiaz quā dixi. s. si aduer. fil. l. si.

Aut titulo. scilicet emptionis vel simili.

Ones. scz vo lumus r accipe vbi p potiri qd est. j.

Quasqz res. scilz fiscales: sed sequens lex etiā ad primatas princi pis extendit. Accur.

Comparauerint. quo libet titulo. vt. j. l. pri. in pn. sic. ff. de statu lib. l. statuliberi. §. si.

Comparauerint. i. a fisco acquisierint.

Consecuti sunt. in hunc forte modū si quid ex his rebus q successio ne titij ad fiscum puene runt a fisco acceperis: r si non fuerunt titij. r sic nec fisci facte sunt. secu rus tamē sis. Et sic no. q psonalia priuilegia ex tendit r facit ius comu ne ea esse.

Luctos. q. d. ita vo lumus esse tutos priuile gio generali ac si singu lis donataris vel em ptozibus singula specia lia priuilegia super sin. gulis rebus r patrimo nis indulta essent vt. j. de pscript. xxx. annoz sz l. omnes in prin.

Civiles. ex lege duo decim tabularum.

sup bonis vacantibus inchoanda no esse: additū et est r eos q nra largitate nitunt nulla ingetudie lacel sendos nec bis a fisco nostro p tro uersia comouēda qui quoquo mo do aut titulo eadē res possederint

Prætedes cam onerosam vel lucrati uā a fisco mō quocūqz qui ex cogitari possit perpetuo est tutus: sed dno ptra fiscoz dat regressus vsqz ad quadriennij. b. d. vsqz ad §. ad bec. Bal. vel sic. Qui emit a fisco ali quā rē tanqz fisci nō pōt p ea rē ueniri: sz ueniēdus est fisco infra quadriennij nō postea. bar. vel sic. Qui rē alienā emit a fi sco illam vendēte: vt p priā: vel qui eā p se cutus est a principe: vt fiscalem non pōt a dnis nec ab alijs ius in re p tendētibz in quietari sed cōtra fiscū pōt ifra quadriennij um agere ad precium. r p fessio procurato ris fisci inter scripturas de recepto reper ta statim p iudicat ei. hoc dicit fm Salice.

Impe. Seno. a. Enee comiti re rum priuatarum. Lex. ij.

Ones qui quascunqz res mobiles vel immobiles seu se mouētes: vel in actioib' aut quocū qz iure pstitutas a sacratissimo era rio cōpauerit eos qnetiā qbuscūqz res mobiles seu immobiles seu se mo uentes aut in actioib' vel quocūqz iure pstitute munificētie pncipalis noie date fuerit: oibus parit' priuile gij q ex diuinis sanctioib' incluz te recordatiōis leonis r nostre pie tatis sup certis primonijs ātea em ptozes psecuti sunt p potiri: r ita cū ctos' hmōi bñficijs seu priuilegijs pfrui tanqz si sup singulis substan tijs seu patrimonijs etiā nūc vel post ea data fuisset hmōi dispō. Nec posse p ptozes p dictaz rez factos iā vel futuros vel ptra eos qb' sup hmōi reb' largitas nra delata est vel fuerit aliqs actioes in rē dñi vt hypotheca grā: vel in psonas cini les seu ptozas vel ex legib' seu sa cratissimis pstonibus descendentes vel qualibet alias l3 noiatim p sen ti sanctioe non sint cōprehense mo ueri. Data uolentib' licētia intra quadriennij p sacratissimū erariū (si qz sibi cōpetere actiones existi māt) exercere ita nūc vt post elapsuz quadriennium nec sacratissimum fiscū licere sibi met qbuslibet actioni bus pulsare cognoseant.

Si officialis fisci vēdens confiteatur sibi precium esse numeratuz sibi per petuo est secur' emptor: nec pōt sibi obijci exce ptio non numerate pecunie. b. d. Bal.

Ad bec fiscalū rez emptorib' cū rōnib' iusticie p sulētes: inbem' quotiēs cōpetēs scriniū gestis iter ueniētib' distractarū rez pcia sese dposuerit suscepisse mime: post hu

Prætorias. edicto vel interdicto ptozis inductas.

Constitutionibus. principum. vt condi. ex hac lege.

Alias. vt in factum vel officium iudicis.

Houeri. vt. j. l. pr. r insti. de vsu. §. si. r. s. de vsu. l. si. r. s. de cō muni. rerum ali. l. ij. immo videt q sic. vt. ff. de pe. here. l. nec vllaz. §.

iusmodi solute pecunie depōne em ptozes qsi nō numcratis pecunijs molestari: vel necessitatē hūc dē pto rib' iponi (sz nō solennē psecuti fue runt securitatē) soluta fuisse pcia p bare. Sz cū sit in arbitrio pcia su sciipientis mime deponere sese qd nō accepit suscepisse: ita puenit. nec ptozes plenissimā ex hmōi depōsi tione sup p cū solutiōe securitatē cō secutos nullū (sicut dictū ē) vlteri' pbatōis grauamē penit' formidat

Mod. s. proxime statutū est in his qui emunt a fisco eundē bz locū in his q emūt vel alio titulo receperunt ab augusto vel principe vel eozū procuratoribus. b. d. sz Bar. vel sic. Statuta in rebus venditis vl donatis: vt fiscalibus que in. l. pceden ti continentur vendicant sibi locum vt in rebus alienis venditis vl donatis. vt p prijs ab ipatoze vl ei' pinge. r fise' r pcura tor cesaris si tenet de euictioe pmittere. sa.

Impe. Justi. a. Flozo comiti re rū priuataz r curatozi dñice dom' r petro viro illustri curatozi dñice domus r macedonio viro illustri curatozi ipsius dominice dom' se renissime Auguste. Lex. iij.

Bene a senone diue memo rie fiscalibus alienationib' p spectū est: ne homines qui ex no stro erario donatiōis vel ptois vl cuiuslibet alienatiōis titulo qcqz ac cipiūt: si qd citra p cū priu' emerse rit: vel euictiois: vel alteri' ingetu dinis grā ad dñiū vel hypothecam respiciēs aliqd sustineāt detrimētū sed aduersus emptozes qdem: vel donatiōne accipientes: vel p alios titulos alienationis qcqz detinētes minime qcūqz actiones moueant: sz tñ modo esse p erarium vsqz ad qdriennij tñ: quo translapso neqz aduersus fiscū aliq remaneat actio

Sz scim' hoc qdem in fiscalib' alienatiōib' gnauiter obseruari sz non sili modo rē fuisse obseruatam circa eas res q a sacratissimis ipe ratorib' nō a fiscalib' reb': sz ex p uata eoz substantia pcedunt: qd sa tis irrōnabile est: q em' differētia in trodūcū cū oia principis eē intelli ganē: siue ex sua substātia siue ex fi scalib' fuerit aliqd alienatū: eodēqz modo r si a serenissima augusta ali quid alienet qre nō eadez vtat p ro gatiua: sz curatozes nri p qz sole mus substātiā nram gubernare ne cesse bñt in venditōib' rez r euictio nez r alia q sūt puate utilitat' pacta emptōalib' instris addere: vel qsdā tales obligatiōes in alienatiōnū instris agnoscere vl in pmutatiōib' vel in transactioib' sz hoc fuerit ce

item si qz qest s. So. h in reb' singularib': illa in vniuersitate. vt h cor rigit. vel h ignorās alie nā accepit. Item als cō tra. vt. s. de here. ven. l. j. So. vt ibi. Item alia s. de li. cau. l. non ideo. Solu. illa corrigi p hac vel spāle ibi in liberta te. Accur.

Exercere. vt vtilez rei vendicatiōne vel by potbecariā quam inten deret directam ptra pos sidentem nisi priuilegio esset fretus. vt. j. l. pri. fm Jr. Alij dant p ditiō nē ex hac lege. Alij dāt negociozum gestozū qz rata habent venditiōne vt. s. de rei ven. l. mater sed prima verior.

Ad bec. scriniuz. i. statio. Nel dic. i. q scri nio p sunt. Nel dic. i. no tarij.

Intervenientibus. apud pcuratozem fisci.

Securitatē. idest apocham.

In arbitrio. vt. s. d actio. r obli. l. sicut. r est hoc speciale sicut r alia Sed regulariter contra vt. s. d nō nume. pec. l. in contractib'. §. j. r. ij.

Bene a senone. p spectum est vt s. l. pri.

Contrariuz. nā cre dita fuerat fisci. nūc ap paret aliena: sicqz ea emi citur.

Saniter. i. sapien ter inde ignau'. i. in sci piens.

Omnia principis. et quo ad proprietatem vt dixit. Ad. principi apud Eronealiā timore vl amo Ere: r pro eo. ff. de offi. p. l. barbarus in fi. Sed Bulga. ptra etiam ibidē r h expone ad protectio nem vel iurisdictionem sic r littoza roman ipe r rñ dicūtur populi roma ni. vt. ff. ne quid in loco publico. l. littoza publi ca. Nel verius oia sua sunt. l. fiscalia r primo nialia. vt subijc. ar. ff. Ne quid in loco publico l. ij. r. iij. vñ codex meus non est principis: sz mi b i pzo eo datur rei vēdi catio directa non prin cip. Accur.

Sed curatozes. ad buc lege interrogatiue vsqz illuc hoc enim r.

Præcipi sunt oia qliter itel ligitur.

Epistola
ma quid
notat.

a Et q̄tuz. repete nō agnoscunt ꝛc.
b Et nostros. subaudi eorum qui per p̄tura tores ꝛc.
c Epistalmate. signū qđ imperator facere solet. vel scriptura quā ipse p̄nceps scribit.
d Panes civiles. i. p̄ bendas vel redditus.
e In rez. hic dicit Jr. De dari nō dno actionē in rē. Sed tu dic vti lēvel p̄ditōe ex lege. vt s. l. p̄xi. dixit.
f In fione. i. permissu sicut libertus vocat patronum in ius. vt. s. de in ius vo. l. venia. ꝛ da bit p̄nceps indicem ꝛ subdiciet se. vt. ff. de offi. eius cui man. est. i. l. ꝛ si p̄tor. vel de bis que vēdite sunt vt fiscales erit sub procuratore cesaris vna cū p̄siede. de his q̄ vt sue erit sub curatore fisci. argu. s. si aduer. fil. l. ii.
g Quia igit. futuris post legem istam alienationibus p̄perit. hic p̄spicit p̄teritis ꝛ ante legē istam factis alienationibus sueq̄ p̄uisionis causam p̄mittit.
h Cum em̄. non valet hoc argumentum quia alia sunt concessa ergo hoc concedatur sed sic dicit sancimus.
i Firmitatem. vt. j. d. dona. sancimus.
k Donauerit. vt. s. d. dona. inter vir. ꝛ vro. l. penul. ꝛ ad h. s. de bonis. que li. l. penul.
l Qua. loquitur p̄fecto pretorio.
m Infulas. ar. q̄ nō valet p̄uilegiū principis ante coronationem Item nota eum coronā dum. Accur.
n **De rei dñi. vel templorum. ꝛc.**
o **S** Epenumero. i. p̄ncipis. i. ascriptitiij.
p Soboles sic. j. de agri. ꝛ cēsi. l. cuz satis in prin. ꝛ. s. fi. li. xi.
q Summota. i. inducta adhuc. sed bodie est inducta p̄scriptio. l. an noū. ar. j. ti. j. l. oēs que est contra. Vel est spāle in p̄ncipe cū bec vīdeam in ciuitate. vt. s. d. sacrosan. eccle. l. vt in ter diuinū ꝛ sic non currit p̄scriptio vt i. h. mōi. ti. vt. j. ti. j. l. p̄scriptōe. ꝛ. j. de fun. l. i. l. fi. lib. xi. ꝛ de fugi. col. l. fi. eo. lib. q̄. **A** Inerfas. dñi. ci. idest prin cipis.

lebratū. hoc em̄ est eoz qui nec maiestātē impialē agnoscūt: ꝛ q̄tum inter p̄uata fortunā ꝛ regale culmen mediū est ꝛ n̄fos curatores p̄ quos res diuinarū domuū agunt aliquib⁹ iniurijs vel dānis afficere conant. **Q**ue oīa resecātes per hanc ḡnalē ꝛ in p̄petuū valiturā le gē sancimus oēs alienatiōes de aula p̄cedētes: siue a nostra clemētia siue a serenissima augusta coniuge nostra: siue ab his qui postea digni fuerint nomine impiali: siue iā alienatū quidē est: siue postea fuerit siue oī inquietudie p̄manere: siue res eis per nosmetipsos siue per p̄curatores ex epistalmate tñ n̄fo fuerit assignate. **E**t nemo audeat eos q̄ res accipiūt p̄ quēcūq̄ titulū alienatiōis siue mobiles siue immobiles seu se mouētes: vel iura incorpalia vel panes civiles iudicijs afficere vt spare aliquā p̄ eos eē sibi viā aper tam: s̄z oīs adit⁹ p̄cludat: oīs mor⁹ ꝛ spes hui⁹ petulārie. **S**z aduersus domos n̄fas hēant intra q̄driēniū tñ fm̄ imitatōez fisci si q̄s existimāt posse sibi cōpetere actōes i rē vt hypothecarias vt ex n̄ra iussioe cā moneat ꝛ cōpetentē mereat effectū **Q**đ si q̄driēniū fuerit emēstꝛ nec aduersus domū n̄faz hēat q̄s quācūq̄ actiōez. **Q**uigis multa sci mus tā nosmetipsos q̄ serenissimā augustā cōingē n̄faz varijs p̄sonis iā donasse ꝛ vēdidisse ꝛ p̄ alios titulos assignasse: cū maxie sacrosancti ecclesijs ꝛ xenonib⁹ ꝛ p̄thochijs et ep̄is ꝛ monachis ꝛ alijs innūerabilibus p̄sonis ꝛ eādē libalitatē ex n̄ra s̄bstātia siue serenissime iugis n̄re eē p̄fectā: sancimus etiā eos firmo iure habere qđ p̄secuti sunt: ita vt p̄ illos quidē nulla moueat actio intra quadriēniū aut ex p̄senti die numerandū pateat oib⁹ aditus cōtra n̄fas diuinās domos suas actiōes sup̄ eisdē reb⁹ mouere: scituris q̄ p̄ fato quadriēnio finito neq̄ aduersus domos n̄fas aliqs eis referuet regressus. **C**ū em̄ multa p̄uilegia augusta fortuna meruit ꝛ in donationibus sine insinuatione gestorū omnē firmitatē habētibus: ꝛ super reb⁹ quas pro tpe serenissim⁹ p̄nceps diuine auguste constante matrimonio dōauerit vel ipse a serenissima augusta p̄ donationis titulū consequat vt maneat illico donatio plena nullo alio affirmatiōis tpe expectando: ita ꝛ hoc videat imperiale esse p̄uilegiū. qui em̄ suis cōsilijs suisq̄ laborib⁹ pro toto orbe terrarū die noctuq̄ laborant: quare nō habeāt dignā sua p̄rogatiua fortunam. **Q**ue ergo pro Augusto honore ꝛ cautela res accipiētū nostra statuit eternitas bec tā sub

limitas tua q̄ ceteri oēs iudices n̄si obseruare festinent ex eo tpeualitura quo nutu diuino imperiales suscepimus infulas.
De rei dominice vel templorū vendicatio temporis p̄scriptioe submoneatur.
Serui liberti ꝛ coloni p̄ncipis de eius dē possessionibus recedentes ac eozū soboles nullo tēpore p̄scribunt: sed si ad aliquā militiā aspirāt debent exui. b. d. fm̄ Bald. vel sic. Serui liberti vel coloni principis et eoz soboles indebite ad aliquā dignitatem obrepētes ad statum pristinum debēt retrahi omni p̄scriptiōe semota. b. d. s̄z sa.
Imperato. Val. ꝛ Val. aa. ad p̄bum. p̄fe. p̄to. Sal. Zi. xxxviij. l. j.
Epenumero p̄ceptū est vt serui atq̄ liberti coloni q̄ p̄ rea rei nostre necnō etiā eozum soboles nec nepotes q̄cunq̄ de nostris possessionib⁹ recessissent ac se ad diuersa militie ḡna p̄tulissent cingulo in quo obrepserant fraudulēter exuti si ad aliqs fortasse trāscenderint dignitates omni t̄pis diffiniriōe sumota nostro m̄imonio reddantur.
Res emphiteoticarie cesaris reipublice vel templorū nullo titulo oneroso vel lucratiuo alienari possūt vt p̄scribaturimo a cōparantibus auocatur sine restitutione p̄cū. b. d. Bal. Vel sic. Si quis de colonis vt de emphiteoticis principis vel templorum terrā vendiderit cessat longi temporis p̄scriptio vt terra restituta emptor sciens habeat facultatem p̄cium repetendi. hoc dicit Salice.
Imperato. Val. The. ꝛ Arch. aaa. Dextro comiti rerumpriuarum. Lex. ii.
Anuersas terras que a colonis siue ephiteoticarijs dñi ci iuris reipublice vel iuris sacrorū tēploz in q̄libet puiciā vēdite vt vllo alio pacto alienate sunt ab his q̄ p̄perā atq̄ p̄ leges eas d̄tineāt nulla longi t̄pis p̄scriptiōe officiēte iu bem⁹ restitui: ita vt nec p̄ciū qđ ini quis cōpatorib⁹ reposcere liceat.
Diminutio cēsus soliti nō obstāte rescripto ꝛ tēporis cursu ad pristinum statū debet reduci. hoc dicit et h̄z duplicem. lec. Salice. vt sic. Diminutio census soluti ad modum p̄suetum reducitur rescripto obieto illicito non obstante. b. d. fm̄ Ja. but.
Imp. arch. ꝛ bo. ad p̄daco. do.
Squa vnq̄ loca ad **l. ii.** sacrū dñium p̄tinentia cuiuslibet temeritas occupauerit fm̄ veteris census fidē in sua iura retrahant. **R**es scripta igit obreptionib⁹ impetrata cū rescriptiōe lōgi t̄pis ꝛ noui census p̄iudicio sumonebit auctoritas tua: atq̄ ita omnia suo corpori que sunt auulsa restituet: neq̄ enim incubatio diuturna aut nouella p̄fessio p̄prietatis nostre p̄uilegium abolere poterit.

Longi t̄pis. quid de longissimi. Rū. in templis. Item ꝛ in ciuitate centū annorū statutū est sed postea ꝛ vltimo ad xl. annos est recursum in templis vt. s. d. sacrosan. eccle. l. fi. ꝛ in autē. quas actiones.
Liceat. a fisco vēdicante siue emptor sciuit rei p̄ditionez siue nō. vt s. de reiven. si mācipiuz si vero dicas a vendente: tūc exiges q̄ emptor tunc fuit sciens ꝛ hoc dicit iniquis. ꝛ sic amittit talis emptor p̄cium. vt hic. ꝛ. j. ti. j. l. i. ꝛ. j. d. emi. si fundum. non tamē lu crat venditor sciens sed h̄z fisci: ignorans autē a venditore repetit. vt ff. de act. emp. in. l. ēpto rem. s. fi. ꝛ. ff. de iur. fil. lutins. in fi.
Squa vnq̄. i. si quando cūq̄. als incipit si qua loca. i. si q̄cunq̄.
Occupauerit. veterem censum minuendo sua p̄fessione.
In sua iura. i. ad p̄imum emphiteotaz ꝛ ad consuetum censum.
P̄iudicio. id ē vt noui non p̄iudicent veteribus. Accur.
In cubatio. possessionis translata.
Nouella que continet dominū translationem.
P̄doterit. nec in cēsu minuendo. vt. j. ti. titu. j. l. comperit. ꝛ. j. de fun. ꝛ sal. rei p̄ri. l. fina. lib. x.

Emptor
q̄q̄ p̄
ciuz amittit
nec il
lud vēdi
tor lucrifacit.

Continua
tio.

De prescrip. xxx. vel. xl. annoz. De prescrip. longi tps di
ctū est sequit̄ videre de longissima. scilz qñ locū habeat pre-
scriptio. xxx. annoz. ⁊ qñ locū habeat prescriptio. xl. annoz. ⁊
⁊ quis sit effectus earum. Azo.

Am asseneras. te ablente. idē est si te p̄sente: sed ad maiores
exaggerationem dicit.

Imposuerant. inui
dētes qz fertilit̄ erat ibi
leges. sic. ⁊. s. man. l. p
dimer fas. in prin. vnde
Quidi⁹ lib. de arte. Fer-
tilior leges ē alienis sem-
per in agris. Zicinūqz
Epecus grandis⁹ vber bz.
Collationis. q colla
tio soluta erat: ⁊ sic non
debebat: vt habeat locū
qd in fine dicit.

Alii p̄cio. nō ergo
interuenerunt q̄ debue-
runt interuenire cum
gnqz sint necessaria i ta-
li venditione. scilz q de
bitū sit ⁊ cessatū sit: ⁊ q
bona fide res vendat. ⁊
q iusto p̄cio que hic nō
fuerunt. Itē q res sub-
bastes: ⁊ q p̄sidis aucto-
ritas i interueniat vt. s. si
p̄pter publi. pens. l. ij.
⁊. iij.

Spaciū. quod est le-
gitimū tempus cum p̄-
petue erant actiones tē-
pore huius legis. vt isti.
de ppe. ⁊ tēp. ac in p̄nci.
Rñ. forte erat centū an-
no. vel. xl. vt ar. j. l. pri.
Sed hodie constat esse
xxx. annoz vt. j. eo. l. iij.

Publico. i. prescripti
onem contra ius publi-
cum. id est actionum p̄-
petuitatem inuenta sua
fina firmabit absoluen-
do possessorem. Accur.
Prescriptus. id est
preiudicatum.

Statuet. puta absol
uendo possessorem.
Sequetur faciēdo.
scilicet rem restitui. S3
qualiter hoc: immo statim fuit securus emptor. vt. s. de quadrien. pre-
scrip. l. ij. Rñ. ibi vendidit fiscus vt suam. hic vt alienā. ⁊ ideo opz: vt
prescribat cum non interueniat ea que debent interuenire.

Restitui. nec a vendicāte nec a venditore: ⁊ sic amittetur. vt. j. de
litig. l. vlti. §. si. ⁊. j. de euic. si sciens. Sed videt̄ q a vendicante. vt. j.
si ven. pig. a. l. j. que est p̄tra. Solu. hic dolus dedit cām contractui ibi
incidit. Vel hic emptor: sciuit venditorem nō habere ius vendēdi: ibi
tantum in p̄cio fraus habita est. Vel verius ibi precium conuersum
fuerat in vtilitatem dñi. vt. ⁊. ff. de rei ven. l. emptor. ⁊. s. de prediis mi-
no. l. vtere. hic non: quia p̄mio soluta fuerat annona. Itēz similiter. vi-
detur q a venditore habeat p̄cium. vt. s. communia de lega. l. si. §. si. q̄
est contra. Solu. ibi distrahit domin⁹: hic non dñs: vel ibi fuit stipula-
tus: hic non. Item p̄tra. s. quod metus cā. l. iij. So. vt ibi.

Alle agitur. id est male ageretur si hoc esset.

Possidentibus. large hic ponit p̄cario possidentē. vt em
p̄bitotam comprehendat. vt. j. eo. l. cum notissimi. §. si. quem contra-
ctum quidam precarium appellant. Item colonum. vt in fine hui⁹ le-
gis. Item commodatarium ⁊ depositarium. nā omnes isti p̄cibus por-
rectis possident. In vero autem precario similiter loquit̄ si dominus
concessit solam detentationem siue solā naturalem possessionē quod
potest vt. ff. de acqui. pos. pomponius. §. si. is. ⁊. ff. de p̄ca. l. ⁊ habet. §.
eum. ⁊. l. certe. §. j. sin autem ciuilem ⁊ naturalem concederet prescriber-
etur domino spacio. xxx. annoz. vt. j. e. l. pri. Est aut ratio p̄dictorūz
quare non prescribitur dñis: qz ipsi habent possessionem ⁊ possidētī nō
currit prescriptio. Sed bene dico q actionē p̄sonalē. i. ex locato vel com-
modati vel depositi post. xxx. annos nō pot̄ intentare ad rem recupe-
randam vel pro p̄terito tempore ad aliqd. sed vt possidētis interdicitū
vel reuendicationem intentat ad possessionem recuperandā. quia in

Verfus.

Bonayē
deno p̄p̄
tributa n̄
soluta qñ
qz obfua
re obbet.

Actiōes
olim erāt
p̄petue.

Preca-
riopossi-
dētis qui
dicuntur

De prescrip. xxx. vel. xl. annoz.

Si fiscus vendit rē alienaz vt alienaz
min⁹ solēnit̄ pot̄ peti rescisio p̄ dñs si nō ob-
stat sibi prescriptio vel exceptio. h. d. §. bal.
vel sic. Res vedita p̄pter tributa nō solu-
ta nō obseruatis oibus solēnitatib⁹ vedita-
tur nisi. xxx. annozū prescriptio interuene-
rit. h. d. fm Bar. Vel sic. Fundus ob tri-
buta nō soluta veditus si in veditōe nō fu-
erint huata: vel nō interuenerit a iure reg
sita vedita: nisi. xxx. annis sit prescriptus
nec precii sciētī redditur emptori. h. d. §. a.

Impa. Dio. ⁊ mari. aa. arriane
Tim. xxxix. l. ex. j.

Asseneras te ab
sente⁹ eos q oculos
p̄dijs tuis iposue-
rāt operā ddisse vt
annonarie collatio-
nis p̄textu vili p̄cio⁹

ab officio p̄sidali p̄dia tua distrabe-
rent si legitimi tps spaciū. ex vediti-
onis die fluxit: q puinciā regit in-
ter vos cognoscer: ⁊ qd publico⁹ in-
ri prescriptū est statuet. Sin autē
nondū ex die publice venditiōis le-
gitimū tps trāsmittit: iudex (exa-
minatis allegatiōib⁹ tuis) qd rei q̄
litas dictauerit sequetur. Nō
ignar⁹ si iniustā eē emptionē p̄spe-
xerit: p̄ciū qd pro vitioso p̄ctu datū
est s3 p̄ncipaliū statutoz tenorē ma-
lesidei p̄torib⁹ restitui: nō oportet

Qui nō possidet villo tpe prescribit. h. d.
§. bal. vel sic. Qui pro alio possidet nullo
tpe prescribit. h. d. §. bar. vel sic. Primo rō-
nē sue intētiōi p̄trariāz remouet assignādo
cām vsqz ibi nemo igif. Secūdo annectit
suaz intētiōnē tacitaz decidēdo questionē
vsqz ibi: ne cogantur. Tertio subiungit ra-

possessione nō pot̄ ei imputari prescriptio. xxx. annoz. vt pote cū ip̄e sem-
per possidebat. ⁊ hoc si dicas nasci eas ex tpe cōtractus. si aut̄ ab eo tpe
tm̄ quo committit̄ dolus vel culpa: ab eo tpe tm̄ incipiet prescribi perio-
nali actioni.

At eos. s3 colonos p̄cario detinentes.

tionē sue decisionis vsqz ad finē. ⁊ hoc vi-
cit. Possidens aliū nō prescribit sibi. h. d. §. a.

Imp. Val. ⁊ val. aa. ad volusia.

Male agit cū dñis l. ex. ij.

P̄diorz si tāta p̄cario possidē
tib⁹ p̄rogatiua deferret vt eos post
xl. annoz spacia qualibet rōne dcur-
sa ingetare nō liceat. Cū lex cō-
stantiniana iubebat ab his possesso-
rib⁹ initiū nō regri q̄ poti⁹ sibi q̄
aliū possiderēt. Los aut̄ possesso-
res nō puenit appellari: q ita tenēt
vt ob hoc ip̄z solitā debeāt p̄stare
mercedē. Nemo igif q ad posses-
sionē p̄ductor accedit diu alienas
res retinēdo ius sibi p̄petatis vsur-
per. Ne cogant̄ dñi aut amit-
tere q̄ locauerit: aut p̄ductores vti-
les sibi fortassis excludere aut ānis
oib⁹ sup dñio suo publice p̄stari.

Actio p̄sonalis non durat nisi annis
xxx. nisi fuerit interrupta pupillari etate
vel executiōis missione. h. d. vsqz ad. l. om-
nes. fm Bar. vel sic. Omnes actiones que
minori tēpore nō tollunt. xxx. annis tollū-
tur q̄ prescriptio tpe pupillaris etatis cessat
⁊ dormit. h. d. bar. vel sic. Des actiōes q̄ mi-
nori tpe nō sūt limitate. xxx. annoz prescrip-
tione tollunt: que nō currit pupillis. ⁊ in-
terumpit̄ p missione executoris. h. d. §. a.

**Impa. Dio. ⁊ Archa. aa. Ascle-
piodo. p̄ef. p̄to. l. ex. iij.**

Sicut in rē sp̄ales ita de vni-
uersitate ad p̄sonales actiōes
vltra xxx. annoz spaciū mime p̄ten-
dant. S3 si q̄s res vt ius aliqd
postulet vt p̄sona qualicūqz actiōe
vt persecutione pulset nihilomin⁹
erit agenti. xxx. annoz prescriptio me-

bit: sed si dominum venientem nō admittit vel possessionēz aliū tradat
vel expellit. ⁊ tunc dominus nō possidet. vt dixi. s. cōia de vsuca. l. g
ex conducto. Accur.

Omibus. id est singulis.

Sicut in rem. iaz ergo erat prescriptio. xxx. annoz. hic fm Jr. Aliū
contra. sed hac lege primo inducū. vt. j. e. l. §. be aut̄ actiones. ⁊
institū. de perpe. acti. in p̄nci.

Speciales. speciales in rem sunt. x. directa in rem: publiciana.
Item vtilis in rē que datur sup̄ficiario. vt. ff. de sup̄fi. l. j. §. quod aut̄.
Item seruiana ⁊ quasi seruiana: p̄fessoria negatoria vtilis in rem q̄ dat
metum passo in rē p̄iudicialis: ⁊ illa vtilis q̄ dat emp̄biteote. De vni-
uersitate sunt quattuor in rem ⁊ in p̄sonaz. vt petitio hereditatis: fami-
lie hereticunde: bonozū possessoria: hereditatis petitio vel fideicom-
missaria hereditatis petitio. vt patet. ff. de rei vendi. l. j. in p̄n. Sed cōi-
diuidūdo l3 sit mixta: tamē nō est vniuersalis. vt. ff. cōi diui. l. iij. Sūt
aut̄ quedā mere p̄sonales de vniuersitate. vt actio ex testamento q̄ dat
fideicommissario. Item actio ex empto que dat p̄travēditorem heredita-
tis. P̄sonales aut̄ alie infinite sunt.

Personales. vt cōditio certi ex numeratione.

Altra. nam. j. multe subsistunt. vt. j. e. l. §. be autem.

Res. scilicet corporales.

Vel ius. vt seruitus que in corporalis res est. vt isti. de rebus cor. in
fi. sed quomodo iuri in corporali vel actioni p̄sonali prescribit̄ cum ab ad-
uersario nil possideatur. Rñ. quasi possidetur. vt. ff. de peti. here. l. re-
gulariter. Accur.

Qualicumqz actione. vt ad exhibēdum.

Persecutione. extraordinaria veluti de fideicomisso qd sit iudicis
officio. secus in exceptione. vt. ff. de doli. excep. l. pure. §. fina.

Colon⁹
nihil sol-
uēs an p̄-
scribere
possit.

Actiōes
reales sūt
decem.

Actiōes
in rē vni-
uersales
sunt quat-
tuor.

Libert Septimus.

A suo debitorē, vel eius herede vel creditore alio qui possedit vi-
uente cōmuni debitorē, vt. j. eo. cum notissimi. in prin. r. s. j.

Dossidēte, mala fide: alioqn tolleret lōgo tpe. vt. s. si aduer. credi-
tozem. l. j. sed an est male fidei: qz scit obligatā. Vides qz nō, vt. ff. de ac
qui. pos. si qz fundū. in fi. S; dico qz dñum p̄scribit. vt. ibi. s; nō hypo-
thecarie actioni. Vel h
loquit de eo male fidei
qui sciebat rem alienam
nō debitoris eē. p̄ria ve-
rior. Accur.

Fugi. i. continuo.
Facultatē. s. quo ad
effectū. i. p̄ exceptionē.
naz tempus ip̄o iure nō
tollit actionē. vt. ff. de
ac. r. obli. l. obligatiōz
fere. s. placet.

Nec sufficiat. s. illis
ad interūpendam p̄scri-
ptionem.

Precib⁹. r. sic s. s.
qn li. prin. da. l. j. sed ibi
est sp̄ale i qbusdā actio-
nibus p̄toris r. annali-
bus r. penalib⁹. vt. j. e. ti
tu. l. ij.

Per annotationē.
ad differētiā p̄sultatiōis

Allegasse illud re-
sponsum legis.

Deposita. et sine re-
scripto r. corā ordinaro.

Per executorē. per
executorē ergo fit inter-
ruptio. xxx. annis. vt. h.
r. j. eo. l. cū notissimi. in
prin. aliter non. vt. ff. p̄
emp. l. alienā. S; an sit
necessarius libell⁹ vt. co-
rā ordinaro. L. y. qz sic
vt. s. de lit. p̄test. aut. of-
ferat. in fi. Nos s; vt. h. r.
j. e. cū notissimi. in p̄nc.
sed certe videt qz nec ē p̄
executorē. vt. ff. de eo p̄
quē fa. est. l. fi. i. p̄n. r. ff.
qui. ex cau. ma. l. aut p̄e-
tor. in fi. r. l. sequē. q̄ sūt
p̄tra. So. fm vetera ius-
ra nō fiebat p̄ executorē;
interruptio: bodie sic. r.
ita hec lex corrigit illas.
Nec obstat huic sol. ff. s.
act. r. obli. l. p̄stitutiōib⁹. vbi videt etiā veteri iure fieri interruptio qz
ibi loquit in p̄toris r. annalibus r. p̄cib⁹ principi p̄correctis. Vel veri⁹
ibi nō dicit p̄petuari: sed ad heredes trāsire. Vel solue secunda dicta p̄-
ria: qz ibi nō fuit sc̄ta citatio: s; tm̄ excepta satisfactio iudicio s̄isti. qd̄ plz
Vel dic fm Jo. qz hic dicit in actione in rē tm̄ loqui r. in ea illa vetera
iura corrigi. in alijs nō. Quartū dicit p̄scriptiōē interrumpi per exe-
cutorē: sed nō p̄petuari actionē in. xxx. annis: vt. ibi dicit. vñ r. si an-
nalis erat actio anno tollitur si post executoris cōventionem actor de-
sistet anno agere.

Militia. restituūtur tm̄ absentes r. milites. vt. ff. ex q. cau. ma. l. j.

Seruanda sunt. qz currit tūc p̄tra eos hec p̄scriptio: etiā si nō acce-
perat p̄tra defunctū. vt. s. si ma. fa. l. fi. in fi. Si ergo ceperat p̄tra d̄fun-
ctū interim dormit r. postea excitat se r. cōiungit tps sequēs p̄cedētī: r.
sic est mirabilis nature hec interruptio. q. d. interizruptio als interrū-
ptio ex toto rūpit. vt. nō recōiungat postea tps. vt. s. de p̄scrip. lō. tēp.
l. j. r. l. nec bona. An aut restituatur adultus p̄tra p̄scriptiōē. xxx. an-
norum. Quidā dicunt qz nō. vt. ar. s. in q. cau. in integ. rest. nō est ne. l.
fi. nos qz sic. vt. ff. de mino. l. ait p̄tor. in p̄n. sed ad qd̄ cū nō possit com-
pleri in adulta. etate. Rñ. imo pōt puta cūcurrerat p̄decessori suo per
xxx. annos r. postea copletur in miori etate istius. Nec obstat. s. si aduer-
sus ven. pign. l. ij. qz p̄decessor p̄traxerat cū illo r. eodē modo rñ. ad il-
lam. l. ff. de mino. l. emili⁹. Itē nō. h. p̄scriptiōē. xxx. an. s; pupillū nō
currere. vt. ff. de acq. re. do. l. bone fidei. Itē nec s; filiū familias. vt. j.
ti. l. j. in fi. Et rō est: qz cū effectu nō h; actionē patre viuēte in cuius
est ptate. Itē nec eccle. vt. s. de sac. san. eccle. l. fi. r. in aut. q̄s actiones.
Itē nec creditor i agētī hypothecaria p̄tra debitorē vel suū heredem
vniuersalē vel aliū creditorē. vt. j. eo. cū notissimi. in prin. r. s. j. r. idem

pōt dici vbi cūqz b; locū p̄scriptio. xl. an. vel maior. Itē nec mulieri
pro dote matrimonio durante vel anteqz marit⁹ ad inopiā vergat. vt
s. de iur. dot. in reb⁹. s. ois. Itē in p̄ditōali debito pendēte p̄ditōe. vt
j. eo. cū notissimi. s. illud. In p̄dictis em̄ casib⁹ actor agere nō pōt. r. iō
eū nō currit. sed qnqz videt qz etiam si agere nō possit tm̄ currat ei p̄scri-

Lex. iiii.

Omnēs nocēdi quibuslibet
artes modis omnibus am-
putatas cūctas quidem tēporales
exceptiones que ex veteri iure: vel
ex p̄cipalibus d̄cretis descendūt
tanqz si per hanc legē specialiter ac-
noiatim fuissent enumerate cū suo
roboze durare: r. suū cunctis qbus
cōpetunt vel in posterū compete-
re valuerint pro suo videlicet teno-
re p̄sidiuz in perpetuū deferri de-
cernimus. **Q**uicquid aut p̄teri-
tarū p̄scriptiōnū verbis vel sensib⁹
minus cōtinet implētes per hanc
in perpetuū valiturā legem sanc-
mus: aut si qz p̄tractus vel si q̄ ac-
tio que cū non eēt expressim supra
dictis tēporalibus p̄scriptiōnibus
concepta quozūdā tamē vel a for-
tuita vel excogitata interpretatōe
sepe dictarū exceptionum laqueos
euadere posse videt: huic saluberrī-
me nostre sanctioni succūbat. r. xl.
ānozū curriculis p̄culdubio sopia-
tur: nullumqz ius p̄riuatū vel pu-
blicū in quacūqz causa vel in q̄cun-
qz persona quod p̄dictorum. xl.
annorum extinctū est ingi silentio
moueat. Sed quicūqz super q̄-
libet iure qd̄ per memoratū tēpus
inconcussum est r. sine vlla reipsa il-
lata iudiciaria cōuēctione possedit
super qz sua conditione qua per idē
tempus absqz vlla iudiciali senten-
tia simili munitione potitus est sit li-
ber: r. ex p̄sentis saluberrime legis
plenissima munitione securus.

ptio. vt. ff. de ser. v. pre-
dio. r. attilicinus. Solu.
illō sp̄ale in rusticis ser-
uitutibus vt nō sit opus
qz agere potuerit. vt. ff.
quēadmo. serui. amit. l.
si partem. s. si pater fun-
dum. secus est in v̄ba.
nis. vt. ff. de sui. v̄b. p̄-
dio. l. hoc aut. vel ibi po-
test petere per offm̄ iudi-
cis vt possit reap̄tare fo-
ramen.

Derpetue. i. sine p̄-
finitione t̄pis vel cuz vi-
ta homis. vt. insti. de p̄-
pe. r. tēp. act. in p̄n.

Temporibus. s. mi-
noribus.

Limitabantur. pu-
ta redhibitoria r. quāto
mioris vt. ff. de redhibi.
l. sciēdū. s. fi. r. de p̄scri.
lon. tempo. x. vel. xx. an-
noz. vt. s. de p̄scrip. lō.
temp. p̄ totū. r. alie files.

Ignorātia. nocet er-
go iuris ignorātia in dā-
nis. r. sic est cōtra. ff. de
iur. r. fac. igno. l. error. i.
fi. So. hoc sp̄ale in odiū
negligentis. vt. j. tit. j. l.
fi. in fi. sic. s. de p̄scrip.
lō. tempo. l. fi. in fi. r. sic
fit in. l. illa. si quis in tā-
tam. C. vñ vi. Alitio q̄rē
dum est de actiōe cōi di-
uidundo r. familie her-
ciscunder de pignori. r.
p̄ socio. r. de negatoria q̄
xxx. annis tollitur. Et
dices hoc plene. j. de an-
na. excep. l. j. s. j. illud cō-
stat res furtinas r. vitio-
sas hoc tpe p̄scribi. vt. j.
de anna. excep. l. j. s. j.
Itē de iure offerēdi vi-
ces. j. eo. cum notissimi.

S eodem iure.
Omnēs. in p̄ria pte hec lex p̄firmat p̄cedētē r. alias q̄ certam
metā p̄scriptiōnib⁹ imponunt. Accur.

Omnibus. possessoribus r. p̄scribentibus. Ac.

Enumerate. tm̄ valet ḡnialiter dici q̄tum si singula numerentur.
vt. hic r. s. de quadrien. p̄scrip. l. ij. ibi tanqz r. c. r. ff. de adm̄stra. tuto.
l. si duo. Sed arg. p̄tra. ff. de mino. l. illud. s. si talis. Itē r. fallit hoc in
casibus fortuitis renūciatis. vt. ff. si qz caus. l. sed r. si. s. q̄stū. r. als vt
ff. de pigno. l. obligatiōe. r. l. q̄ nondum sunt. s. qd̄ dicitur.

Fortuita. qz fortuito qnqz quis bene dicit.

Dumatum. agendi non excipiendi. vt. ff. de excep. do. l. pure. s. fi.
nec ius eundi ad eccle. Sic ergo videtur qz si debitor post. xxx. ann.
offerat debitū nō cogatur creditor accipere vt cogatur dare pign⁹ arg. j.
eo. cum notissimi. s. sed cum. in fi. s. vbi plene dices de hoc. si tamē ac-
cepit debitū cogatur restituere pign⁹ actione pignoratitia. Alit̄ dicunt
qz postea etiam offerre potest.

Nel publicū. hic est contra. ff. de diuer. p̄scrip. l. in omnibus. vbi
xx. an. dicit. sed nec hic dicit qz vsqz ad. xl. an. duret: sed qz nō vltra. xl.
annos. Itē p̄tra. s. de sacrosan. eccle. vt inter diuinū. vbi plene hoc
solui. Itē excipe ab hac lege illas res que numerantur. ff. de vsuca. l.
vsucapionez. et. s. de p̄scrip. lon. tēpo. q̄ pro. li. l. fi. Itē excipe a lege
ista. j. duas proximas leges.

Reipsa. i. per executorē. vel reipsa. i. pro reipsa p̄ncipali.

Sit liber. ab h̄mōi ip̄titione actoris quia absoluetur. Sed an ser-
uus sit liber tanto tpe. Rñ. immo miori nisi malefidei sit: tunc isto. vt
s. de p̄scrip. lon. tempo. que p̄ lib. l. j. r. ij. Itē quid in ascriptitio. Vi-
detur nullo tempore. vt. j. de agri. r. censu. cum satis. in prin. lib. xj. S;
dic. xl. ann.

Proscri-
ptio p̄tra
multos nō
currit.

Juri offe-
rendi an
possit p̄e-
scribi.

Seruo li-
bertatem
p̄scribere
potest.

Scripti
n. xl. an
nis fit li
ber.

dic. xl. ann. p̄scribere eos libertatem vt bic: nisi per aliquē aliū seruiāt. vt. j. de agri. 7 censi. cum scimus. §. si nō n̄ minori tempore. et. d. l. cuz satis. nisi fuerit ascriptus seruitio curiarū. tunc. xxx. an. vt. j. de fun. rei pu. l. eum. Item similiter secus in seruo p̄ncipis. vt. s. titu. i. l. j. 7. ff. Item cōtra huic. l. j. de agris limi. l. si. Sol. spāle in illis agris. Itē fal lit. j. duabus legibus se quentibus.

Descriptionē. vocatur. id est renocantur.

Lex. s. l. pri.

Que. scz p̄stitutiōes.

Patris suis. p̄ia/ rum enim suarūz erant serui isti curiales. q̄s fit seruiendo. xxx. an. vt. j. de fund. reipubli. p̄e. l. eum 7 idem in metalla/ r̄is. vt. j. de metal. l. fi. nali. lib. xj.

Omperit. consti/ tutionem. l. supe/ riorē. omnes.

Ostigari. i. solui.

Conamen. vt. ff. de publica. l. licitatio. §. ea rum. Si aut̄ impetrauit vt possideret dempto ca none. xl. an. nō soluēdo p̄scribit. vt. j. de fun. pa trimo. l. fina. Itē p̄ huic l. ff. d̄ diner. 7 tēp. p̄scri. l. in oibus in p̄nc. vbi xx. an. p̄scribit fisco. sed ibi in rebus fisco d̄latis q̄ nōdū fisci erāt: bic aut̄ erant. vt. ff. de lega. j. l. apud iulianū. §. si. Sed an idem in emphiteota quod bic. Rñ. sic. vt. j. eo. cum notissimi. in fi. Accur.

Rei. tributarie. ab eo posse.

Remoueri. l. xl. an/ norum p̄scriptione.

Am notissimi iuris. per. l. s. e. l. sicut cir. prin.

Spacijs. q̄ttuoz bz tpa hypothecaria. x. an. vel. xx. q̄n ex̄neus possi det cū titulo 7 bona fīd̄ iter p̄sentes vel ab̄ites. vt. s. si aduer. cred. l. j. 7 ff. 7. xxx. q̄n mala fide vt sine titulo. vt bic at cum debitor vel beres ei⁹ vel alter creditor: tūc. xl. vt bic statim dicet. 7. j. pr. §. Accur.

Lege. scilicet illa si cut. s. eo. Accur.

Solam conuentio nem. hoc nomē solā nō excludit executorē sed li tis contestationez sicut cuz dicif solus p̄sen sus facit matrimonium: qz 7 verba sunt necessaria. s̄z excludit p̄cubiū. Item solus dolus in deposito venit: qz 7 lata culpa leuem culpam excludit. Et nota diligenter qz cū interrūpif p̄scriptio p̄ executoris p̄uentionez extendit v̄sqz ad. xxx. an. a tpe p̄uentionis. nā p̄ solā litis p̄testationē extendit ad. xl. an. vt. j. l. si. 7. j. ti. j. l. j. §. j. in fi. §. fm 3o. Sed alij dicūt vt It̄u. etiā fieri hoc in. xl. an. quod non placet.

Per solā. i. citando eū quia p̄uentione facta ad iudicem p̄teritum tps pro nō p̄terito habet p̄minorem etatē: qz verbigra si filius successit mihi non currit ei 7 tamen p̄scriptio non tollitur.

Exciptenda. quo casu interm dormit. vt dixi. s. e. l. sicut. circa fi.

Curialis libertatē nullo tēpore p̄scri bit sed sue patrie v̄z reddi: 7 sic lex p̄cedēs limitat p̄ hac in casu isto. b. d. fm bal. vel sic. p̄scriptio. xl. an. non p̄dest curiali bus q̄minus ad curiā retrabant. b. d. Sal.

Idē. a. ad Thomā. p̄. p̄. l. x. v.

Rescriptionem. xl. annoz 7 ab bis qui ad curialē condi tionē vocatur⁹ opponi nō patimur sed genitālē statum semp eos agno scere cōpelli sancimus. **S**acra etenim nostre pietatis lex⁹ de alijs loquit⁹ p̄ditionib⁹: nec anteriorib⁹ p̄stitutiōibus p̄ eadē nouellā legēz derogat que manifestissime curia les 7 liberos eoz explosis tempo/ ralibus p̄scriptiōibus patrijs⁹ suis reddi p̄cipiunt.

Prestatio tributi que fit i recognitiōe vniuersalis dñij tpe non tollit. b. d. bar. v̄ sic. Cōtra publicas functiones nō currit p̄ scriptio Ja. bu. vel sic. p̄diciū tributariū pōt p̄scribi quo ad dominiū: sed nō quo ad canonē debitū ex eo p̄soluendū. b. d. Sali.

Idē. a. Leoni. p̄. p̄. l. x. v.

Omperit n̄ra serenitas quof dam sacratissime nostre pie/ tatis p̄stōnē que de annoz. xl. loq/ tur p̄scriptiōe ad p̄iudiciū etiā pu blicarū functionū solutionis trabe re conari: 7 si quidē p̄ tanti vel am plioris tps lapsū minime vel mi nus q̄ oportuerat tributorū noie solutū est nō posse requiri seu p̄fli gari⁹ p̄cedere cū b̄mōi conamē⁹ ma nifestissimi sensui p̄positoqz n̄re le/ gis obuiare noscat. **I**ōqz iube/ mus eos q̄ rē aliquā p̄ t̄tinuū āno rū. xl. curriculum sine q̄daz legitima interpellatiōe possederūt: de posses sione qdē reib⁹ seu dñio nequaqz re/ moueri: functiones aut̄ seu ciuilē ca nonē vel aliā quā daz publicā colla tionē impositā eis dependere com pelli: nec huic p̄ti cuiuscūqz tps p̄/ scriptionem oppositaz admitti.

Prescriptio. xxx. an. cessat in hypothe caria a debitorē possidēte vel eius berede vel nisi secundus creditor velit p̄scribere p̄tra primū ip̄o debitorē viuente. b. d. bald. vel sic. **H**ec reputat bona lex. Actioni by potbecarie ab ex̄neo possessore triginta an nis p̄scribit: nisi fuerit interrupta a d̄bito re vel eius berede. xl. annis a sc̄do v̄o cre/ ditore viuo debitorē s̄l̄r. xl. annis. **I**dez eo mortuo si eius adminiculo v̄taf alijs trigi ta annis. idē in iure offerendi. b. d. v̄sqz ad §. illud. bar. Et diuidit p̄ncipalr in duas

ptes. **P**rimo exordif rationē annectendo Secūdo statuit distinguēdo. seu aliqua du bia remouēdo. secūda ibi: q̄ ob rem Salic.

Idē iust. a. Archelao. p̄. p̄. l. x. v.

Am notissimi iuris⁹ sit actio nem hypothecariā in extra neos quidē suppositē rei detētato/ res annoz. xxx. finiri spacijs⁹ si non interrūp tū erit silentiū vt lege⁹ cau tū est idē etiā p̄ solā p̄uentionē: aut si etas impubes excipiēda⁹ mōstret.

In ipsos v̄o debitores aut be/ redes eoz p̄mos vel v̄lteriores nul lis expirare lustrozū curfib⁹ n̄re p̄uisionis esse p̄sperimus: hoc q̄qz emendare ne possessiores eiusmodi p̄pe immortalī timore teneantur.

Hypothecaria que contra extraneum possessore tollit annis. xxx. p̄tra debitores vel eius beredem possidentē tollitur. p. xl. annos t̄m nisi p̄scriptio fuerit interrū pta per missionem executoris: aut interue nit etas pupillaris: actionibus p̄sonalibus in suo statu manentibus. b. d. Salic.

Quāobrem iubem⁹ hypotheca rum p̄secutionē que rerū mouetur gratia: vel apud debitores p̄sisten tū: vel apud debitorē h̄des nō v̄l/ tra. xl. ānos ex quo cōpetere⁹ cepit progari⁹ nisi p̄uētio aut etas (sicut dictū est) intercesserit vt diuersitas v̄triusqz rez p̄secutionis q̄ in debi torem aut h̄des eius queqz moue tur in extraneos in solo sit annoz 7 nūero⁹. verū in alijs omnibus am/ be similes sint. **I**n actiōe scz p̄so nali⁹ bis custodiendis que p̄isca cō stitutionū sanxit iusticia⁹.

Curibus. repete cum notissimi iuris sit nostre 7c. **C**ōpetere. q̄qz enim si non statim competit cum forte sub condi tione fuit hypotheca p̄tracta vel ex die certo: 7 sic adueniēte die vel cō ditione incipit currere. vt. j. e. l. §. illud.

Prorogari. sed cum p̄sonalis tollat. xxx. annis quomodo durat plus accessoria. Rñ. nō tollit. xxx. an. ip̄so iure. vt. ff. de ac. 7 ob. l. obli/ gationem fere. §. placet 7 sic loquit. j. de luitiōe pi. l. si. sed arg. p̄tra. ff. d̄ reg. iur. cum p̄ncipalis. 7. s. de vsu. l. eos. 7. ff. d̄ admi. tu. l. si pupillus. in fi.

Numero. item 7 in alio quia aliter lis esti/ matur aduersus extra/ neum 7 aliter aduersus debitorem vel beredem vt. ff. de pigno. l. si inter §. si. 7. §. si res.

Personali. scz cer/ ti conditione ex mutuo.

Iusticia. vt. s. eo. l. sicut.

Sed cū illud. in fo/ rensisibus. i. in causis que in foro aguntur.

Cōstituta. an ergo possidet debitor pignus quod creditori tradidit. **R**espon. distingue p̄e/ torium pignus a conuē tionali. p̄imum nō pos sident creditor: licet sit in possessiōe fm omnes. vt ff. vt in pos. le. l. is cui. i. prin. 7. §. si plures. 7. §. missus. 7. ff. de acq. pos. l. iij. in fi. 7. ff. de bo. auc. iudi. pos. cum legati. Si autem est conuentiona le: tunc est opinio. nam 7 tunc dicunt quidam: vt. p̄. q̄ possidet debi tor. argu. huius littere. vnde nec vsucapit cre/ ditor. vt. ff. de vsuca. l. pignori: sed nec vit pos sidentis agit vt. ff. vti pos si. l. si duo. §. creditores. Item nec euat satisfda tionez iudicio s̄l̄t vt. ff. qui satisfda. cog. l. scien/ dus. §. creditor. sed nos dicimus q̄ ciuilitē 7 na turaliter possidet credi tor. vt. ff. de acquirē. re. do. l. per seruū in p̄n. Item debitor per talem seruū non acquirit pos sessionem quam quere/ ret si possideret. vt. ff. d̄ acqui. pos. l. j. §. per ser uum. sicut fit in fructua rio qui querit possessiō nem fructuario. vt. ff. d̄ acqui. pos. l. possessio q̄/ qz. Item pro hoc. ff. de acquirē. pos. l. qui pi/ gnozi. in fi. 7. l. sequen. **N**ec obstat quod hic dicit: quia ideo dicit q̄ de bitor: quādoqz vult potest offerre debitum. 7 ita rem habere et sic erit apud eum. Item nec obstat q̄ vsucapit debitor: quia quādoqz procedit vsucapio sine possessione. vt. ff. de vsucapio. l. rerum. 7. l. nō nunq̄. §. vacuum. Item nec illa vti possidetis. l. si duo. §. creditores. quia in pretorio pignore dicit. **P**reterea si esset apud debitorem posses sio 7 creditoris seruus surriperet ergo dominum possessione p̄uar et i. debitorem. quod nō facit. vt. ff. de acqui. pos. l. rem que. 7 de vsucap. non solum. §. fina.

Dign⁹ ē
7 p̄toriz
7 conuē
tionale.

Hypo/ thecaria.
l. actio bz
q̄ttuoz tē
pora.

Primo
nuz fit p̄
solum cō
sensum.

Liber Septimus.

Decefferit. nullo herede relicto. nam si haberet heredem idem in herede qd in defuncto statueret. Vel aliud in herede quia heres non retinet per eum possessionem nisi primo apprehenderit. vt. ff. de acq. pos. cum heredes. in prin. r. l. qui vniuersas. §. quod per colonum.

Ex eo. scz tempore.

Debitus parat est. aliter enim nō potest cō firmare sibi pignus. vt ff. de his qui in prio. cre. loco. l. j. Sed quid est si prior creditor offerat seundo. Id. dicit nō me mini me legisse priorem creditore ius offerēdi haberesed certe ego legi qd lēcumqz possessore posse offerre sibi Jobā. vt. ff. qui. mo. pign. vel hypo. fol. l. paulus. §. g pignoris. Et nota aliud in seruo bona fide redempto ab hostibus. naz tūc tollitur ius offerendi triennio. vt. ff. de cap. r. post li. reuer. l. in bello. §. si quis seruum.

Opponere conat. quid ergo si debitor. xxx. ann. stetit qz neqz soluit neqz obtulit nunqd prescribetur iuri offerendi. Aliunt quidam qz nō. si cut nec ius eundi ad ecclesiam: vel puiam publicam vel ad sanctū Jacobum. vt. ff. de via publi. l. i. viam publicam. et quod dicitur. s. e. l. oēs. de iure agendi dicit non excipiendi vel offerēdi. sed Bul. dicit ius etiam offerēdi tolli. argu. bonum duorum rīforuz. r. maxime huius. Itē alia ratione: quia cum potest facere vt possit. i. agere pignoratitia soluēdo. iaz ergo posse videtur. vt. ff. de regu. iur. l. qui potest Item pro hac sententia est. ff. de damno infec. l. si finita. §. postea autem Accursius.

Illud autem. ptractibus. idem in vltima voluntate. vt. s. cōia de le. l. si. §. sinaut auaritie.

Reddibitio. i. redditio.

Repudiū. vel marito vergēte ad inopiā. vt s. de iure do. l. vbi. vel deportato viro vel muliere mutante affectionem. vt. s. de rep. l. j. his enim quattuor casibus repetitio est.

Dissolutionem. vt. r. s. de iure dotiū. l. in rebus. §. si. r. hoc intellige statim si fuerint immobilia: alioquin annua bima trima die olim. hodie post annum. arg. s. de rei vxo. actio. §. ex actio. r. ideo extūc currit prescriptio vt hic dicit. r. j. titu. j. l. j. §. fina. r. ff. quando actio de pecu. est an. l. j. §. annus.

Immo r. illud. refrenatur inchoatio prescriptiōis. vt. s. similiter refrenatur inchoata vt hic.

Suppositas. i. obligatas. Sz qd si nō erāt supposite. Aliud videt cum em detur restitutio actionis amisse videt esse prescriptio nō interrupta. vt. ff. quib. ex cau. maio. l. ait ptoz. §. fina. r. l. seq. sed sibi Job. r. id. contrariū tū ex eadē. l. pbari posset sibi Alzo.

Sine violentia. quare dicit sine violentia. nōne idem r. si cū violentia. vt. ff. de vsuca. l. naturaliter. que est cōtra. Rñ. hic dicit sine violentia. idest cū volūtate debitoris pignus accepit qz debitor dedit et: tūc interrūpitur prescriptio in psonali r. in hypothecaria. in psonali qa debitor agnouit. in hypothecaria quia creditor adeptus est possessionē

secus aut si cum violentia: quia tūc tantum in hypothecaria interrūpitur prescriptio non in psonali. Sed ecōtra si debitum agnoscat debitor tunc etiā in hypothecaria fit interrūptio. vt. j. pxi. §. r. est rō: qz cum in pncipali sibi iudicauit: r. in accessorio psequētiā. Alij dicit ideo dici sine violentia quia tunc fit interrūptio tantum aduersus eū: sed si

coningū dissolutionem earundem curricula prescriptionum personarum libus itidem actionibus vel hypothecariis opponendarum initium accipiant.

Per possessionē rei oblate r. per secunda cautionē r. debiti agnitionē fit interrūptio prescriptionis. b. d. bal. vel sic. Nō solū per executoris missionē vel per litē ptestatā interrūpit prescriptio: sed etiā per rei oblate apprehensionē: vel ipsius debiti nouā cautionem. b. d. vsqz ad. §. in his etiam. Salycetus.

Immo r. illud. pculdubio est qz si quis eoz qbus aliqd debetur res sibi suppositas sine violentia tenuerit per hanc detentionem interrūptio fit pteriti tēporis si min⁹ effluxit triginta vel quadraginta ānis r. multo magis qz si esset interrūptio per conuentionem introducta: cū lit. contestata. imitatur ea detentio.

Sed r. si quis debitor ad agnoscendum suum debitum secundaz cautionem in creditorem exposuerit: tempora memoratarum prescriptionum interrupta esse videbunt qz ad priorem cautionem pti net: que scilz innouata pmanst taz in psonalibus qz in hypothecariis actionibus. Namqz improbus est debitorem hunc contradicere qui ne sub accusatione creditoris more debitoris fiat: secundaz in eū super eodez debito cautionem exposuit.

In obligationibus ānui r. mēstruis nō initiū obligatiōis sed cessationis inspicit: r. tenens vt emphiteota aut cōductor seu quōlibet pro alio titulo nō prescribit. b. d. sibi Bal. vel sic. Hec est qnta pars in q tractat de tēpore inchoande prescriptionis. r. hoc intendit. In ānui debitis prescribit ex tēpore cessante solutionis nō integre obligationis. Et res emphiteotica vel cōducta nō prescribitur nisi possessio dno sit reuer sa. b. d. vsqz ad finem. Salyc.

In his etiam promissionib⁹ legatis vel alijs obligationibus que

tuatur reddibitio vsqz ad. xxx. an. Sed post agnitionem sex mensibus prescribam. sed certe immo nec interrumpi videtur p huiusmodi secundam cautionem: quia nec per acceptationem fideiussoz. vt. ff. de solu. cū quis. §. si quis pro reo. que est contra. Solu. ibi fuit acceptus pro eo qz deberi apparuerit: non autē confitebat debitor: hic sic. vel ibi spāle in illo anno vtili vt bodie in quadriennio vt etiā ptestatiōe nō ppetuet. vt. s. de tempo. in inte. resti. l. supernacuum.

In nouata. i. nō nouata seu nō extincta. Et no. hic qz interrūptio alia civilis alia naturalis. Naturalis est quotiēs ipa possessio amittit: quod multis modis fit. vt. ff. de acqui. pos. qui vniuersas. r. hoc omnibus petere volentibus prodest. vt. ff. de vsuca. l. naturaliter. Alia civilis r. hec multiplex. Primo per contestationem. r. hec in. xl. an. vt j. eo. l. si. Item per quasi contestationem. vt. s. vbi in rem acti. l. j. Itē per executores. vt. s. eo. sicut. Item per debiti agnitionem vel solutionem partis vel senozis vt hic. Item per solam libelli obligationem in casibus. vt. s. quādo libellus prin. da. l. j. r. ii. r. in illis quos habes j. ti. j. vt pfectius. Item per rei obligate apprehensionem. vt. s. prior. §. r. hec civilis pdest tantum interrumpenti non alijs. vt. ff. de diuer. r. temp. prescri.

caria siml iterdum.

Prescrip tiōis in terruptio e duplex.

In offe redi an p pscriptio nez possit tolli.

Prescrip tio inter rupif in p sonali et hypothec

Interru-
ntio qdas
mirabilis

et te. pferi. l. intra. r. ff. ne de statu defunc. l. ij. §. si. r. hoc in pscriptioe:
sed vsucapio per huiusmodi civiles interruptiones non interrumpit
de rigore. sed quo ad effectum sic. vt. ff. de re ven. si post. Est etiam que
dam alia mirabilis interruptio si seruus fructuarius qui ab alio possi-
detur qui pscriptur vsufructui meo infra tempus si aliquid nomine meo
faciat. vel si aqua mihi

debita p se fluat. vt. ff. de
vsufruc. l. arboribus. §.
idz tractat. r. que ad mo.
serui. amit. l. qui fundus
Item r als scilz etas. vt
s. eo. sicut. circa finem.
a **In bis.** per singu-
los annos. verbi gratia.
pmisisti mihi decem sin-
gulis annis r pstitisti p
quattuor annos: postea
cessasti non curret mihi
pscriptio ab exordio ob-
ligationis: sed ab eo tpe
quo cessatum est currit
pscriptio omnium sequen-
tium annorum fm. b. Si
gras que ergo erat dubi-
tatio. Rñ. magna. nam
qz semel agnouerat de-
bituz videbatur qz si etiā
cessaret soluē tñ credito-
ri p iudicari non posset.
sed quare non duplicat
temp⁹ in hmoi annua p-
scriptione. vt. ff. que ad
mo. ser. amit. si sic. h eniz
innuit qz hic non dupli-
cetur. commemorat em
pscriptioes pdictas nec
aliquid dicit de duplica-
tione. Sed respondeo il-
lud habere locum in de-
cenniali r vicenniali pre-
scriptione. Item quid si
debeo. r. r. quinqz solui
p. xxx. ann. alia non. nū
quid pscripto. Videtur
qz sic. vt. ff. de aqua quo-
ti. r. est. l. j. §. trebatius.
Sed contra puto. vt. s.
de non nume. pec. l. cū
fidem.

b **Cuiuscunqz anni.**
Par. sic exponit. vt ex
quolibet anno sit vna p-
scriptio. vnde hodie est pscriptum tricesimo anno r alijs pcedentib⁹.
sed non sequentibus: r sic est cōtra. s. de vsur. l. eos. in pn. Sed soluit
ad illud odio vsurarum vel illud in accessorijis: sed neutra placet. nā
etiam forte soluta r sic extincta pncipali actione nihilominus peti po-
test vsura debita p stipulationem. vt. ff. de eo qd certo loco. l. centum.
Et bene apto simile predictuz. quia qui pscriptur similis est solventi. vt
ff. de adm. tuto. si pupillus. in fi. Bul. vero r. r. dicūt indistincte in
legatis r stipulationibus currere omnium annoz etiā sequentiū pcri-
ptionē a tpe quo est cessatū r peis. j. e. l. j. §. j. in fi. §. r. j. ti. j. §. j. in fi. r.
s. de fi. instr. plures circa pn. Et hoc exponit ab initio cuiusqz anni.
scz ex quo cessatum est. r sic fm. b. pscriptur annue pstatōi fm. ad. nō
Tu dic tertio fm Jo. aliud in stipulationibus r aliud in legatis seruaf:
in stipulationibus em seruo sniam. B. r. r. quā l3 plurium ānozū tñ
vna est stipulatio sicqz vna pscriptio. vt. ff. de verb. obli. si stichū. §. sti-
pulatio. at legata annua tot sunt quot āni. vt. d. l. stichum. r de dona-
cau. mor. senatus cen. §. vlti. r de annuis leg. l. cū in ānos. r sic quot
anni tot actioes: r tot pscriptioes. r sic in legatis seruo sniam. ad. in
de est etiam qz hmoi annuū legatū nō amittit nō vtēdo. vt. ff. qui. mo.
vsufruc. amit. l. si vsufruct⁹ alteri⁹. r arg. ff. de no. op. nūcia. l. de pupil-
lo. §. si. r. l. sequē. In vna ergo stipulatiōe actio semel extin cta amodo
frontem erigere nō audet. sed buic opiniōi Jo. videt ob stare hec lex q
equiparat legatā stipulatiōibus. sed dic equipari vt ex quo cessat currat
pscriptio licet in stipulatiōe omnium ānozum: in legatis tñ illius āni.
c **Nulla.** nota hic sequētia responsa.
d **Conductor.** repete r nulla dāda licētia pduct. r. c. r dic bec vera
nisi interuenterint hmoi pfone dñi possessioem. scz nō admittēdo dñm
reuerentē vel tradēdo alij. vel etiā si fuerit expulsus. vt plene dixi. s.
e. male. r. ff. de acq. here. l. clam. §. qui ad nūdas.

Annui
debiti obli-
gatio an
sit vnicar
possit per
vnicā pcri-
scriptio
nē tolli.

e **Si quis.** tractus. scz pmutatiōis. Et no. qz innit dōatiōez esse cō
tractum r sic ptimef sub illa auf. sacramēta pubez r c. vt. s. si ad
uer. ven. l. ij. auf. sacramenta.
f **Item.** l. immobilem.
g **Der decē.** iter pntes vel. xx. inter absentes.

Donatio
est pctus

eaqz fortuito casu possessionē eius
rei pdiderit: posse eū etiā actionez
ad vēdicandā r eandē habere san-
cimus. hoc enim r veteres leges (si
quis eas recte inspexerit) sanciebāt
h **Dec est scōda pars pncipalis huius le-**
gis in qua loquit de pscriptente spacio lon-
gissimi tēporis bona fide r malo possessore
d. h. fm Bal. vel sic. **Prescriptio lōgissi-**
mi tēporis querit pscriptori si malā fidē ha-
buit ab initio sola retinēdi exceptio. Si vō
ab initio bonā fidem habuit querit ei ius
vendicandi a quocūqz pterqz ab eo contra
quē pscriptit siue dñs fuerit siue creditor
qui hypothecariā habuerit in eo casu quo
malā fidē habuit. Si cadat a possessione tūc
pōt prior dñs vel creditor ab iniusto pos-
sessore illā vēdicare: nisi r ipse ppria tueaf
pscriptioe. h. d. vsqz ad vñ. h. bec. Sal. y.

b **Exceptione.** no. p
B. contra. ad. qz pcri-
ptioe nō querit dñm. vt
r. s. de iure do. in rebus
in fi. cū exceptio sit actio
nis exclusio. vt. ff. de ex-
cep. l. ij. sed. ad. dicit ex-
ceptionem intētiōis da-
ri. r hoc no. s. de bo. ma-
ter. l. j. auf. que icipit ni-
si tricēnalis.

Dñs vtil
quqz acti-
onem h3
ptra dire-
ctam.

i **Creditor.** vt. s. si
aduer. credi. l. j.
k **Actionē.** nō solum
exceptioem r hoc facit p
ad. qui dicit ei dari in-
rē actionem. sed tu dic
vtilē. r hāc intētā in-
dubitātē p alios. S3 an
r ptra dñm Jo. r. B. qz
sic vt sic vtilis pferatur
directe. vt. ff. de pecu. in
cause. in fi. de publi. l.
eū qui. §. j. Item r qz lex
dicit mutari dñm in p-
scriptione. vt. ff. de vsu-
cap. l. eū qui. §. j. Itēz p3
ex eo qz r ante impletā
pscriptioe habebat pu-
blicianam: aliquid ergo
plus nunc d3 bēre. Alij
dicunt contra. r dicunt
qz nūc habeat hic pl⁹ qz
civilē ptra alios ptra
quos tñ publicianā ha-
buit vsqz nunc. vt. ff. de
legat. j. si creditori. §. id
quod. Item qz dat actio-
nē ptra aliū intellige ni-
si r ipse nou⁹ possessor p
scripsit sed si post pcri-
ptionem secūdi ipse secū-
dus a possessione cecide-
rit quis vēdicat pōt scri-
ptor vel secūdus vñ dñs.
Rñ. scōda pscriptor cum
prior amiserit suum vti-

le dominium. r dñs similiter effectum sui directi. res enim videt eē in
curriculo siue in circulo.
l **Veteres leges.** qz pscriptioem lōgi tēporis nō lōgissimi noue-
rant. vt. ff. de vsucapio. l. vsucapio. r. l. eum qui. §. j.
m **Quod si qs.** Dixit de pscriptioe longi tēporis nūc de lōgissimi
r ideo habes hic. §.
n **Suppositam.** idest obligatam.
o **Auxilium.** s. vendicationis.
p **Tenuerit.** scilz sine titulo. als haberet locum pscriptio. x. vel. xx.
an. vt. s. proxi.
q **Ati.** ergo r hic quere. vt. s. si nouus possessor pscriptit r cecidit a
possessione cui pscriptori detur in rem r solue. vt. s. Item qz an pre-
scribenti lōgissimo tpe bona fide dat⁹ contra dominuz rei vendicatio.
p. ita. Jo. ptra. vt hac. l. apte dicit. j. ita tamē r. c. r sic nō est p oia simi-
le. nam als nō aduersaref lre supiori hic versus. ata tñ r. c. nisi sic refer-
ref ad bone fidei r male fidei possessore. nam si ad male fidei possessore
tñ referaf nullo modo aduersaf qz ille ptra nullū vendicat nisi re sibi
ablata per vim r nisi per iudicem vt subsicit.
r **Indignus eo.** scilicet pfdio.
s **Ita tñ.** ad vtrūqz casum refero. scz qñ bona fidei r qñ mala. S3. p. d.
refert tñ ad male fidei sicqz pscriptōi bona fide. xxx. anno. dat actionē
etiā ptra dñm vt modo diximus qd non placet.
t **Acquirat.** hoc referūt qdā etiā ad pscriptentē tñ lōgo tēpore qd
nō placet vt diximus circa pn. ci. huius legis.
v **Tempore habuit.** nouus possessor r loquit in eodē casu cū mala
fide pscriptit etiā longissimo tpe. r sic non agit vel ptra dñm vel cōtra
aliū. Sed alij dicūt eū etiā admitti ptra aliū. in bona fide pscribēte
pstat qz agit ptra aliū. vt. s. eo. l. §. qd si quis.

Prescri-
bēs bona
fide lōgif-
simo tpe
an p dñz
beat rei
vēdicatio-
nem.

Liber Septimus.

Eum. scz dominum vel creditorem.

Constitutus. supplez possessione adeptus. nam hoc est necesse ad p scribendum r qd dicit ex tuc coputat pscriptioe ex quo cecidit a possessioe. Dicitur nisi nouus possessor cam ab eo prescribete habeat tuc em eadem defensione vtes. vt. j. de euic. l. emptori. r tempora ptinget ad faciendam pscriptio nez. xxx. annoz. nec ob stat. ff. de acq. pos. l. po/ poni. s. si. quia lex illa loquitur in pscriptioi bus longi temporis tan tum. nondum eniz h p/ scriptio fuerat inducta. xxx. an. Et p nobis est in. e. l. s. cum quis. Sed qro si vendidi rem quas xxx. annis bona fide pre scripsera an emptor ha beat vtilem sicut ego ha bebam si a possessioe ca/ dat. Rn. sic quasi oé ius meum videar vendere sic h. vt. ff. de p/ taben. emp. l. qui tabernas. sic r publiciana transit ad heredé. vt. ff. de publi. l. eum qui. s. hec actio.

Sed hec. scz p scribete longissimo tempo/ re. mala fide no posse vti simili p/ sidio. i. vendica/ re sunt vera nisi in duo bus casibus. primus qn inuaso/ r.

Ei abstulit. qui. xxx. an. p scripsit.

Distinctione. i. siue boa fide siue mala p scripsit siue cu titulo siue si ne titulo vel sine distin ctione. i. no refert sit do minus vel no qui abstu lit. Sed quo vendicat h p/ scriptor male fidei cuz non sit dñs. Rn. vendi cat qm ad certam pso na sicut r als. ff. de pub. l. eum qui. s. si petenti. sic r. s. de non nu. pec. l. j. Vel dic q amisit do minium inuaso/ r si erat dñs suo delicto. vt. j. vi si quis in tantaz. r ex eo q dicit no referre sit dñs vel no qui abstulit collige argu. fm. l. d. q si deposuim aliena vel comodau r agá rei ven dicatione q no pot mibi referri qstio dñs. r pro eo est. s. de no nu. pec. l. j. r de pig. act. l. nec cre ditores. r. ff. de distra. pi gno. l. rescriptum. s. j. r s. loc. si qs conductionis qd no plz qz dat rei ven dicatione tan qz qelibet vt. ff. ad exhi. l. de eo. s. fi. r. ff. si qua. pau. fecif. dica. l. j. s. fi. r arg. s. lo ca. ad pbationem. r hoc est speciale in odium in uaso/ ris.

Sed r si quis. nou? possessor. **D**iffidz ne miss? i possessione. ne ex pri mo dcre to iudicif

Sed r si quis. nou? possessor. **D**iffidz ne miss? i possessione. ne ex pri mo dcre to iudicif

Sed r si quis. nou? possessor. **D**iffidz ne miss? i possessione. ne ex pri mo dcre to iudicif

no obstate ei q prior possessor. xxx. vel. xl. annoz exceptione eu? remo neat: nisi ipe institut? possessor. xxx. vel. xl. annoz ex eo tpe coputando ru ex q prior possessor qvicit ea pos sessioe cecidit exceptioe munit? sit.

Hic textus est singularis r no est alibi In iure agenti petitorio noie no obstat ex ceptio dominij quado agens agit cotra spo liante. h. d. bal. vel sic. Hic excipit ex eo qd dixit in ver. Si vo mala fide. r. b. d. p/ sessor violentus no pot referre qstionem dñs. vel sic. p/ sessor male fidei potest rem vindicare ab eius violento possessore h. d. vsq ad. s. sed r si quis. Saly.

Sed hec ptra sup illis detenta torib? censem? qui sine violentia ea de rem nacti sunt. Nam si quis vio lenter ei abstulit? oim? licebit poti possessori sine vlla distinctione? eas vindicare.

In reali ille q que est facta missio ex p mo decreto eam recusat infra annu post annu no audif nisi de pprietate. h. d. Bar. Vel sic. Etia qui mala fide p scripsit si veni at infra annum recusat possessione ab eo qui intentas actione in re ex eius cotuma cia missus est in possessionem ante litez co testatam. h. d. vsq ad. s. exceptionem. Sa.

Sed r si quis non pervim sed p suaz iudicis ea detinuerit: ea tn oc casioe q absens por possessor? r ad lite vocat? mime rñdit licebit ei ad sititudine ceteroz qui rei dñi hnt intra vnu annu se offereti cautione qz suscipiende litis dati eade re reci pere: supqz ea cognitionalia subire certamina.

Prescriptio in vsuris incipit currere a tepore quo inceperunt deberi r no sunt solute. h. d. vsq ad finem. Saly.

Exceptione etiá. xxx. vel. xl. an nozu in illis cotractibus in quibus vsure pmisse sunt: ex illo tpe inituz capere? sancim? ex quo debitor vsu ras minime psoluit.

Actio etiá teporalis ppetua efficit r in anos. xl. ppetua. h. d. intellige p litis cote statione: nec alio modo: nec p interruptio ne civile nec naturalé. h. d. bal. vs sic Per litis cote statione interrumpit pscriptio: r p. xl. annos a tepore cessationis a lite inchoados ppetua actio q perpetuata etiam ad here. de extraneu est transitoria. h. d. Saly.

Idem. a. Demostheni. p. p. l. ix. **S**pe qdaz suos obnoxios in iudiciu vocates r iudiciarijs certaminib? ventilatis no ad certu fine lites pducebat: s3 taciturnitate in medio tpe adhibita ppter poten tia forte fugietiu vel ppter sua ibe?

ex causis in pos. ea. l. cum ex causa. sed tunc cum scdm fuerit decretus vel pceptum iudicis impositum. Sed Bul. contradicit in actione rea li. nam demum post annum possidere dicit vt hic subijcere videt r lo co secundi decreti sit annus. In personali dicit idem quod Jo. r. Ad. quid in by potbecaria an habeat naturam per sonalis: qd videtur.

Intra vnum annu. hoc est contra. s. de in/ di. pperanduz. s. finan tem. r. s. vbi in rem ac/ tio. l. j. Sol. vt in quali/ bet earum dixi. **E**xceptionem. talis est casus. Debes mibi aliqd annu. solvisti post ea stetit. xxx. annis co/ tinuis q non solvisti si ne interpellatione p scri pisti. **L**apere. pro omni/ bus solutionibus no p vna tantum vt dixim? s. eo. l. cum notissimi. s. fi. Item quero quando debet solni vsure. an in principio an i fine: in annis enim vel anno debitis scimus quando debet fieri solutio vt di/ ximus. s. quando vi. le/ ga. ee. l. j. Et eadem que stio fieri potest in merce de vel pensioe. r de hoc babes. ff. de vsufru. l. de functa. Respon. in fine anni. vt. s. de vsur. Leof s. interdicta. **S**pe. humane. vt r. s. de vsufruct. l. antepe. r vlti. r sic in istis casibus cessantib? dicebat. Aldri. no per/ petuari actionem lite co testata vsq ad. xl. an. alij omnes docto. cotrariu dixerunt. **E**xtendimus. idez in reali. s3 fallit bec lex in actioe de dolo vt. s. d dolo. l. fi. Item r in re/ scissoria fm quosdam. s3 nos dicimus rescissoria petitam r datam posse p petuari per ptestatione. no aut petitionem vel iu diciu restitutionis in integruz. vt. s. de tep. in integ. resti. l. supernacu am. Item fallit. r alibi. vt. ff. ne de statu defuc. l. j. s. sed interdum. r de collu. detege. l. j.

De annali exceptione italici cotractus tollenda. r de diuersis tepo ribus r exceptionib? r pscriptio nibus r interruptionibus earum.

Per hac lege tollit annalis exceptio q ptra actioes natas ex italico cotractu erat introducta: r no valet agere ppter impe dimentuz iuris no currit pscriptio: r actio nu psonaliu regulariter vita est. xxx. annoz h. d. tota ista lex que e bona r est noua costi tutio. h. d. s3 bal. Vel sic. Exceptioe subla ta oes psonales actiones. xxx. ann. tollun tur. nisi sup his lis fuerit ptestata. by potbe caria vo. xl. annoz. Et illi qn pot agere no currit pscriptio. Bar. Et dividit. Primo exordit. secdo statuit. Tertio ap/ p/ iat. Quar to dubiu remouet. secuda ibi cu itaqz. ter tia ibi ad bec. quarta ibi: ne auté. Prime due partes h volut remota anali exceptioe ex cotractu italico currut r loenz habet ce tere pscriptioes legitime. Saly.

Imp. iusti. a. iul. p. p. l. i. xl. l. j.

Super anali exceptio ne que ex italicis cotractibus orit tate mo/ les altercationuz in omnibus iudicijs ex orze sunt: quatas r enuerari diffici le r explanari ipossibile e! **P**ri mu eten? natura ei? obseruationis cu oi scrupulositate r difficultate co posita e: cu multa pcurrere deant?

alio. vt in. e. l. s. imo. in fi. s. r alijs quos babes. s. e. l. omnes.

De annali exceptioe r. Supra de vsuca. trasfor. tracta mit r de vsuc. italicaru reru. Adodo de vsuca. actionu psona liu que oriuntur ex cotractibus qui in italia fiebant. **A**per. debeant. que ignoramus.

Intra vnum annu. hoc est contra. s. de in/ di. pperanduz. s. finan tem. r. s. vbi in rem ac/ tio. l. j. Sol. vt in quali/ bet earum dixi.

Exceptionem. talis est casus. Debes mibi aliqd annu. solvisti post ea stetit. xxx. annis co/ tinuis q non solvisti si ne interpellatione p scri pisti.

Lapere. pro omni/ bus solutionibus no p vna tantum vt dixim? s. eo. l. cum notissimi. s. fi. Item quero quando debet solni vsure. an in principio an i fine: in annis enim vel anno debitis scimus quando debet fieri solutio vt di/ ximus. s. quando vi. le/ ga. ee. l. j. Et eadem que stio fieri potest in merce de vel pensioe. r de hoc babes. ff. de vsufru. l. de functa. Respon. in fine anni. vt. s. de vsur. Leof s. interdicta.

Spe. humane. vt r. s. de vsufruct. l. antepe. r vlti. r sic in istis casibus cessantib? dicebat. Aldri. no per/ petuari actionem lite co testata vsq ad. xl. an. alij omnes docto. cotrariu dixerunt.

Extendimus. idez in reali. s3 fallit bec lex in actioe de dolo vt. s. d dolo. l. fi. Item r in re/ scissoria fm quosdam. s3 nos dicimus rescissoria petitam r datam posse p petuari per ptestatione. no aut petitionem vel iu diciu restitutionis in integruz. vt. s. de tep. in integ. resti. l. supernacu am. Item fallit. r alibi. vt. ff. ne de statu defuc. l. j. s. sed interdum. r de collu. detege. l. j.

Certamina. per pte stationem.

Dostheritati. r idez si est extraneus heres.

Sublata. illa causa.

Cognitio. secus aut si per executores quia tunc in. xxx. an. tantum extendit ex generali re/ gula qua vicif oé ius il/ lo tpe tolli. vt. s. eo. l. si/ cut. fallit ergo hoc casu r alio quem babes. s. e. l. cu notissimi. in pn. r i

Casus.

Estur qui sunt sol, uende.

a Ad decennium. qz vtilis erat annus.
b Decennio. vt. s. de pscript. lon. temp.
c Triginta. vt. s. de pscript. xxx. an. sicut.
d Minoribus spacis. s. triennio vel quadriennio vel sibus. vt. s. de vsuca. tra. s. l. j. r. de quadri. pscript. l. j. per totum titu.

e Prohibet. no soluz nona pstituit. sed etiam constituta renouat.

f Legitimus modus. qui multi sunt. vt no. s. ti. j. cum notissimi. s. sed r si quis.

g Hypothecaria. contra debitorem compe- tente.

h Quadringenta an- norum. sunt r alij casus vbi pscriptio. xl. an. lo- cum hz. vt. s. tit. j. l. fi. r l. copert. r. j. de fun. pa trimo. l. fina. r. s. de sa- crosan. eccle. au. quas actiones. Sunt r alie q nullo tpe tollunt: vt p- iudicialis que libero da tur homini boa fide pos sesso. vt. s. de pscript. lo. tempo. que pro lib. l. fi. Item populus roman- vian non vtido amitte re no potest. vt. ff. de via publi. l. via publica. Sz quid si cu esset boe fidei possessor r pscriptio re amittit possessione p inu datione vt. ff. de bo. auc. iudi. pos. cu vnus. s. fi. an inundatione cessan- te. succurratur mibi per in integ. resti. qd videf. vt. ff. de it. actuz pri. l. j. s. si quis ppter inu da- tionem. Sed ptra ar. est. ff. ex quib. cau. maio. l. isci- dum.

i Comuni diuidu- do. in bis predictis duo bus diuisorij duo dixit. Sz. Primum qz nascat- tur ex voluntate scilicet tunc quando voluit di- uidere. r pro hoc est. ff. fami. ber. l. j. Scdm qz ei tm qui no possidet cur- rit pscriptio. nam r no possidenti datur bec iudicia ac si possideret nulla currat pscriptio cuz non currat aliqua circa possidentem. pro hoc est. s. ti. j. l. male agitur. Sed in vtroqz male dixit. primo quia no ex voluntate sed ex quasi ptra ctu nascunt. vt in sti. de ob. que ex quasi ptra ctu. s. item si inter. r. s. idem iuris. lz dicat eas copetere volentibus a comunione discedere. vt. d. l. fami. ber. l. j. sed r si illud esset verum qz ex voluntate nasceret pot vel le. ergo vel le videf. vt. ff. de reg. iuris qui potest. Item r possidenti cur rit: nam no currit vt dnum pscriptat sed diuisio vt non possit impe- trare diuisioem r als est res communis nec tm intendi pot diuiso- rium iudiciu. vt. ff. de ali. iudi. l. fi. r de rebus eoz. l. si pupillozum.

k Finiu regundoz. sunt em hic tria mixta. vt in sti. de actio. s. qda.

l Pro socio. sed qn bec incipit competere. Rn. dicam non cope- tere societate durante. vt. s. pro socio. l. tadin. r dic vt ibi. An aut im putet si non renuciet vt sic faciat competere ipso iure qd videtur p. d. l. de reg. iur. qui pot. r sic amittit ins renuciandi. Rn. non qz si renu- ciasset alteri in tepestiue teneref. vn no videf posse qd comode no pot vt. ff. de vb. sig. l. nepos proculo. Item si potuit renunciare r non fe- cit. hoc pfuit socio no obicit ergo alij culpam de eo qz lucrū inde fe- cit iuxta illud. vt culpent alij r. vt. ff. de iure do. l. cum in fundo. s. j. Item tertia rone: qz renuciare est ex libero arbitrio qd no est sic in in- re offerendi qd ex pacti necessitate fiet r recipitur. Item quero de actio- ne psonali ex testamento puta copetente pro seruitute legata si non vtaf xxx. ann. ipsam enim seruitutem vel confessoria tolli constat. x. ann. vel. xx. vt. ff. qui. mo. vsufu. amit. l. j. Sed r actionem personale dicaz tolli. xxx. ann. vt bic vel ipso iure vel qd verius est ope exceptionis cu

tps non sit modus tollende obligationis r. vt. ff. de acti. r obli. l. obli- gationum. s. placet. Et plene diximus. s. de vsufu. l. corruptionez. Contra de negatoria dubitat r pstat qz qnqz ipo iure tollit r acquiri- tur seruitus. vt in aqua r alijs que habent ppetuam cam. Sed qd de bis que no habet ppetua cam vel quasi. Potest dici qz lz no acgranf

onis familie heriscunde: neqz indi- cium comuni diuidudo: neqz finiu regundoz: neqz p socio: neqz fur- ti: neqz vi bonozum raptoruz: neqz alterius cuiuscunqz psonalis actio- nis vitā longiorē esse. xxx. annis in- terpretari: sed ex quo ab initio co- petit r semel nata est r no iteratis fabulis sepe recreata: que admodu in furti actioe dicebat post memo- ratuz tepus finiri. Exceptis oi- nibus actionibus lz psonales sint q in iudiciu deducte sunt r cognitio- nalia acceperunt certamina r post ea filētio tradite sunt in qb no tri- ginta sz qdragita anos ee expecta- dos ex q nouissime litigatores ta- cuerūt nra lex antea pmulgauit.

l Hodie filiofamilias non valenti age- re non currit pscriptio. b. d. Vel sic. In re- bus q queruntur filijsfamilias eis currit p- scriptio. b. d. vsqz ad finē. Salz.

m Ne aut impfecta sanctio videat- tur cu in maternis qde rebus filij- familias tepora exceptionu curre- re dispositu erat. ex quo sacris pa- ternis absoluti sunt: in alijs aut que minime acqri possunt hoc no fue- rat spaliter constitutum. aprissima distinctioe sancim filijsfamilias oi- bus in bis casib in qb habent res minime patrib suis acqstas nullā tpalet exceptionē opponi: nisi ex quo actionez mouere poterant id est postq manu paterna vel ei in- cuius potestate erant constituti fue- rint liberati. Quis enim incusa- re eos poterit. si hoc no fecerint qd r si maluerint minime adimplere lege obuiante valebant.

n Nata est. histeron. ptheron. idest puer sus ordo. vt. ff. de rez diui. l. riparum. r institu. eo. ti. s. riparum.

o Dicebat. qz dicebant eam renouari ex assidua ptractatione. r sic pscriptioem per nouā contractationē interrūpi sed male. qz no ideo plus fit furtu. vt. ff. de fur. ei qui.

p Finiri. vt. s. ti. j. sicut. r. l. omnes. r. l. cu notissimi. r de psti. pecu. l. h. r. j. vnde vi. l. fi. in fine.

q Promulgauit. vt. s. ti. j. l. fina.

r Ne aut. sanctio. i. ius de pscriptionibus pstitutum.

s Minime. vt alia aduentitia. de maternis em erat dispositum. vt h r. s. de bonis mater. l. j. in fine.

t Temporalē. ppetua etiā hic temporalē appellat qz tpe finit. r hoc in acqstis. in acqrendis aut sibi r patri nocet filius. vt. s. q admi. ad bo. pos. l. j. r de acqren. pos. l. fina.

u Quis em. q. d. nemo. vt bic. r. ff. de doli excep. l. pure. s. fi. r. ff. de nego. gest. si pupilli. s. fi. r. s. de bo. que lib. l. fi. r de iure do. in reb. in fi. r. s. ti. j. cu notissimi. s. illud. r. ff. de serui. rusti. p. dio. l. r attilicinus. r. s. de bonis mater. l. j. r auf. nisi. r. ff. de vsur. l. cu qda. s. si pupillus. r ad silleia. l. iij. s. eleganter. Accur.

trielapif. xxx. an. obstat exceptio sicut r dnu rei tanto tpe non acqrit: tm exceptio veditati obici tur ab eo: r sic no pot co- tradicere. vt. ff. de serui. rusti. p. dio. l. p fundum. Vel aliter dicūt quidā plures esse itiones r plu- res actioes negatorias r ideo no currit nisi in il- lis itionibus als actioi- bus que fieri debuerunt iam sunt. xxx. an. Sicut r in stipulatioibus r in legatis annuis. vt. s. ti. j. l. cum notissimi. s. pe. Sz lz sint plures actio- nes tm vna agi pot: vt r de pluribus hereditati- bus dat vnū iudiciū fa- ber. vt. ff. fa. ber. l. here- des. s. si inter me. r arg. ff. pro socio. cu duobus s. si plures. Item quero de pignoratitia actione qn nascat. r ex quo tpe currit pscriptio. Et vi- currit quidā nasci demū soluta pecunia v aliter satisfacto vt. ff. de pign. actio. si rem. s. ois. Ide- sunt em pditiones eius vt. ff. de pign. grege. s. pe. r hoc fm Bul. Alij vt. p. q. etiā prius nar- scitur sed non intentat: vt in actionibus qbus- dam dicit. ff. de tu. r ra. distra. l. si tuto. s. fin. r l. seqn. Ex quo ergo tpe currit ei pscriptio. Rn. ex quo copetit cum esse- ctu non prius. vt. j. e. l. s. fi. r hoc de iure. de ef- fectu etiā prius tollitur. Enā cu tollit ius offerēdi vt notauit. s. ti. j. cum no- tissimi. s. j. in fi. s. ergo r pignoratitia. Sed subla

Actioes aliq non tollunt tēpore.

Familie heriscu- de r coi diuidudo vn nascu- tur r qb copetat.

Actio p socio qn icipit co- petere.

Actio p- sonalis ex testō pto tpe tollit

Actio pi- gnorati- tia qn na- scit r ex q tpe currit pscriptio

Distero ptheron est ordo puer sus.

A perfectius. q̄ olim esset p̄sultum.
Absentia. vt. ff. ex qb. cau. maio. l. j. r. Litem ait. Accur.
Potentia. potens est qui h̄ merū imperiū vñ nō p̄uenit. vt. ff. de
impium c
mez bñs
ōr esse po
tens.

Alud infantia. sub/
audi vel furore. hic enīz
p̄ueniri nō potest. vt. ff.
d in ius vocā. l. gq. r. l.
neq. r. ad hoc. ff. de mi/
no. ait p̄tor. §. j.

Adire. bodie prius
est adēditus defensor ci
uitatis: quo deficiēte tūc
p̄ses r. deinde impator.
vt in aut. de defen. ciui.
§. r. iudicare. r. de man.
p̄n. §. r. nō p̄mittes.

Presidem. scilicet
per se.
Ael pro r. Ael dic
vel p. i. Ael dic. scz per
pcuratorem.

Domicilium. nota
sufficere denunciarī ad
domum etiam si nō pue
niat in notitiā ei⁹ cui nū
ciaf. vt. ff. de dam. infe.
l. iij. §. p̄tor. r. ff. qd̄ vi
aut clā. l. aut q. §. j. Sed
arg. p̄tra. ff. q̄ sen. sine ap
pel. l. j. §. item cum ex. l. j.
dicit ibi.

Tabulariorū. idest
tabulariū. sic. ff. de iure d
libe. l. fi. §. ij.

Triennij. nota ergo
ysucapionem interrumpi
litis contestatione. r.
sic est contra. ff. pro em.
l. ij. §. fi. r. ff. de rei v̄di.
si post acceptaz. So. fm
A. h̄ corrigit vt idēz sit
in ysucapione qd̄ in p̄/
scriptione. scz q̄ interrū
patur. vt. §. de rei v̄di.
l. moze. Tu dic h̄z Job.
q̄ bec lex loquit̄ specia/
liter in quattuor casib⁹:
scilz qñ aduersarius est
furiosus. vel infans vel
absens vel in potestate
positus als serua qd̄ in il
lis p̄trarijs legib⁹ p̄tine
tur quod enim specialit̄
dicif non trahit ad cōse
quentia. vt. ff. de legi. r.
se. con. l. quod p̄tra. Itē
quero an restitutio in in
tegrum a modo denegat̄
que dat̄ cōtra absentes
ex illo titu. ff. ex quibus
cau. maio. l. j. r. l. ait p̄e
tor. §. fi. r. l. sed r. si p̄/
tozem. §. ait. Rñ. non. cum enim bec lex inducat hoc pro p̄uilegio nō
d̄z in eius lesionē retorqueri. vt r. §. de leg. r. con. l. qd̄ fauore.

Ael. xl. ann. immo videt̄ q̄ sole p̄torie r. annales taliter interrumpantur. vt. §. qñ li. p̄m. da. l. j. r. ij. Sed hic sp̄ale vt interrumpant. et
concordat̄ h̄nic. l. §. de ep̄isco. audi. l. si p̄sens. r. l. fi. r. §. de nō nūme.
pecu. l. in contractibus. §. fi. Accur.

Sex multis. Tres ponit q̄stiones bec lex. Prima cū mibi de/
berentur similes quantitates ex pluribus causis: et yna q̄ant̄
tatem sine cause mentione expressit: q̄rif an omnes actiones pro simili
quantitate p̄petuasse videor. an nullam: an vetustissimam. Secunda si
fiat de p̄sonali actione libellus tantum vel de hypothecaria tantū an
super vtraq̄ videatur fieri interruptio. Tertia an si nec causa nec quā
titas sit expressa sed tantum dicatur obnoxius an omnes sint p̄petua/
te r. omnibus. Respon. q̄ sic. Sed quid si ynam causam r. quantitatez

Si possessor p̄scribens p̄ueniri nō pōt
p̄pter absentia: impotentia: infantiam vel
furore: pōt fieri interruptio p̄scriptionis p
denūciationē factā p̄sidi vel ep̄scopo: v/
defensori loci: r. vltimo ad domiciliū pos/
fessoris in forma hic tradita. b. d. Bal. vel
sic. Si possessor p̄scribens est absens vel
furiosus vel infans tutore vel curatore ca
rens: siue in potentia emines: potest ei fie
ri interruptio p̄scriptionis p̄origēdo libel
lum corā p̄sidi r. successiue corā ep̄o vel
defensore. r. vltimo per publicā r. solennē
p̄testationem factā ad eius domū. b. d.

Idem. a. iohan. p̄se. p̄ro. l. ij.

A perfectius oibus p̄sulam⁹
r. nemini absentia vel potē
tia vel infantia penitus aduersarij
sui noceat: sed sit aliqua inter defē
des et vigilātes differentia. Sanci
mus si qñ abfuerit is q̄ res alienas
vel creditori obnoxias d̄tinet: r. de
siderat d̄ns rei vel creditoz suam in
tentionē p̄ponere. r. non ei licētia sit
absente suo aduersario qui rem de
tinet vel infantia vel furore laborā
te: r. neminem tutore vel curatores
habente: vel in magna potestate cō
stituto sua auctoritate eas res vsur
pare: sed licentia ei detur adire p̄e
sidem p̄uincie. vel libellum ei por
rigere: r. hoc in querimoniaz dedu
cere intra constituta tempora r. in
tentionē temporis facere: r. suf
ficere hoc ad plenissimam interrup
tionē. Sin autēz nullo poterit
modo p̄sidem adire. saltē ad locoꝝ
ep̄m eat: vel defensozem ciuitatis r.
suam manifestare voluntatē in scri
ptis deproperet. Sin autēz ab
fuerit vel p̄ses vel ep̄scopus v/
defensor ciuitatis: liceat ei proponere
publice vbi domicilium habet pos
fessor: seu cuz tabulariorū subscriptio
ne: vel si ciuitas tabularios nō
habeat cum trium testium subscri
ptione: hoc sufficere ad omnē tem
poralē interruptionē siue triennij
siue lōgi temporis siue. xxx. siue. xl.
an. sit. Omnibus alijs que de longi
temporis p̄scriptione vel. xxx. vel
xl. an. curriculis cōstituta sunt: seu

expressit an perpetuat ceteras. Respondeo non. licet qdam dixerunt
q̄ sic per legem istam ibi vel vnus quidem r. c. r. ff. de iudicis. solem⁹
quod Jobā. non placet. nam nec qui contestatur in actione ad exhibē
dum videtur contestari in rei vendicatione cum r. post litis contesta
tionez in actione ad exhibendum completur vsucapioz claudis viam

ab antiquis legum conditoribus si
ue a nostra maiestate in suo robo
re duraturis.

Citatio facta sup vna summa causa nō
exp̄ssa vel sup obligatiōe causa non exp̄ssa
nec vna summa sufficit ad interruptionez
omniū que possunt sub tali generalitate cō
p̄bedi. Et interruptio facta in p̄sonali p
petuaf in hypothecaria r. econtra. b. d. h̄z
Bal. Ael sic. Generalis petitio rei q̄ntita
te v/
causa citatione secuta sufficit ad inter
rūpēdū p̄scriptionē in oibus que sub illa
petitione possunt includi. b. d. r. est bec lex
singularis ideo notanda. fm Salz.

Idem. a. iohan. p̄. p̄. l. ij.

Sex multis causis quidam
obnoxius habens r. maxime
ex similibus quantitatibus in vni⁹
quidē cause sūma libellū p̄uentionis
cōposuerit: cāz tñ nō exp̄sserit: apd̄
veteres agitabat an videat̄ oēs cās
in iudiciū d̄duxisse: an vetustissimā
eaz aut oīno nibil fecisse cū ei⁹ sen
sus eē appebat incert⁹. S̄z in iu
dicis in multis causis tales alter
cations v̄tilatas inuenim⁹. r. mari
me p̄pter lōgi t̄pis interruptionē.

Si em̄ p̄sonalis forte fuerat mo
ta actio: hypothecarie aut actionis
nulla mētio p̄cedebat: qdam puta
bāt p̄sonalē qd̄ eē t̄pis interruptio
nē p̄petuā: hypothecariā aut ena
nescere taciturnitate sopitā. Et
si q̄s ḡnalit̄ dixerat obnoxius sibi ali
quē p̄stitutū: alie dubitatiōes emer
gebāt. si omnes ei cōpetētes actio
nes h̄mōi narratiōe p̄tineri credā
tur: an vero q̄si silētio circa eas ha
bito t̄pe expirare nullo ex incerta li
belli p̄fectōe ad miniculo ei acq̄sito.

Sancim⁹ itaqz nullā in iudicis
in postez locū h̄ere talē p̄fusionē s̄z
qui obnoxius suū i iudicif clamauit
rit: r. libellū p̄uentionis ei trāsmiserit:
l̄z ḡnalit̄ nulli⁹ cāe mētionē h̄ntē v/
vni⁹ qd̄ sp̄aliter t̄m modo p̄sona
les actiones vel hypothecarias p̄ti
nentē nibilomin⁹ videri ius suū oē
eū in iudiciū deduxisse: r. eē interrū
pta tēpoz curricula: cū p̄ desides⁹

perpetua. arg. ff. de iure fisci. ita fidei. r. ff. de ap. scio. §. qd̄ ergo. r. l. ap
pellanti. r. de op. no. nūci. l. de pupillo. §. si plurium. r. de auro r. ar
gen. leg. l. plaucius. r. §. de dinor. l. fi. Ar. contra. ff. ad le. iul. de adul.
l. denunciasse. §. j.

Ael vnus. scz cause. i. q̄ntitatis debite ex vna causa nō tamē exp̄f
sit causam vt fuit in primo casu r. sic no. q̄ soluit primam questionem
Alij hic intelligunt q̄ expressit summam r. causam r. sic dicūt q̄ si pe
tū decem ex cā mutui videar in omnibus alijs interruptiōem facere ex
qb⁹ mibi teneris. Dic ergo vni⁹ cause. i. q̄ntitatis debite ex vna cā nō tñ
cām expressit. Acc.

Continētem. nūc soluit scōam fm Azo. r. hoc p̄pter incertitudi
nem: quia incertum est r. c.

Desides. no. vt. §. de re iuen. l. moze. r. de inoffi. test. l. contra ma
iores. r. §. de re iyo. act. l. j. in fine.

actioe ad
exhibēdū
nō v̄t p̄te
stari i. i. i.
vendica
tione.

vendicationi vt. ff. ad ex
bibendum. l. iulian⁹. §.
quantum. r. l. solemns.
r. itellige vt ibi. Et istaz
constitutionem similiē
vt ibi dices. Itēz quid si
ex vna causa debent mi
hi tria r. ex alia. r. r. ex
alia. r. r. cum petam. r.
an videar omnia petere
Rñ. nō sed sola. r. l. zvi
deatur debere esse in ele
ctione actoris in quam
cām eligat. vt. ff. de iu
di. si quis. Itēz qd̄ si ge
neraliter dicam euz mi
hi obnoxium sed postea
per sacramentum calū
nie confitear me de vna
summa sensisse. Rñ. nō
perpetuantur omnes s̄z
illa solayt. ff. de execu
rei iudi. l. si testamento.
Itēz quid si tenearis mi
hi hereditatis petitione
p̄pter res sitas hic et etiā
mutiue r. te p̄ueniaz hic
an etiam in illis videar
interrumpere. Respō.
non quia nec actor h̄ de
illis agē potuit nec re⁹
valuit r̄ndere. Quidaz
tamen contra dixerunt
tali ratione quia r. corā
nō ordinario interrumpi
tur p̄scriptio. vt. §.
eo. vt p̄fectius. Sed nos
dicimus in illis casibus
esse speciale. Itēz que
ro quomodo h̄mōi libel
lus fuerit receptus cum
non fuerint in eo ea que
sunt necessaria. scz tria.
vt. §. de edē. l. edita. Re
spon. sponte recepit re⁹
de iusticia sua cōfusus. r.
propter timorem testiū
decedentium vel alias
moras.

Multis causis. sibi
bus vel diuersis. i. nō so
lum in p̄cedenti. r. ideo
subicit alijs qui incipit
si enim r. c.

Et si quis r. credā
tur. ecce tertia questio.

Absentionem habē
tem. vt fuit in vltimo ca
su. r. hoc p̄pter incerti
tudinem quia incertum
est que magis videatur

ysuca
pio an in
terrūpaf
p̄ litis cō
testatiōez

Litē cōte
stans in

Continua
tio.

De alluionibus et paludibus etc. Dixit de acquisitione t'pali nunc de naturali. **N**el dicit de acquisitionibus iuris civilis nunc iuris gentium vel naturalis. **N**anis. amnis. i. fluminis. **N**el dicit ripam suam. s. manientis. **N**on est. sine magno incommodo accolarum. vt. ff. ne qd in flumi. publi. l. j. s. sunt qui putant. r. ff. de ripa mu. l. j. s. bis autem.

Derelicto. in totum vel in partem.

Alium. s. alneum.

Manet. vt. ff. de acqui. re. do. adeo. s. insula. **I**tem si vno lateret etc. vt institutu. de rerum di. ui. s. insula.

Accrescit. vt. ff. de acquire. reru. do. l. adeo. s. preterea. r. institutu. de rerum di. ui. s. preterea. s. hoc fallit in agris limitatis. vt. ff. de acqui. rez. domi. l. in agris.

Quos. liberentur emolumentum accrescit onus r. econtra vt bic r. s. sine cen. vel re. l. fin. r. s. no. vect. insti. non pos. l. j. in fine. r. ff. de ser. rusti. predio. l. impator. res. s. arg. p. tra. s. d. iu. re. emp. l. j. **I**tem p. tra. j. l. p. i. in pn. Sol. vt ibi.

Defensi. illi qd al lutionis iure accreuit. r. sic vsq. in fi. vel veri. illis qbus est imminutu. **I**tem qd dicit largitate. id dicit qd damus ei immunitate. **I**tem qd subicit re spondeant etc. pro tato qtu sibi remasit vt. j. d. ann. r. trib. l. ij. li. r. ff. de cesi. l. forma. s. j. r. ij.

Deuotioni. idest de note soluant.

Ab erario. vbi vt ppria. vbi dicit in ob cessatione tributorum. **A**zo. **N**el no vbi dicit separatim augmetur sed totaliter. vt subicit.

Peti. a qlibz p fisco

Separatim ceteri. i. censui ascribi.

Erigi. huic est contrarium. s. l. p. i. cu ibi dicit eu granari in pl. cui accreuit. **S**olu. ibi separatim accreuit ita qd decerni pot vnu ab alio h no sed p alluione: qd alluio decerni non potest. **N**el hic non censet. s. se paratim sed totalis pch facta coputatione. **S**ed qrit qd pdest no fieri se paratim. **R**u. si fieret se paratim r. non offerret quartam p fessionis omne ius amitteret. vt. s. sine cen. vel re. l. fi. h antez non amitteret. vt. s. de vecti. r. comif. l. ij.

Alia. iproprie. i. puilegia r. potestates q sunt vt vni auferat r. alij donent. vt. ff. de acqui. re. do. l. ergo. s. alluio. **R**efert ergo bec ratio ad id quod dicit neq ab erario neq a quolibet peti. **A**lij vt. **I**tem dicit q respicit legem superiorem scilz q illi quoz patrimoniu est minutuz re leuari a tributis. debet non quasi peoz vitiu sit minuta possessio. ar. ff. de cen. vitia. r. ita no videbat minui sed prima verior.

Floria. r. bec ratio aptat ad primu dictu. s. q illi quoz primoniuz est auctu no debet separatim ceteri ppter ea vtilitate qua modo dixi.

Similiter. ascripta modico censu.

Censeri. quid si no separatim. **R**u. idem videtur.

hoies r. sui iuris contemtores odio se exceptiones opposite sunt.

De alluionibus paludibus r. pascuis ad alium statum translatis.

Naturalis cursus fluminis mutare no licet: nisi muniendo ripas qd p'edio suo cosulat sine magno incommodo vicinorum. r. patentia in cremeta illoz sunt quibus pri' erant latetia: aut iure alluionis accrescut illis quibus omni fundi cui se applicant. b. d. fm bal. vel sic. **F**lumen alio auertere est pbibituz. ripa aut pmunire est pmittuz. r. mutato alueo no pdit dominiu fudi cir/ cuiti p ipsu nisi paulatim accreuerit alteri. sa.

Impera. Gordia. a. Marco.

Titu. xij. Lex. j. **N**anis fluminis naturalis cursus ope manu facto alio no liceat auertere tñ ripam suam aduersus

Rapidi amnis impetu munire pbibitu no est. **E**t cu fluminis prior alueo derelicto aliu sibi facit: ager que circuit prioris omni manet. **N**o si paulatim ita auferat vt alteri pti applicet id alluionis iure ei queritur cuius fundo accrescit.

Cui accrescit emolumentum per alluionem accrescit r. onus. b. d. Bald. **N**el sic. **P**ropter decrementum per alluionem p ueniens debet tributa minui r. pro rata de crescenti. r. econtra ppter crementum de bent augeri. b. d. Saly.

Imp. Arch. r. **Dono.** r. the. aaa. **Cesario.** pfe. pto. **Lex. ij.**

Quos inundatio nili fluminis reddiderit ditiores p ter ris quas possident tributozu presta tionem agnoscat. **E**t q suu deplo rant patrimoniu imminutu: alieno saltē functionis onere liberent r. nre serenitat largitate defensi: locozu cetia possessioe p'eti. p agitati census examine respondeant deuotioni.

Latentia in cremeta ad fiscu no ptinent nec separatim de his censet aut p bis census erigat: nec est augendus census licet possessio efficiat fertilioz sumptu r. sollicitudine possessoris: pena cotradicentibus imminete. b. d. Bal. vel sic. **I**ncrementuz alluionis non dz per se censeri sed vnuz corpus cu eo cui accreuit iudicari r. impin guatio terre vel melioramentum culture non facit tributa crescere. hoc dicit Saly.

Nec doleant. nam cum labor in vano est mortalis crescit egestas vt. h. r. j. de omni agro. deser. l. fi. r. in aut. de iudi. s. ne autem.

Intelligat. immo fructuosam. vt. s. de positi. l. fi. r. ff. ad legē fal. l. ij. r. ff. de ap. l. scio. s. quid ergo. r. ff. de rei ven. l. certum. r. ff. loca. l. cu colon. **S**ed arg. p. s. de iudi. l. pperandum. s. si nauit ex gestis.

Impa. Theo. r. **Alē.** aa. **Liro.** pfe. preto. **Lex. iij.**

Que per alluionem: siue in **E**gypto p nilu: siue in alijs p uincijs per diuersa flumina possessozib' acquiruntur: neq ab erario vendi: neq a quolibet peti: nec se paratis censeri vel functiones exigi bac ppetua lege valitura sancimus. **N**el vel alluionum igno rare vitia: vel re noxia possessoribus videamur inducere. **S**il' nec ea qd q paludib' antea vel pascuis videbant ascripta: si sup'ib' possessoru nunc ad frugū fertilitatez translata sunt vel vdi vel peti: vt qsi fertilia sepatim ceteri vt functiones exigi pcedum nec doleat diligetes opam suam agri dedisse culture: nec diligetia suam sibi danosam iudicantes intelligat. **C**ui legis temeratores quinquaginta libraz auri pde natione coerceri decernim'. **I**nter quos habendu est officium quoqz tuesedis excelsē si aliquid hmoi casus suggererit disponendum vel si preces introduxerit petitoris.

De sententijs pfectoz ptozo.

Non appellat a sententia pfecti preto rio sed supplicat pncipi. r. si sententia lata sit pro republica durat biennium bec potentia supplicandi. b. d. Bal. vel sic. **A** sententia pfectozum ptozo non appellatur sed in fra biennium pncipi supplicatur. Saly.

Imp. Dio. r. **Asari.** aa. **Alasio** p. p. illirici. **Titu. xij. Lex. vnicia.**

Trigantibus in amplissimo ptoziane pfecture iudicio si p ius se lesos affirmet no puocandi s. sup plicandi licentia ministramus: lz p curia vel qualibet publica vtilitate seu alia causa dicatur plata sententia. nec enim publice p'odest singulis legum adminicula denegari. **I**ta videlicet vt intra biennium tatum nostro numini contra cogntioalis sedis ptoziane pfecture sententias post successionez iudicis numerandum supplicandi eis tribuatur facultas.

Perfecto. **N**el dicit tertio q pfect' hic de appellatione cognoscebat. qd p qd dixerat contra cogntionales etc. **P**oterit ergo infra biennium a snia primi iudicis supplicari a pfecto non vltra. quod no placet. qz forte nec infra bienniu iudicabit pfectus. cum multa impediant cogntione cause appellationis r. supplicationis vt vltra biennium extendantur. nec interim tempus currat. r. in auten. vt spon. lar. s. hoc qd sancimus. colla. ix. **N**el quarto idest post sniam latam a pfecto q alij iudici successit. cum enim fiat post sniam pfecti: ergo r. postqz pfectus successit. **D**e successione aut ideo dicit q post qd sed non statim post immo qd multo post r. nunq ante bec fit supplicatio. **I**tem contra j. ne liceat in vna eadez causa. l. j. vbi no potest supplicari. **S**o. ibi pfect' cognoscebat de scda appellatione postqz no est licitu supplicare vt

Officium. idest officiales tui.

De sententijs pfectoz ptozo. **Q**ualiter p p'scriptione res grantur dicit. **N**unc qualis p'sententias audi. **E**t p'io de ea que dat ab excellē tione post principem.

Trigantibus. iudicio. i. coram pfe. pto.

Si contra ius. scilz litigatoris. no legis vel constitutionis: quia tunc ipso iure non valeret snia. vt. ff. q sen. sine appel. l. j. in pn. **A**c cursus.

Dronecandi. vt. s. de p'ci. impe. of. l. si qd. r. ff. de offi. p'fec. pto. l. j. s. his cunabulis. r. sic spale est in eo sicut r. in epo vt. s. de epif. audi. l. epa le. **I**tem scdo est spale qd dat in integrū restonem ptra suam sniaz ipemet r. no alius. vt. ff. de mi. no. l. in cause. in fi. r. l. pfecti. **I**tem facit. s. de offi. pfe. pto. l. normam.

Nec em publice. p' d'f. imo nocet. expedit ei reipublice etc. vt isti. s. his qui sunt sui vt ali. s. fi. r. facit. j. de emā. l. nec amus. r. s. de cadu. tol. s. fina.

Prostro numini. als nomini. i. nobis sed hodie fieri pot ipsi pfecto vel eius p'liariis intra decē dies r. p'rita fideiussione madat sniam executioni. vt. s. de p. imp. offe. aut. q supplicatio. sed si non supplicet p'cto modo nihilominus fit pncipi infra bienniu.

Post successionez. iudicis. i. postqz pfe. pto rio iudici successit p'inceps p inuocatione supplicantis dicētis recurra ad p'ncipē qd facere potuit qncuz post sniaz r. sic passue intellige. et hoc casu executioni madatur sine fideiussione. **N**el dicit postqz iudici pfecto cepit posse succedi hoc est a tenore late snie

Continua
tio.

Prese /
ct' ptozo
bz aliqua
spatia.

Suppli
catio ad
mittitur
vbi appel
latio req
citur.

Lucrum
sentiens
sentiat
onus.

Appella
tio intra
qđ tps d3
exerceri

appellare. l. tertio. Item si vsqz ad biennium supplicatur vsqz quo du
rabit. Rñ. forte infra idē bienniu d3 pfici: vel non est tps statutu. j. de
temp. app. au. sed lis. Nel dic infra tēpus qđ appellationē exercētib⁹
datur scz annus vel bienniu. vt. j. de temp. app. au. ei qui appellat. z
j. de temp. app. l. fina. §. illud. in fine.

Quomodo z qñ iu
dex re. De sentētis om
niū iudiciū dicitur pze
mittit quomodo z quā
do datur.

Snia qñ a
qđ p absē
tē pferri
potest.

A On semp. p/
nuncies. qñ
z em cōpelle
ris vt cū pñs
iustā fouet litem: absens
iniquā. vt. s. de iudi. p/
perandū. §. sin aut ex ge
stis. z. §. sin autē reus. z
ad hoc. ff. de iudi. l. de q
re. Nel secundo dic nō
cōpelleris semp qz ppe
finē triennū sit cōmina
tio. an nō sed pōt reo ab
sente nō econtra actore
absente qz tunc tm ppe
finē triennū fm Jo. vt
s. de iudi. pperandū
§. hmoi. z. §. j. diximus.
z ad hoc. ff. de iudi. non
quicqd. Item hoc in ci
uilibus sed in criminali
bus non pcedit contra
absentē diffinitive nul
lo modo. nisi sit pena re
legationis vel minor i/
ponēda. vt. ff. an paluiz
cā ap. z d penis. l. absen
tes. in prin. §. j. z habes
ff. de pcura. seruū. §.
publice.

Subscriptionē. sed
certe nō credis subscri
ptioni. vt. s. de le. z cō.
l. ij. Rñ. illud vtz cū nō
ptinet in lege: hic aut cō
tinet vt. ff. qđ me. cau. l.
metū aut. §. si. ibi ex qua
interlocutiōe als consti
tutione.

Sniam. ad idem. ff.
de iudi. non quicquid.
Solere. non ergo i/
ponit necessitas ex his
verbis: similibus vt. ff.
de offi. p. l. sepe. z. l. seq.
Accursus.

Possis. de iur qñqz
Assante. qz an
tiquit⁹ mitteba
tur specialis nunti⁹ per
emptorū. pōe cāuz in pe
daneis q citari nō pñt.

Edicti. i. nō dato. z dic ppter psonā iudicis q nō pōt citare pedi
cta in albo posita vbi talia edicta ponūtur sed reqrere vt si est pedane⁹
iudex vel delegatus. vt. s. de iudi. sancimus in fi. z in au. de exbi. z in
tro. re. §. si vero quidā. col. v. z de litig. §. omnē vero. sed pñcium. po
test. vt arg. ff. de arbi. l. sed interpellat. §. j. vel dic secundo cessante zc.
qz nō pemptorū fuit datū. sed tres denūciationes q tantūde valent. vt
j. e. tres. z. ff. de re iudi. l. cōtumacia. §. contumax. Nel dicas cessante
zc. i. cessante forma huius edicti. Est em eius forma vt primovnum z
postea aliud. z postea tertiu. quarto hoc pemptorū. nam hic erat vnus
pro oibus vt hic. z. ff. de iudi. l. ad pemptorium cum sequentibus le
gibus. Nel dic cessante. quia ipsemet iudex ei precepit vt adesset sen
tentie quo casu esset vere contumax. vt. ff. quibus ex cau. in pos. ea. l.
fulcinus. §. fina.

Admoniti. ab ipso iudice delegato vel semel pro oibus vt dictum
est. Nel dic ter vel dic: a iudice pñte fm q variasti casum. Accur.

Heo iudicato. intellige q lite ptestata ptra me z iurato de calū
nia fui absens: z iudex requisit me z nō fui inuētus: z sic pñū
ciavit ptra me diffinitive. Sic econtra. ff. q sentē. sine ap. l. j. Itē cū ex edi

Citatio p
edicta nō
p quēlibz
iudicē fie
ri potest.

cto. Sz ibi nō interuenit pemptorū: hic sic. vel qđ valuit tantūdem.
Indefensis. colligunt qdam. ergo loquit in absente pbabili cā vt
studiorū z nō fuit defensus qz nō reliquit pcuratorē cū potuit vel reli
quit z nō defendit. Si aut reliqisset z defensus legitie eēt nō restitueret
vt. ff. qñ ap. sit. l. j. §. si. Unde dicunt hūc restitui ad appellandū tantū

Quomodo z quādo iudex sen
tentiā pferre debet pñtibus par
tibus vel vna parte absente.

Quicqd iudicis potestati cōmittit ne/
cessitati nō subijct. vel aliter. Verbu3 sole
re in his q habēt rōnem difformē nō indu
cit necessitatē. h. d. Bal. vel sic. Verba re/
scripti enūciatiua soliti nō necessitatē. h. d.
Sali. vel sic. Verba potestatiua nō indu
cūt necessitatē. h. d. Ja. bu. vt sic. iudex pōt
ferre sniam ptra absentē seruatis seruādis
non tm semp cōpellitur. h. d. h3 pau. de ca.

Impera. Tit⁹ Elius Antoni⁹
publicio. Titu. xliij. Lex. j.

A On semp cōpelleris
vt aduersus absentē
pnūcies⁹ ppter sub
scriptionem⁹ patris
mei qua significauit
etiā ptra absentes sententiam⁹ da
ri solere. Id eniz eo pertinet vt
etiā absentem dānare possis⁹ nō
vt omnimodo necesse habeas.

Valeat snia lz pemptorū: non pcedat
si tm pcedat alia monitio tandēz importās
h. d. Bar. vel sic. Abi est pñtia psonarū
ibi non requirit pemptorium. Bal. vel sic
Monitio iudicis bz viz pemptorie citatio
nis. h. d. Pau. de ca. vt sic. Dieter formā
pemptorū citatus legitime pōt diffiniti
ue damnari. h. d. Salp.

Impa. Gordia. a. Seue. Lex. ij.

Essante⁹ quoqz cā pemptorū
edicti⁹ aduersus eos qui ad
moniti⁹ iudicio adesse noluerūt sen
tentiā a iudice posse pferri certū ē.

Non pōt infirmari snia que congruo
iure nō vti. h. d. Bar. vel sic. Standuz est
snie a qua nō est appellatu. ū lz sit lata con
tra absentē indefensū z ignorantem solen
niterū citatum. h. d. Bal. vel sic. Absens
solenniter condēnatus tenet acquiescere
snie si reuersus sciens nō appellauit infra
tēpus legitimum. h. d. Sali. vel sic. Nō pōt
impugnare sniam q cōgruo tpe nō appel
lauit. qz videt ei acquiesse. Pau. de cast.

Idem. a. Antistio. Lex. iij.

Heo iudicato⁹ recedi non
pōt quod vobis absentib⁹ z
ignorantib⁹ atqz indefensib⁹ dicitis

Sed illud in ordinario. hic fuit delegatus vt patet quia dicit alterius
zc. z ibi a iudice dato. Secundo oppono quia pro eodem est ac si sniaz
nō tulisset cum nulla sit. Sed rñ. fm. h3. hoc vtz quo ad iudicē nō quo
ad eum cōtra quē dedit. Nel verius econtra nulla est quo ad litigātes
sed iudex bene vel male functus est officio suo vt. ff. de re iudi. l. iudex
z ad idem. ff. de arbi. l. dicere. §. fina. in fine. sed econtra extra de accu
sa. c. qualiter z quando.

I vt pponis. scz tu reus.

Per obzeptionem. obtulit em forte iudici aduersari⁹ pces
ex pte tua cum hoc ignorasses vt alibi locum statueret qz prius statue
rat. Nel tibi ex iudicis parte quasi alibi statuerit quo tu postea iuisti. z
est ad hoc. ff. de arbi. l. arbiter. in fine. Accur.

Preses. adiutor. adiutor: sive actor: tutor: vel curator: adiungit
vt insti. de cura. §. si. z. ff. de tutel. l. solet. Qui actor: si appella
uit z pñdi est delata: z nō est psecutus actor quia nō potuit. vt. j. de ap
pella. l. si actor. nec curatores habebant quia nondūz dati vel mortui
vel remoti vel excusati z sic indefensi essent z idem si haberent z non
adessent: z sic indefensi nō valet ipso iure snia pfirmatiōis sec⁹ si essent
defensi qz

Appella
tio intra
qđ tps d3
interpōt.

Snia die
feriato nō
est ferida

Snia p
miores i
defensos
lata ē ipso
iure nlla

defensi quia valeret sed restitueret. vt. ff. de re iudi. l. acta. §. fi. r. s. si aduer. re iudi. l. cu r minor. r. ide videtur in ecclesia viduata pastore.

a **S**uo. scz adiutore. b **C**ircūduxit. i. cancellauit quo ipso priorē sniam confirmauit. c **R**epetitus. idem ergo cognoscit r sic est ptra. s. eo. si vt pponis. Sol. vt ibi.

d **A** que. aduers^o idē r si peis. vt ff. de re iudi. l. furioso. e **D**er ptumacia. scz veram qz inuentus nō venit vel ficta quia est citatus nā tunc valeret snia. vt. s. eo. lab eo. als non vt bic. r. ff. de re iudi. l. de vno quoz. r. ff. q snie sine app. l. j. §. item cuz ex. r absentes dico nequaquā conuentos de nunciacionibus siue citationibus q quidem ex more pponi psuenerūt. vt. ff. de iudi. l. ad pemptorium cum sequētib⁹ Quāqz tamen idē r si sūt citati sed laborabāt morbo. nō em pcedit tanqz ptra cōtumacē. vt ar. ff. de re iud. l. questū. Alc.

f **A**nsentaneū. i. aueniens cū cāe merita r. vt. j. si p vim vel alio modo. l. si. sic. s. si ptra ius vel yti. pub. l. r si legibus. g **D**escriptis. i. diffinitis. r. dieruz termino. vt. ff. de iudi. l. p iterual la. r. s. de iudi. pperādū §. j. Sed hodie. xxx. vt i aut. bic posita sicqz loq tur bec lex post litē cōte statā cū minef diffinitiuaz sniam q ferri nō pot est ante litē contestatā nisi in casu. vt. j. de sep. app. l. sin. §. illud. §. an litē dicerē fieri eodem modo citationem. Alj dicunt bic loqui an litē contestatam. r ita dicit interlocutoriam sniam que datur in fi. huus legis tā in actione in rez q personali.

h **S**olēnitare. scz que sequē. r sic expone r pro idest. i **L**itteris. poterat em pses lras mutere per puincia que magna erat poterat etiā edictū pponere cum esset ordinarius. als non vt in aut. de litig. §. omnem colla. viij. r. s. de iudi. sancimus. k **D**uo oibus. qd fieri pōt. vt. ff. de iudi. l. nōnunq.

l **C**ōmonefacto. i. cōmonito. Et no. qz bic est ambastata. vt. j. q ac cusa. non possunt. l. iij. m **C**ontumacia. psumpta p tres denūciaciones. vt. j. e. tres. expressa est autem qn expsse dicit nolo venire. vt. ff. ex quib. cau. in pos. ea. l. ful cinius. §. fina.

n **D**er seuerauerit. nota. Malū est peccare dyabolicū pseuerare. o **A** quo. scz pside. vbi tamē a successore semel citari v3 lz ipe miserit peremptoriuz tamē cōpellif. vt. ff. de iudi. l. edictū. r. l. post. sed ipemet post suum pemptorū pōt sed nō cōpellif. vt. ff. de iudi. l. r post in pn. p **A**d cogendū eū. no. fieri citationes rez vbo. r hoc per ordinariuz tm. vt in aut. de exbi. §. si vero. Alibi verbo tm. priā locū h3 semp nisi in matrefamilias. vt. s. de offi. diuer. iudi. l. j. Alē nisi rōne loci vbi est puentus: vt si est in domo. vt. ff. de in ius. voc. l. pleriqz.

q **I**ncumbit. aio. vt. ff. de acqui. pos. l. clam. §. qui ad nūdinās. Alē cozpe p familiā. vt. ff. qui. ex cau. ma. l. item ait ptoz. §. j. hāc aut posses sionem fm. Jr. reuersus non recuperat etiā si satisfacionem parat⁹ fue rat p stare. vt. s. vbi in rem ac. l. ij. r **T**ransferre. cum agit in rē. vel auditis r. scilz cū agit in psonam fm quosdam. Alē dic trāsferre cū nō est liquidum de cā. Alē auditis r. scz cū est liquidū. r sic datur diffinitiva. fm. j. d. r. B. Et q dicit de fensioibus. idest rōnib⁹ r intētiōib⁹ cū actor sit iste psens. sic r ponitur s. de iur. r facti igno. l. j. Tertū dicunt qz bic mutat casuz cū dicit vl au

suo⁹ facta fuerat circūduxit⁹: eo tpe quo adulti curatores nō habebant repetitus⁹: notionē suā exhibebit.

Neqz ei d3 adult⁹ nocere qd ed eo tpe statutū est q defensioe iusta r curatoris auxilio fuerāt destituti.

Abi cessat vera r ficta cōtumacia ibi cōtra absētez nō pōt ferri snia. b. d. bal. vl sic. Snia lata ptra absentem solēniter cita tri est nulla. bar. vel sic. Statuta ptra abn tes nō ptuaces vere neqz fite nō valent ipso iure. b. d. vl sic. Cessate ptumacia vera vel ficta ptra absentē nō pōt ferri snia. sal. **I**mp. Dio. r maxi. aa. marino.

A que statuūtur **Lex. vij.** **A**duersus⁹ absentes nō p ptu maciā scz denūciatiōib⁹ neqz ex more puentos iudicate rei firmita tem non obtinere certum est.

Reus cōuentus reali absens post litē contestatā d3 in cōtumacia solēniter cōsti tui: r tunc cōtra eū poterit alterū de trib⁹ remedijs exerceri: vel psone captio: vl pos sessionis translatio r sententie diffinitive platio. b. d. fm Jaco. bu. r Bar. §. j. Dau. de ca. r est singularis. l. et famosa. Alē sic **R**eus post litē cōtestata se absentans d3 ci tari tribus edictis vel vno pemptorio pro oibus: r si citatus nō veniat pōt inuit⁹ du ci. vel si nō liquet de causa possessio pōt in petitorē trāsferri. als si liquet de cā d3 dif finitive de causa pnunciari. b. d. Et diui ditur in duas ptes Nam pmo ponit modū cōstituēdi reuz in ptumacia. Secūdo ptra ptumacē adhibz remedia. scda ibi a q. la.

Ide. aa. Claudie. **Lex. viij.** **A**nsentaneum⁹ iuri fuit: tpi bus ad presentia partis ad euerse pscriptis⁹ presidem prouincie epleta iuris solēnitare⁹ r aduersario

ditis r. scilz vt loqitur in actore absente. r sic bene adaptatur aut. q se mel. q loquitur in actore absente. Circa hoc aut distingue cū re⁹ abest. aut post litē ptestatā vel qsi ptestatā aut nec vere nec qsi. Primo casu aut liquet de cā aut nō. si liquet pōt ferre diffinitiuā: nec restitueretur postea venies. vt. s. de iudi. pperandū. §. cum aut. fm qz distinguitur

Snia an possit ferri reo absente.

tuo trinis lris⁹ vel vno pro oibus⁹ pemptorio edicto vt presentiaz sui faceret cōmonefacto⁹ si in eadē ptu maciā⁹ pseuerauerit⁹: pntis allega tiones audire: qd vel successor eius facere curabit. **A** quo⁹ ter cita tus si ptumaciter pntiā sui facere eneglexerit: non ab re erit vel ad cogendū eū vt sese repntet: vel posses sionē bonozū cui incūbit⁹ ad te transf erre: r aduersariū petitorē pstitue re: vel auditis defensionib⁹ tuis id quod iuris ratio exegerit iudicare.

In autem. de litigio colla. viij. **Constitu. vii.**

Actore absente r reo psente pcedit in causa post legitimas citationes: et lite non cōtestata: r liquidato negocio deuenit ad diffinitiuā r cōtumace reuerso in expensis grauaf: r iterato cōtumacia penā exigit. b. d. Bal. vel sic. Actor in actione pposita r reo cognita cogit pistere. r nō pstitens d3 citari tribus edictis quolibet habente in teruallū. xxx. dierū: q interim nō venies h3 anni spaciū ifra qd venies nō audif nisi re fusis expsis: quibus prestitis si iterato se absētet cadit a iure suo. r citatio per edicta concedit pncipis delegato. b. d. Sali.

Quā semel actionē⁹ pponit: si que cōuētiōne iudiciaria⁹ feu pncibus pncipi oblati iudiciz infi nuatis r p eū aduersario cognitis⁹ necesse habet vsqz ad finem⁹ litē ex ercere. **Q**ui si cām psequi diffe rat reo postulante tribus⁹ edictis ci tetur per interualla⁹. xxx. dierū: qz vox preconia paucis⁹ innotescit. **Q**ue citatio r p pncipē delegat⁹

Actionē. siue psonalem: siue realem: siue mixtam.

Judiciaria. coram ordinario.

Cognitis. r sic lite contestata vel quasi ptestata alioquin nō posset ferri snia diffinitiuā. sed. ff. r. ad. contra. vt iam dices.

Asqz ad finē. ergo ante litē ptestatā nō licet actori mutare libellū quin habeat necesse in veteri querela pistere: r ita derogatur legivete ri. s. de eden. l. edita. cumulare tamen potest bn. Itē cōtra. s. vt nemo inuitus. l. j. sed illud ante huius porrectionez libelli nō post vt bic in corpe pbaf. Fallit r als illa regula vt ibi diximus.

Tribus edictis. vocef vt veniat ad cām. vt. l. pntaneū. que fiebāt in quadā dealbatiōe in ptoz. Item fiebant per voces pconū. Itē per nuncium qd hodie magis est in psuetudie vt bic. r babes in corpe. S3 tunc quomodo toties scribebat. Rñ. vel abzadebat pmo scriptum vel scribebat diuersis locis. fiebāt etiā alia gnalia bāna vt in eodē albo. vt ff. de iurif. om. iudi. l. si quis id. als dicit albū. vt. ff. de albo scri. scz vbi erant scripta nomina officialium.

Intervalla triginta dierum. inter edictū r edictū. S3 an iudex pōt minuere. videt q sic. vt. ff. de iudi. l. nōnunq. Sed ptradico vt in cor pore. vbi dicit nō minus r. l3 de psuetudine minuat. Item nunqd in ternallū. x. diez qd dat reo per legem pntaneū. r p legē pperandum s. de iudi. r. ff. de iudi. l. per interualla. auget per hanc aut. Ald. dicit nō. vt arg. j. de ap. l. pncipimus. in fi. Jo. ptra. vt. ff. de reg. iur. l. nō de bet actori. Item istos dies dico cōtinuos.

Paucis innotescit. qz audietibus tm r quibus bi dixerint: sed edi ctum sic per multos dies positū oibus liquet. potest tamen fieri r p pre conem vt in corpe.

Delegatis. i. delegatis a pncipe. Sed vt q delegati p edicta cita re nō possunt: sed p nūcium vel per se. vt. s. de iudi. l. sancimus. in fi. r in aut. de exbi. §. si vero quidam. que sunt ptra. Sol. bec corrigit illas

s. de p. q. absente. Si vo liquet. aut agit in rē aut in psonam: si in rem mittit actor in possessio nē rei petite r statiz pos sidet: r veniens reus in tra annū audif de posses sione. post annū auditur de pprietate: de posses sione nō vt h. r. s. vbi in rem. l. ij. Si aut agit in psonā mittebat olim in possessione omniū rerū debitoris. Hodie p mē sura debiti nec efficitur possessor. S3 veniēti reo qn cūqz restituit posses sio: nisi auctoritate iudi cis res fuerit distracta ab actore: qz iudex dōbet ad hoc moderatum tem pus statuere scz quo res distrabant vel iust⁹ pos sessor efficit. Sivero lis sit quasi contestata s3 nō liquet iudici de cā. tunc h3 locuz qd dicit. s. vbi in rez act. l. ij. Si vō nec sit contestata: nec quasi tunc discussio summatis negocio mittitur actor i possessionem restituēdā reo veniēti pstita satisf datione. vt. s. de pscript. xxx. an. si quis emptiois §. penul.

Snia an possit ferri reo absente.

Edicta si ne citatio nesquali ter sunt.

Citatio p edicta an possit fieri iudice delegato.

Cōtumacia est dū plex.

Snia dif finitima an litē cō testatā nō est ferēda

Citatio fit re r vbo.

Vel hic in delegato a principe tm: quia talia specialia habet. vt. s. d. in di. l. a indice. aliud in alijs delegatis. Vel hec loquitur vsqz huc post lite ptestata ille an. argu. ff. de edil. edic. l. ediles. s. item sciendum.

Locū habet. scilz talis citatio fm Bul. sed. ad. r. 230. i. snie diffinitive platio: sic enim dicit in corpe r. vitate subtilius r. c. r. hoc si reus subeat onus pbationis

z liquidū faciat. vt. ff. de pbatio. l. circa als nisi p bet absoluit tm ab obseruatione iudicij. vt. s. de iudi. l. pperandū. S3 si reus est absens an litem ptestata an possit diffinitive dānari si actor subeat onus pbationis. rñ. nō fm 30. l. 3. ad. cōtra sed fiet missio in possessionem. vt. s. de pscip. xxx. ano. l. si qs emptio nis. s. pe. Nā qe qd actori pmittit vt reo vt dictū est in. xxx. diebus. s3 nō econtra. vt. ff. de fer. l. fi. r. s. de temp. in iteg. resti. l. pendēte. Nec obstat in auf. et oēs obe. iudi. puin. s. si vero. vbi reo absente r ante litem contestatam daf diffinitina. quia ibi erat qñ ptestata. vt. s. vbi in ré act. l. ij. Vel ibi nō ferf sententia in absentē: sed de eius reb' satisfit. Et idē dico si est pñens. vt nō possit pñse cōpelli rñdere. sed fiet missio. vt. j. d. bo. auc. ind. pos. l. pe. post test etiaz pro motu iudicis puniri. vt. ff. si quis ius vi. non ob. l. j. in fi. nisi in casu vbi cogitur quis rñdere pñse. vt. ff. de pecu. l. sed r. he. s. preter. sed lite cōtestata absens pōt cōdēnari si est liquidum. vt. s. l. cōsentaneū. aliter ab obseruatione iudicij absoluit tātum vt in. l. pperanduz Et qd dicit. s. de edē. l. qui accusare. vbi absoluitur diffinitive etiam si non est liquidū loquitur vtraqz pte pñse.

Non sit. qd fit p contesta. vt in corpe. s. si vero initium. r. ff. de iur. om. indi. l. r. quia. in fine.

Ali' nō implicat

Aliud. sic loquitur quasi annū dederit. cū tm tres mēses dederat s3 die q non implicat. vt. ff. de pecu. l. nō solū. s. querif. sed certe nec annus vt dari. sed. x. dies vt. s. de dila. in auf. qd fieri. sed illd in odiū illi q ipetrauit rescriptū ad exordinarū iudicē. Itē dic diffinitive fm 30. d. Auditis allegationibus. haddit ei qd d. s. de iudi. pperandū. s. r. si quidē. nā ibi hoc solū d. vt re' pñens libere ab obseruatiōe iudicij r actor: absens pñene ei in expensis. idē aut in reo absente dicebat. ad. vt auditis allegationibus actoris sententia s3 nō erit absurdum si pl' pmittat reo q actori. vt dictum est fm Job.

Inserat. r cautionē in iudicio sisti faciat. vt. j. de bo. auf. iu. pos. autentica r qui irrat.

Post edictorū triū. nō pteritorum s3 de nouo faciendorū fm 30. Sic si bene cōputes habebis biennū r sex menses. Alij dicūt q de pteritis edictis r de preteriti anni obseruatione loquit: r sic haberet annum r tres mēses. 230 qd tm spaciū si videat extendi vltra triennū non ptenditur. vt. s. de iudi. pperandum.

Res dñiciatōes. edicti. ficti. s3 vey fit p tres vt. l. ad pēptorū Statutū est. vt r. ff. de re iudi. l. ptumacia. s. ptumax. r de pub. iud. l. inter actorē. Dabit ergo diffinitiva etiā sine pemptorio. cñz iste tres denūciationes tantūde valeant: r hoc qñ est dubiū si sit cōtu max vel nō. Quid aut si apte dicat nō veniā. Rñ. non oportet pl' citari. qz in incertis nō etiā certis locus est coniecturis. vt. ff. de vbo. ob.

permittit: qd r locū b3z si lis cepta non sit. **N**ō si vocat' litē detrectat: ei aliud' anni spaciū indulget: intra qd si cessat iudex auditis allegationibus pñsentis r perquisita veritate pñuciet. **S**ed nec itra annū veniēs audif: nisi prius reo litis expensas quas sustinuerit inferat: **M**is quoqz pñstis si iterrupto dūtaret āno denuo litē deserit post edictorū triū r anni vni' spaciū obseruationē ab omni cadat actione.

Tres denūciatōes obtinēt vim pemptorij. b. d. fm Bar. bal. r Salice. vel sic. Tres denūciationes habēt vim pemptorij: etiam si non dicat pemptorie. r sufficiūt vt valeat sententia. b. d. fm Dan. de cast.

Idem. aa. Leoncio. **Lex. ix.**

Res denūciatōes ad pēptorij edicti vicē aduersus ptumaces pualesceat salubrit' statutū ē

Sententia lata ptra absentez ex causa pbabili r necessaria nō d3 ei nocere. b. d. Bar. vel sic. Sententia lata ptra abñtem pbabili r necessaria causa legitime citatuz valet. sed restituif. b. d. Bal. r Salice.

Idem. aa. Blesio. **Lex. x.**

Am nō voluntatis tue arbitrio s3 necessitate pfect' sit qd quid p te absente' statutū fue: it: qñ absente cā necessaria fuit officere tibi iuris ratio non permittit.

Non pōt venire cōtra sniam qui de pcuratore legitimo tempore non conquerif. b. d. bar. vel sic. Solenniter condēnatis infra tempora legitima nō appellans amplius non auditur. b. d. Salice.

Idē. aa. r. cc. Valerio. **Lex. xi.**

Am presentibus partibus litē inchoatā pponas si post ea qz contra te (s3 absente) pñucia tū est: intra pñnitū diē nō appellasti: latā sniaz rescindi postulāti mul te sacre constitutiones refraganf.

l. cōtinuus. s. cū ita. r in auten. de resti. r ea que parit. s. fi. r. ff. qui. ex cau. i. pos. ea. l. fulcini. s. fi. S3 ar. s. de ind. l. iudices. r i auf. iudem' nā apl' citari nō debet.

Am nō arbitrio. vt. ff. q. ex cau. maio. l. qui data.

Ratio nō pmittit. restitutiōe impartita. vt diximus. s. de procura. l. qui absentem.

Sententia scripta r vbo promulgata ipso iure nō t3. r omiffa puocationis mora ex itegro indicaf. b. d. fm bal. vel sic. **S**ententia d3 scribi r in scriptis recitari r iudicē pferri: nisi sit de maioribus qui poterit pferre p alium: si aliter fiat sententia est ipso iure nulla. b. d. totus ti. fm bar. vel sic. **T**am arbiter cōpromissarius qz iudex ordinarus vel delegat' vbo d3 pferre sniaz als nō valet. b. d. fm oēs lecturas. pprius tñ in indice delegato loquit Sali. vel sic. **N**on sufficit sententiā lataz esse in scriptis si nō fuit recitata. b. d. fm Dan. de castro.

Imper. Val. r Gal. aa. Quinto Titu. xliij. **Lex. j.**

Arbitri' nulla snia est quā scriptā edidit litigatoribus si nō ipse recitauit: si igit' nihil fallis omiffa puocationis mora ex itegro iudicari im petrabis a rectore pñicie.

Sententia pmo scripta et postea recitata nō pōt corrigi vt mutari: r quidā ppf eminentiā dignitatis possunt p alios diffinitivas sententias recitare. b. d. bal. vel sic. **S**ententia pri' d3 deliberari r deliberata in scripturā redigi r redacta d3 remderi r corrigi: r correctā d3 in scriptis recitari r iudicem pferri. fallit in quibusdā qui pppter dignitatis eminentiā possunt p alios suā recitare sententiam: r postq est lata non pōt corrigi vel emendari. fm bal.

Imper. Val. Val. r Brati. aaa. ad pbum. psec. pto. **Lex. ij.**

Ac lege perpetua credim' ordinandū vt indices quos cognoscendi r pñunciandi' necessitas tenet nō subitas s3 deliberatione' habita post negociū snias pōderatas sibi ante formarent: vt ea s emendatas statim in libellū secuta fidelitate' cōferrent. scriptasqz ex libello partib' legerent. **S**3 nec sit eis post hac copia corrigendi vt

j. r. ff. quis ordo in bono. pos. fer. l. ij. s. dies. r arg. s. de dila. l. apcedēte. S3 qdā dicūt qz sedere d3 in cognoscēdo nō indicādo: cū prius ple ne cognouit qd nō placet. S3 qd si in curru vel equo sedeat cum forte aliqua timeat ptium r velit fugere stati. Rñ. valet vt fuit apud ianuaz ar. ff. de acqui. pos. l. qd meo. s. si venditore.

Adora. i. appellatione in qua exercenda sit mora ann i vel biennū vt. j. de temp. appel. auf. ei qui. quia snia ipso iure nō valet.

A rectore pñicie. vt r ipe iudicet vel alij iudici cōmittat nō ei cui pmo delegauerat. vt. s. titi. j. si vt pponis.

Ac lege. cognoscēdi. vt. s. de aduo. diuer. iudi. l. sancimus.

Dronūciadi. vt. ff. de iudi. de qua re.

Nō subitas argu. s. ff. de dam. infec. l. j. solu. ibi speciale.

Deliberatiōe. etiā cum sapientibus. vt. s. de leg. r pñ. l. humanū r de repu. l. nō dubium.

Emēdatas. quo ad sniam r quo ad grāmaticam.

Fidelitate. idest fideliter.

Ex libello. propter duo dicit ex libello. r qz tabellio scribit eas in libello siue libro cōi exinde recitant. Item qz in pñcipio snie semp scribit libell' r allegationes etiā repetunt vt fecit salomon cū dixit. **D**ec dicit qz filius me' vivit: tuus aut mortuus est r c.

Corrigendi. qz semel functus est offō suo. vt. ff. de re iud. l. index. r l. cōquerebat. r. ff. de arb. l. qz arbiter. r. l. dicere. r. j. sen. resc. nō pos. l. j. r. j. d. penis. l. penā. S3 nec iterptari poterit nisi sit pñse pñicie vt procurator

nā apl' citari nō debet.

Cōtinuo.

Sniaz pē ferri lup equo vel in curru.

Sniaz fer res allegatiōes recitat vt salomon Sniaz s3 az an pos sit iudicij terptari vel emē dare.

Citat' q dixit si ve

perator: cesaris. vt. ff. de ap. l. ab exco...

in gramatica q etia postea pot emendari...

mutandi exceptis ta viris eminentissimis...

Non sufficit sententia scribi nisi legat...

Idem. aaa. ad pbu. p. p. l. iij. Statut...

Auten. dema. pn ci. s. sit tibi colla. iij.

In breuib' causis no requirit scriptura...

si breues sint lites maxie vilium psonaz...

De sententijs et interlocutionibus omnium iudicium.

Setentia omiffa a pcuratore lata contra...

Requirat. vt. j. qn prono. non est neces. p totum ti.

Si breues. als est in textu breuioribus...

Requis. vt. j. qn prono. non est neces. p totum ti.

Si breues. als est in textu breuioribus...

Requis. vt. j. qn prono. non est neces. p totum ti.

Si breues. als est in textu breuioribus...

Requis. vt. j. qn prono. non est neces. p totum ti.

nunc gñaliter videdu qliter et quot modis snia possit dici nulla.

Non fuit. vnq. fm oes. si aut fuisse a pncipio...

predecessoris tui. qui cu cognouisset inter petitozem...

Existens in possessione libertatis pot esse iudex delegatus...

Imper. Anto. a. Sestilio. l. ij. Arbitrator...

Reses prouicie no ignorat diffinitiuam sniam...

Abi omittit ordo substantialis et necessarius...

Idem. a. Seuero. l. x. iij. Rolata a pside sniam...

Vallet sententia lata sub mo nisi p appellatione rescindat...

Imper. Seue. et Anto. aa. Quintiliano. l. x. i.

Non videt nobis rationem habere sniam...

re indi. l. j. et ff. fa. heres. l. in hoc iudicio.

Rolata. solitu iudicioru ordine. vt si non dedit in scriptis...

Indicio ruz ordo quis est.

Snia an obeat ferri pcuratore vt dnm.

Laiet et illiterati non possunt esse iudices

Lie breues qd videntur.

Indicio ruz ordo quis est.

Quam eorum. s. debitorum.

q Bona. tacite obligata. vt. j. gbus ca. pig. ta. §. l. j. r. h.

c Procurator. s. cesaris q cognoscit in fiscu r puatu vt. s. si ad. fil. l. h

d Destarent. qd facere potuit. vt. j. ti. j. l. h. r debuit. vt. ff. de iu. fil.

Lin fraudē. §. q p: o alio. r. j. de fideiul. l. h. erat aut dubitatio qz videbat

fnia lata sub pditioe a p

curatore cesaris. s. si ide

nitas fisco pste. sed non

fuit pditio immo mod

vel ca finalis sed si esset

pditio lata teneret. vt. ff.

qn ap. sit. l. j. §. bidnu. et

fm hoc duo dicit vel in

dicanit. s. fideiussoref sol

uere r bona rei eis vari

a pcuratore fisci eis psta

tibus indenitate fisco.

e Procuratio. per fi

deiussoref.

f Forme. scilicet sen

tentie.

g Am sententiaz.

publice. id est in

loco publico.

b In secreto. i. vbi no

psueuerit snie dari sal

uo honore maiorum. vt

ff. de iusti. r iu. l. pe. vel

turpi siue no idoneo. vt

ff. de ar. si cu dies. §. pe.

i Officio. i. officialib

non psentib. sed h sub

audi maxime. na si in pu

blico idoneoq loco di

xit valere dico lz no fue

rit psens officiu: lz qdaz

erigat vtruz. r ad h. qd

de officio dicit est. r v. q.

vn. eps nullius. vn iudi

ces appellatōnū huius

terre pnt dare ad domū

suā in aliquo loco publi

co vel honesto. Acc.

k A stipulatione.

actioe scz psan

guineo ptra psanguineū.

l Certo iure. s. accepti

latioe vel solntioe vl sifi

bua modis vt in situ. q.

mo. tolli. obli. in prin.

m Finib. pdenatioe

vl absolutioe vt. s. e. l. h.

r. j. eo. l. post sniam.

n Potuit. vt obset

exceptio rei iudicate qst

ex iudicis snia. vt. j. co.

vel epistolas. l. interlo

cutio psidis.

o Libera. s. pnun

ciata. qd est. j. r

sunt ablatini absoluti.

p Denunciatioe. qest

necessaria: vt de ei euic

ctioe agi possit. vt. j. de

euic. l. emptor.

q Empti. i. ex empto

nomine euictionis. quia

satis euincitur que in li

bertatem eripit. vt. j. de

Montano.

Lxx.v.

Quam eorum q pncipaliter

fisco tenebant bona ea lege

fideiussoribus pcurator tradit ius

serit vt ipsi indenitatem fisco psta

rent nec a snia ei intercesserit puo

catio pns est date forme obtē pari

Sentētia lata in loco secreto no in pu

blico no valet. pe. r cy. fm bal. vel sic. Sē

tentia que non est lata in loco maiorū nec

psentibus officialibus est ipso iure nulla.

bar. vel sic. Loc meognitus reddit sentē

tiā nullā. b. d. ia. bu. vel sic. snia lata ab oz

dinario alibi qz i loco maior non v3. Sal.

Cmpa. Carus r Carinus r nu

merianus. aaa. bono. Lxx.vj.

Quam sniam psidis irritam eē

dicis q non publice lz in se

creto loco officio eius non psente

sniam suam dixit: nullū tibi ex bis

que ab eo decreta sunt p iudicium

gnandum esse constat.

Edeses p cordia suadēdo no videt vel

le actionē tollere nec potest. b. d. bal. vl sic

Verba iudicis plata cause cognitioe no p

cedēte no habent vim sentētie. b. d. bar. vl

sic. Iudex suadēdo cōcordia no fert senten

tiā nec actionē tollit. b. d. Sali. vl sic. Ver

ba iudicis suadētis vel pronūciantis ptes

debere inuicem concordare no habēt vim

sentētie diffinitive: qz no diffiniūt causam

sed dimittūt eā in secreto. Idau. de castro.

Cmpa. Diocle. r Adari. aa. r

cc. vidoze. Lxx.vij.

A stipulatione pta actioe pa

psis puincie r boy obligationem

quā certo iure tolli tm licet extigue

re non pōt. nec vox ois iudicis iudi

cati p tinet auctoritatē. cū prātē snie

certis finib. pcludi sepe pstitutum

fit. Quapropt si nihil cā cogni

ta lz iuris rōnē pnūciatū ē vox pa

cisci suadent psidis actioez tuā pi

mere (si quā habuisti) mīme potuit

Regressus mibi cōpetens p actorē me

um re euicta no reddit sentētia nullā hoc

pmo lz agit actione ex empto si fuit empta

lz si in solutū data sit: agit veteri actione. b.

d. bal. vel sic. Sētētia p quā res euincit no

rescindit nisi appellatioe: lz ei q pdit ptra

suū actorē succurrif. b. d. bar. vel sic. Rē

gressus quē habet sentētiatus de euictione

agit dinerimode: qz vtili ex empto si pro

pecunia res fuit tradita vl pmtiua si p spe

cies fuit in solutū data. b. d. Sali. vel sic sē

tentia per quam res euincit no rescindit

si status.

r Reddendum. quod erat in specie.

s Non phiberis. s. actione antiqua que ad hoc supeff: qz nihil videt

solutū esse lz certe imo videt emptio in solutū datio. r sic vtilis ex em

pto nomine euictionis agi. vt. ff. de pig. actio. l. eleganter. circa prin.

r. j. de euic. l. si p fidiū. que sunt contra. So. hic eo pacto recepit vt

ita demum recederet a priore obligatione si res in solutum data libere

fieret eius ibi non. argu. ff. de sol. si quis aliam. Vel verius distingue

an species pro specie in solutum def. vt hic. an etiam res pro pecunia.

vt in contrariis.

Dist sniam. tria dicunt bac. l. Primū q si iudex tulit sentētiāz

r transiit in rem indicatā ita q appellari non pōt: statuta vel iudica

ra postea sup eadem questione ab eodem vel ab eius successore non va

lent. vt. j. sniaz rescin. non posse. l. j. r qn puo. non est ne. l. j. Scdo ob

scif immo videt valere scdo statuta etiā ab eodē: vt si primo de posses

sione r postea de pprietate inter eosdem indicauit: cui rñdet hoc mō:

nisi per appellationē lz actor no fuerit ad

eā citatus tm ptra eū succurrif ad iteresse si

sibi fuit lis denūciata. b. d. fm. pau. de ca.

Eidē. aa. r. cc. Vicinio. L. viij.

Libera qdē theodoza quaz

exemptiois cā vel in solutuz

creditori traditā pponis: pnūcia

ta citra puocationis auxiliū snia re

scindi no pōt. Verum si mora q

stione pmissa denunciatioe ei qui

actor bmoi mulieris fuit iudicatus

pcessit: quanti tua interest empti si

emisti vel ob debitū reddendū si in

solutū data ē repeter no phiberis.

Sentētia diffinitina no pōt retractari:

secus inter locutoria. bar. vel sic. Diffiniti

ua sententia p traria sup eodem: ab eodem

vel a successore lata: ipso iure no tenet. hoc

primo. Qd semel decus est in possessorio

non p iudicat proprietati: hoc secundo.

Interlocutoria potest per contrariam in

terlocutoriam reuocari corrigi r mutari.

b. d. Bal. vel sic. Sententia diffinitina su

per negocio semel deciso non valet. nec la

ta in possessorio p iudicat in petitorio: et

interlocutoria non diffinit: ideo in contra

rio imperio reaudiatur. Saly ce.

Cidem. aa. r. cc. dono. Lxx. ix.

Post sniaz q finib. certis cō

cludif ab eo qui pnūciant

rat: vel eius successore de qstione q

iā decisa est: statuta rei iudicate no

obtinēt auctoritatē. na nec de pos

sessione pnūciata ppetati vllū p iu

diciū asserūt: nec cām vllā interlo

cutioes plerūqz perimunt.

Qui non potest statuere: non potest

relegare. Salicetus.

Eidem. aa. r. cc. Adenodoro.

Non habet facultatez inter

dicere patrie cuiqz permittitur.

Iustus de iurādo no diffinit causas. b.

d. bal. vel sic. Sētētia que no cōdenat vel

absolut: vel eqpollēs vim diffinitive non

habet. Sali. vel sic. Delatio iuramēti non

habet vim diffinitive. vel sic. Delatio vel

iusus iurifurandi vim diffinitive non h3

nisi vltorius pcedat diffiniedo. ratio: quia

non continet cōdenationē vel absolutioe ē

lz p tneat quoddā pambulum. b. d. Bald.

Cidem. aa. r. cc. liciao. Lxx. xi.

Quam iudex in diffinitina snia

iurifurādū solūmodo pstar pncipiat

no tm addat qd ex recusatioe vel p

statione sacramenti fieri opz bmoi

sniam nullā vim obtinere palā est.

Lillicitas. §. qui vniuersas. vnde delegari non potest. vt. ff. de offi. a.

f Facultatem. sicut pedanei iudices.

g Permittit. qnqz enim bmoi pene imponunt. vt. ff. de interdic. r

rele. l. relocatorum. §. constitutum.

b Am iudex. addat. scilicet prius.

i Palā est. hoc fm. ll. veteres in quibus pmo debebat ferri

snia r postea pstar iurifurādū. h aut iusserat prio pstar facim. r sic post

bene dixit de eadē r q iā

decisa est. sed in hoc ca

su non est de eadem nec

decisa est qstio pprietaz

lz sit decisa cā possessio

nis. vt. j. si a non cōpe.

iu. l. si de pprietate. Ter

tio ad huc opponit pmo

dicto de sentētis inter

locutoris q mutantur

r sic vltimo statuta va

lent. vt. ff. de re iu. quod

iussit. r. ff. de arbi. diem.

Lurñ. qz ille non deci

dunt cām vllā qz muta

ri possunt. sed primū vi

ctū dicit de causis deci

sis p sniam diffinitiuam

plerūqz aut ideo dicit qz

qnqz diffiniunt. vt in cā

momētarie possessionis

fm quosdā q no mutat

p appellationē. vt. j. si s

moment. pos. fuerit ter

tio appel. l. j.

v Finib. certis. r ab

soluone vel pdenatio

ne. vt. s. l. ex stipulatio

ne. Vel dic certis. quia

iam appellari non pōt.

x De questione. id est

de possessione.

y Statuta nentralif.

r dicas statuta. id est per

sniam secundam. est aut

statuta nominatiui plu

ralis. r incipe hic pstru

ctum.

z Auctoritatem. naz

de alia non ita. na r c.

a Procuratio. pmo.

b Proprietati. i. snie

scdo late de pprietate.

c Interlocutioes. vel

de iudicis vandis vl de

testib. pducendis vel p

pter infamia repellēdis

Itē vt ad aliā puinciaz

generaliter. §. j. 7 sic hoc corrigit per. l. generalr. vñ dic q statim 7 post ferri pōt. vt hic nō multo post vt ibi. Itē inuit q si detulisset iudex sic: defero tibi iuramētū: 7 si iuraueris dabo pro te sniam vel absoluo te: vñ absolua q valeret. 7 sic est §. ff. qñ ap. fit. l. j. §. biduum. sed dic fm Jo. q nō debet ferri sub pōtitiōe vt ibi dicit. l. extranea. l. si navis ex asia ve

Enia an possit serri b cōditiōe.

Iudices. latina, iter latinos. greca inter grecos. vt intel ligant. vt. ff. de insti. ac. sed 7 si pupillus. §. pro scribere. Accur.

Demo. cōsulta tiōes. i. rñsa ad p̄sultatiōes data etiam a p̄ncipe: que sunt ex cor pus iuris. vt h. r. s. d le gi. 7 constitu. l. ij.

Sequendum. neqz al. subaudi.

Multomagis. l. q̄ a p̄ncipe darēt. Accur.

Snias. i. rñsiones ad cōsultationes datas a prefectis.

Sed legib⁹. not. vt in fi. hui⁹. l. r. j. de accu. l. singuli. 7. ff. d. offi. p̄si. l. sed l. 3. 7. s. si p̄ ius vel vti. pub. l. fi. in fi. S. 3 ar. cōtra. ff. de postu. l. j. §. casuz. ibi nunqz ergo 7 magistratum.

Cognitiōales. i. dif finitiue snie cognitiōna liter causa examinata vt addat predictis.

Magistratus. nisi sint p̄ncipis. vt. s. d le. 7 p̄si. l. fi. i. p̄n. q̄ est p̄. ni si sint tot snie vt p̄suetu dinē iducat 7 tūc magis dico: seq cōsuetudinē q̄ sniam fm Jo. vt. ff. d le. 7 senatus. l. si de inter pretatione. 7. l. nam im perator. Accur.

Am papinian⁹. i. q̄nub⁹. i. i. libro q̄nub⁹ que nō habem⁹.

Absolutione. vel condemnatione.

Con dēnare. l. 3 non erat iudex actoris hoc si recoueniat reus actoris non aliter. vt. ff. de edil. edi. l. edilef. §. itē sciēdū.

Roborādaz. vādo ei auctoritatem.

Augēdā. s. in quo augetur. rñ. qz papinianus permittebat recō uentionem ex eadem causa tñ. vt tutele vel negociorum gestoz. Sed iustinianus hic etiam ex alia permittit. Item 7 in hoc cum dicit nulla Item in eo qz rationem reddit cuius enim rē. Ar. in situ. de his qui ma. non pos. §. j.

Pronunciare. primitus satisfacto 7 respondendo ei qui prius ap pellauit. vt. s. de positi. l. penulti. §. j.

Cognoscat. fit em̄ illud ex quo actor agit corā eo etiā in veteri. vt h. r. ff. de iudi. l. ij. §. sed 7 si agāt. 7. l. qui nō cogit. 7. ff. de iur. om. iudi. si idē. 7. ff. de pcur. l. sed 7 be. §. nō solū. 7. ff. eu3 qui ap. in puin. defen. l. j. 7. h. 7 argu. de rei. ven. l. ordinarij. 7. s. de iudi. l. nulli. Sed vñ bec lex non habere locū cum ipso iure fiat cōpensatio qñ bincinde debet. vt insti. de act. §. in bone fidei. Sed dic q non erat hic liquidū. Itē qz forte species ab altera parte petebat vbi compensatio locū non habet. vt. s. de compensa. l. fi. 7. ff. de pigno. actio. l. si conuenit. in prin.

In eodē negotio. maxime. nā idem 7 si de alio recoueniat re⁹ acto rem. vt dixi. Vel dic veri⁹ idem negociū dici qz idem actor reus 7 iu dex l. 3 sit alia res. 7 sic insti. de act. §. si min⁹. Alj dicūt q bec lex etiaz per iustinianū nō pmittit recouētiōne nisi in eodem negotio. Sed auf.

Recouētiō in q̄ ca su pmitti tur.

7 psequēter pmittit in alio. 7 sic nō adh̄cit dicto papiniani fm eos: nisi in eo qz dicit nulla rē. 7 in eo qz reddit rationem cuius enim rē. Item nō. qz bec. l. dabit ptatem reo pueniēdi actorē sub eodē iudice: sed si coram alio volebat: poterat. aut vñ. imponit necessitatem vt donec ipsa causa pendet nunqz sub alio possit 7 ideo lege auf. 7 consequenter rē. que est d̄ execu. 7 de his qui conue. 7 recon. §. j. col. vñ.

Iudici vel p̄ actorē ferre sniaz: 7 ali qd eū datur vel factuz p̄nūciare⁹: nulla ei opponēda exceptiōe: q nō cōpetēs iudex agēt eē cognoscat⁹.

Cui⁹ em̄ i agēdo obseruat arbi trium eū habere 7 cōtra se iudicem in eodem negotio non dedignēt.

In auten. de execu toribus. §. fina. colla. vij. constitu. ix.

Is qz recouenire vult: non potest nisi coram eodē iudice 7 statim non postea. Si igit vult corā alio agere expectet terminū litis p̄me: nisi iudex sit recusatus vt suspec tus: 7 tunc fiet reconuentio corā subroga to. b. d. bal. vñ sic. Corā eodē iudice ordina rio vel delegato d̄z necessario fieri recouē tiō 7 ante litē p̄testatā vñ stati postea 7 iudi cis recusatio pmittit p̄pter quaz ordinari us associat vel alius delegat. b. d. Salice.

Asequēter ego ab aliquo p̄uētus si vicissim ipsuz pulsa re velim statim qdē b non licet nisi apud eundē iudicē: q si displiceat intra. xx. dies recusare pōt aliūqz mereri apud quez rursus vtrunqz negociū vētilef. Alioqn lite p̄ me mota prius vētilata 7 determinata tunc demum 7 ego admittar.

Cōiunctio copulatiua nō d̄z poni inter ea circa q nō pōt vniformit disponere. bal. vel sic. Dñ duo vocabula veniūt ad deter minationē eiusdē verbi debent intelligi vt vniformiter openf. b. d. Bart. Itē lex in se est valde obscura 7 h̄z varios intellect⁹. 7. b. d. h̄z vnaz lecturaz. Dñ vna determi natio decernit plura determinabilia d̄z ea pariter determinare etiaz si subest ratio in p̄trariū. h̄z aliā lecturā dicit totū p̄riū. Qd qñ subest ratio in p̄riū nō determinat pari ter sed fm qz cogruit determinabilibus qz text⁹ ē aliquatū obscur⁹. b. d. h̄z. p. d. ca.

Idē. a. Juliano. p̄. p̄ro. l. xv.

Am solitū est in sententijs iu dici sic iterlocutionē p̄ferri vt nō liceat p̄tib⁹ añ diffinitiuā sen tētiā ad appellatiōis vt recusatiōis venire auxiliū: qdā putabāt nō lice

Negotiuz. sed quō bec cā tractabif. Rñ. in p̄ponēdo et allegādo 7 indicādo eadē: vel alia snia seruabit ordinē: vt qui p̄mo appellauit p̄ cedat in talibus. vt. ff. de iudi. qui prior.

Alioqn. i. si nolim eū recouenire ab initio vel parū post. nā que incōtinēti sunt inesse vident. vt. s. de pac. l. petēs. 7. l. lecta. ff. si certuz peta. 7 sic nō qñcūqz ante sniam poterit recouenire. vt hic. 7 in corpo re. in fi. vbi dicit mox. ar. s. de cōpen. l. fi. Sed qdā dicūt qñcūqz ante sniam posse fieri recouētiōne 7 exponūt hic. alioqn. i. si nolim corā eo dē sed corā alio. vel alioqn. i. si displicuerit. Sed prima pbatur etiā in re canonū. vt extra d̄ mu. pe. c. miramur. Tertij distinguūt inter dele gatum 7 ordinariū. vt coram delegato incōtinēti: sed corā ordinario quādo cūqz. Sed quando dicitur fieri in continenti. Rñ. ante aper tos testes: vt dicimus in denunciatione euictionis. ff. de euic. l. si rē. §. fi. vel statim post litem contestatam quodam spacio interueniente ad arbitrium iudicis. qui arbitretur ante confessiones factas vel p̄ductio nes testiū. vt. ff. de solutio. l. ratum.

Am solitum. in sententijs. s. interlocutorijs vel delegatis. vt quia iudices ordinarij delegant causam cognoscendam appel lationē remota 7 reculatione ante sententiam.

Recouē tus an possit ad buc recō uenire.

Precium sine inter esse est tri plex.

Am pro eo. ad evidentia no. q triplex est precium reru sine interesse qd idem est dicere. s. pventionale de quo conuenit inter pbetes vt si tibi vediti pro. r. stichu. Itē precii cōe: vt si forte idē stichus cōi estimatiōe valeat. xv. Itē singulare. vt si tua iterest ppter affectiōez. xx. qz qnqz fuerat tu⁹

Additio

z habes hoc. ff. de act. emp. l. j. in pn. Dicit ergo hic q singulare iteresse nō excedit duplū in teresse cōis. z sic i p̄dicto casu vsqz. ad. xxx. p̄t ascēdere nō vltra. min⁹ vō sic. z hoc est vep in oib⁹ casib⁹ q certā quātitatez vel nām habēt. Si autēz incerti sunt tūc totū singulare petif. etiam si dupluz cōis excedit dūmō plene. p̄bet non aut sim plici dicto petētis creditur quantū sit. Et cōpetēter p̄dicta statuunt cū z pene legales z pventionales certis metis finiantur. p̄dicta aut p̄siderant non solū in dāno veruētā in lucro. De interesse qd sit z quotuplex est z de interesse intrinseco z extrinseco. Et qualiter in obligationibus faciēdis succedit interesse zc. vide hoc copiose z eleganter per Jo. fabri in breuiario suo qui re vera hanc materiam more suo familiariter admodum z practice tetigit.

declaradā cū pene legales z arbitrarie sūt limitate ne vitiet infinitate. b. d. Diuidit in viij. ptes. qz p pagrapbos ānotatos bēs. sal.

Impera. Iusti. a. Joanni. p. p. Zi. xlvij. L. vnica.

Am p eo qd inter est dubitatiōes antique i infinitū pducte sunt meli⁹ nobis visuz est bmoī plixitatē put possibile est in angustū coartare. Sācim⁹ itaqz in oib⁹ casibus qui certā habēt quātitatē vel naturā veluti in veditio-

- b Quod interest. id est super interesse.
- c Producte sunt. sed que. Rñ. an circa rem: vel etiaz extra rem: vt in damno tantum: vel etiam in lucro: quas tamen non habemus.
- d Melius. id est bonum.
- e Possibile est. qz plene diffiniri non pōt. vt. ff. de re. iur. l. ois diffinitio. nec meta ei vari. vt. ff. de re. iur. l. qtenus. Dicere tñ potes interesse est singulare rei precium fm quosdam. Vel dic interesse esse damnum emergens z lucrum cessans ex eo q aliquid fieri cessatur.
- f Coartare. vt antiq plixitas cesset. vt. j. e. l. in fi. que finē hic iunge.
- g In omnib⁹ casibus. Sed nōne melius dixisset in omnibus cōtra ctibus: vt postea dicit in emptiōe z locatione. Rñ. non: qz z in maleficijs z qñ locum habet. Sed nec in obligationib⁹ bene dixisset: qz etiaz officio iudicis prestatur. vt in arbitraris actionibus.
- h Quantitatē. vt si debes mihi ex venditione decem cados olei.
- i Vel naturam. vt si certā spēm: vt stichum mihi debes ex veditio/ ne. Est ergo sensus. i. quotiens quod debetur certum est quātitate vel specie. vt. ff. si certū petā. l. certū. Vel dic quantitatem comprehendere vtrunqz. vt. ff. de lega. iij. qz quis. z. ff. de vbo. ob. l. cu; stipulamur. z fm naturam certam: vt si debes hominem vel equuz in genere.
- k Venditionibus. vt. ff. de acti. emp. l. j.
- l Locationibus. vt. ff. loca. l. si fundus. in fine.
- m Contractib⁹. s. lib⁹: aliogn ē est qd sequit in alijs aut. zc. Sz q sunt bi. rñ. illi in qbus dicit lex singulare iteresse venire z certitudinem cōti nēt fm quosdā. Sed certe imo: z si lex nō dicat venire singulare inter esse. si modo incertitudinem p̄tinent illi casus: vt hec lex dicit apte: vt sunt oēs bone fidei. z quidā etiā stricti iuris: z in arbitraris in qbus iuratur in litē. vt. ff. de in lit. iur. l. in actionib⁹. nā in his singulare inter esse venit. vt. ff. de in lit. iurā. l. j. in fi. z. l. ij. z. ff. mā. l. cū seruus. Itē in maleficijs qbusdā z interdicitis. vt. z. ff. de vi z vi ar. l. hoc iterdicto. z. ff. vti pos. l. si duo. in fi. z als vbiqz lex diceret certā rē debere tra/ di ex p̄ctu vel delicto. secus si diceret vari: qz tūc aliqd interesse nō pe/ titur sed res oino debet fieri stipulātis. vt. ff. de vbo. ob. l. vbi aut nō ap/ pareat. s. fi. nisi in p̄ctibus in nominatis vbi debet res vari. vt. ff. de re. p̄mu. l. j. s. fi. z tamen interesse venit. vt. s. de re. p̄mu. l. rebus.
- n Quod interest. s. singulariter.
- o Dupli. s. interesse seu p̄cti p̄uēti fm. p. sed fm. b. i. cōis. Tu dic nec vnū nec aliud: qd plus est excedit vltra duplū: cuz qnqz cōe sit plus q pventū: qnqz p̄: qnqz etiam pventū nullū zc. qz ex pacto vel p̄ctu nō ve/ nit. Et nō triplex interesse. vt. s. dixi. s. pventū cōe z singulare. p̄mum semp venit cū dicit p̄tor. pacta p̄uēta suabo. Itē scdm semp venit in maleficijs: vt p̄sideret etiā ex rem. vt. ff. ad. l. agl. l. si seruū. z. l. ide ne/ ratius. z. l. se. z. ff. de fur. i. faciādo. s. j. z de p̄di. fur. l. iij. z in p̄ctib⁹ z qñ. vt. ff. ad. l. fal. p̄cia. In quo cōi venit dānū non lucrū. vt. ff. de dā. in se. l. p̄culus. z de ac. emp. l. si sterilis. s. cū p venditorē. z de peri. z cō. rei vē. l. fi. nisi in casib⁹ quos iā notabis vel dic hodie semp venire lucrū in cōi interesse cū z in singulari veniat. vt. j. s. z hoc singulare aut in/ teresse venit in his casib⁹ qui dicunt hac. l. Itē in eo q dicit singulare nō excedere cōe vel pventū vltra duplū est. s. ff. de act. emp. l. ratio. s. si per veditorez. rñ. B. ibi agi quātī plurimi fuit dūmodo infra duplū. Itē eidē est. s. ff. de ac. emp. l. iulianus. s. si vō sciens. z. s. item qui fu/ rem. cui rñdebat. B. z. ad. q illa dicit de interesse extra rem: z tunc ea

Interesse i triplex.

excedat duplum. hic circa rem z nō excedat qd interdū excedit cōe. vt ff. de ac. emp. l. j. rñ. sed nō excedit duplū interesse cōis qd hic dī. Non ergo obstat. l. iulia: qm ibi agebat ad interesse cōe: qd nō placet: cū ma/ gis interesse qd est circa rē deberet excedere duplū q̄ illud qd est extra rem. Tu dic q nullo mō sunt p̄: qz due dicte. ll. dicunt de cōi interesse

nibus z locatiōibus z in oibus cō tractib⁹ hoc quod interest dupli q̄titatez minime excedere. In alijs autem casibus qui incerti esse vident: iudices qui causas dirimē/ das suscipiūt per suā subtilitatem requirere: vt hoc quod reuera in/ ducitur dānū hoc reddatur. Et non ex quibusdam machinatiōib⁹ z imodicijs p̄suasiōib⁹ in circuitus inextricabiles redigat. Ne duz in infinitum computatio reducitur pro sua impossibilitate cadat: cum scimus esse nature congruuz eas

qd quātūcunqz est totū petif: hic de singulari: z dictū cōe si petaf. qz que res nō tradit non cōsi/ derat extra rem. vt. ff. d acti. emp. l. si sterilis. s. cū per veditorez. si aut qz male tradit vī qz ipse vē ditor postea eā euincat: vel alius: vel qz postea in ea deligt totū petif z extra rē. vt. d. l. ff. de act. emp. l. iul. z. l. tenef. s. sed si vas. z. ff. loca. l. s3 sed addes. z. l. si fundus s. fi. z. s. j. z. s. de rei vē. l. quoties. z. ff. de euic. l. veditoz. Nec obstat i eo. ti. l. cū fundus vti opti/

mus. qz fm. p. loquit cum emptoris minus intererat q̄ esset duplū pre cū conueni. Vel verius aliud cū agitur de euictiōe act. ex stipulatu: qz tunc habet respectus ad precium pventum: vt id debeat duplari an actione ex empto: vt tūc cōsideretur qd interest tpe euictionis. Itē nec obstat. ff. de ac. emp. l. titi⁹. in fi. z. l. seq. qz. l. sequēs corrigit illas. Alij distinguūt an singulare interesse p̄mittat ex certa scia: z tūc q̄tumcūqz sit petif. vt in p̄ris. s. si per veditorez. z. s. si vō. an non: z tunc nō vltra dupluz. vt hic. ar. ff. si quis cau. l. sed z si quis. s. fi. quod nihil ad rem cū hic agamus qñ sine speciali pacto debet. Alij dicunt q nō excedit duplum: nisi post p̄tractum res ceperit esse pluris. vt. d. l. ratio. s. fina. In alijs autem casibus qui incerti. vt si ibi contineatur factuz vel nō factū qui incerti sunt. vt. ff. de vbo. ob. l. vbi aut nō. s. id quod. z de re iudi. l. si quis ab. s. fi. z. ff. de vbo. ob. l. quotiens. z est actoris electio agat precise ad factū vel ad interesse. vt. ff. de ope. no. nun. l. stipulatio s. j. z. s. siue aut. in fi. s. z. ff. de procu. l. sed z be. in fi. Sed fallit in casu procura. rei. vt in eo. ti. l. nō cogendum. z hoc vbi factum est in obliga/ tione. si autem tradi non est electio actoris: sed rei: cuz rem p̄stando li/ beretur ab interesse singulari vel cōi: hoc tamen casu cū tradi est in ob/ ligatione. Dicunt quidam si agitur p̄ncipaliter ad interesse totum ve/ niat etiam vltra duplum. Si autem ad rem tunc non vltra dupluz: qd non placet. Itē vbi est damnum in obligatione: tūc precise ad datio nem agitur: nisi in cōtractibus in nominatis. vt. s. diximus.

q Suscipiunt. per delegationem vel ordinarie. r Subtilitatē. z bene: nā aliud p̄siderat in seruo: z aliud in libero. r Subtilitatem. per p̄bationes testiū vel instrozum. z hoc in p̄ctib⁹ z etiā in delictis. vt. ff. de in lit. iur. l. ij. z. ff. de edē. l. argētari⁹. z de re. iur. l. qtenus. z in sti. de offi. iur. s. fi. z. ff. ad. l. agl. pinde. z. l. fuz. Sed hoc fallit qnqz rōne delicti aduersariū mei. vt. j. vñ vi. l. si qñ. z. ff. qd vi aut clam. l. semp. s. in hoc interdico. Itē ratione p̄tumacie aduersa rō mei. s. in casibus illis vbi iuraf in litē. Sed q̄liter etiā de facto p̄babi tur singulare interesse per testes. Rñ. deponēt duo testes q tñ cuius/ libet singulariter interesset si qs haberet rē notā. non autēz dicit q tñ sua interesset. Itē nec est cōe interesse sed singulare omnium qui ha/ berēt sic rē notā non simplr oium: qz tūc esset commune interesse.

a Damnum. z ita sine omī diminutione hoc p̄stat etiaz si duplū cōis dicatur excedere: sed statim dicit. j. s. Sed dic q allegabat vana p in/ teresse habēdo. s. si habuisset equū vicisset hostes. z si habuisset librū fuis set factus sapiēs z rex isset z multa lucrāt⁹ fuisset que attēdēda nō sunt. Sed quare in incertis petitur totum: in certis nō. Rñ. qz in certis faci lius potest apparere cōe interesse. z sic facilius qd est eius duplū at in/ istis nō sic facile. Vel ideo qz facilius est alicui facere qd cōuenit q̄ da/ re: cū difficulter quis de patrimonio det. vt. ff. de proba. l. cum de inde/ bito. z ideo mitius punitur in certis. s. vt vltra duplum non excedat.

t Non ex quibusdam. hoc referūt quidam ad primum casum tu re/ feras ad secundum. z dic q vana dicebat: vt modo diximus.

v Impossibilitate. que enim imensa sunt cadunt. vt in auf. vt deter. sit nu. cle. s. j. z sic nota de infinitate vitanda. vt. s. de sacrosan. eccle. l. fi. Vel dic cadent. qz cum transiret ad infinitum esset incertū: z sic sen tentia dari non posset que debet certa dari. vt. s. ti. j. l. iij.

x Cum scimus. pōt hoc referri ad primuz casum: scimus zc. hoc mō merito non p̄mittimus vltra duplū. qz eas penas. i. interesse zc. vī sic. merito nō vltra duplū p̄mittimus: qz alie pene legales z pventionales mitigantur. p̄dotest etiam ad secundum casum referri: hoc modo. me rito mitigo vt non vana inducantur. nam z pene legales z conuentio nales mitigantur.

y Nature. id est naturali ratione.

Interesse singulare q̄liter p̄ batur.

Liber Septimus.

C Proferunt. ex pentione pmittentiū. Sed vsq; ad quam summā poterūt peti pene pentionales vel legales. nū. qdā vsq; ad duplū. ar. huius. l. ff. de act. emp. l. iulianus. §. ibidē. Alī vsq; ad qdruplū. arg. s. de spon. l. mulier. in fi. r. ff. de euic. l. si dictū. r. insti. de ac. §. omnes. Tertij distinguūt an sciēter pmissa sit pena vltra dupluz an ignorāter. vt. ff. si qs cau. l. sed r. si qs. §. si. Quarta est snia nostra: vt distingūam legalē penā: vt furti que qdruplū nō excedit a cōuentionali: q̄ si oppona tur p bec vba qdruplū r gntupluz r tūc idem. vt insti. de act. §. oēs. als si certa summa valet in iūi nituz. vt insti. de inuti. stipula. §. alteri. r. ff. de vbo. ob. l. stipulatio ista §. alteri. qbus dī. inspicī que sit q̄titas. nā bec di ctio que nō q̄titas vel qualitatē: sed substātie est designatina. r. sic est cōpetēs moderamē q̄tū placet contrahentibus.

C Si a non competenti iudice in dicatum esse dicatur. Sētētia a nō suo iudice lata est ipso iu re nulla. b. d. bar. vel sic. Delegat⁹ ad cer tam rem de alia non pronunciat q̄ illi nō accedat r p nunciando nihil agit. Saly. **C** Impator Ale. a. Sabiniano.

Tantūmodo penas exigi: q̄ vel cum cōpetēti moderamine pferunt: vt a legib⁹ certo sine p̄cluse statuunt. **C** Et hoc nō solū in dāno: s̄ etiā in lucro nra amplectif cōstitutio. q̄ ex eo veteres qd̄ interest statue runt. Et sit omnibus (fm qd̄ dictū est) finis antique p̄licitatis hui⁹ cō stitutionis recitatio. **C** Si a non competenti iudice in dicatum esse dicatur. Sētētia a nō suo iudice lata est ipso iu re nulla. b. d. bar. vel sic. Delegat⁹ ad cer tam rem de alia non pronunciat q̄ illi nō accedat r p nunciando nihil agit. Saly. **C** Impator Ale. a. Sabiniano.

Ader ad certā rē da tus: si de alijs p nunciauerit q̄ qd̄ ad eā rē p̄tinet nihil egit⁹.

C Si a non competenti iudice in dicatum esse dicatur. Sētētia a nō suo iudice lata est ipso iu re nulla. b. d. bar. vel sic. Delegat⁹ ad cer tam rem de alia non pronunciat q̄ illi nō accedat r p nunciando nihil agit. Saly. **C** Impator Ale. a. Sabiniano.

C Si a non competenti iudice in dicatum esse dicatur. Sētētia a nō suo iudice lata est ipso iu re nulla. b. d. bar. vel sic. Delegat⁹ ad cer tam rem de alia non pronunciat q̄ illi nō accedat r p nunciando nihil agit. Saly. **C** Impator Ale. a. Sabiniano.

C Si a non competenti iudice in dicatum esse dicatur. Sētētia a nō suo iudice lata est ipso iu re nulla. b. d. bar. vel sic. Delegat⁹ ad cer tam rem de alia non pronunciat q̄ illi nō accedat r p nunciando nihil agit. Saly. **C** Impator Ale. a. Sabiniano.

C Si a non competenti iudice in dicatum esse dicatur. Sētētia a nō suo iudice lata est ipso iu re nulla. b. d. bar. vel sic. Delegat⁹ ad cer tam rem de alia non pronunciat q̄ illi nō accedat r p nunciando nihil agit. Saly. **C** Impator Ale. a. Sabiniano.

C Si a non competenti iudice in dicatum esse dicatur. Sētētia a nō suo iudice lata est ipso iu re nulla. b. d. bar. vel sic. Delegat⁹ ad cer tam rem de alia non pronunciat q̄ illi nō accedat r p nunciando nihil agit. Saly. **C** Impator Ale. a. Sabiniano.

C Si a non cōpe. iudi. rē. Non solum si a com petenti iudice predictis modis est sententia nul la: sed r si a non cōpetē ti rē. Et cōtinua sic fm Azo. Quib⁹ modis effi cay vel nulla dicat snia a cōpetēti iudice lata. s̄. dictum est. sequit vide re de ea q̄ nulla est: ideo q̄ a non competenti iudice est prolata.

C Si a non cōpe. iudi. rē. Non solum si a com petenti iudice predictis modis est sententia nul la: sed r si a non cōpetē ti rē. Et cōtinua sic fm Azo. Quib⁹ modis effi cay vel nulla dicat snia a cōpetēti iudice lata. s̄. dictum est. sequit vide re de ea q̄ nulla est: ideo q̄ a non competenti iudice est prolata.

C Si a non cōpe. iudi. rē. Non solum si a com petenti iudice predictis modis est sententia nul la: sed r si a non cōpetē ti rē. Et cōtinua sic fm Azo. Quib⁹ modis effi cay vel nulla dicat snia a cōpetēti iudice lata. s̄. dictum est. sequit vide re de ea q̄ nulla est: ideo q̄ a non competenti iudice est prolata.

C Si a non cōpe. iudi. rē. Non solum si a com petenti iudice predictis modis est sententia nul la: sed r si a non cōpetē ti rē. Et cōtinua sic fm Azo. Quib⁹ modis effi cay vel nulla dicat snia a cōpetēti iudice lata. s̄. dictum est. sequit vide re de ea q̄ nulla est: ideo q̄ a non competenti iudice est prolata.

C Proceat. vt. s̄. de senten. l. post sniaz. Sed an lata in possessiōe va leat snia. Rñ. sic fm. P. r. Joā. sic. s̄. de iudi. l. nulli. Alī s̄. Tu dic si ita erat incidēs q̄ de pprietate nō poterat p̄nūciare nisi de possessione diceret: dicam eā tenere. vt. j. vti pos. interdicto. vt insti. de interdi. §. cōmodū: aliogn nō: puta si cuz agebat de recuperāda vel adipiscenda

causaz cognoscere suaq; decidere sententia curabit: cuz r si qd̄ de pos sessione pronunciatum probet hoc cause pprietatis minime noceat. **C** Et in publicis r p̄inatis causis snia a nō suo iudice lata nō valet. b. d. Salice. **C** Impera. Valen. S. rati. r The. aaa. ad Pontijū mutijū. **Lex. iij.**

C In p̄uatoz causis b̄mōi forma seruet: ne quenq; li tigatorum sententia non a suo iudi ce dicta constringat. **C** De pena iudicis qui male iudi cavit: vel eius qui iudicem vel ad uersarium corrumpere curauit.

C Qui diffidentia iuste sentētie in pecu nie corruptelam prorūpit litez perdit: siue p̄inata sit lis siue publica: siue fiscalis sit bal. vel sic. Qui diffidētia iuris sui in cor ruptelā prorūpit litē perdit. b. d. Sal. vel sic. Actor q̄ per pecuniā corrupit iudicēz vt procuratorē seu aduocatū rei: perdit a ctionē: r sic causam vñ reus dz absolui: et si actionē vel ius habeat. b. d. Pau. de ca. **C** Impe. Anto. a. ad Gaudium.

C Onstitit in quacūq; cā: siue p̄inata: siue publica: siue fiscali: vt cuiūq; data fuit pecunia vel iudici vel aduersario amittat actiones qui diffidētia in ste sententie in pecunie corruptelā spem negocij reposuerit.

I n autem. vt litigan tes in ex ordio litis iurent. §. si quis autem colla. ix. **Constim. v.** **C** Si corrupens iudicē aliquo dato vt p̄ misso seipsum desert r pbat: veniā mere tur. Et iudex in causa civili triplici pena punitur. In criminali omnibus bonis cō fiscatis in exiliū dat: r vbi deserens nō pro bat: si delatus iurauerit se non recepisse li berat. sed deserens in estimatione litis pu nitur: r nihilominus p sententiam poterit de corruptela doceri. Et si delatus per iu ramentum se purgare recusauerit punitur

possessione ipse fuit de legatus sup qōne pprie tatis tm: vt hic fuit.

C In p̄uatoz. non soluz in fi scalibus.

C Cōstringat. vt. ff. s̄ iurisdī. om. iudi. l. si. r s̄ indi. l. h. r. s̄. qui da. tu. pos. l. neq; r. s̄. de iuris. om. iu. l. j. r. j. de excep. l. si. Ergo si qs excoicet r postea appellet: cum ipsa p̄uocatione desinat esse su⁹ iudex ille qui iudicauit extinguit iudica tum: r ille non est excoi catus. vt. ff. ad tur. l. j. in fin. Nec obstat q̄ dicunt qdam decretiste q̄ sen tētia excoicationis tra hit secum executionē q̄ si nō possit iam appellari: q̄ r sentētia vltimi sup plicij trahit secuz execu tionez r statim serui sūt r ciuitatem perdunt. vt ff. de penis. l. q̄ ad statū. r. l. in seruo. r. §. qui ex causa. r. l. q̄ vltimo. vbi de hoc. r tamē potest ap pellari. vt. ff. de penis. l. ij. §. fina.

C De pena iudicis q̄ male iudicauit rē. Est etiam nulla snia si iudex corrupitur. vñ dicit que sit p̄a corrupti iudicis vel corrupentis.

C Onstitit. pu blica. alicu ius ciuitatē. vt. s̄. de sa cro sanc. eccle. l. si. Mel dic. idest criminali.

C Aduersario. i. pecu ratori vel aduocato ad uersarij s̄ antiquos. nā p̄ncipali aduersario lz dare. vt. s̄. de transac. l. fratris. nisi in casu qn̄ p calūniāz ageret actor. vt ff. de p̄di. inde. l. in sum ma. Itē in criminali di stinguit. vt. s̄. s̄ trasact. l. trasigere. si accusatus

det accusatori s̄ite e contra: qd̄ raro accidit: tūc p̄demnaretur reus si in cōfessione p̄sistat. vt. ff. de q̄sti. l. j. §. diuus. r. §. si qs vltro. P̄osset etiā intelligi. l. ista: cū in pecuniaria causa do pecuniam aduersario p̄ncipa li vt non desistat a lite: sed vt patiat cōtra se ferri sententiam.

C Amittat. s̄ actor. sed qd̄ in reo. dicūt qdam nō habere locū. l. istā. Tu dic idem in reo: cū eadē sit ratio equitatis: scz amittat ius defendē di: r sic causam amittat. dic fm. B. ipso iure qn̄ est iudici data. vt. j. qn̄ puo. non est neces. l. venales. sed per autēticā meref veniā. vt in aut. nouo iure. Si autē p̄curatori tūc valet nihilominus sentētia: sed reus cuius procurator est corruptus habet voli exceptionez. vt. ff. de do. ex cep. l. si procurator. r de iure fisci. l. eius. Actor vō agit antiqua actio ne: r si excipiatur ex sententia replicabitur de dolo. vt. ff. de dolo. l. cū a te. r sic verbuz amittat semel positū diuersimode accipit. Datur etiā p̄ corrupentē actio de dolo ad impētas: nisi reus parat⁹ sit subire iudi ciū sub hac exceptiōe si est collusum. vt. ff. de dolo. r elegāter. §. penul. P̄osset etiā dici q̄ qn̄ precū interuenit sup ipso iure non teneat. aliud si preces. vt ar. ff. ad treb. l. si seruo inuito. §. cum pretor. P̄dunif etiam aliter hodie corrupens. vt in aut. nouo iure hic posita quam hic lege. **C** Diffidentia. sic r. s̄. de postu. prouidendum.

Cōtinua tio.

Excoica tio an su p̄dat p̄ appella tionem se quentes.

Judicem corrupēs q̄ actione puenit.

Nouo iure.

Snia in
qb^o casib^o
rescidi p^t

Nono iure meretur. nota parciatur sponte contenti. sic. j. de
bis qui se de. l. j. li. r. ff. de iure fil. l. edicto. r. ff. de aliena. iu.
di. mutandi causa facta. l. iij. §. fina.

Accipit. reipsa.

Confiscatis. § in aut. vt nulli iu. §. fi. So. hoc spale: vt in crimine
lese maiestatis. idem d^r
r icestus. vt. §. de icest.
nup. aut. incestas.

Nō potuit. no. quez
calūniari hoc ipso q^o nō
pbat cōtrariū. arg. §. de
aduo. diuer. iudi. l. j. S^z
argu. cōtra. ff. ad tur. l. j.
§. j. Sed ibi erat psona
que ex sola suspitōe po/
terat accusare vt marit^o.
vt. j. ad. l. iul. de adul. l.
quis.

Non potuit. r iā est
iuratum.

Refutauerit. sic. §.
de fide instru. l. fi.

Dedisse. § hic per/
mittit argui per iurū cō/
tra regulaz. §. de re. cre.
l. j. sed hoc quia delatus
fuit a indice. r speciale
est hic: vt r als. vt. ff. de
iure iur. l. admonendi. r
hec aut. est i aut. vt liti.
iu. §. si qs aut. col. xj.

De eo qui p^ocio.
superior lex de
corruptente: bec de in
dice corrupto dicit.

Aut gratia. pmo nō
valet ipso iure. vt. j. quā
do prouo. non est neces.
l. venales. secundo va/
lets: r rescinditur. vt. ff.
ad trebel. l. seruo inuito
§. cum pretor.

Estimationis. i. nō
solū debet ei condēnari
in estimationē sumptuū
vel dispendij: quod ipse
fecit in lite: sed r in esti/
mationez litis. Vel dic
q^o patitur dispendiū esti/
mationis idest quia effi/
citur infamis: sequēs non
mutatur.

Discriminis. i. peri/
culi r hoc per actionez
in factū. vt insti. de obli/
ga. q^o ex q^o malef. naf. in
princi. tenetur etiam le/
ge iulia repetundarum.
vt. ff. ad. l. iul. repe. l. iij.
r. iij. que extraordina/
rie punit. vt in eo. tit. l.
lex iulia. §. bodie. Item
crimine cōfessionis. vt
ff. de crimi. concuf. l. fi.
Item r crimine falsi q^o
penam deportationis vt
vltimi supplicij p^otinet:
vt. ff. ad. l. corneliam de
fal. l. j. §. qui iudicē. Itēz
r edicto d calumnia. vt
ff. de calum. l. j. r. iij. §. il
lud. An autem ille qui
dedit repetere potest: ba
bes. ff. de condi. ob tur.
cau. l. ij. in fi. r hoc cū do
lo. si autem sine dolo hoc est per imprudentiam: tunc tenetur actiōe in
factū in quātū bono iudici videt. vt. ff. de va. cog. l. si iudex. siue pater/
familias siue filiusfamilias erat iudex. vt. ff. de indi. l. si filius rē.

Sententiam rescindi non posse. Non seruatis his que sunt neces/
saria in snia non valet. vt. §. eis seruatis valet adeo vt retractari non

ac si contra eum probatum fuerit. Salyc.

Duo iure qui dicit se ddisse
alicui vel pmississe r psonam
dclarauerit: r hoc pbauerit: veniā
meret^o. **S**z q accepit^o vel pmissi
onē suscepit: si cā pecuniaria sit
dati triplū pmissi duplū a comite
priuataz rerū exigat dignitate seu
cingulo amisso. **S**i vero crimi/
nalis cā fuit (p^oscatis oib^o bonis)
in exiliū mittat. **S**z si datū vel
pmissum probare litigator nequi/
uerit: psona q^o d^r suscepisse iuret q^o
neq^o p se neq^o p aliā psonā accepit:
aut pmissionem habuit: r sic libera
sit. **S**z litigator q^o ondere nō po/
tuit^o in cā pecuniaria estimationez
litis a comite rez priuataz exigat:
lite sustinēte ppriuz euentū. **I**n
criminali bonis oib^o p^oscatis cau/
sis apud cōpetētem iudicē legitime
terminādis. **S**z si psona a liti/
gatore manifesta p^odictū iururādū
refutauerit: memorat^o sbiaceat pe/
nis. **S**z si qs litigatiū iurauerit
se nō dedisse vel pmississe: si intra x.
mēses post sniaz memoratā ondaf
dedisse^o vel pmississe memorat^o pe/
nis dātes r accipiētes subiacebūt.

Judex corruptus famā perdit r dāna
resarcit. b. d. fm bal. r Sal. vel sic Judex q^o
corruptus p^oce vel precio dedit sententiaz
efficitur infamis: r tenetur pti quam lesit
in estimatione litis. b. d. fm J^o dau de ca.

Imp. Cōstā. a. ad Felicē. l. ij.

De eo qui p^ocio^o deprauat^o
aut gratia perperā iudica/
uerit: ei vindicta quē leserit: non so/
lum estimationis^o dispendij: sed etiaz
litis discriminis^o prebeatur.

Sententiaz rescindi non posse.

Nemo potest suā vel antecessoris sen/
tētiā renocare: r si renocat nō est appellare
nece. bal. vel sic. Snia p quā rescindit ppa
vt pdecessoris est ipso iure nulla. b. d. bar.
vel sic. Renocatio pprie vel sui pdecesso/
ris sententia est ipso iure nulla: nec appel/
latio est necessaria. b. d. Sali. vel sic. Sen/
tentia diffinitiuā valida non pōt pprio mo/
tu iudicis renocari. b. d. J^o dau. de ca. Sed
remedij p^oditis a iure sic q^o ponunt in gl.

Impera. Gordia. Secundo.

Titu. l. l. x. j.

Eqz suam: neqz de
cessoris sui senten/
tiam quenq^o posse
retractare i dubiū
nō venit. **N**ec
necesse esse ab eius

Titu. l. l. x. j.

Eqz suam: neqz de
cessoris sui senten/
tiam quenq^o posse
retractare i dubiū
nō venit. **N**ec
necesse esse ab eius

Impera. Valen. r Valen. aa.

possit nisi solitis modis.
Eqz suā. quenq^o. ordinariū etiā neqz delegatū. S^z hoc fal/
lit per in integrū restitutionē. ff. de mi. l. in cause. §. fi. Itēz
per supplicationē. vt. §. de p^oci. impa. offe. l. si qs aduersus. r
aut. que supplicatio. Itē q^o prima ipso iure est nulla. vt. §. quō r q^o iu
dex. l. si p^oses. Itē per ap
pellationē. vt. ff. ad tur.
l. j. §. fi. Item ppter falsa
instrūta. vt. j. si ex falsis in
strumētis. l. j. Itē ppter
fallos testes. s^z nos etiā
si nō sint corrupti pecu/
nia. sed p^ocib^o. J^o d. Itē
ppter corruptos pecu/
nia. vt. ff. de re iudi. l. di
uus adrian^o. Item r in
alīs casib^o in qbus licet
oppōere peremptorias
post sniaz. vt no. j. l. p^o.
Item ppter p^ouaticatio/
ne aduocati. vt. §. de ad
uo. diuer. iudi. l. j. Item
hoci diffinitiuis. Inter/
locutoria pōt idistincte.
vt. ff. de arbi. l. viē. §. fi.
ff. de re iudi. l. q^o iussit.
r ibi notati. r facit. §. d.
senten. l. post sniam. fal
lit etiaz in minore. vt. ff.
de mino. l. in cause. j.

Decreto. s. reuoca
tionis.

Dremptorias. i
nitio. idest an/
te litem contestatam.

Seratur. q^o perem
ptorie r q^o dilatorie op
ponant^o dixi. §. de pba.
l. exceptionem. vt scias
tū hic q^o post q^o sunt di/
dicata testificata. i. publi
cata dicta testium oppo
ni nō potest nisi debeat
per confessionem vel in
strumēta probari. Alij
dicunt nullo modo. r p
eis. ff. de iudi. l. s^z r si su
sciperit. r. j. ad. l. iul. de
adul. l. quis indubitati.

Edictum. quod nō
habemus.

Permittit. minori
bus. nō maiorib^o. r hoc
subijcit. nā rē. sed in ca/
sibus opponitur perem
ptoria etiam post sentē/
tiam. quos no. §. de iur.
r fac. igno. l. j.

Appetrata re/
scripta vt snia
retractet nisi diceret nō
obstāte snia. vt r ar. §. d.
testa. aut. hoc inter libe
ros. r facit. §. de trasact.
l. cas. r. §. de errore ad
uocatorum. sententij.

De fructib^o r lituz
expensis. Quia in snia
facienda est mentio fru
ctuuz r sumptuuz: r ideo
de his dicit.

De fructuū.
r rinet tacite
obiectiōi. q.
d. malefidei

N possit nisi solitis modis.
Eqz suā. quenq^o. ordinariū etiā neqz delegatū. S^z hoc fal/
lit per in integrū restitutionē. ff. de mi. l. in cause. §. fi. Itēz
per supplicationē. vt. §. de p^oci. impa. offe. l. si qs aduersus. r
aut. que supplicatio. Itē q^o prima ipso iure est nulla. vt. §. quō r q^o iu
dex. l. si p^oses. Itē per ap
pellationē. vt. ff. ad tur.
l. j. §. fi. Item ppter falsa
instrūta. vt. j. si ex falsis in
strumētis. l. j. Itē ppter
fallos testes. s^z nos etiā
si nō sint corrupti pecu/
nia. sed p^ocib^o. J^o d. Itē
ppter corruptos pecu/
nia. vt. ff. de re iudi. l. di
uus adrian^o. Item r in
alīs casib^o in qbus licet
oppōere peremptorias
post sniaz. vt no. j. l. p^o.
Item ppter p^ouaticatio/
ne aduocati. vt. §. de ad
uo. diuer. iudi. l. j. Item
hoci diffinitiuis. Inter/
locutoria pōt idistincte.
vt. ff. de arbi. l. viē. §. fi.
ff. de re iudi. l. q^o iussit.
r ibi notati. r facit. §. d.
senten. l. post sniam. fal
lit etiaz in minore. vt. ff.
de mino. l. in cause. j.

Modi decreto^o interponere prouo
cationem: explozati iuris est.

Exceptio perēptoria si nō admittit sen
tētia nō rescindit: nisi restitutiois vt appel
lationis remedio. Bar. vel sic. Exceptio p
emptoria potest opponi ante sententiā nō
postea nisi ope restitutionis in integrum
ratione etatis. b. d. Sa. vt sic. Exceptio p/
emptoria potest opponi r probari vsqz ad
sētētiā diffinitiuā postea nō: nisi lata sit cō
tra minozē vel aliū q^o mereat restitutionē i
tegrū q^o tūc cōpetit restitutio r sniaz q^o ob
tenta poterit opponi. b. d. s^z. J^o dau. de ca.

Imp. Dio. r Max. aa. r. cc. ale.

Dremptorias exce **Lex. ij.**
ptiōes omittas in initio^o an/
te q^o sentētia ferat^o opponi posse p
petuū edictuz^o manifeste declarat.

Nō si aliter actuz fuerit in inte
grū restō pmittit^o. **N**ā iudica/
tū r maiores annis. xxv. nō opposi
to p^oscriptiōis vel amēto citra reme
diū appellationis rescindi non pōt.

Rescripta post sētētiā impetrata ad re
scisionem sententie non valent. b. d. bald.
vel sic. Nō debet admitti rescriptū p quod
retractat iam decisum. b. d. Salyc. vel sic.

Virtute rescripti pncipis non retractatur
snia legitime lata. b. d. J^o dau. de ca.

Impa. Cōstā. ad pculū. l. iij.

Impetrata rescripta^o nō pla
cet admitti: si decise semel
cause fuerint iudiciali snia: quā pro
uocatio nulla suspēdit: sed eos qui
talia rescripta meruerunt: etiam li
mine iudiciorum expelli.

De fructibus r lituz expensis.

Fructus dicuntur deductis sumptib^o
vel sic. Verba iudicis debent ad intelle/
ctum leguz referri vel sic. Quod iudex lo
quitur civiliter loquitur. bal. vel sic. Cōdē
natus ad fruct^o deducit sumptus. Salyc.
vel sic. Fructus intelligunt^o deductis im
pensis factis gratia ipsozum querendoruz
r conseruandorum. b. d. J^o dau. de ca.

Impa. Diocletia. r Max. aa.
r. cc. Alexandro.

Titu. l. l. x. j.

De fructuuz^o nomi
ne continetur: quod
iustis^o sumptib^o de/
ductis superest.

Post litem cōtestatā possessor tenetur
de fructibus pceptis r percipiendis: r idē
in herede eius. b. d. Bar. vel sic. Fact^o ma
lefidei possessor per litē cōtestatā tenet^o de
perceptis r de percipiendis r vitium eius
transit in heredem. vel sic. J^o possessor: quē
tus realiter tenetur post litem contestataz de
perceptis r p^ociendis q^o obtinet etiaz in
eius herede. b. d. fm. Salyc.

Impera. Valen. r Valen. aa.

possessor tenet^o de fructibus: sed itellige deductis expensis: qz nullus ca/
sus rē. vt hic. r. ff. fa. her. l. fundus qui. r solu. matrimo. l. fructus.

Nō iustis. qui sūt q^orendoz rē. vt. ff. de pe. he. si a patre. §. fi. r ar.
§. de peti. here. l. restituenda. Et distingue hic. vt. §. de rei vendi. l. cer
tum: melius in. l. ex diuerso. ff. de rei vindicatione.

Judex q^o
corrupt^o
sniam di/
cit q^o actio
ne tenet

Concedi. hoc fm pntum casum commode stare no potest: sed dic querere scilicet per iudicem.

Der liberalitates. i. propriam voluntatem principis: postulatio ne tamen precedente ne obstant in aliquo predicta contraria.

Insertum. q. ita sit vt dicit bec lex. siue no vt subicit r ad hoc. vt in aut. de bere. r fal. s. j. colla. j.

De re iudicata. Sci licet qn dicat res iudicata r de eius auctoritate

R. i. paradu. vt ff. de arbi. l. celsus. s. fi. r. s. vt lit. pede. l. fi. r de erro. aduo. l. sententis. Alr ponit standu. ff. de bo. lib. l. si patron. s. fi qd tamen. r hoc nisi sit appellatu. vt. ff. ad tur. l. j. s. fi.

Sed si pbare. re qua tibi accomodauit amisi sti p furtu. egi comodati r fuisti pdenatus: si no dum soluisti r ad man. meas res quas videbar amisisse redierit doli ex ceptione habes si te indi cati puenia. vt h. r. ff. d solu. l. qd in diem. si aut soluisses ageres p. ria co modati: vt vt estimatio. ne redda vel rem. vt. ff. como. l. in comodato. s. fi. vel pditioe sine ca. vt ff. de condi. sine ca. l. ij.

Ei cui. ad ide. ff. de arbi. l. celsus. s. vltra.

Res iudicate. po ne: peteba. r. ex ca mutui. r. ex ca legati. r. r. ex alia: iudex tulit rrv. r omisit. v. non de bet retractari. hoc veru est: nisi singulas ptes ex pressit in sententia.

Litiu finis. qd esset iniquum. vt bic. r. s. de transac. l. fratris. r acci pe h nisi fuerit error ex pressus in sententia. vt ff. que sen. sine appel. l. j. s. j. r. s. dixi de errore calculi. l. j. An autem. r tuc valeat in ea q. tate vsq ad qua no e erratu qrit qd vt. vt ar. j. de do na. l. sancimus. in pn.

S pecunia. mala rone. puta vi.

Iussi sitis. per disti nituam sententiam.

Pro uocaueritis. il lico. vt r. s. quo r quan do in. l. ab eo. r ad hoc s. e. l. j. in prin.

Inferre. tam pene qz rei future. Accur.

Ab specie nouo rum. i. allegatoz nouiter vel inuentoz: vbi cunq vel apud eum dem vel alium.

Reperto. ar. s. de transac. l. sub pretertu.

Restaurari. contra speciale est in causa fisci. ff. de re iudica. l. imperatores.

Grane est. r ideo non ccedit. vt bic. r. s. de trasac. l. sub p. tectu.

Hoc tn fallit in ca publica q renocat vsq ad trienniu: r etiam postea

bos nihilominus bisde pzinlegijs potituros. Quonia no est ferē dū eos qui pzetatas pzerogatinas (vt iam ante latum est) pzetdunt: aliqd plus ab aduersarijs suis qre re cōcedi: qz ipsi ab alijs pulsati fa cere patiant. Ita scilicet vt bec quidem forma modis omnib. ob seruet super p. uilegijs p liberalita tes. vel generaliter quibusdam offi cijs: aut scholis seu dignitatib. vt specialiter certis personis pstitis: vel postea pzebendis: siue hoc ipm expressus pzinclalibus dispositio nibus vel affatibus insertum siue ptermissum sit vel fuit.

De re iudicata.

Equitas noui casus nouus inducit re medium. h. d. fm bal. vel sic. Contra sniaz potest opponi exceptio qd petis intus ha bes. h. d. Bar. vel sic. Exceptio supuenies post sniaz potest opponi post sniaz in exe cutioe. h. d. fm bu. vel sic. Reb. indicatis paref: nisi petaf qd iam habetur. h. d. Sa.

Imperatoz Anto. a. Stellato. Tit. l. ij. Lex. j.

R. Ebus quide indica tis stādum. est. Sz si probare poteris eū cui pdenat. es: id qd furto amisisse videbatur recepisse: aduersus indicati agere doli ex ceptione opposita tueri te poteris.

Error calculi sniam no vitiat. h. d. fm bal. r Sa. vel sic. Propter calculum male summatim non dz snia rescindi q trasuuit in re iudicata. h. d. fm Dau. de cast.

Idem. a. Pacatiano. l. ij.

Res iudicate si sub pretertu computationis instaurent: nullus erit litium finis.

Etia si snia ptinet pena standu e ei: ni si appelles. bar. vel sic. Potest qs ad re et pena eode libello cōueniri r valet snia. h. d. bal. vel sic. Snie cōdenatorie rei pene e parendu si non est appellatum. h. d. Sal.

Idem. a. Demetrio. Lex. iij.

S pecuniā quam mala rone interceptisse vos apparuerit iussi sitis inferre cum pena r cōper to pcepto p. fidis no puocaueritis vnuersaz q. tate debetis inferre.

Propter instrumenta de nouo repta non retractatur sententia iaz lata. h. d. bal. Saly. r Dau. de ca.

Imperatoz Gordianus. a. An tonino. Lex. iij.

Ab specie nouozum instru mentozum postea reperto. res iudicatas restaurari. exemplo

si preuaricatio arguat. vt. ff. eo. impatores. r. j. de sen. aduersus fiscu. l. j. l. x. Idem pot dici in ecclesia. vt in aut. de no alie. ant pnu. rebus ec clesiasticis. s. si minus coll. ij. r pupillari ca. vt. j. de iure reipu. li. xj. l. re publica. sed videt etia p. uata causa retractari. vt. ff. de iure iur. l. ad monedi. que est p Sol. ibi sub pditione fuit iudicatu si iurauerit an te q impletam conditionem retractaret vt ibi. bic an te pure. Vel dic vt ibi. Accursius.

grane est. Qui petit dilationē ad soluendū: snie cōsentire videt: r iō appellare no potest r si appellauit videtur renūciare. h. d. Bal. vel sic. Qui petit dilationē ad soluendum dicit sniaz approbare r appellationi renū ciare. h. d. nota. fm bar. r Salyce.

Imperatores Diocle. r Ada xi. aa. r. cc. Valentino. Lex. v.

Ad solutionem dilationem petentem acquiescisse sen tentie manifeste probatur: sicut eū qui quolibet modo snie acquiescit.

Nec enim instaurari finita rez iudicatarum patitur auctoritas.

Gesta publicata ppetuā fidē habent i eadē instātia et in alia. bal. vel sic. Acta pu blica faciunt fidē etiam mortuo iudice. fm bart. Vel sic. Mortuo iudice no pereunt acta publica firmitatem habētia. Sali. vel sic. Acta iudicij semel publicata faciunt p petuam fidez etia mortuo vel remoto iudi ce qd ca cognouit r publicauit. s. p. d. ca.

Imper. Mono. r Theodo. aa. Juliano p. cōsuli africe. Lex. vj.

Gesta que sunt translata in publica monumenta habent re volumus perpetuam firmitatē neqz enim morte cognitoris peri re debet publica fides.

De executione rei iudicate. Exceptio nullitatis potest opponi in executione. h. d. barto. vt sic. Executio an te sniam no est facienda. h. d. vt sic. Juris ordine p. terno no valet executio. Sali. vel sic. Ab executione no est inchoaduz sz pmo dz de ea ca cognosci r p diffinituā sententiam terminari. h. d. Dau. de cast.

Imperato. Sene. r Antoni. aa. Justino. Tit. l. ij. Lex. j.

Amis prope iudex pignora marcelle capi ac distrabi iul sit ante rem iudica tam. P. r. est ergo vt seruato or dine actionē aduersus eā dirigas: r causa cognita sententiā accipias.

Sentētia bz paratā executionē: nisi sit nouata. h. d. bar. vel sic. Exceptiones r iu ra post sententiā supuentētes possunt po stea opponi. h. d. fm bu. vt sic. Stipulatio nouas sniam illam tollit r eius executio ne ipedit ex stipulatioe q nouauit lex. age re pmittit. h. d. Sa. vt sic. Sentētia tuc bz executionē parataz qn no fuit p stipulatio ne nouata: als no petif executio snie q sub lata e p nouatione: sz agaf ex stipulatioe no nouantis ordinaria via. Dau. de ca.

Idem. aa. Agrippe. Lex. ij.

Scām iudicati no nouasti. rē iudicatā p. ses puincie (etia pi gnozibus captis ac distractis) ad

sententia daretur. vt bic. r. j. eo. l. fina. r. s. de sen. l. prolataz. r de pac. l. si pacto quo penam. in fi.

causam. nouasti. l. stipulatus es r pignora acceperis: non tn

qz p. tectu nouozuz instr. ozuz reuocat.

Gesta q dicuntur

Casus po nit.

Casus.

Snia inq erratu est i calculo an valeat pro parte

de hoc pōit. Amis. rē iu dicataz. iōqz renocada sūt vt. ff. d re in. l. si cū nulla

Ordine iudiciozuz. l. vt actionem dirigas r

Snia qn

nonandi animo. vt. ff. de re iudi. l. si se. §. si ex conventionione.

Ad emolumentum. idest ad effectum.

Inbebit. vt. §. de transac. l. si causa. r. ar. ff. de preca. r. habet. §. cuz quis. r. §. de iure delibe. l. scimus. §. si vo post q.

Experire. vt. ff. de mino. l. minor. xxv. an. r. l. cui.

Ordo rei. egi ad c. r. vici: r. pi- gnora capta sunt: r. sub- hastata: s; nō iuenif em- ptor: ppter fraudez victi interuenientē. dabūtur ergo mihi insolūtū vt tñ habeā necesse p toto de bito esse ptent: l; min⁹ valeat vt h. r. ff. de re iud. l. a diuo. §. si pignora sec⁹ in cōuentionali. vt. j. de iu. do. ipe. l. si. §. sed si qdē. pōt tñ r. aliter intel- ligi dicit. §. si pignora.

Cōstantius. q̄ sit p pignorum retentionem vel vendicationem.

Subhastatas. i. p̄o- nizatatas. sic r. §. si aduer. fisci. l. edicto. Accur.

Ex compacto. idest ex ptractu maliciose ha- bito.

Earum. rez. vt ba- bes de hoc titulum spe- ciales si in causa indica- ti pignora capta sunt.

Mittet. vt sint loco secundi decreti.

Stipendia. l. mili- tū. idēz in p̄bēdis clericorū videtur.

Prouincie. simili- ter nec priuata pactione p̄nt obligari talia stipen- dia. vt. j. que res pigno. obli. pos. l. spem.

Euz. idest quādo.

Exequi. si ergo ali- ter nō potest r. hic capiē- tur. vt h. r. ff. de re iudi. l. cōmodis. que ponitur vt contraria.

Atiam nomē de- bitoris. confessi demū. vt. ff. de re iu. a di- no. §. sic quoq; iudices. vt tñ pmo ad mobilia: se- cūdo ad imobilia postea ad noia accedat. vt. ff. de re iudi. a diuo. §. in vēdi- tione. r. j. de p̄torio pl. l. j. r. facit. §. quando fisci. vel pua. debi. sui. de. cō. pos. l. j. §. r. iij.

Sicut. loq̄tur de executor. i. nūcio. q̄ co- gnoscere nō pōt: nisi in causis vilibus ex neces- sitate sibi facta cōmissio- ne. vt. ff. de iudi. l. si. Vel dic q̄ loquit in dlegato

Exequēdū. r. tunc excipe nisi sit p̄ses vel pcurator cesaris q̄ p̄nt inter- pretari suam sniam iā latā in melius. vt. ff. de ap. ab execute. r. §. si p̄ ius vel vtili. pu. l. r. si nō cognitio. que est cōtra. Vel sol. vt ibi.

Aliquā pōt. tū qz p̄ primā. vt. j. qn̄ puo. nō est neces. l. j. tū qz ad hoc datus nō erat. ab ea tñ appellatur fm. ff. vt. j. quoz ap. non re. ab executione. vnde videtur tenere: alioquin qd nullum esset quō rum- pi posset. vt. ff. de iniusto rupt. testa. l. nā r. si. r. arg. ff. rem ratā habe. l. l. iij. §. si. r. ff. de adi. le. l. seruus. quod nō placet. vt in. d. l. ab executio- ne. excedebat modū in exequēdo. hic aut sup̄ pncipali cognoscendo.

Silōgis. restō. quā iudex post sniam iussit ferri. l. suos r. aialia.

Restitutō. sic ergo duplicē effectū trahit secū hec moza. §.

emolumentum⁹ perducit iubebit⁹. **Q**uod si nouata cā est ex stipula- tu tibi actio competit: r. iudice acce- pro fm iuris formam experire⁹.

Creditor i subsidiū admittit ad accipi- endū in solutū pignora capta p setētia exe- quēda. h. d. Sal. vel sic. Nō admittit credi- tor ad emptionez pignozū q̄ distrahunt cā executionis rei indicate: nisi in subsidiū cuz alius nō reperit vel minus offerat. h. d. §. Jac. bu. vel sic. Si emptor pignozū nō re- perit creditori in solutū adiudicant. h. d. vel sic. Si pignora capta in causā iudicati nō reperit p̄torē: factis subhastationib⁹ dantur creditori in solutum. Pau de cast.

Idem. aa. Agrippe. **Lex. iij.**

Ordo rei⁹ geste r. moza solu- tiōis q̄ intercessit p̄stati⁹ de- siderat remediū. **S**i itaq; p̄si- dē puincie q̄ rē indicataz exequi dō adieris: r. allegaueris res solī q̄ pi- gnori date sunt diu subhastatas ex cōpacto⁹: siue ābitione dinerse par- tis emptozez non inueniri posse in possessionē earum⁹ te mittet⁹ vt vel hoc remedio res tādū ptracta ad effectum perducatur.

Publica stipēdia nō vēdunt: nec in so- lutum adiudicantur nisi in subsidium. hoc dicit cum glo. Bal. r. Saly.

Idem. aa. marcello militi. **L. iij.**

Stipēdia⁹ retineri. p̄pterea qz cōdēnatus es nō paties p̄ses puincie: cum⁹ rem indicatam pos- sit alijs rationibus exequi⁹.

Nomen debitoris potest capi pignori in causam iudicati. fm Bald. vel sic. Ad nomen debitoris puenit in subsidium ex causa iudicati. h. d. cum glo. Saly.

Imp. Sordi. a. Amādo. **L. v.**

Atiam nomen debitoris⁹ in cā iudicati capi posse ignotū non est.

Pronunciatio executoris non infir- mat sententiā. h. d. §. bar. vel sic. Nerus executor de viribus cause non cognoscit nec p̄nūciat: nec p̄nūciatum valet hoc di- citz habet plures lecturas. Sa. vt sic. Ner- us executor nō potest assumere partes in dicitz r. de insticia sententie cognoscere vt pronunciare. h. d. fm Pau. de ca.

Imp. Philip. c. titiano. **L. vi.**

Sicut (vt pponis) rerū iudicataz r̄ executor⁹ dat⁹ ptes sibi in dicitz vēdicant: r. contra ea que p̄zi dem pro partibus tuis fuerūt statu

de interitu r. accessione. vt bic. r. ff. de leg. j. l. cū res. §. si. r. ff. de peti- bere. illud. r. ff. de rei ven. iulianus.

Executorē adducere. ita hoc titulo accipit: als dicit nūcius q̄ ci- tat. vt insti. de ac. §. tripli. r. §. eo. l. si vt pponis. Idē vocat ap- paritor. vt. §. de iudi. l. apertissimi. Idēq; d̄ causam preparans. vt in

ta aliquid pronuncianduz putauit sententia ab eo dicta vim rei iudi- cate obtinere nequaquam⁹ potest.

Interritus r. naturalis accessio rei ve- niunt in moza iudicij. h. d. fm Bal. vel sic. Adortua specie debita fit executio in esti- matione. h. d. Bar. vel sic. Cōdēnatus si moza cōmittat tenet de interitu r. accessio- nibus. h. d. Saly. vel sic. Cōdēnatus q̄ in soluēdo moza cōmisit tenet de interitu rei. r. etiam de accessionibus. i. fructibus r. red- ditibus rei in qua est facta cōdemnatio. h. d. fm Pau. de castro.

Imp. Diocle. r. Maxi. aa. Theodoro. **Lex. vij.**

Silōgis apertisq; frustratio- nis partis aduerse restitu- tio⁹ remozata est: etiaz seruis reb⁹ humanis exēptis: a frustratoze esti- matio eozum restituenda⁹ est. Ani- malia quoq; cum fetibus tibi inter- cessu p̄sidis representabūtur.

Executor est q̄ rē dispositā mādāt effe- ctui. h. d. Bal. vel sic. Nerus executor est q̄ nullo discusso solum hz exeq: vt sunt ap- paritores r. nūci cōes. h. d. fm Saly. vel sic. Executor est ille qui sententiā rite la- tam ad effectum pducit. h. d. Pau. de ca.

Idem. aa. r. cc. Nichomaco.

Executorē eū solum **L. viij.**

Esse manifestum sit qui post sententiā inter partes audita om- ni r. discussa lite p̄olatam: iudicate rei vigoze ad effectū v̄ adducere⁹.

Cōuicto debitore r. cōdēnato pignora capiant r. distrahūt: obito tñ tpe. h. d. bal. vel sic. Post lapsuz t̄pis qd̄ dat iudicatis debet capi pignora r. distrahī. h. d. bar. vel sic. Cōtra debitore p̄nt cōdēnati fit ex- ecutio captis r. distractis pignozibus infra tpa a iure statuta. h. d. Sa. vt sic. Tūc est pe- tēda executio qn̄ reus p̄fessus est: vel si ne- gavit cū est p̄ntis r. cōdemnatus r. qn̄ trā- factū est t̄ps a iure p̄sum ad soluendum indicatum. h. d. fm Pau. de ca.

Idem. aa. r. cc. Sliconi. **L. ix.**

Aos q̄s debitores tuos esse p̄tēdis apud rectozez p̄ueni- puincie. Qui siue debitor p̄fessi: siue negātes r. cōuicti fuerint cōdēnati⁹ nec itra spaciū statutū solutiōis sa- tisfecerint: cū late snie (pignozibus etiā captis ac distractis fm ea q̄ se- pe p̄stituta sūt) mernerūt executio- nē iuris formā tibi custodiet.

De vsuris rei indicate.

est tempus in greca p̄stitutiōe vt innuit. j. de bo. auc. iudi. pos. l. si. vel forte index diffiniet. arg. ff. de iure deli. l. j. §. si. r. hoc in simplici actio- ne p̄sonali. naz in reali statim fit executio si statim restituere possit res: aliqñ datur t̄ps ad restitutionem. r. satisfidatur tñ de p̄stāda estimatio- ne si res non restituat: vt insti. de offi. iudi. §. r. si in rem actum sit. Nec obstat. ff. de vsur. l. in fideicōmissi. qz ibi agebatur actione ex testō. r. sic personali in rei vendicatione. Item nec quod est. ff. quod metus cau- sa. l. si cum ex. §. qz si homo. qz ibi agebatur actione quod metus causa: que personalis est. vt insti. de act. §. preterea.

De vsuris rei indicate rē. Quia primo venit terminus soluendi ex snia q̄ soluatur: ideo de pena imponenda mozofo dicit,

aut. de iud. §. audiēt. col- la. vij. Idēq; officialis. vt in aut. de defendē. ci- ui. §. ex puinciali. Idē- qz d̄ catholician⁹. vt. j. d̄ bo. p̄scrip. l. pe.

Aos quos. cōdē- nati. hic deter- minat vtrūq; p̄cedētiuz fm nos. l. p̄fessi r. negā- tes p̄uicti. nā etiā in cō- fessuz dicim⁹ dari sniaz. vt. ff. de cust. reo. l. si cō- fessus. Alij referūt tan- tū ad negātes. nā in cō- fessum dicūt nō dari sen- tentiā. vt dices. j. de cō- fel. l. j. r. facit. §. de acti. r. obli. l. negātes. r. d̄ p- hi. sequest. pe. l. j. r. j. de his que in fraudē cre. l. alienū. §. penultimo.

Spaciū. statutu. qz est quattuor mēsiū re- gulariter. vt. j. titu. j. l. iij. quandoq; tamen ar- tat iudex predictum spa- cium: quandoq; p̄oro- gat pro cause qualitate vel quantitate: vel per- sonarū obsequio vel cō- tumacia. sed perraro in fra statutu tempus sen- tentiā exequuntur ve- luti si alimenta constitu- untur vel minoz. xxv. annozū subueniatur. vt ff. de re iudica. l. ij. et. si- na. als fieret abbrevia- tio: supplet lex vsq; ad quadrimestre tempus. vt. ff. de re iudi. l. iij. §. si quis. Et de soluēdo ple- rūq; precipit vt soluat: vt ex tempore p̄cepti currant vsure cētissime. captio ergo fit post quat- tuor menses. Sed ven- ditio quando fiet. Rñ. r. bec fit tūc statim sicut r. olim post duos men- ses. vt. ff. de re iudi. l. de bitozibus. §. si. quod sa- tis dici potest cuz pign⁹ venditur ex diffinitiva sententia. nan si vende- tur ex iterlocutoria for- te expectatur per annū. vt. §. de p̄scrip. xxx. an- no. l. si quis emptionis. §. si. vel per biennū: vt in cōuentionali pigno- re. vt. j. de iure do. ipe. l. si. Vel forte diffinitum

Snia an possit da- ri in p̄fes- sum,

Snia in- tra qd̄ tē- pus p̄t ex- ecutioni mādari: r. an p̄ iudi- ces possit t̄ps abbre- uiari v̄ p̄ rogari.

Executo- quo ordi- ne fiet in bonis.

Judices aliq pos- sunt sniaz suā inter- pretari.

S qui bona s. debitoris condemnat. Scdm dictam. i. per. prolataz a iudice in personali tm actione locuz habet. Accursus. Usuram. s. de usuris. l. vltima. Centesimam. que in quibsdam alijs casib9 pstanda est.

vt diximus. s. de usuris. L. eos. s. super. Accur. Fluxerit. no iterum vt. s. de usur. l. in bone fidei. Accur.

Os. porrecta. repete ultra qt tuoz menses connumerandos ex die cofirmatiois. azo. Possit etiaz legi vt no fiat repetitio fm. l. d. Et not. qd hac. l. corrigitur. vt. ff. de re iudi. l. debitorib9. Itz hoc habet locuz si non frustra torie appellatur. vt. ff. d. usuris. l. tutor.

Connumerandos. ff. e. in fideicomissi. Co. tra no. s. aliud est lucra no capere r. dana senti re. s. de codicil. l. vlti.

Legibus. quas non habemus. Accur.

Sanctioe. nec. hac habuimus.

Ancimus. a no bis. vt. s. l. pri.

In pdenationem deducte. de hoc bene poterit dubitari: qz vsure q deducte erant in condemnatione no sunt vsure: sed sicut fors petebatur. vt. ff. p socio. l. sociuz q.

Cum em. pri. ro. qt tuoz rones poit de hoc.

Constituimus. vt. s. de usur. l. vt nullo modo. Sed ptra. ff. de usur. l. cum quidam. s. in tacto. Sed ibi dicitur emolumentum vsure. i. emolumentum quod est vsura. vt. s. de usur. l. vlti.

Si em. scda ratio.

Sine emedatioe. h in nuntur q olim in casu isto daretur vsura centesima etiā pozis vsure.

Cum. idest quia.

Minoros. centesime. i. minores centesima vsura: vel q sit centesima vsura. imo recte lege.

Graviores. supponi. q. d. cu miores vsure descēdāt ex pctib9 r fiat iores post quadrimestre tps: absurdū eēt si re' tās vsuras daret r d sorte scilicet r de vsura.

Si enim. tertia ratio. s. ipsa necessitas.

In capitulis. s. i tra iectitia pecūia vt babes banc pstitutionez. s. de usuris. l. eos. s. sup vsurarum quantitate.

Iniquitatem. si prestaretur vsura vsure.

Necessitas. q necessitate ipediti sepe ad tps soluere non poterant.

Sortis tātūmodo. non ergo pene deducte in condemnationem. vt. j. de usuris fiscalibus. l. j. lib. x. r. s. de mag. con. l. fina.

Si enim nouaf. qta ratio. Sic ergo ppter nouationē pme actiois que fit per sniam nō currūt vsure fm quosdam. r pro eis. ff. de noua. l.

Adora solutionis post sentētiaz r qua drimestre tps parit effectū vsure cētesime. b. d. bal. vel sic. Ad obtemperās snie post tpus quadrimestre tenet ad vsuras centesimas. b. d. Sa. vel sic. Pignora capta p executorē sentētie vēdi dnt. nō solū p sorte: s; et p vsuris cētesimis q ccurrerunt lapsō tpe dato iudicatis. b. d. s; Dan. de castro.

Impa. An. a. pcura. b. d. titatū.

l. iij. l. x. j. S q bona s; dictā sniaz. plegtur: eas q qz rōes habitur? ē: vt q post legitimuz tēpus placitis si nō obtemperauerit vsuram centesimam tempozis quod postea fluxerit soluat.

Non appellati a die sententiae currit tēpus quadrimestre: appellati vō a die cofirmationis sentētie r postea: currūt vsure cētesime omnia alia vsura cessante. b. d. Sal.

Imp. Justi. Adēne. p. p. l. ij.

Os q pdenati solutionē pe cuniarū qs dependere iussi sunt vltra quattuor mēses a die cōdenationis: vt si prouocatio fuerit obtata a die cofirmatiois sententiae. cōnumerandos distulerint: cētesimas vsuras exigi p cipim9. Nec priscis legib9 que duas cētesimas eis inferebant: nec nostra sanctioe que dimidiam centesime statuit locum in eozum personā habētibus.

Centesima vsura currit p sorte nō p vsura primi cōtractus etiaz si fuerit in cōdenatioe deducta. b. d. bal. vel sic. Quadrimestri tempore elapso currūt vsure legitime sortite tm: r nō vsurarū. r dilatio q daf reo pdest fideiussori. bar. vt sic. Vsura centesima debet ex sorte tm r nō ex prioze vsura: s; in cōdenatioe cū sorte sit dducta. b. d. vsq ad. s. r cū antiquitas. Pmo dictū ponit secūdo illud pbat per quattuor rationes. tertio tollit rationem q in cōtrarium faciebat. secūda ibi cum eniz. tertia ibi r iō.

Idē. a. Joan. p. pto. l. x. ij. Ancim9 vt si qs pdenat9 fuerit post datas a nobis qdrimestres inducias: cētesimas qdem vsuras fm nām iudicati eū cōpelli soluere: sed tantūmodo sortis r nō vsurarū q ex pstinō pctu in pdenationez deducte sunt.

Cū em iā pstitui9 vsuraruz vsuras penit9 esse delēdas: nullū casuz relinqm9 ex quo hmōi machinatio pos sit induci. Si em sine emedatioe relinqat aliqd absurduz: atqz inelegās necesse est euenire cū vsu reutiliter ex pctibus descendentes

Idē. a. Joan. p. pto. l. x. ij. Ancim9 vt si qs pdenat9 fuerit post datas a nobis qdrimestres inducias: cētesimas qdem vsuras fm nām iudicati eū cōpelli soluere: sed tantūmodo sortis r nō vsurarū q ex pstinō pctu in pdenationez deducte sunt.

Cū em iā pstitui9 vsuraruz vsuras penit9 esse delēdas: nullū casuz relinqm9 ex quo hmōi machinatio pos sit induci. Si em sine emedatioe relinqat aliqd absurduz: atqz inelegās necesse est euenire cū vsu reutiliter ex pctibus descendentes

Idē. a. Joan. p. pto. l. x. ij. Ancim9 vt si qs pdenat9 fuerit post datas a nobis qdrimestres inducias: cētesimas qdem vsuras fm nām iudicati eū cōpelli soluere: sed tantūmodo sortis r nō vsurarū q ex pstinō pctu in pdenationez deducte sunt.

Cū em iā pstitui9 vsuraruz vsuras penit9 esse delēdas: nullū casuz relinqm9 ex quo hmōi machinatio pos sit induci. Si em sine emedatioe relinqat aliqd absurduz: atqz inelegās necesse est euenire cū vsu reutiliter ex pctibus descendentes

Idē. a. Joan. p. pto. l. x. ij. Ancim9 vt si qs pdenat9 fuerit post datas a nobis qdrimestres inducias: cētesimas qdem vsuras fm nām iudicati eū cōpelli soluere: sed tantūmodo sortis r nō vsurarū q ex pstinō pctu in pdenationez deducte sunt.

Cū em iā pstitui9 vsuraruz vsuras penit9 esse delēdas: nullū casuz relinqm9 ex quo hmōi machinatio pos sit induci. Si em sine emedatioe relinqat aliqd absurduz: atqz inelegās necesse est euenire cū vsu reutiliter ex pctibus descendentes

aliam. Nos cōtra dicimus enim nō fieri nouationez prime actiois per sniam: imo remanere vt. ff. de pigno. grege. s. etiā. r de fideius. l. grege s. j. r. s. an ergo. r. ff. de iudi. l. argentarium. s. nomine. Itē dicit sacramento res nouari r tm durat actio pma. vt. ff. de iureiu. l. q iurasse. s. fi. r. l. eum q. j. r. nouari ergo dicit ideo: qz cessant currere minores post

plerunqz minores centesime ex no stra lege facte sunt: r necesse est minoribus vsuris grauiorē supponi. Si em ex iudicati actione centesime omnimodo currunt vsure: ex pctib9 aut hoc raro cōtingit: in capitulis ex lege nra tantūmodo exceptis: hmōi iniquitate ipsa necessitas rerū introducebat. Et ideo pio remedio cām corrigētes sancimus sortis tnmō vsuras vsqz ad cētesimam currētes ex iudicati actione pfligari: nō aut vsurarum quātascūqz vsuras. Si em nō natur iudicati actione prior cōtractus: necesse est vsuraz qdē que anterioris pctus sunt cursum post sententiam inhiberi9. alias autē vsuras ex iudicati actione tnmō sortē pcedere: r nō ideo q forsitan consummata est qstas sortis vt vsurarū totius summe vsuras postea colligi: sed sortis tantūmodo.

Tempus qdrimestre quod datur reis principalibus daf r eoz fideiussoribus. b. d. vsqz ad finem Sal. vel sic. Quadrimestre tps nō solū daf pdenato. s; etiam fideiussori de iudicato soluendo q quem pōt fieri executio: als sequeret q nec condemnato daret si possit fieri executio q fideiusorē an lapsum quadrimestris tps. naz et ipse possit qd soluit recuperare a condemnato: r sic sibi nihil pferet legalis dilatio. b. d. fm Dan. de ca.

Et cū antiquitas pessimo exemplo reis quidē cōdenatis laxamentum duoz mensuz pstabat: fideiussores aut eoz eodezvti bñficio non pcedebat: vt liceret victorib9 (relictis ppter legē cōdenatis psonis) a fideiussorib9 eoz vel mādatoribus statim pecunias vel res in pdenatione positas exigere: hmōi acerbitatē resecātes. Sancim9 qdrimestres inducias qs dedim9 etiā pdenatis ad fideiussores eoz r mādatores extēdi: ne legi fiat derogatum.

Cū em interuētoz soluere cōpellatur: r ipse reū cobercebat ad inuitam solutionē: nullū cōdenat9 habebat sensum nostre humanitatis. qz p mediū fideiussorē statim pecunias psoluere: compellebatur.

Si plures vna sententia condēnati sunt.

Pluraris locutio diuidit cōdenatos in ptes viriles. b. d. Bal. vel sic. Plures simpliciter condēnati intelligūtur in ptes

Cōpellebatur. r per mediam personā inquietabatur. vt. ff. de lib. le. si quis decedens. s. nunc de effectu. ibi alioquin rē. r. l. si quis reū. in prin. quod esse non debet. vt. ff. de nego. gest. l. si ex duobus. r. ff. si quis cautioni. l. si is qui.

Si plures vna snia pdenati fuerint. Qualiter fiat executio cōtra vnum damnatum dixit: nunc qualiter fiat si sint plures.

sententiā. r qz maiores vsure prestant post qt tuoz menses. Itz quia lex ex hūanitate dat eis predictam dilationez in sorte. vt. ff. de compen. si cum militi. s. j. Itz qz quedam noua forma veteri datur actioi. perpetuatur eniz in. xl. annis r fit transitoria. Itz qz iniquum esset vt ei pfereret snia q quē lata est. vt. ff. de ex. re. iudi. l. cui dēter. vere tamē adhuc durat actio prima.

Inhiberi. secus in fructibus perceptis infra illos quattuor menses. in percipiendis autem distinguitur. vt. ff. de vsuris. l. in fideicommissa que est cōtra.

Sortis. q. d. quia extinguitur minor suscitatur maior: at vsura vsure extinguitur: nec ergo suscitatur.

Consummata. idest in vnam summam coaceruata.

Et cuz antiquitas. fideiussores. qui etiā possent appellare a sententia in principale reum lata. vt. ff. de appell. l. a sententia.

Acerbitatez. bec acerbitas qnqz toleratur vbicūqz. s. psonalis est exceptio que reo competit. vt. ff. de excep. l. exceptioes. r. ff. pro socio. l. verum. r. ff. de re iudi. l. r si fideiussor. r. ff. d pa. l. vbi hoc actuz est. r. ff. quarum rerū act. nō da. l. j. s. exceptioes.

Solutionem. vt. ff. de pecu. l. antepenul.

Sensum. i. nullam vtilitatez ex sensu nre legis superioris habebat. Accursus.

Perfoluere. vt dic fideiussorem damnatur vna cum reo. vel loquitur cum habeo ego fideiussor promptam r paratam pecuniā: re9 non. vt. ff. de re iudi. l. debitoribus. als nō videt posse habere locum q hic dicitur. Mel melius condēnato reo fit executio i fideiussoribus. ar. s. vbi de crimi. agi opoz. auf. qua in prouincia. ibi nā r de rebus rē.

nat p sententiam.

Snia pōt mandari executioi q fideiussores reo condēnato.

Actio p ma nō no

S non, virilibus, siue viriliter: siue in solidum: siue equalibus: siue in equalibus partibus tenebatur. vt hic, r. j. l. pri. r. ff. man. si mandato tich. s. paulus rri. r. ff. de appel. si qs separatum. s. quotiens. r. ff. de re iudi. l. paulus respondit. r. argu. ff. de lega. j. si pluribus. in prin. r. de duobus reis. l. reos. s. cu3 in tabulis. Et sic videtur qd cum ille qui in solidum vel in parte maiori tenebatur: nunc in virili teneatur qd sententia condemnatoria proficiat damnato r sic est contra. ff. de excep. rei iudi. l. euidenter. Solu. h. in residuo videtur absolutus: r sic absolutoria ei sententia proficit non cōdemnationis. vel dic q actio iudicati pro partibus datur: sed prima actio adhuc isolidū durat vt prius nec obicitur exceptio rei iudicate. vt no. s. titu. j. l. si. in ver. si enim ec.

Parēs. i. obediēs.

Quoties. in omnium scilicet procuratorum qui presentes sunt. vt. s. de sen. l. j.

Diuisum. inter tutores in quos fit executio: non in procuratores nisi se obtulissent: vt. ff. de procur. l. plantius. r. ff. de re iudi. l. iij. in pn.

Ab vno. s. dictorum condemnatorum.

Juris est. non nocet alteri si alter non est soluendo: vt hic sed prodest alteri si alter appellat quis ipse non appellat. vt. j. si vnus ex pluribus ap. l. j.

Quibus res rē. Dixi quibus nocet: nūc quibus non lz videatur nocere.

S neq. s. fen siones. idest actionem.

Prescriptio. idest exceptio.

Non oberit. imo videtur debere obesse: qd talis est persona que ad mittebatur sine mandato. vt. ff. de procu. sed et he. Sed non sequitur qd ideo obfit. vt. s. de iure in ran. nec filius. r. ff. in. so. l. iij. s. j. Agit ergo si ne mandato quo ad cōmodū. r. facit ad. l. istam j. de excep. l. pro portione. r. j. res iter alios ac. l. ij. r. ff. de iureiu. si duo r. l. si ita. Accur.

Res inter alios. Irrogare. Hec regula fallit vbicūqz fit ius ex sentētia. vt in causa ioffi. testa. vt. ff. de inoffi. testa. l. papinianus s. fin. r. ff. de sta. homi. l. ingennum. Item fallit in quattuor casib⁹ qui sunt. ff. de re iudi. l. sepe. s. j. Item in pupillari actione. vt. ff. de iureiur. l. eu3 qui. s. in pupillaribus. Item in publicis accusationib⁹ sub reo absoluto. vt. ff. de act. si cui. s. hisdem. hic ita. nisi collusio detegatur. vt. ff. de p̄narica. l. iij. r.

equales: nisi aliud sit exp̄ssum. h. d. totus iste titulus fm Bar. vel sic. Snia p̄denatoria simplr r absolute lata p̄tra plures eius effectum diuidit in viriles. h. d. cū. l. sequē. qd notat Saly. vel sic. Si plures condēnātur ad vnaz sniam simplr debita ex vna causa quilibet censet p̄denatus p̄te virili vel equalis: iō si vnus soluit p̄tem suam nō tenetur soluere p̄te alterius: lz alter sit nō soluendo. et lz quilibet tenetur in solidum vnica tñ solutione sufficienter. h. d. ista lex cum sequenti r est nota. fm Pau. de cast. Primo ponit dictum. scōo eius effectum: vel infert ad questum. secunda ibi: iōqz.

Imp. ale. a. victori. Tit. l. v. l. j.

S non singuli in solidum: sed generaliter tu r collega tu⁹ vna r certa q̄ritate condemnati estis: nec additum est vt quod ab altero seruari non posset idem alter supplet: effect⁹ snie pro virilib⁹ portionib⁹ discret⁹ ē. Ideo qz parēs⁹ p̄ tua portōe snie ob cessatiōez alteri⁹ ex cā iudicati pueniri nō potes.

Sūmata ē cū p̄cedēti. vel sic. snia p̄tra p̄tes tutores lata i viriles itelligit diuisa. sa.

Impa. Sor. a. Anniano. l. ij.

Quoties a tutorib⁹ singul⁹ p̄curatorib⁹ dat⁹ iseq̄ i diu3 persona cōdemnatio periculū sententie videt esse diuisuz. Ideo qz quod ab vno seruari non potuerit: a ceteris exigi non posse explorati iuris est.

Quibus res iudicata nō nocet.

Sententia lata cōtra p̄iunctā p̄sonam non p̄iudicat coniuncte p̄sone: nisi habeat mandatum vel ratificetur. h. d. Bal. vl sic Licet sententia sit lata cōtra cōiunctā p̄sonam non propterea p̄iudicat nō madati neqz ratum habenti. Saly.

Impera. Alexan. a. Maselino. Titu. l. vj. l. x. j.

S neqz mandasti fra tri tuo defensionez⁹ rei tue: nec quod gestū est habuisti ratū: p̄scriptio rei iudicate tibi non oberit. Et ideo non prohiberis causam tuaz agere sine p̄iudicio rerum iudicatarum.

Sententia de iure tertij lata nō patrocinatur neqz nocet alteri. h. d. Bal. r Sa.

Impa. Gordian⁹. a. Athemio

Res iter alios iudicate l. ij.

Neqz emolumentū auferre bis qui iudicio non interfuerunt: neqz p̄iudiciuz solent irrogare.

Ideo qz nepti tue p̄iudicari

de ap. si per lutorio. r de lib. bo. ex. qz r lex. s. pen. r. d. l. de iureiu. eum qui. s. in pupillaribus. Itē in quibusdam fallit vt profit nō vt noceat. vt. ff. ad. l. iuli. de adul. denūciasse. s. si absolut⁹. r. ff. si seruit⁹ ven. l. lo. ci corpus. s. si fundus. r. ff. de inoffi. testamen. posthumus. s. si qs ex bis. r. s. de na. li. aut. item si quis.

non potest quod aduersus cohere des eius iudicatum est: si nihil aduersus ipsam statutum est.

Sententia in criminali cum vno lata non p̄iudicat alij. h. d. Bal. r Saly.

Impurato. Diocletia. r mari. aa. r. cc. Nono. l. x. ij.

Iuris manifestissimi est r in accusationibus his q egres si in iudicio non sunt officere non posse: si quid forte p̄iudicij videatur oblatum.

Non exemplis sed legibus est iudicandum. h. d. Saly. vel sic. Sententia lata cū vno non p̄iudicat alteri nec eidē in simili negocio. r sic. nō exemplis vl similitudinibus iudicadū est lz legib⁹ h. d. s. Ja. bu.

Idem. aa. r. cc. Sothere. l. iij.

Nec simili negocio res inter alios acta absentis p̄iudicare sepe constitutum est.

Comminationes epistolaz: p̄gramata: subscriptiones: auctoritatem rei iudicate non habere.

Verba cōminatoria obligationē nō inducūt. h. d. s. bal. vl sic. Cōminatio penal facta a iudice nō habet vim stipulationis interposite a parte: nec rei iudicate. h. d. Sa. vel sic. Illa q̄ requirunt cause cognitionē qz afferunt p̄iudiciuz r sic sunt expedida p̄ sentētia diffinitiuaz causa cognita si fuerint expedita sine cause cognitionē nō faciūt p̄iudiciū et ei cōtra quē expedita sūt qz dicūt nō sententia lz comminatio vl epistola vel subscriptio vl p̄rograma q nō trāseūt in re iudicata etiā si nō fuerit appellatū. h. d. totus titulus fm Pau. de ca.

Imp. Anto. aa. Rogatiano. Titu. l. vj. l. x. j.

Nec vim stipulationis obtinere pōt comminatio iudicis qui certas vsuras p̄stituros eos dixit qui intra certum diem debituz nō exsoluissent.

Per epistolā nō pōt ferri sententia et in fauorem rei publice. h. d. Bal. r Saly. c.

Impa. Alex. a. Maxi. l. x. ij.

Rei iudicate effectuz non habet q per epistolam rector puincie soluere vos pecuniam rei publice iussit.

Snia diffinitiuā nō renouatur iudicis subscriptione. h. d. Bal. r Salice.

Idem. a. Zoticō. l. x. ij.

A que cā cognita statuūtur subscriptionib⁹ renouari nō posse sepe rescriptum est.

Verbū nisi indistincte platum necessitate non importat eē scriptū in actis. h. d. Bal. vel sic. Verba cōminatoria non ba

Rei iudicate. per epistolam. nā ipse legere r p̄ntibus partibus potest r debet: vt. s. de sen. ex peri. re. l. j. Accur.

A que cā cognita. per diffinitiuam sententiam.

Subscriptioib⁹. i eadē snia. vl alibi que subscriptiones sunt contrarie

Pre iudicari nō potest ad plēnū: sed quale quale p̄iudicium fuit. vt. ff. de iureiu. l. si duo. r. ff. de ap. a snia. r. j. l. pri. r. facit. s. de fide instru. si veteris. r. s. d. trāsl ac. l. j. r. de inoffi. testa. l. cum duobus.

Iuris accusacionibus nō tñ in civilibus questionibus sed in accusacionibus.

Officere. si secūsus accusator sit probatur⁹ de preuaricatiōe primi. vt. ff. de preua. l. preuaricatiōis r dixi. s. l. pri. Accursius.

Si qd. idest quis. Videat. vt si duo rei fiant adulterij. r aduersus matrem p̄nūciatum sit. vt. ff. de adul. de nunciante. s. si.

Nec simili. acta. vel per sniaz vt per totum hunc titulu3. vt. s. de sen. l. nemo. vl quocūqz modo. vt. j. res inter alios ac. l. j.

Comminationes epistolaz p̄gramata s. rē. Qualiter alij sententia non nocet dixit. Nunc quando non nocet etiā ei contra quem est prolata: qz est comminatio. vt. j. eo. l. j. r. l. inter locutio vel epistola. r. j. e. l. ij. vel p̄gramā. s. quo habes. j. eo. l. p̄gramā. vel subscriptio. vt. j. e. l. ea. r. l. index. r hoc ideo: qz causa cognita r p̄ntib⁹ partib⁹ congruo loco r tpe magno cōflictu r in scriptis est ferēda: r non paucis litteris. vt. s. de sen. l. cu3 sententiam. r de sen. ex periculo. re. l. ij. r quō r quādo index eaqz. r. j. eo. l. fina.

Nec vim. stipulatiōis. ne du3 snie. vt r ff. de vsuris. l. j. s. nec. Sed fallit hoc illis casib⁹ vbi pōt summatim cognosci qz not. s. de iudi. l. indices.

Exsoluissent. i vsuris tñ cōminatio opaf: vt obeant pupillis vsura a tutorib⁹. vt. ff. de admi. tu. tutor q̄repto. i. s. si deponi. Itē r alibi. vt ff. de offi. pre. vrb. l. j. s. cū patronus r. ff. de iudi. l. in pemptorio.

Exsoluissent. i vsuris tñ cōminatio opaf: vt obeant pupillis vsura a tutorib⁹. vt. ff. de admi. tu. tutor q̄repto. i. s. si deponi. Itē r alibi. vt ff. de offi. pre. vrb. l. j. s. cū patronus r. ff. de iudi. l. in pemptorio.

Exsoluissent. i vsuris tñ cōminatio opaf: vt obeant pupillis vsura a tutorib⁹. vt. ff. de admi. tu. tutor q̄repto. i. s. si deponi. Itē r alibi. vt ff. de offi. pre. vrb. l. j. s. cū patronus r. ff. de iudi. l. in pemptorio.

Exsoluissent. i vsuris tñ cōminatio opaf: vt obeant pupillis vsura a tutorib⁹. vt. ff. de admi. tu. tutor q̄repto. i. s. si deponi. Itē r alibi. vt ff. de offi. pre. vrb. l. j. s. cū patronus r. ff. de iudi. l. in pemptorio.

Exsoluissent. i vsuris tñ cōminatio opaf: vt obeant pupillis vsura a tutorib⁹. vt. ff. de admi. tu. tutor q̄repto. i. s. si deponi. Itē r alibi. vt ff. de offi. pre. vrb. l. j. s. cū patronus r. ff. de iudi. l. in pemptorio.

Exsoluissent. i vsuris tñ cōminatio opaf: vt obeant pupillis vsura a tutorib⁹. vt. ff. de admi. tu. tutor q̄repto. i. s. si deponi. Itē r alibi. vt ff. de offi. pre. vrb. l. j. s. cū patronus r. ff. de iudi. l. in pemptorio.

Res iter alios acta alij qnqz p̄iudicat.

contrarie sententie diffinitive: secus interlocutorie. vt bic. r. ff. de re iudi. quod iussit r. de arbi. l. diem. s. j. sed gramaticaz r. verba mutare te noze sententie persenerante bene potest. vt. ff. de re iudi. l. actor. Sed an interpretari verbum dubium sententie potest idem iudex. Resp. q sic fm l. du. vt. ff. de ap. ab executore.

Interlocutio. vo luntas. condem natur aliquis in pecu nia: sed summam vel cu ius monete sit no inter pretatus est.

Potius. sic r. s. de sententijs. l. ex stipula tione. r. s. e. l. j. Accur.

Iderat. idest suc cesserat als. idest si cessa nerat. Accur. sic enim dicimus in vulgari. vel verius. i. statuerat.

Debuit. vt. j. si per vim vel alio modo. l. si.

Datam. ante diem forte quo debebant con venire.

No ambigif. vt. ff. de re. iu. l. oia que. s. j. vi detur. s. ff. de acq. pos. inste. sed illud intellige si rite data est. r. si no iuste: qz bene fuit seruat⁹ ordo iudiciorum.

Progrā magdē.

Progrāma. cuz idē diuersis tra ditur libellus. r. tunc di ctum est progrāma: quasi pcedens grāma. i. litte ra que per diuersa diri git loca pcepto iudicis fm l. 30. sic em plerūqz in cor. au. ponit. Vel dic fm Joā. vt differat ab epistola cū de ea h in l. ij. dicat qz progrāma sit scriptura publice pposi ta in albo. Accur.

Quod magno pfectu. i. preba bita partiū examinatio ne. nā causa rē. vt. j. si p vim vel alio modo. l. si.

Sententia. scilicet diffinitua.

Temere. i. nō cau sa cognita nec partibus presentibus vt diximus in rubrica.

Si ex falsis instru. mentis rē. Deficit sen tentia propter omiffam solennitatem. vt. s. sed r. propter adiunctas fal sitatem vt bic.

Stabulas. se tētā. de qua pronuncia uit heredem ex eo testamēto esse pre ferendum. als pferētez.

Cis. ciuilitet vt cri minaliter. vt. j. de falsis l. damus.

Prescriptioe. cō tra de fide instrumen. l. vlti. non est cōtra. quia de falso hic nō fuit que situm sed ibi fuit.

Rei iudicate. vt. ff. d. excep. l. q agnit⁹. r. s. de trasac. l. si ex falsis.

Questū est. secus si fuisset in pmo iudicio qstū l3 non pnuncia tum. vt. s. de fide instru. l. si. que est cōtra. arg. ff. de excep. rei iudi. duo

bentaucto: itatem rei iudicate. b. d. Saly. Impera. Gordia. a. Asclepio.

Interlocutio p̄fidis. l. iij. Apud acta signata: nisi solu tioni debiti is qui uenit obsequiū p̄stitisset: duplū seu q̄druplū iferat volūtas potius cōminant q̄ snia iudicantis est. Cū placitū eius modi ne rei iudicate auctoritatem obtineat iuris ratio declarat.

Iudex debet audire r. examinare non fulminare. b. d. Bal. vel sic. Fulminatio iudicis statim libellum exequentis nō ha bet auctoritatē rei iudicate. b. d. Sali.

Idem. a. Jocundo. l. ex. v.

Iudex q̄ disceptationi locum dederat partiū allegatiōes audire r. examinare debuit. nā sub scriptionem ad libellum datam ta lem que diuersaz partē in possessio nem fundi mitteret vicem rei iudi cate non obtinere nō ambigitur.

Littere p̄fidis in p̄fidali palatio posi te: vel in puinciam misse terrorem conti nentes: vel ipsius meram auctoritatem re spicientes: non habent vim rei iudicate. b. d. fm vtrāqz expositionē glo. Saly.

Imperatores. Pbi. r. Pphilip. aa. Cassiano. l. ex. vi.

Progrāma (si quod a pre scribe ppositum est) vim rei iudicate nequa q̄ obtinere potest: nec cōminationem vim rei iudica te obtinere manifestum est.

Per sniam altera ptiū p̄ligitur et al teri victoria dat iō cum paucis litteris r. si ne magna deliberatione ad illam procedi tur. hoc dicit Saly.

Impa. Cōstā. a. ad bassum. pre sectum pretozio. l. ex. vii.

Quod magno cōfliktu snia t decerni solet: id paucis lris temere a scripti diffiniri p̄bas nō ē.

Si ex falsis instrumentis vel te stimonijs iudicatum sit.

Sententia lata ex falsis testibus vel in strumentis reuocatur falso probato. r. qz index tulit sententiam ex eo: nisi de crimi ne falsi ante fuerit cognitum. b. d. Bald. vel sic. Sententia pretertu falsozuz instru mentozum lata rescinditur tribus concu rentibus seu conuenientibus: si falso fuit producta r. falsuz nō sit cognitum: r. pro pter illaz false sit iudicatum. quod prodest ad tria. scz ad sententiam rescindendā ad executionem impediendam r. ad solum repetendum. hoc dicit totus iste titulus fm bar. vel sic. Sententia lata ex falsis in strumentis vel testimonijs reuocat falso p bato qz index mot⁹ fuerit ex illis: etiā pro pter appellatiōē: nisi de falso primo fuis set cognitum hoc dicit prime tres. ll. hui⁹

bus. Item insti. qui ma. non pos. s. semel contra. Sol. ibi dicit falsa. i. non iusta. r. est simile ad pncipiū glo. qz sufficit in iudicio hereditatis queri de libertate l3 non pnuncietur. vt. s. de ordi. iudi. l. j. Accur.

Qui non prouocauerunt: sed si prouocauerint ante confir mare non puto sed solo eo casu confirmatur quo falsus procu rator egit. nam domin⁹ appellando ratus habe re videtur. vt. ff. de iudi. l3. r. ff. rem ratam habe. cum minor. s. fi.

Impera. Seue. r. Anto. aa. ad Basianum. l. ex. j.

Stabulas testamē ti quas secutus pro cōsul vir clarissim⁹ sniam dixit falsas dicere vis⁹: p̄bebit notionē suā nō ob stante prescriptioe rei iudicate: qz nondum de falso quesitum⁹ est.

Appellatione non interposita subue nitur victo ex falsis testimonijs per resti tutionem in integrum. Bal. r. Saly.

Impa. Alex. a. optato. l. ex. ij.

Qui nō puocauerūt: si in strumentis falsis se victos es se pbare possunt cū de crimine do cuerint ex integro de cā audiunt⁹.

Sententia lata pretertu falsarum atte stationū rescinditur duz pbabit index vt⁹ fuisse illis. b. d. bal. vel sic. Sentētia lata ex falsis testimonijs a iudice secuta rescindit hoc dicit Saly.

Idem. a. Clementi. l. ex. iij.

Huic qdē testationē q̄ di uersa pars in iudicio aduer sus te vfa est (vt pponis) solito mo re arguere non pbiberis: sed causa iudicati in irritum nō denocat: nisi pbare poteris eū qui iudicauerat secutum eius instrū fidem qd falsuz eē p̄stiterit: aduersus te pnūciasse.

Pendente causa restitutionis in inte grum in qua crimen falsi allegatur: cum sit preiudicialis sententia nō potest execu tioni mandari. b. d. bal. vel sic. P̄pendente lite super rescissione sententie tan q̄ ex fal sis instrumentis late eius suspenditur exe cutio r. sententia rescissa soluti datur repe titio. b. d. Saly.

Impa. Bor. a. berēnio. l. iij.

Iudicati executio solet suspē di: r. soluti dari repetitio si falsis instrumentis circūuentā esse religionem iudicantis: crimine pos tea falsi illato: manifestis probatio nibus fuerit ostensum.

De confessis.

Cōfessus pro iudicato habet: hinc est qz p̄pria p̄fessione recedere non potest. b. d. Bal. vel sic. Cōfessus in iure habetur p̄ dēnato: r. contra euz pōt fieri executio. b. d. fm. bar. vel sic. Cōfessus p̄ dēnato ha betur ideo a propria confessione sicut nec a sententia receditur. b. d. Saly.

Impera. Anto. a. Juliano. l. ex. v. l. ex. vnica.

De confessis. Dixit de vere condemnatis. sequitur de quasi con demnatis idest confessis. r. differt hic titulus ab illo de interroga. act. quia hic post litem contestatam ille ante lite contestatam locum ha bet. Accursius.

Docuerint. i. proba ta falsitate.

Audiunt. vt. r. ff. d. iudi. si pretor. s. marcel lus. r. s. de fide. instru. l. si vteris. Sed qliter snia rescinditur pbato falso. r. p in itegrū restōnez. vt. ff. d. re iudi. l. diuus. nisi in casu vbi ipō iure non valet fauore mino ris. vt. s. si ex fal. alle. l. j. r. ij. Accursius.

Huic qdē testatio nē. i. attestatio nē. i. scripturam in q̄ di cta testiū p̄tinebant que falsa erat: vt qz falsuz di xerūt. vt qz corrupt⁹ ta bellio alr scripsit q̄ dixe rint. Et no. qz dicit. P. qz nō retractat snia per falsas attestaciones nisi pecunie corruptela iter uenerit. ar. ff. de reg. iur. l. diuus. Tu dic idē in te stibus qd in instris vt si ue iterueniat pecunia si ue nō retractetur snia si falso est plata. Est eadē vis instrōz r. testuz. vt s. de fide instru. l. in ex ercendis. r. testes instrā dicunt. vt. ff. de fide in / stru. l. j. Item hec rubri ca est generalis in testi monijs r. instrumentis: r. in predicta. l. diuus sub audi maxime.

Sidem. i. testis. vel testiū. Nam r. ipsi instrā dicunt vt dixi. Vel dic qz mutat casum. Et no. oportere p̄bari duoz fal sum. r. qz iudex ex eo iu dicauit. inde est qz si plu ra erant instrūta vel plures testes: vel instru menta r. testes l3 quedā ex his sint falsa: si tñ alia vera sufficiant vt ex his possit dari sententia nō retractabit. vt bic: r. pa tet p oēs leges hui⁹ titu li. Itē r. h̄ signare potes t. r. q̄si ad oēs. ll. huius tituli. qd ē. s. de fi. instru. l. si. in fi. l3 ibi soluit sup l. j. huius tituli.

Iudicati. si fal sis instris. solet suppleri r. soluti dari re petitio ipetrata in inte grū restitutiōe nisi in ca su. vt dixi. s. eo. l. ij. r. ad hoc. j. de falsis. l. satis.

Snia fal so plata semp re tractari potest.

Instrā r testes sūt eiusdē effi cacie.

Rubrice p̄tinatio

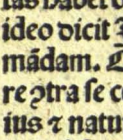
Liber Septimus.

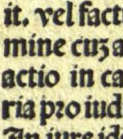
Confessos in iure, lite contestata, et in loco ubi redditur ius et apud presidem.

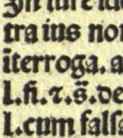
Confessio in iure, lite contestata, et in loco ubi redditur ius et apud presidem.

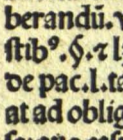
Confessio in iure, lite contestata, et in loco ubi redditur ius et apud presidem.

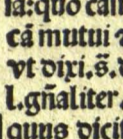
Confessio in iure, lite contestata, et in loco ubi redditur ius et apud presidem.

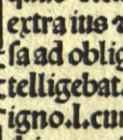
Confessio in iure, lite contestata, et in loco ubi redditur ius et apud presidem.

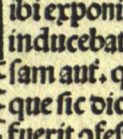
Confessio in iure, lite contestata, et in loco ubi redditur ius et apud presidem.

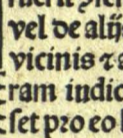
Confessio in iure, lite contestata, et in loco ubi redditur ius et apud presidem.

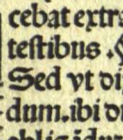
Confessio in iure, lite contestata, et in loco ubi redditur ius et apud presidem.

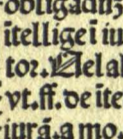
Confessio in iure, lite contestata, et in loco ubi redditur ius et apud presidem.

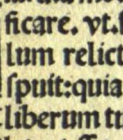
Confessio in iure, lite contestata, et in loco ubi redditur ius et apud presidem.

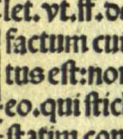
Confessio in iure, lite contestata, et in loco ubi redditur ius et apud presidem.

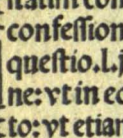
Confessio in iure, lite contestata, et in loco ubi redditur ius et apud presidem.

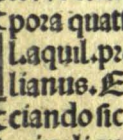
Confessio in iure, lite contestata, et in loco ubi redditur ius et apud presidem.

Confessio in iure, lite contestata, et in loco ubi redditur ius et apud presidem.

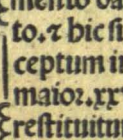
Confessio in iure, lite contestata, et in loco ubi redditur ius et apud presidem.

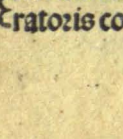
Confessio in iure, lite contestata, et in loco ubi redditur ius et apud presidem.

Confessio in iure, lite contestata, et in loco ubi redditur ius et apud presidem.

Confessio in iure, lite contestata, et in loco ubi redditur ius et apud presidem.

Confessio in iure, lite contestata, et in loco ubi redditur ius et apud presidem.

intelligunt si probetur a domino contrarium, et sic est consuetudo: vel non valet si petet minor restituere, vel non valet si fuerit absens: secus si minor fuerit presens. Item est necesse quod sponte confiteatur, aliter non valet, ut dixi, p. l. ff. de questio. l. j. §. diuus. et §. si quis vltro. Item est necesse quod fuerit sciens: quia errans in facto non fatetur, ut ff. eodem non fatetur, cuius probatione potest inducere usque ad sententiam, ut §. de iur. et facti igno. l. error. Item quod presente aduersario, ut ff. eo. certum, §. si qs. et de interroga. ac. l. fin. Item quod non sit res fauorabilis que per confessionem remouetur: ut matrimonium: idem dicitur potest de libertate si quis se seruum confiteatur, ut §. de li. causa. l. interro. gatam. et l. parentes. et l. liberos. Sed si in figura iudicii confiteretur non valeret, ut §. titulo. j. l. penul. Item quod non fiat in fraudem: forte creditorum, ut ff. que in fraudem credito. l. ii. Unde versus. *Phaioz. sponte: sciens: contra se: ius sit et hostis. Nec na rei: fauor aut ius: lisee repugnet. Illud nota. quod confessio valet sine interrogacione, ut ff. de interroga. act. l. si sine. Item quo iure compellatur aduersarium meum ad huiusmodi responsiones. Respō. per officium iudicis, per hunc titulum et per autem, de his qui ingredi. ad appel. §. si. Item queritur quare ille qui querit semper predicat quid ipse credit. Rñ. ne videat calūniose petere peandem autem.*

Confessio in iure, lite contestata, et in loco ubi redditur ius et apud presidem.

Confessio in iure, lite contestata, et in loco ubi redditur ius et apud presidem.

Confessio in iure, lite contestata, et in loco ubi redditur ius et apud presidem.

Confessio in iure, lite contestata, et in loco ubi redditur ius et apud presidem.

Confessio in iure, lite contestata, et in loco ubi redditur ius et apud presidem.

Confessio in iure, lite contestata, et in loco ubi redditur ius et apud presidem.

Confessio in iure, lite contestata, et in loco ubi redditur ius et apud presidem.

Confessio in iure, lite contestata, et in loco ubi redditur ius et apud presidem.

Confessio in iure, lite contestata, et in loco ubi redditur ius et apud presidem.

Confessio in iure, lite contestata, et in loco ubi redditur ius et apud presidem.

Confessio in iure, lite contestata, et in loco ubi redditur ius et apud presidem.

Confessio in iure, lite contestata, et in loco ubi redditur ius et apud presidem.

Confessio in iure, lite contestata, et in loco ubi redditur ius et apud presidem.

Confessio in iure, lite contestata, et in loco ubi redditur ius et apud presidem.

Confessio in iure, lite contestata, et in loco ubi redditur ius et apud presidem.

Confessio in iure, lite contestata, et in loco ubi redditur ius et apud presidem.

Confessio in iure, lite contestata, et in loco ubi redditur ius et apud presidem.

Confessio in iure, lite contestata, et in loco ubi redditur ius et apud presidem.

Confessus habet p quicto an sit vez in distincte.

Derire volēs nō auditur.

Verfms notabiles

Relatio fit varijs ex causis.

Terreat litigates. qz facta relatione dedit sniam z terrebat litigan tem ne appellaret. sed expectaret rescriptu. vel dic q post sniam refer re nolebat z fm primam habeas premissa fm aliam promissa.

Agitabitur. fingitur enim recepta cum non stat per appellante quominus conferat. vt. j. de his qui per metum iudicis non ap. per to tum. z ad hoc. j. ti. j. no/ num. z. l. ex illo. z. l. in/ bemus. z. s. de offi. vi/ ca. l. si.

Mittatur. pro sen/ tentiando a se nisi eet co/ missa sola audientia.

Instructione. idest clarificatione in factuz.

Consultationis. idest relationis.

Explu. idest trans/ scriptum. ex plicat em/ que scripta sunt de par/ tium p/ sessionib/ siue de dictis testium.

Si cui. sb litigatiu.

Refutatorias pre/ ces. i. appellatione. Ap/ pellat ergo a p/ sultatiōe semiplena anteq mitta tur no postea: sed a snia qua fert iudex sic. vt. ff. qn ap. sit. l. j. j. rñ. z. l. si/ ali dicut q no. appel/ las. sed dicit qliter non bn stat relatio qd si non dixerit p/ sentire vt. p. d. ll. qn appelladu sit non aut appellat. vt. ff. d ap. l. j. s. questu. Sed ibi in telligit ex necessitate fm dzo. pot tamen si vult. vt hic dicitur.

Super. nuq. i ca/ su remittit ad pn/ cipē. vt in auf. vt iudi. si ne quoquo suffra. s. ier/ dicimus. in fi.

Ediderit. s. ptib/.

Repellunt. s. ptes: qz fuit statuta dies ad al/ legandum z nihil dixe/ runt. Vel dixerunt qd voluerut. vel dic repel/ lunt. s. relatiōes in pte.

Probant. relatio/ nes. quia visis eis ambe/ ptes cōsenserunt. qd bn/ fuit. z h qn iudex dubi/ tat. Si vo fingat puni si referat. vt. s. de offi. p/ fe. preto. l. antepenul.

In. aut. pro. i.

Judicia. i. cō/ silia.

Que ita. scilicet ple/ ne. vt dixi. j. titu. ne causas.

Dropemodū. i. fere. q. d. no est necesse vt per se scribat exemplū actor z per se p/ sultatio. sed totū simul p/ tineatur. z qd subicit actis z c. s. originalibus z facit ad hoc. s. de preci. impa. offe. l. si. quod vltimum dicit hic ex volūate fieri quod non placet.

Recensione. s. separata.

De appellationibus z cōsultationibus z c. Quia snia lata fuit ap/ pellationes z p/ sultationes. ideo de his subiungit post sententias.

Dicitur. pone casum q duo se possidere p/ tendat nec p/ stabat qz possideret pmo de possessione qz possideat postea de in/ quietatione siue violētia cōmissa inquietando. z qz ad quez venerit possidentē cognoscit. Sed huic. l. est j. j. ad. l. iul. de vi. pu. l. si qz. s. z ibi p/ stabat qz possideret h no. Vel pone casuz scdo cū tractaret cā possessionis vn/ alteri tulit vim nihilomin/ de possessione debuit expedire qd si no fecit appellat. Tu dic tertio fm Jo. cū tracta ret cā possessionis pposito iterdicto vn/ vi. vel p/ ditione ex lege si qz in/ tāta. i. cū tractaret cā civilis ppositio z crialē accusationē leg. iulia. d. vi. z iudex sup accusatione p/ nūciauit male fecit. vt. ff. vi bono. rap. l. si. s.

J. z. ff. de publi. iudi. l. iij. z ideo appellat. Legi huic videt j. ff. de iudi. si de vi. z. ff. ad. l. iul. de vi. qui cetu. s. j. sed in vtraqz eoz poneius pro possessione violenta z possessionē pro p/ p/ rietate. z sic p/ cordat. Jte. j. s. de sen. z interlo. oium iudi. l. platam: sed aliud est ferris niaz j. ordinē in eadē cā: quo casu ipso iure non valet: vt ibi. aliud qn in diuersis attē

H. d. bar. vt sic. p/ dicitur qz teriari qstio posses/ siois qz criminis. bal. vel sic. Jsta lex legit/ variis modis. s. j. p/ mā lecturā. h. d. p/ dicitur qz possessionē si qz possessor fuerit d/ z cognosci qz sup turbatiōe p/ nūciari. fm secūdas le/ cturā. h. d. Si iudex p/ nūciat prius sup cri/ mine violētie qz sup possessiois p/ us intēta to iuste p/ uocatur fm Sali.

Sentētia diui Seneri data in/ persona marci p/ sci idus ianuarij: p/ p/ onio auito z suis. Tit. lxxi. l. j.

Rius de possessio/ ne p/ nūciare z ita/ crimen violētie ex/ cutere p/ ses p/ uicie/ debuit: quod cū no/ fecerit iuste ab eo p/ uocatum est.

Duas habet lecturas. p/ rima est q lo/ quitur in delegato p/ ncipis z sic in senten/ tia lata ex delegatiōe. Secūda in lata ex cō/ sultatiōe. fm p/ mā. h. d. A delegato p/ nci/ pis appellat no obstate q illi/ auctoritate/ fungatur vel sic. fm secundam lecturam/ A snia lata fm responsonem p/ ncipis fa/ ctā relationi seu p/ sultatiōi iudicantis pōt/ appellari. h. d. Saly.

Imp. alex. a. p/ Mariano. l. ij.

Duum quod postulas non/ est: qz si rescripti mei aucto/ ritas intercesserit p/ uocadi tñ fa/ cultas tibi non denegetur.

In p/ iudiciū appellatiōis interponēde/ vl etiā interposite: etiā si sit reiecta nihil d/ z inouari. h. d. Bal. z Saly. vel sic. Appel/ latiōe iterposita iudicis officiu cōquiescit. h. d. bar. vt sic. Appellatiōe reiecta vel et/ pendēte nil d/ z in nouari pro sententia exe/ cutionis. d. d. vel sic. Post appellatiōez/ interpositā nihil est in nouādū a iudice a q/ vel p parte qd sit p/ tra appellatiōē etiā si/ appellatiō no fuerit a iudice a quo recepta/ s. oia debēt remanere in eodē statu in quo/ erant tempore sententie. fm p/ dau. de cast.

Imp. Bor. victori. l. ij.

Ap/ pellatiōe iterposita l/ z a/ iudice repudiata sit: in p/ iu/ diciū deliberatiōis nihil fieri d/ be/ re: z i eo statu oia esse q tpe p/ nūcia/ tionis fuerūt sepissime p/ sstitutū est.

In p/ iudiciū appellatiōis interponēde/ vl etiā interposite: etiā si sit reiecta nihil d/ z inouari. h. d. Bal. z Saly. vel sic. Appel/ latiōe iterposita iudicis officiu cōquiescit. h. d. bar. vt sic. Appellatiōe reiecta vel et/ pendēte nil d/ z in nouari pro sententia exe/ cutionis. d. d. vel sic. Post appellatiōez/ interpositā nihil est in nouādū a iudice a q/ vel p parte qd sit p/ tra appellatiōē etiā si/ appellatiō no fuerit a iudice a quo recepta/ s. oia debēt remanere in eodē statu in quo/ erant tempore sententie. fm p/ dau. de cast.

Imp. Bor. victori. l. ij.

Ap/ pellatiōe iterposita l/ z a/ iudice repudiata sit: in p/ iu/ diciū deliberatiōis nihil fieri d/ be/ re: z i eo statu oia esse q tpe p/ nūcia/ tionis fuerūt sepissime p/ sstitutū est.

In p/ iudiciū appellatiōis interponēde/ vl etiā interposite: etiā si sit reiecta nihil d/ z inouari. h. d. Bal. z Saly. vel sic. Appel/ latiōe iterposita iudicis officiu cōquiescit. h. d. bar. vt sic. Appellatiōe reiecta vel et/ pendēte nil d/ z in nouari pro sententia exe/ cutionis. d. d. vel sic. Post appellatiōez/ interpositā nihil est in nouādū a iudice a q/ vel p parte qd sit p/ tra appellatiōē etiā si/ appellatiō no fuerit a iudice a quo recepta/ s. oia debēt remanere in eodē statu in quo/ erant tempore sententie. fm p/ dau. de cast.

Imp. Bor. victori. l. ij.

Ap/ pellatiōe iterposita l/ z a/ iudice repudiata sit: in p/ iu/ diciū deliberatiōis nihil fieri d/ be/ re: z i eo statu oia esse q tpe p/ nūcia/ tionis fuerūt sepissime p/ sstitutū est.

In p/ iudiciū appellatiōis interponēde/ vl etiā interposite: etiā si sit reiecta nihil d/ z inouari. h. d. Bal. z Saly. vel sic. Appel/ latiōe iterposita iudicis officiu cōquiescit. h. d. bar. vt sic. Appellatiōe reiecta vel et/ pendēte nil d/ z in nouari pro sententia exe/ cutionis. d. d. vel sic. Post appellatiōez/ interpositā nihil est in nouādū a iudice a q/ vel p parte qd sit p/ tra appellatiōē etiā si/ appellatiō no fuerit a iudice a quo recepta/ s. oia debēt remanere in eodē statu in quo/ erant tempore sententie. fm p/ dau. de cast.

dit ordo. vt h. Jtem silr/ fm huc casuz no est j. j. qn civilis actio cri. pre. l. j. Quart ponūt casuz cū quidā accusaret aliuz lege iulia de vi. dicēs se expulsus. adnerari/ di/ cit huc non possedisse z volebat de possessione agere. z iudex p/ nūciauit pri/ de vi postea de pos/ sessione agi. Sed nonne ipso iure est nulla cū sit j. legem. Rñ. imo ē ali/ qua: quia iudex putauit cām legib/ iuari. vt. ff. de re iudi. l. cum platis. S; hoc no placet: qz no sup vi vel possessiōe fuit p/ nūciatū. sed sup modo agendi vel ordine. p/ ma z tertia placent.

Violentia. s. in pos/ sessione admisse.

Violētie. in stituta/ accusatiōe legis iulie pu/ blice vel p/ uate cui/ pe/ na est insti. de publi. iu/ di. s. Jtem lex iulia.

Prouocatū est. vt/ a sententia contra equi/ tatez data. que hodie cō/ tra ius est. iure iam sup/ eo constituto per. l. istaz/ fm quosdam.

Duum. pone ca/ sum qz appella/ tur a sentētia iudicis de/ legati a p/ ncipē. vt z. j. l. eos. z de rescripto de/ legatiōis hic dicit. non aut d/ r in rescripto q no possit appellari: quia so/ lus p/ nceps pōt dicere: qz tunc no appellat. vt ff. qui. ap. no licet. l. j. s. si. vel pone secūdo q iu/ dex ostēsis lris p/ sultatio/ nis partibus sicut d/ z. vt s. ti. j. l. j. p/ sultat p/ ncipē z habuit rñsonē. appel/ labit no a litteris p/ sulta/ tionis qz iā approbaue/ rat nec a rescripto qz j. p/ ncipalē non appellat/ j sniam iudicis. Vel si ante relationē declarat

Casum ponit.

Appella/ rian pos/ sita p/ sul/ tatione.

Casum ponit.

Liber Septimus.

Fructus quoz dpo nunt ap pellatioe pendente.

z ad tur. l. j. §. fi. z. s. in integ. re. pe. ne quid no. fl. l. j. z in aut. vt nulli iudi. §. z in super iubemus. Sed fallit in fructibus qui qnz deponuntur appellatione pendente. vt. ff. e. l. impator. §. fi. z. j. quoz ap. no re. ab executione. Itē qz testes inducit post apturam quos in pma cā pduce/re nō poterat. vt. j. ti. j. l. p. hāc. Itē qz nō toties appellare amodo poterit quoties poterat pmo vel nullo mō. vt. j. ne liceat in vna eadēqz cā. l. j. Itē qz nunc non poterat noua petere per. d. l. per hāc. qd in pma poterat fm quozdaz vt insti. de ac. §. si minus: s; hoc est falsuz z illa in alio iudicio dicit. sed ante litez contestatam tm̄ possunt addere: nō post. vt. ff. de iudi. non pōt. Itē aliud in supplicatioe. vt. s. de pci. imper. offe. aut. que supplicatio.

S Ad scribatuz. dignitas est ad quā fuit vocatus.

Rominat. s. decreto iudicis z legitime als nō est opus appellare. vt. j. eo. noiationes.

Non possunt. j. e. l. bi qui. s; aliud in eo munere qd publicuz est auctoritate sed vtilitate priuatum vt in tutela: quia datus non appellat a datione sed a sentētia qua pronunciat suam excusationem non recipi. vt insti. de execu. tu. §. g. autem. z. ff. quādo ap. sit l. j. §. si quis tutor.

Reses. aposto/ los. idest litteras dimissorias. que sic dicunt notum sit vobis. R. appellasse a sentētia mea. z ideo dimitto euz a iudicio meo: z ad vestrum dirigo. vt. ff. de libel. dimis. l. j.

Prescriptū ē. xxx. dierū. fm. l. d. vt. j. e. iudicib. alij sex mensuz. ar. j. eo. si appellationē. Vel dic q. xxx. dies statuunt vt litigāt dētur apostoli: s; ad representandū iudici qui cognoscit de appellatione ipse a q appellat statuat suo arbitrio. vt. bic. z. ff. d. in re delibe. l. j. §. fi.

Cognouerit. q ergo allegat casuz pbare dz. vt z. ff. de edē. si qs. §. fi.

Debetur. sic nec mater perdit hereditatem filij si pcurator: quē miserat ad tutorem petenduz decesserit anteq̄ peteret. vt. s. qui pe. tu. l. cum a matribus.

Os. iudicabunt. iudices appellationum.

Suum. s. primum.

Decisam. nā ante nō appellat. vt. j. quoz ap. nō re. l. ante. sed qd si dñs papa cū ante sniam a quadam interlocutoria fuisset appellatū a suo delegato eidem cōmisit. Rñ. potest. tm̄ qz ex certa sua scientia: tum qz hec lex dicit de appellatione que fit a diffinitiuā sententia.

Sententia. als punitur in. l. libris auri. vt. s. de epi. au. l. h.

Conueniat. vel delegare alij. nec obstat. s. de iudi. aut. ad bec qz ibi particulariter volebat cōmittere.

Salubritas legis. scilicet huius.

Ad iudicē. a quo no. q snia remitti nō debet ad iudicē a quo.

Procuratū. aliud ē in restitutione in integrū. vt. ff. de mino. l. in cause. §. fi. z. l. pfecti pre. q sunt s. Itē h qū tenuit snia pma als redit ad

eundē iudicem. vt. s. quo z qñ iudex. si ples z. j. de accu. l. iij. q sunt s. Itē qd si cepit esse pimus iudex locoei q de appellatione dz cognoscere. Rñ. z tunc nō ipse cognoscat: sed alij deleget sicut z ille q ante fuerat aduocatus eius cause. vt. ff. de iurisd. om. iu. l. ptoz. z. s. de assel. l. fi.

Ad puincias. s. ad eundem iudicem primum qui iudicauerat.

Nel iniustā. no. for mā snie iudicis appellationis. S; an hz nece ad dere. Et iō absoluo vel pdeno. Quidaz dicūt q sic. vt. ff. d. bo. pos. h; ta. l. q ex liberis. §. testō. et ff. d. pac. l. tale. §. g. puo. cauit. z. s. d. sen. z iterlo cu. om. iu. l. ples. Nos p p. l. istā. z. ff. d. admitt. l. cirographis. §. j. z pro hoc. ff. de p. u. pōponi. §. s; z his. psulti. tm̄ fecerit si oia pōat. l; nece nō habeat. Itē qd si tpa appellationis cucurrerūt: nūgd iudex appellationis pnūciare dz. Rñ. nō sed pinde est ac si nō fuisset appellatū. vt. ff. si cer. pe. l. pinde. §. j. z. j. e. qm. z. l. si p. z i auf. de bis q in. ad ap. ipn. coll. v. z. ff. de bis q no. in fa. furti. §. j. ac. Itēz quid si actor nō pbauerit i pzia: sed nūc pbat: quō pnunciavit male iudicatum. Rñ. bñ habito respectu ad litigātē q amisit qvin cere debuisset si pbasset. sed q ad iudicē non fuit male iudicatum. Itē qñ pnūciat fm pma sniam ex q dabit actio i factuz. Rñ. ex pma cū scdo nō iudicet fm qdā. S; alij vt. l. d. distinguūt an tate vel expse pma snia pfirmet vt pmo casu agatur ex pzia. scdo ex scba. vt. ff. de sec. ta. l. q ex liberis. §. ex testō. z. ff. de iniust. rup. testa. postbunus. Et no. de hoc. ff. d. h; g. not. isa. l. furti. §. j.

Hic declarat qle sit iudicis officiu in pbationibus recipiēdis z in sumptib; te/ stibus faciēdis z. h. d. Non allegatū vel non pbatum in cā principali pōt allegari z pbari in cā appellationis z si testes pdu cantur eis impendia sunt per producentem faciēda. hoc dicit Salice.

Si qd autē in agēdo negocio min⁹ se allegasse litigatoz crediderit: quod in iudicio acto fuit omis/ sum⁹: apud eum qui de appellatione cognoscit persequatur: cum vo/ rum⁹ gerētib⁹ nobis aliud nihil in iudicijs qz iustitiam⁹ locuz habere debere necessaria⁹ res⁹ forte trans/ missa non excludenda videatur.

Si quis aut post interpositam appellationem necessaria sibi pu/ tauit esse psonas⁹ per qs apud iudicē qui super appellatione cognos/ cet veritatez possit ostendere quā existimauit occultam⁹ hoc quod iudex fieri prosperit: sumptus⁹ his dz ad faciēdi itineris expeditionē pre/ bere debet: cū id ipa iustitia psua deat ab eo hoc recognosci: q euocā di personas sua iteresse crediderit.

In causis capitalibus q idoneos fide/ iussores nō dat pēdēte appellatione detinet in carcere. h. d. bart. vel sic. Itē est tertia pars in q ponit qle sit iudicis officium qñ appellat in criminali. z. h. d. Iudex a quo si in causa criminali appellat dz transmittere reū ad iudicē ad quē sub fida custodi a cū actorum ac sententie copia ac etiā cū libellis dimissorijs. h. d. Sali. post Jaco. bn.

Super bis nō qui in capitalibus causis cōstituti appellauerint quos tm̄ z ipsos vel qui pro bis pro uocabūt nō nisi audita omni causa

hāc. z sic nā sunt per oia in eodē statu. quo ad hoc. Nec puto hoc core/ ctū p auf. de testi. §. qm. colla. vñ. cū alia sit cā appellationis a pma. vt s. de p. u. ita demum. Alij dicunt mutatū: sicqz nō posse introduci no uas allegationes in causa appellationis que per testes pbentur.

Notum. construe cum videatur nobis gerentibus votuz zc. res necessaria non excludenda.

Iustitiā. sic. s. de iudi. placuit. sed forte secus in causa appellationis que apud imperatozē ventilatur. nam ibi videtur. q noua allegatio non proponatur. vt. s. de dilationibus. cum a nobis. fm l. 30.

Necessaria. hoc est q videtur nobis gerentibus votum.

Res. idest probatio.

Personas. scilicet testium.

Occultam. hoc facere potest. vt. s. proxi. §.

Sumptus. vt. s. de testibus. l. quoniaz. z ar. ff. ad tre. sed sciendū. z. ff. commodati. si vt certo. §. sumptus.

Super bis. appellauerint. quod potest fieri. vt. ff. e. non tantum. Conueniet.

Tutela ē mun⁹ publicuz auctoritate: sed puatū vtilitate.

Snia iudicis ap/ pellationis quam for mā debet habere.

Conueniet. sicq; in criminali tm post sententiā appellat. vt. j. quo- rum ap. non re. l. ante sententia. r. s. de sententijs. l. fi.

Inopia. quia eum dare non potest.

Reis. nota detineri reum maxime iam damnatū si fideiussores da- re non potest. vt. ff. de custo. re. l. ij. r. j. e. minime. in fi.

Opiniones. i. snias

Et exēpla. r. p idest nā exēpla tm debet dare iudex non autēticus. vt. j. e. l. ap. consulis. r. l. quoniam. Accursus.

Refutatorios. i. lit- teras dimissorias. vt. j. e. quonia vel. i. libellos appellatorios. vt. j. eo. a proconsulis.

Scrinia. idest scri- nios siue tabellioes eo- rum iudicij ad quos est appellatum.

Snia. r. sm ius q; p ius litigatoris quadoq; fertur sententia.

Ne temere. penā. l. librarū argēti. vt. j. quo- rū ap. nō re. l. ab execu- tione. Itē amittit litē. vt. j. eo. a pcosulis. Vel afr illam expones. Alj vicūt q; ppter penā pdi- ctam extra ordinem pu- nitur per hanc legem.

Si aut. libellos. sic ergo in scriptis est dan- dus libellus appellatio- nis: nisi adhuc iudice se- dēte pro tribunali: r ad alia nō diuertēte appel- let: quia tunc sufficet vi- na voce dicere appello. vt. ff. eo. l. ij. r. j. e. litiga- toribus. r. debet in pre- dicto libello eē quis ap- pellet. r. cōtra quē r a cu- ius snia. vt. ff. e. l. j. in fi. sed r si omittat q; quē ni- bilominus tenet. vt. ff. eo. l. ij. in prin.

Appellatorios. si non petierit propter pu- blicam vtilitatem.

Lōdictioe. i. vt pe- nā sustineat si calūniose appellauit. Et dic q; p- pria est cā que ad ei' cō- modū r dānū ptinet. vt. ff. qn ap. sit. l. j. §. in ppa vñ r pcurator in rē suaz infra bidnū appellat. vt. ff. eo. q suspectus. §. bis vo. bodie vo indistincte infra decem dies appel- latur. vt in auf. bic po- sita bodie rē. quam hic lege. Accursus.

Odie. sumit in auf. de ap. r intra q tpa appel. vj. §. j. colla. iij.

Decē dierum. aliq; plures. vt. j. titu. j. l. j.

Snie. r. sciētie. vt olim in biduo. vt. ff. qn appel. sit. l. j. §. dies. vñ absens dānatus nō per cōtumaciaz verā a tpe sciētie infra. x. dies ap- pellat. vt. s. quō r qn iu. ab eo. r de libera. causa. l. iij. r hoc si non fuit defensus als si eius pcurator nō appellauit difficile est vt ipse audiat. vt. ff. qn ap. sit. l. j. §. si. andif em si pcurator nō est soluedo. vt. s. de iu- di. pperandū. §. si. Vel si necessaria r pbabili cā fuerit abis. vt not. s. de pcur. qui absente. Et no. q; bis est in auf. de appel. est enim alia col- viij. vnde sumitur quod habes. j. ti. j. auf. si tamen.

Sinit glosa auf. Sequitur glo. l. c.

Aplos. i. litteras dimissorias. que qliter fiant dixi. s. l. proxima

atq; discussa post sniam dictam ap- pellare cōueniet id obseruādū esse sancimus vt inopia idonei fideius- sozis retētis i custodia reis opinio- nes suas indices r exēpla appella- toribus edita ac refutatorios eoz ad scrinia quozū interest transmit- tant. **Q**uib' gestarū rez fides manifesta relatione pandat: vt me- ritis eozuz cōsideratis pro fortuna singulorum sententia pzoferatur.

Hec est quarta pars in q ponit quale sit iudicis officii circa temere appellatē r hoc intendit. Appellator temerarius ē puniendus. h. d. vsq; ad. §. sinaut. Sa. r bal. vel sic. Qui frustratorie appellauit extra ordinē punif. h. d. fm bar. r Pau. de cast.

Ne temere aut ac passim puo- candi omnibus facultas preberet: Arbitramur eum qui malaz litē fue- rit persecutus mediocriter penaz a competenti iudice sustinere.

Hec est quinta pars in qua dclaratur infra quātū tempus debeat appellari. r h dicit Jure isto in causa propria dz appella- ri infra bidnum: in aliena infra tridunz r in scriptis si non illico appellauerit. bal. r Saly. r Pau. de ca.

Si aut in iudicio ppziā causam qs fuerit psecutus: atq; superatus voluerit puocare: eodē die vel al- tero libellos appellatorios offer- re debet. **I**s nō qui negociū tuetur alienū: supradicta cōditioe etiam tertia die prouocabit.

In auten. de appel. r. itra que tē tempo. §. j. colla. iij.

Hec aut. venit correctine ad id qd vi- cit in. §. sinaut in iudicio d appellatōe iter- ponēda infra bidnū vel tridnū. nā tps illd corrigi r vniformi cuilibet. r. dies datur a tpe allegati grauaminis. h. d. Saly.

Hodie autē cuilibet tribuit spaciū decē dierum a snie p- reuocatione numerandum.

Sinis auf. Sequit textus. l. c.

Iudex dz dare aplos etiaz nō petenti r cautio de rato de exercenda appellatio- ne non interponit. h. d. Bar. vel sic. Hec

episco. r cleri. aut. generaliter. Vel illud in pncipali hoc in cā appel- lationis. r facit ad. l. istam. ff. de offi. procōsu. nec gcq. §. aduocatos. **H**ic quia ciuilia munera. publica auctoritate r vtilitate: vt se- quentia exempla declarant. **H**ic. pro idest.

est sexta ps in q ponitur quale sit iudicis officium circa aplos. r. h. d. Apli. post in- terpositam appellationē sunt dandi etiam non petiti. h. d. vsq; ad fi. Bal. r Salyce.

Aplos aut post interpositā pu- uocationē: et nō petēte appellatoze sine aliq dilatiōe iudicē dare opz.

Cautione videlz de exercēda pu- uocatione in postez minime pbedā.

Valeat snia lata p puilegiatū. Et si ap- pellat tenet de puilegiatū suo docere. h. d. bal. vel sic. Si puilegiatū ad munera pu- blica decreto pdis sit electus: dz ipse ap- pellare r de puilegio suo docere: r non appellās electionē confirmat. Saly.

Idez. aa. Neoni. Lex. vij.

Hic ad ciuilia munera vel ad decurionatuz vel bono- res puocant: lz vocationez a pn- cipib' accepint: si appellatōis au- xilio nō vtatur cōsensu suo nomia- tionē pfirmat. **C**uz igit ad mu- nus vocat appellaueris: apō pre- sidē puicie iuste te appellasse onde

Si stat appellationē nō psecutā ela- psis tibus: psequēdi sentētia mandat exe- cutiō. nisi interim sit trasactū. h. d. bal. vel sic. Si appellatio debito mō nō est psecuta pendente appellatōe sententia executiōi mādat. h. d. bar. vel sic. Vbi appellatio p- lapsū fataliū est deserta snia dat execu- tionē: nisi interim sit trasactū. h. d. Saly.

Idez. aa. r. cc. opiniano. L. vij.

Stra: puocatiōis secute tpe pfi- nito cās nō esse representatas: nec appellatōe pēdēte trasactōe finitū negociū: rector. puicie aiaduerte- rit res iudicatas exequi curabit.

Dns cāe pōt appellatōem interposi- tā a suo pcuratore tractare r exercere tam presente pcuratore q; absente pcuratore h. d. nota. fm Bal. vel sic. Appellationē a pcuratore interpositam dñs psequi potest. h. d. Bar. r Saly.

Idem. aa. r. cc. haberad. Clarif- si. nobis. Lex. ix.

Dominus litis causaz appel- latiōis quā pcurator suus litigādo interposuit: etiam absen- te pcuratore exequi potest.

cōtra scilicet iniuste appellatum. sic r. j. qui mili. nō pos. super seruis. sic. ff. de iu. do. l. dotem. Quod ergo hic dicitur ostende. Sic q; ostē- ditur eo ipso q; contrarium non monstratur.

Contra maiorem. als ipso iure non valet vel per restitutionez possit infringi. vt r. s. si aduersus rem indi. l. cum r minores.

Representatas. apud iudicem appellationis.

Sinitū. ergo si esset trasactione finitū nō mādaret executiōi. r sic est ff. de pact. l. tale. §. q puocauit. sed ibi habet p nō trasactō ex for- ma pacti in trasactione apposti. Item nota q; valet trasactio. vt r ff. de trans. r post rem. r. ff. de pdi. inde. elegāter. §. si quis.

Iudicatas. idest primam sententiam.

Curabit. vt. j. eo. qm nonnulli in fine. Accur.

Dominus litis. interposuit. s. appellationem quod facere po- tuit r debuit. vt. s. de procura. inuitus. r. j. quoz appel. nō re. l. nulli. etiam per alium. vt. ff. eo. l. ab executione. §. fina.

Potest. vt. ff. de pcur. paulus. r. ff. an per aliū cau. appel. l. fi.

Honores. cum ba- bes aliud officium.

Denocant. decre- to solēnter iudicis iter- posito als cū non teneat noiatio nō est opus ap- pellare. vt. j. eo. l. nomi- nationes. r. ff. e. si stat argu. s. de tute. l. j.

Vocationē. i. puile- gium vocationis.

Acceperint. s. pri- uel propter numeruz li- berozū vel annoz: vel als pnceps indulst vo- cationem vel lex. vñ vi- debatur nō tenere noiā- tio: sicq; non esset opus appellare: sed tamē con- tra est. vt bic. r. ff. de va- ca. mu. l. j. ij. r. ij. r. j. e. l. ciues. r de decu. l. ij.

Non vtantur. pos- sunt ergo vti: sed fallit i defensore ciuitatis ele- cto qui non appellat. vt in auf. de defen. ciui. §. interim. col. ij. Itē hoc in eo munere qd est pu- blicum auctoritate r vti- litate. secus in tutela et cura quod est auctori- te tm publicuz a quo nō appellatur. vt dixi. s. e. si ad scribatum.

Appellaueris. in- fra duos menses. vt. j. titu. j. l. j.

Ostende. ex hoc vi- dei qui appellat icubat onus pbationis. lz pus icubuerit alteri parti. vt bic. r. ff. si pen. ap. mozs inter. l. j. §. si vero fisci. r. ff. de min. l. prefecti. Item qui appellat dicit iniquaz esse sentētia ius ergo negat ergo proba- re debet. vt. ff. de pba. l. ab ea pte. sed Jo. r nos cōtra. dicimus enim q; ille probat nūc qui r pri- us. vt. s. eo. l. appellatio- ne. Itēz p nobis in auf. de bis qui igredi. ad ap- pella. §. illd quoz. vbi ostenditur iuste appella- tum: eo ipso q; nō pbatur

Appella- tio si iter- ponit cui incumbit onus pro- bandi.

Appella- tis teme- re pena.

Appella- di decēdi- um cur- rit a tēpo- re senten- tie r scie.

Liber Septimus.

Si actor a curatore, i. a p̄side postulāte curatore, vt insti, de cu-
ratoro, §. si. sic. r. ff. de bis qui notā. infra. l. furti, §. mādātū, r. eodē
mō expone. §. de procur. l. neq. dic ordinatū ad vnam causā agendā
Calculum, idest contrariam sententiaz, als aliter accipitur. Vel
dixi. §. de errore calculi.
Possunt, idest de/
bent vt pcurator.
Exercebit, ex neces-
sitate, actor vō ex volū-
tate, vt. §. de procur. l. in-
nitus, sed non vt actor:
sed vt quilibet alteri no-
mine agens: qz finitum
est eius officium.
Agnes, ibi nati vi-
cūtur ciues. S3
incole qui ibi domiciliū
conduxerūt. Vel ciues
perpetui: incole ad tem-
pus, vt. ff. de vbo. signi.
pupillus, §. incola. r. j.
de inco. l. ciues. r. ff. ad
municipa. libert. §. pa-
tris. r. l. incola.
Si sub iusta noiatio-
ne, als nō esset opus ap-
pellare, vt. j. eo. l. nomi-
nationes. Sed videt nō
esse opus appellare, vt
j. qn̄ prono. nō est ne. l.
veteranis. Soln. vt ibi.
Item contra. j. de accu-
satio. l. ea gdes. Sol. hic
non erat notoriū istū ha-
bere executionē: sed ma-
nifestū. Et inter hec dif-
ferētia est. p̄ma em̄ pro-
batione nō indigent: s3
manifesta sic: l3 p̄ma fa-
cie sic videretur.
Eaz accusatiōnū.
rad hoc. §. vt lit. p̄. l. fi.
Minime, aut ciui-
lis est.
Derferat, idest susti-
neat.
Absqz bis, s. tormē-
tis r. cruciatib. Et no.
quia tacite transit de ci-
uili ad criminales.
Derferet, vt r. §.
e. super bis. personarū
tamē qualitas r. delicto-
rum quantitas in custo-
diendo inspicitur, vt. ff.
de custo. r. ex. reorum. l.
j. §. r. iij. que vidētur cō-
trarie s3 nō sunt vt dixi.
Ex illo, nec etiā
ante pendēte, s. ca-
usa, vt. §. vt lite pen.
l. §. s3 de hoc magis du-
bitabatur.
Consultaturū, cuz
consuluit principē qua-
liter debeat iudicare, vt
in auf. de indi. §. penul.
col. vi.
Vel relaturum, vt
cu toto cām remittit ad
iudicandū qd̄ bodie nō
fit, vt in auf. vt iudi. nō
ex. sa. iussi. §. j. nisi quan-
do nō pōt iudicare: quia solam habet cognitionē, vt dixi. §. de rel. l. j.
Promiseris, idest dixeris ante sententiam.
A te, idest a tua sententia.
Solennia, quia apostoli dati sunt.
Speciale, rescriptum siue priuilegiū liberalitate indultū: quo cō-
finet etiā abn̄te aduersario posse iudicari vel nō expectata responsione

ad consultationem: r. vna pars proferebat huiusmodi rescriptum siue
priuilegium liberalitate indultum.
Tibi, idest a te.
Requisitum, i. per postulationem datum.
Preferēs, als p̄ferēs, p̄ferēs, s. rescriptum, p̄ferens gratiam iuri.
Audiēduz, est qz vt
dixi supplicare cā pedē-
te nō l3, vt. d. l. j. §. vt li-
te pen. Accur.
Statuta, s. que erāt
ante hoc rescriptum, vt
in auf. vt in me. li. §. j.
Expleto, qz r. appel-
latio est facta r. apostoli
dati sunt.
Comitatur, scilicet
nostrum.
Ingitorib. il-
lico, ante qd̄ ad
alia diuertat faciēda, vt
h. r. ff. e. l. j. §. si. r. l. a sen-
tētia, §. si. als oportet qz
in scriptis appellet, vt
§. eo. eos in fi. sed arg. §.
ff. de in inte. resti. diu. §.
Alli dicūt, vt. ff. qz etiā
hoc dūz sedet pro tribu-
nali fieri potest.
Judicata, i. cū snia
plata ērite, res ergo dī
iudicata etiā si possit ap-
pellari, licet qdā p̄dicāt
arg. l. que est cōtra eos,
ff. de condi. inde. elegā-
ter, §. si quis post.
In criminalib. vt
j. eo. l. adiectos r. §. de
epi. au. addictos, r. §. e.
Leos, §. super bis.
Causas, sciē-
tiā appellatiōe
facta ad principem que
fieri non debet p̄termis-
sis bis q ante debuerūt
appellare sm̄ ordinem:
vt in auf. de mā. prin. §.
fit tibi, colla. iij. r. ff. eo.
imperatores.
Judicia, idest vñ ve-
niunt appellationes.
Tēperare, i. pōdera-
tā sniam dare: vt r. §. de
sen. ex peri. reci. l. pe.
Negocio, cū impe-
rator dilationē dare nō
debeat, vt. §. d̄ dila. l. cū
a nobis.
Conquerēdi, nā nō
appellat a snia p̄ncipis
vt hic. r. ff. qui r. a quib.
appella. non licet. l. j.
Motis, qz erit infa-
mis.
Inueniri, ad hoc
vt. §. ti. j. l. j. §. r. iij. r. hac
l. notabis: qz canti agē-
da sunt que nō tractan-
tur: r. facit quod als dici-
mus quod quādoqz per-
mittitur sermū alienari
Equi nō p̄mittitur manu
emitti, vt. §. de condi. ob-
cau. l. ea lege. r. de reb.
alie. non alie. l. fina.
Os etiam, idest delegatos a principe, vt. §. eo. nouū. dicit eniz
accipere imaginem: qz r. vice delegantis fungitur delegat. vt
ff. de offi. eius cui man. est iuri. l. j. in fi.
Accipiūt, recipiēdo appellatiōez r. mittēdo ad iudicē appellatiōis.
Accipere, nisi remota appellatiōe impator delegauerit qd̄ ali-
facere nequit, vt. ff. qui. ap. non licet. l. j. §. si. Accursus.

Notoriū
r. manife-
stum dif-
ferunt.

Appella-
tio quā
pōt inte-
poni vt
ua voce

Appella-
ri nō l3 a
snia p̄nci-
pis.

Appella-
tione re-
mota soli
p̄ncipi l3
delegare.

pretoribus duo erant. Refutatorie iure ad pntinet

Sapud vtrūq. i. alterū. scz vrbānū: vel peregrinū: dimissim. em accipit: vt. ff. de pben. emp. sed z celsus. §. si fundus. in fi. Noniam nōnulli. iussi fuerint: per diffinitivam sententiam. Opinioni. i. sententie. Refutatorias. i. scripturas in quibz pntinent renūciatōes allegatiōnū vel appellatio fa cta. Nā z ipse refutato rie pces dicuntur libel lns appellatiōis. vt di xi. s. de ref. l. j. vt appel lat h dimissorias lras. Vel tertio. i. libellus si ue scriptura facta q̄ pti nes aliqd male siue nō recte positū in exemplo sentētie: z iō illud recu sat z petit emendari si/ cnt z alio mō intellexi mus. s. de ref. l. j. Petere. redde sin/ gula singulis: petit sen tentiā: offert petitionē emendationis. Dies. quos babes j. e. iudicibus. Defuerit. sed vide tur nō posse appellari. vt. j. quoz app. nō re. l. abstinēdū. z. l. si. Solu. distinguit sit manifeste cōictus aut nō. vt pri mo casu non possit ap/ pellari. scdo sic. Exigat. vt. s. e. l. si j. j. ti. j. l. si. §. illud. Procōsulibz. Prefectorz. i. vica rīs prefectorum. Dermittimz. sic g a snia cuiuslibet appel/ laf: vt h. z. j. l. pri. exce pto pncipe z senatu. vt ff. a quibz ap. nō l. j. l. j. z pfecto pto. vt. j. l. pr. z arbitro compromissa rio. vt. s. de arbi. l. j. et excepto eo cui remota appellatiōe facta est cō missio a pncipe. Itēz et qñ partes ante dixerūt se nō appellaturas. vt d. l. quibz appel. nō li cet. l. j. §. j. z fi. Opinioni. i. snie. z hoc etiam nō petente appellatore. vt. s. eo. eos. §. apostolos. Refutatoris. apo stolisyl libellis appel latoris. Vel fm Azo. i. scriptura in qua cōti netur qz vterqz renun/ ciet allegationibus. Ad nos. i. ad eos qui ad hoc deputati sūt vt. j. eo. l. pncipimus. §. hinc que est cōtra. Ad nos. i. ad eos de sen. prefec. preto. l. j. z ff. de offi. psec. pto. l. j. §. j. Prefectos. adeat infra tempus. quod ba bes. j. e. si appellatiōem: bi pfecti pretiores superiores sunt. Predicta. in hoc nō est pena. Notatus. hec pena specialiter imponitur ei cuius appellatio non fuit recepta: als alia imponit pena. vt. j. quoz ap. non re. ab executio ne. in fi. z. s. e. eos. §. pe. que sunt contra. Vicerit. cum iuste appellauerit. Digno supplicio. qd sit dignum: babes. j. l. quoniā iudices. Allū

Al pretoribus ad pfectum appellatur h. d. bar. bal. z Saly. Idē. a. ad Julii. pre. pre. l. xvij. Sapud vtrūqz ptoze dū qō vētilaf: ab aliq pte auxiliū p uocatōis fuerit obiectū pfecture vz bis iudiciū sacru appellatoz obfuet Cōtra debitorē sisti iubendo pcedit z si appellēt appellatiōe deserta pfectiz fit executio ptra eos. h. d. bal. vt sic. Si appel latio est deserta ppter aplos non petitos vel nō pntatos: vel p psecutionē amissam snia executioni mādatur. h. d. bar. vel sic. Omittēs petere aplos a iudice a quo vel of ferre iudici ad quē infra tempus legitimū dicit appellatiōe desereret sententia mā datur executioni. hoc dicit Saly. Idem. a. Victori. l. xvij. Quoniā nōnulli fisci debito res cū iussi fuerint debitas sūmā exsoluere: interposito puoca tiōis auxiliū vim executiōis eludūt nec iā opiniōis exēplū: nec refutato rias pces curāt petere vel offerre: placuit vt si itra dies solēnitatibz p stitutos ad faciēda hec appellatozif cura dferuerit: deserta ab eo puoca tio estimet: mosqz debiti exigat. A maioribus z minoribz iudicibz ap/ pellat: pter qz a pfecto ptozio. z si iudex a quo nō recipit appellatiōem: iudex ad quē nihilominus est adēdus: z corā eo psecu tio est faciēda: z si in appellatiōe succūbit notat infamia. si aut vincit punit iudex q appellatiōi nō detulit. h. d. notabilif hz sa. Idē. a. ad vniuersos puiciales. Procōsulibz z coz l. xix. Amittibz z bis q vice pfectozū cognoscūt siue ex appellatiōe siue ex delegatiōe: siue ex ordie iudicauerit puocari pmittimz ita vt appellati iudex pbeat opiniōis exēplū: z acta cū refutatozif ptiuz suisqz lris ad nos dirigat. A pfectis aut pro rio puocare nō sinimus. Ad si victz oblatā nec receptā a iudice ap pellatiōe affirmet pfectos adeat: vt apud eos de itegro litiget tanqz appellatiōe suscepta. Supar em si iuste appellat videbit lite pdicta Enotarz abscedat: aut si vicerit con/ tra eum iudicē qui appellatiōe nō receperit ad nos referre necesse est vt digno supplicio puniatur. Etia in pnis grauanibus appellat: nec ppterea iudici infert iniuria. h. d. Sal. Idem. a. Albino. l. xx. In maioribus z minoribus negocijs appelladi facultas

dicunt criminaliter z non civiliter. In maioribz negocijs. puta in criminalibz z civilibz. vt. s. de pena iud. l. iij. in fi. z. s. e. l. litigatoribus. Sz fallit in momē tanea possessione. vt. j. si de nomen. pol. fue. ap. l. j. Azo. Existimare. vt. ff. e. l. illud. z de iniur. l. iniuriar actio. §. is q in in est. Nec em iudicē opz iniuriā si bi fieri existimare: eo q litigatoz ad puocationis auxiliū cōuolauit. Iudex appellatiōe nō recipiens pu/ nitur in. xxx. libris auri z in totidē eiusdez officialis: nisi ptnacif ei dīcedo resisteret z cās restitenti apud acta d3 inserere. sal. Idem. a. ad Julii. l. xx. Quoniā iudices ordinarij p/ uocatiōes estimant respnen das: placz vt si qs appellatiōez susci pere recusauerit q nō p executiōez sz aduersus sniaz intētiōez iurgiuqz terminatē fuerit itēposita. xxx. pō do auri cogat largiōibz nris iferre xxx. alia offio ei itidē soluturo: nisi ei ptnacif resisterit atqz actis dī/ xerit z qd iure sit pstitutū ostēderit. Sine fise petat bona tanqz vacantia siue tanqz ab indignis licitum est a senten tia appellare. h. d. fm Bal. Vel sic. Quo mis modo fiscus petit bona licet appella/ re a snia pro eo lata. h. d. Saly. Idē. a. ad Volusianū. l. xx. Ita sententia q pertinet ad bona vacātia z ad ea q vt in dignis legibus cogentibus auferū/ tur si quis putauerit puouocanduz. vox eius debeat admitti. In prouincis hic nominatis appella tur ad pfectum v: bis. h. d. Salicetus. z hz Bal. nihil valet hec lex. Idem. a. ad Senatum. l. xxij. Am appellatio interposita fuerit p bitiniā: paslagoniam lidiā: belespōtū insulas: etiam ac fri giā salutarē europā ac rodopē z he mitermōtū: pfecture hui vzbis iu/ diciū sacru appellatoz obseruet. Iudices debēt appellatiōes recipe z aplos infra. xxx. dies a die late sentētie nu merandos appellātibus dare. als vna cū eoz officio mulctabunt. h. d. Sali. Impa. Valen. z Valēti. aa. z. cc. ordini ciuitatis chartagenensium. Iudicibz nō solum l. xxij. Appellatiōis suscipiēde neces sitas videt iterposita: veruētia. xxx diez spacia ex die snie diffinita sunt intra q gesta vna cū relatiōe litiga tozibz cōuenit prestari: iudice z offi cio eius si statuta fuerint in aliqua parte mutilata mulcte subiacētibz. Ab iniusta iudicis mulcta pōt appel lari. h. d. Bal. z Saly. Impa. Bza. z Valē. z Theodo. aaa. ad Siagriū. p. p. l. xxv. In mulctis a iudicibz infe/ z. j. eo. l. pncipimus. §. in bis. z. s. eo. l. eos. §. fi. Cum relatione. i. cum apostolis. In aliqua parte. i. in aliquo. Mulcte. f. dicte. s. eo. l. qm iudices. Item ad hoc. j. ti. j. l. fi. Sz cer te immo videtur statim nō expectatis. xxx. diebus. vt in aut. vt nulli indi. §. illos. colla. ix. sed ibi patet solutio. Accur. In mulctis. vt. j. qñ puo. nō est neces. l. certa. sec in penis.

re. Sed cōtra. j. quādo prono. nō est ne. l. fi. sz ibi supervacno appella tur. vel solu. vt ibi. Itē argu. contra buic. s. de sum. trini. l. iij. ibi nāqz iniuriā facit zc. Itēz econtra appellās non debet iniuriā dicere iudici. vt. ff. de iniur. l. iudici. Quoniā. execu tiōne. hec qui dem nō est recipienda. vt. j. quozū ap. non re. l. ab executione. Soluturo. i. officiū suū soluet alia. xxx. z sunt ablatiui absoluti. Si. scz iudici. Restiterit. scz offi cialis etiā si nris ignora uerit: qz iudicis z offi cū imperitia partibz ob esse non debet. z sic est ff. ad le. aquil. l. qua ra tione. §. si. z. l. seq. z de offi. presi. l. illicitas. §. sicuti. Sed arg. contra. ff. de iurisd. om. indi. l. si quis id. §. doli. Item nō. iudicē quēlibet reci pere debere appellatiō nem. vt in aut. de iudi. §. nostros. col. yj. Itēz nō. qz subditi debent re sistere prelatis si qd in iuste agant z instruere eos qd agere debeāt. vt s. de aduo. diner. iudi. per hāc. z. j. de magis fac. scri. l. j. in fi. z. j. de decur. l. omēs iudices. z. j. de iur. fise. l. pbihi tū. z. ff. de polli. toties. z. s. vt oēs tam civiles q milita. l. j. §. officiu. argu. contra. in aut. de san. epi. §. j. colla. ix. et totum illō generale au ctoritatis maioris excu/ sat. vt. ff. de aqua plu. arcen. l. quāqz. Ita. als data. z als lata: z als facta. z dat inter fiseū z pnatū a pcuratoze ce saris vna cum pside. vt s. si aduer. fiseum. l. ij. Admitti. ad hoc. s. eo. qm nōnulli. Az appellatio. localis est. Ac. Adicibz. vide tur. p legē supe riorē qm iudices. Vesta. f. coraz se et apostolos. vt subicit h

Lamia ap pellatiōe remota p̄t a pncipe comitti.

Appella tio a quo cūqz iudi ce recipi debet.

Liber Septimus:

vt. ff. de verb. sig. l. antepe. Item et propter inopiā remittitur muleta. vt. s. de modo. mul. l. fi. in fi. et ff. de offi. presi. illicitas.

A Am post sententiā. i. a sententiā.

B Del rationalis. pro eodem est. et ponitur pro procuratore cesaris. vt. s. de modo mul. l. fi.

C Enaz. prefecto pretorio loquitur.

D Ques ipse. i. alicui que approbes consilio presidis ei? prouincie. Et no. rōne mediocritatis hui? negocij et loci cōmitti. sic et ff. de iudi. l. fi. et de ratioci. l. fi. et j. de re mil. l. fi. s. erit autē. et s. de fide instrum. l. indices.

D ominatiōes. scz electorū de curionum vel in alia dignitate.

L ibellis. qz in scriptis legebat electio vel edicto scribebatur. vt babes. ff. de albo scri. l. j.

P ublicū. ad quod sufficit maior ps. vt. ff. ad munic. l. qd maior. et ff. de reg. iur. l. aliō. s. refer. Fallit in defensore ciuitatis vbi omnes requirunt. vt in aut. de defen. ci. s. interim.

P ivalēt. vt et ff. e. si pstat. vt. s. qui da. tm. pos. neqz a preside.

N ecessē est. als si valerit op? est appellatōe vt. s. e. l. bi gad ciuitia.

D eest. est q solēntas necessaria. sic et s. d. au. pre. l. fi. in fi. sed ar. s. s. de formulis. l. j.

S i quis libellos. in gesserit. idest dederit ei iudicia quo appellauit.

C omutandi. qz penitet se appellasse. et tunc perinde habet ac si nō appellasset. vt. s. tit. j. l. fi. s. illō. Del dic q mutar arbitriū qz appellauit ad vnū: nunc vult ad aliū. qd pōt si ad maiore vel ad equalem appellauit: nō si ad minore. vt. ff. eo. l. j. s. pe.

I nste. iusta penitētia admittit. sicut est. s. de aposta. l. bi qui. s. j. in iusta nō. vt ea. l. bi qui. et ff. de edil. edi. quis sit fu. in princ. et de fur. l. que ea mente.

A ddictos. i. indicatos vt debet.

M edicare. vt qz se dnm dānati dicat. nam snia lata desit esse dñs si capitalē subit penaz vt. j. de pe. l. hno. et ff. de pe. l. aut dāna. s. fi. appellabit tamen dominus. vt. ff. eo. serui.

D umbus. dānatis et etiā alijs. vt. ff. de ap. non tm. nisi sint manifeste cōncti. vt. j. quoz ap. non reci. l. ij.

D iligentius. sic. s. de proba. l. fi. et s. de epi. audi. addictos. vbi est bec lex de verbo ad verbum.

A ugustalis. i. comes.

C ognitores. de causa principali.

N on tam. i. nō ita ad principem sicut et. nam nō debet pretermitti medij. vt. ff. eo. imperatores.

S i quis puocatiōe. iudicis. cuius sententiā postulabat rescindi per appellationem.

J udicioz. i. indicū

I niuria. i. cōtume/ lia dicti vt facti. vt si iudex pcusserit litigatē post sniam vel ate. poterit qdē appellare a tali iuria fm De. et peo. ff. de mio. ait ptoz. s. qd tñ. Et sic not. h a facto appellari. s. certe remediō talis appellatiōis nō tollit maxillata. ar. ff. de ca. et postli. reuer. l. bello. s. facte. nisi di cas fm eū q occasiōe talis iniurie a tota cā possit appellari. Sicut qz puocat non d3 pntiari ei a q appellat. Ita ecōtra appellati iudex iniuria inferre nō d3. vt. s. eo. in maiorib. et ff. eo. illud. s. j. intelligit hic iniuria. i. iniuriosaz executionē. cū infra tempus qdrimestre pcepit sniam executiōi mandari. Del cōminat q mā dabit si appellet. sic em si aliter excedit modus exequendi appellat. vt j. quoz app. nō reci. ab executiōe. ita et si citius exequat q fieri d3. est em plus nō solū quātitate: s. et tpe. vt insti. de actio. s. plus.

D ermissus sit. hoc pmitti pot? est phiberi. sile loquēdi gen? est. ff. de publi. cotē. et s. ne san. bap. l. j. et qd dic di spediō. i. amissione cāe. s. jo. vel dispendio: qz expēlas amittit fm. l. d.

S upplicio. i. criminali causa.

D ispendio. in causa ciuili.

S i appellatiōe. hic nō diffiniuntur tpa appellatiōis exerce: sed infra q cōueniat q nō dedit apostolos et appellatiōes nō recepit. et de hoc. ff. de ap. re. l. v. s. fi.

T ue. loquitur: prefecto pretorio.

A dversarium. i. iudicem.

E x snia plata. i. ppter sniam plata: vt ei? exemplum det appellati. et sic aduersarium vocat iudicem qui conuenitur vt det fisco penā illaz que est. s. e. l. quoniam iudices.

I nferioz. tu prefectus pretorio vel vrbis sis. superior tñ est iudicante. vt in aut. de ap. s. fi. colla. iij.

A rbitr. i. iudex delegatus.

R elatiōe. i. apostolos quibus refert cām et dimittit appellatē ad eū ad quem est appellatū. i. delegantem.

A ppellator. accipiedo gesta cū relatione. vt. s. e. l. iudicibus. *Precepimus*

Appellatio potest iter poni rōne p̄tumelie p iudices p̄ti facte.

Appellatur ab executorē an t̄pus exequente.

redis appellatiōes iubem? admitti.

R atione mediocritatis negocij et p̄p distātiā loci sit p̄missio ad partes. b. d. bal. vel sic. Breuitas cause et itineris longinqtas facit vt iudex appellatiōis cām in partiam litigantiū delegare cogat. b. d. fm bar. vel sic. A sententiā pcuratoris cesaris appellat ad p̄fectum p̄torio: qui si negociū sit mediocre vel nimia sit distātia loci d3 ad partes mittere. b. d. Salp. et pau. de ca.

F idē. aaa. ad Delagiū. *L. xxvi.*

A m post sniam rerū disculforis vel rōnalis fuerit puocatiō ad sinceritatē tuā negociū trāsfertat: vt si mediocritas negocij aut lōginqtias regionis ad iudicium tuū litigatores venire non patiātur iudicio rectoris puincie quez ipse probaueris negocium deleges.

A belectiōe inualida nō est necesse appellare. b. d. Bar. vel sic. Ea q debet fieri i p̄silio publico aliter facta nō valēt. b. d. sa.

I mpa. Arch. et l. do. aa. Enodio p̄rocōsuli Africe. *L. xxvii.*

D ominatiōes libellis vel edictis facte citra consiliū publicū non valent. de quibus nec appellare necesse est si solennitas deest.

D onec durat tēpus appelladi pōt appellā variare: qz decē dies dant ad delibēradū. Itē et in totū recedere ab appellatiōe et suos libellos recupare. b. d. s. bal. vt sic. Appellatiōe interpositā s3 reuocare et ab ea i totū recedere vt etiā ad aliū iudicē appellare. b. d. fm vtrāqz lectū. Salp. ce.

F idem. aa. Nebridio p̄roconsuli Africe et Asie. *L. xxviii.*

S i quis libellos appellatoriof singesserit sciat se habere licentiam arbitriū cōmutandi et suos libellos recuperandi ne iuste penitudinis humanitas amputetur.

D anati ad supplicium nō sunt vi eximēdi. s3 si p̄ errozē vel gratiā cognitoris opp̄sa putef esse iusticia pōt p̄ quēlibet appellari si tpa suffragant: et iudex appellatiōis mādabit executiōi sniam p̄firmatā. b. d. s. Bal. vel sic. Dānati ad supplicium ducti nō sunt p̄ aliquē vi eximēdi. pōt tñ quilibet p̄ eis appellare si tpa suffragatur nec ad principem appellat omisso medio. et iudex appellatiōis: etiā in criminalibus: suaz sententiā exequitur. b. d. Salp.

F idem. aa. *L. xxix.*

A ddictos supplicio et pro criminiū immanitate dānatos: nulli p̄ vim atqz vsurpationē vendicare? liceat ac tenere qb? in cā criali hūanitatē p̄sideratione (si tpa suffragant) iterponēde puocatiōis copiā nō negam? vt ibi diligēt? exa

mine? vbi p̄ hoīs salutē p̄ errozē vel gram cognitiōis opp̄sa putat eē iusticia ea p̄ditiōe vt si p̄cōsul: vel comes orientis: vel p̄fect? augustalis? vel vicarij fuerit cognitores? nō tā ad clemētiā nostrā qz amplissimas p̄tates sciant esse referēdū.

E oz cēn de his plenū volum? eē iudiciū qz si ita res est et crimen exegerit: rectius possunt punire damnatos.

A b iniusta snia pōt appellari. Itē ppter iniuriā facti pōt appellari: et in totum iurisditio iudicis recusari. b. d. fm lectū. Pla. qē magis notabilis fm bar. et Pau. de ca. vt sic. In qlibz cā ēt criminali a sententiā cuiuslibet iudicis: p̄ter qz p̄fecti: potest appellari etiā ab eoz iniuriosa executione b. d. fm lectū. Jo. et glo. Salice.

F idē. aa. theo. p̄. p̄. *L. xxx.*

S i quis puocatiōe iterposita specti iudicis velit p̄rolatā euitare sniaz: i hac voce liberā habeat p̄tate: nec timeat p̄uēliā iudiciozū cū et ab ipa iniuria possit facile puocare et marie cuz a solo tm p̄fecto p̄torio nō sine dispēdiō cāe puocare pmisuz sit?

S ciāt igit cūcti sibi ab iniurijs et suspectis iudicib? et i capitalli supplicio ac fortunaz dispendio puocationem esse concessiam.

S i appellatio nō recipit vel apostoli non dant ad interponēdā querimoniaz de hoc fm diuersitate iudicium diuersa tēpora statuunt. b. d. fm bar. Del sic. Tempus qrimonie exponēde de iudice q appellatiōe noluit recipe qui apostolorum copiam denegauit: est qñqz annus: qñqz sex menses: qñqz quattuor fm diuersitatem iudicium ad quos est appellatum. Salice.

I mpa. Theodo. et l. dono. aa. ad Asclepiodotum. *L. xxxi.*

S i appellatiōe oblatā i qua vel tue? āplitudis vel vrbicarie p̄fecture sacz auditoriū postulat iudex nō suscepit vt suscepta appellatiōe aploz copiā denegauerit: ad depōnēdā sup hac iniqtate qrimoniā nec nō etiā p̄ueniēdū aduersariū ex snia plata iuxta antiquū ius āni metas beat litigatoz. vt si hmōi appellatiō suscepta nō fuerit in q inferior? iudiciū sacra d̄siderat auditio: ad bec ea dē faciēda sex mēses beat litigatoz.

S i ho arbiter? appellatiōem suscipe aut relationē dare cōtēpserit: q̄ttuoz mēsiū tpa obseruent: vt his q statim? actitat? peat appellatoz temporibus que de appellatiōib? diffinita noscuntur.

Magra
tus sunt
quadru
plices

a Recipimus. spectabiliū. i. que fiunt a sententijs prolatis a spe
ctabilib⁹ iudicibus. Et no. quattuor ordines magistratuū: scz
princeps q est prim⁹: illustres: spectabiles: clarissimi. a quib⁹ si appel
letur dicitur bec lex ad quos appellet. z primo si appellet a spectabili.
b Qui p⁹ sultatiōes. s. appellatiōes. i. homines appellates z pponē
tes nobis. Azo.

c Implozāt. petunt
em̄ vt nos cognoscam⁹
de appellatiōe.
d Expectari. s. alio
rum iudiciū quos statiz
dices z hic ne nr̄is zc.
e Aliena. appellan
tiū qz male possem⁹ in
tendere.
f Videantur. sic i an
tenti. de bere. z fal. in
prin. colla. j.
g Proconsulib⁹. oēs
proconsules sunt specta
biles. vt in aut. de non
alie. s. si. coll. ij. z de ad
mi. of. s. si. colla. ij.
h Augustali. i. prefe
cto egypti q dicitur angusta
lis: qz ibi primo augu
stus eū p̄fecit vt est spe
ctabilis. vt. j. de priua.
car. l. j.
i Comite. z iste s̄r̄ ē
spectabilis. vt. s. de of.
fi. comi. orien. l. j.
k Vicarijs. s. eozū.
l Questorē. h est illu
stris. vt in aut. e. s. illo.
Azo. Et no. q duo sūt
qui de hac appellatiōe
cognoscunt.
m Iudicij. q agunt
in curia principis.
n Arripere. hoc si q̄
titas excedit decē libras
anri aliter vnus solus
sufficit z nō excedat. xx.
qz tunc in cōi auditorio
tractaret. vt. j. e. in offe
rendis.
o Et hoc. s. verū est
q. d. siue de cā principa
li cognouerit spectabi
lis siue cū ad eum eēt or
dinarie appellatum.
p Iudicum. z nūc ab
eius snia appellatur.
q Cōcesso. ordinarie.
r Appellationes ad
se factas. Azo.
s Acceperint. vt or
dinarū.
t Et p̄ses sit. z sic cla
rissim⁹. vt. s. vt oēs taz
cui. q̄ mi. l. j. pōt etiā ef
se q̄qz spectabilis vel
illustri. z tūc est in eo
spāle. vt si appellet ab
eo cognoscente. vt ordi
nario vel delegato q fiat cognitio appellatiōis a magistro officiorum
z questore sacri palaciū. vt. j. eo. si quando. que est cōtra. z sic non imi
tatur ordinem aliorum spectabilium.
v Eorum. i. eius.
x Cum quibus. i. cum quo.
y Ex delegatione. i. alterius non principis. vt. j. s. pri. Ac.
z Iudicadas. i. a delegato appellat ad delegatē. vt. z. ff. qz z a quo.
l. j. Sed quid si index desit esse delegans. Rñ. appellatur ad illuz qui
est eius loco. arg. ff. de iudi. l. proponebatur.

Si appellet ad pncipē a snia spectabi
liū cognoscit p̄fectus z q̄stor z si a senten
tia clarissimoz p̄fectus tm̄. Et a delegato
appellat ad delegatē. Et si pnceps delega
uerit nō illustri: z a tali delegato appellet
cognoscit p̄fectus z questor: si vō ab illu
stri appellet snia p̄sultatiōne pncipis ter
minabit in quo sentētie tps̄ inspiciet z idez
si illustri nō illustri adiūgat. b. d. s. bar.
vel sic. pnceps pluribus intētus appel
lationes ad eū deuolutas p legē istā cōmit
tit q̄qz vni z q̄qz plurib⁹ vt i hac lege di
sponit. z q̄qz in p̄stitorio cognoscit. saly.
**Imperatores Theodo. z Alē.
Ciro. p̄fec. p̄reto. Lex. xxxij.**

Recipimus ex appellatiōi
bus spectabilium iudicum
qui per consultatiōes nostri numi
nis disceptationem implozant non
nr̄am vltari⁹ audiētā expectari ne
nostris occupationib⁹ quib⁹ p vti
litate mūdi a singuloz nōnunqz ne
gocijs auocamur: aliena⁹ defrau
dari cōmoda videātur. **S**ed si
a p̄cosulib⁹: vel augustali: vel co
mite⁹ oriētis: vel vicarijs fuerit ap
pellatū virū illustrez p̄fectū p̄torio
qui in nostro est comitatu: viz etiā
illustre questorem⁹ nostri palaciū sa
cris iudicij⁹ p̄sidentes discepta
tionem iubemus arripere: eo ordi
ne: ea obseruatione: bisdemqz tem
poribus quibus cetera quoqz lites
fatali die post appellatiōem in sa
cris auditorijs terminātur: et hoc
licet quidam predictoz iudicum⁹
spectabiliū iure cōcesso vt sacri iu
dices appellatiōes acceperint.

Quod si a duce fuerit appellatum
si idē z p̄ses sit: p̄fectura necessa
rio tm̄ iure ordinario in sacro audi
torio indicabit. **I**n his autē om
nibus iudicij⁹ q̄ in consultationum
introducimus loco vel apostolos:
vel ea que apud eum gesta sunt: cō
tra cuius sniaz dicitur appellatū su
scipere ab appellatorib⁹ z cognitio
nes inducere apd viros illustres p̄
dictos iudices z ea que gerūtur ex
cipe: scribere: scripta qz litigatorib⁹
edere nr̄os epistolares precipimus

Si appellet ad pncipē a snia spectabi
liū cognoscit p̄fectus z q̄stor z si a senten
tia clarissimoz p̄fectus tm̄. Et a delegato
appellat ad delegatē. Et si pnceps delega
uerit nō illustri: z a tali delegato appellet
cognoscit p̄fectus z questor: si vō ab illu
stri appellet snia p̄sultatiōne pncipis ter
minabit in quo sentētie tps̄ inspiciet z idez
si illustri nō illustri adiūgat. b. d. s. bar.
vel sic. pnceps pluribus intētus appel
lationes ad eū deuolutas p legē istā cōmit
tit q̄qz vni z q̄qz plurib⁹ vt i hac lege di
sponit. z q̄qz in p̄stitorio cognoscit. saly.
**Imperatores Theodo. z Alē.
Ciro. p̄fec. p̄reto. Lex. xxxij.**

Ari vō libelleses. duo. s. vt in aut. de iudi. s. de vnoquoqz. col. vj.
Arbitros. i. delegatos principis.
Inducāt. coram predictis duobus.
Excipiant. i. in scriptis redigant.
Qui. s. libellenses: z mutat casum. s. qñ delegat illustri vt pnceps

officijs: v3 eoz⁹ cum quib⁹ vir illu
stris q̄stor iudicat exequētib⁹ iudica
ta. **D**ec si appellatiō fuerit obla
ta iudici q nō ex delegatiōe cogno
scit: eoz em̄ sentētijs appellatiōe su
spēs qui ex delegatiōe cognoscūt:
necesse est eos estimare iuste: necne
fuerit appellatū qui cās delegauerit
iudicandas. **Q**uic saluberri
me legi illud etiā consultissime cre
didim⁹ inferendū: vt si priuato non
illustri vni pluribusue: (vt assolet)
nr̄a serenitas adita delegauerit cau
sam: z eius corūne diffinitio fuerit
appellatiōe suspēsa: vir quidem ma
gnificus p̄fectus p̄torio qui in nr̄o
est comitatu: cū viro illustri q̄stoz
tēporali⁹ videlicet die. **N**ostri
vero libelleses q̄ apud arbitros ge
sta sunt suscipiāt cognitiones indu
cāt: z ea que gerūtur excipiant⁹ scri
bāt: scripta qz litigatoribus edant:
quib⁹ etiā apud arbitros (sz illustres
sint) ex delegatiōe nr̄a cognoscētes
excipiūt: si in sacratissimo nostri nu
minis comitatu eē dicant. **S**a
ne si illustriū ac magnificoz iudicuz
snie fuerint appellatiōe suspēse (eo
rum videlicet quoz sententias licz
appellatiōe suspendi) per cōsulta
tionem nostrā volumus audientiā
expectari: licet antea⁹ priuato homi
ni. i. non illustri: lite a nobis delega
ta is postea tēpore diffinitionis illu
stri decorat⁹ dignitate reperiatur.
Eodem obseruādo z si alter ei^m
coniunctus sit alter⁹ qui non illu
strem meruit dignitates. **Q**uic
quid autem hac lege specialiter nō
videtur exp̄sum: id veterum le
gum p̄stitutionūqz regulis omnes
relictum intelligant.
De appellatiōe iter posita a p̄sidis snia
sup statu apparitoris magistri militū lata
cognoscit p̄fectus vna cū magistro militū
etiā si magister ipsi p̄sidi delegasset. b. d.
Sa. vel sic. **Q**uādo appellatur a snia lata
sup statu curialiū statutur hic quis debeat
eē index appellatiōis. b. d. s. m̄. de ca.
Idem eidem. **Lex. xxxij.**

dicaret illustri decoratus est dignitate de cā appellatiōis ab eo facte
solus princeps cognoscit. Idem est si pnceps illustri z nō illustri de
legant. In oibus aut casibus predictis cognoscentiū iudicuz epistola
res z libellenses apostolos z gesta apud indices priores ab appellan
tibus suscipient: z cognoscedas apud dictos viros illustres inducēt:
z que gerūtur excipiet z scripta litigatorib⁹ edent z sniam executioni
tradent: tēporibus fatalium z dierū in cā appellatiōis seruatis. Quic
quid em̄ hac lege spāliter nō est exp̄sum: legis veteris regulis intelli
gendū est relictum s̄m Jr. z hoc iure. C. s. iure auf. a clarissimo ad spe
ctabilem: a spectabili ad questorem z p̄fectū. Si vero a delegato p̄n
cipis illustri vlt spectabili appellat ad antiquos rome indices. Si a pri
uato delegato p̄ncipis ad spectabiles: vt in aut. de app. s. pe. z fina.
col. iij. Sed quid si per errorem alius pro alio appelletur. Rñ. si ma
ior vlt par valet als non. vt. ff. e. l. j. s. si quis.

Appella
tur a dele
gato ad d
legantē.

Appel
latio si a
iudice
spectabi
li inter
ponatur
ad impa
tores. qz
de ea co
gnoscet.

A casu. hec lex
nō legit in sebo
lis.
B Abemus. iudi
cauerit. id est co
gnouerit p iudicando.
nā ante sniam fit rela
tio. vt. s. de relatio. l. j.
nisi in casu vt ibi dixi. q̄
etiā casu pōt hic loqui.
C Placeat. iudicare.
D Adiectū sit. qualr
sibi placeat. est tñ mani
festa relatio: als non va
let. vt. s. de rela. l. j. §. j.
E Questori. sicq̄ sūt
tres q̄ examināt: r̄ fm
eor̄ consiliū respondet
imperator r̄ cōtra hāc
responsionē non appel
lat: vt subicit. s̄ cōtra
sniam sic. vt dixim⁹. s.
eo. l. nouum.
F Diuersas snias su
as. in aio cōceptas. nō
autem prolatas. q̄ tūc
si sūt delegati: delegās
vnam approbaret. vt
ff. de re iud. dno. si ordi
narij valet p reo. vt. j.
eo. ti. l. inter pares.
G Offerēdis. p
uocationib⁹. q̄
fiunt a spectabilib⁹. vt
l. precipimus. in prin.
r̄ quando non illustri.
vt. s. in eo. l. huic.
H Discernendā. vi
debimus enī an maior
quātitas ptineat in sen
tentia in qua appellat
necne. Quid autē si de
hoc dubitetur: q̄ talis
est species de qua po
test dubitari: vt si est tu
tele vel cure sub quo iu
dice cognoscetur. Do
test dici q̄ambo in du
bio cognoscēt. ar. ff. de
iuris. om. iudi. l. si idez.
§. j. r̄ fina. r̄ argu. ff. de
libe. agn. l. iij. §. qui ad
placianum.
I Terminetur. scz li
tis estimatio.
K Iudicibus. scz pre
fecto r̄ questori. vt. s.
eo. precipimus.
L Excipientibus. scz
in scriptis.

A casu quo apparitor magi
sterie dignitatē de curia vl of
ficio coartali de statu in puincia pa
tiaf r̄ trouerfiā velut tributa vl fun
ctiones debēs in puincia detinet: si
snia rectoris puincie fuerit appella
tiōe suspēsa: cū tua sublimitate viro
quoq̄ magnifico magro militū co
gnoscente cāe iubem⁹ merita pōde
rari: lz magister militū rectori pro
uincie cās delegauerit perozandā.
C Quādo princeps sup aliqua causa cō
sulit ab eius p̄siliarijs partibus p̄sentibus
vl absentibus causa examināf r̄ ab eoz cō
sultatōibus nō appellat. b. d. bar. r̄ Pan.
de cast. vel sic. A rescripto p̄ncipis nō ap
pellat. bñ aut appellat a snia ide secuta. b.
dicit Jac. bu. vel sic. Si princeps sup ali
qua causa consulitur a consiliarijs hic no
minatis partibus p̄sentibus vel absentib⁹
causa vna cum relatione examināf r̄ fm
eor̄ consiliuz princeps rescribit: r̄ a tali re
scripto non appellat. b. d. Saly.
E Imp. Iusti. a. Demosteni. p. p.
I Abem⁹ si q̄ sugge. l. xxxij
Istio maioris vel minoris iudi
cis ad nostrā referat clemētiam: de
negocio qd̄ iudicādū ei tradidim⁹:
vel de quo p sua iurisdicōe iudica
uerit petētis a nōo numine finē eidē
iponi negocio qd̄ ab eo disceptatus
est: siue additū sit eidē suggestiōi qd̄
referēti placeat (duz id ptib⁹ p snie
sue recitationē manifestū nō fecit) si
ue nihil hmōi adiectū sit: s̄ simplr
nri numinis r̄isuz expectat: nō pri⁹
cās discerni q̄ p sacrā pragmaticā
nri numinis iustionē duo magnifici
viri: vel patricij: vl p̄sulares: vel p̄
fectozij q̄s p tpe nos elegerim⁹ iu
beanf adiūgi viro illustri p tpe que
stori nri palacij: r̄ vna eū eo in scri
ptis relationē decernere: siue p̄sen
tibus partib⁹ hāc p̄sperit: siue ab
sentib⁹ r̄ respōsum relatiōi dādum
sua snia manifestare. vt tñ disposi
tio hmōi excellentissimoz iudicū oī
modo rata sit: nulli danda licentia
cōtra puocationē eoz p̄ferre sniaz
vel aliā quācūq̄ dubitationē itro
ducere. **Q**uā obseruationē non
solum si vnus iudex suggestionē vl
relatiōe vsus fuerit tenere cēsem⁹.
sed etiā si duobus vel amplioribus
datis iudicibus in vna sniam mini
me oēs pueniūt: sed diuersas sentē
tias suas vnusquisq̄ nostre mansue
tadini retulerit: vel omnes nos cō
sulerint quid discernēdum sit.
E In causis q̄ sūt vsq̄ ad. x. libras auri so
lū vnus iudex cognoscit. In causis q̄ sunt
vsq̄ ad. xx. lib. p̄cipiū nō mutat. In cau
sis que sūt vltra. xx. libras totū auditoriuz
p̄ncipis expectat. Et ad appellationē itro
ducēdā est biennū p̄stitutū. Etia noue p̄ba
tiones recipiunt. b. d. fm Bar. vel sic. In
appellatiōe ad sacrū palatiū deuoluta si sit
estimationis. xx. librarū auri r̄ a. x. iup co
gnoscit p̄fect⁹ p̄torio r̄ q̄stor sacri palatij.
Sinantē sit. x. librarū r̄ infra cognoscit al
ter eoz tñ. si vero sit maioris estimationis

xx. librarū cognoscit principis cōsistoriuz
causa infra biennium intimada: tab eozuz
sententia non appellat. b. d. Salyce.
E Idem. a. Adēne. p. p. l. xxxv.
I Offerēdis puocationib⁹ ex
quib⁹ p̄sultationū moze in q̄
ebus negociū in nostrū sacrū palatiū
introduci solebat b̄ addēdū eē cense
mus: vt siquidē nō excedat litis esti
matio. x. libraz auri quātitatē scz ex
eipsa snia iudicis discernēdā nō duo
ebus (sicut ātea) magnificis iudicib⁹
viris: sed vni tātmōdo disceptatiō
negocij deputet. **S**invero me
moratā excedēs quātitatē. xx. libris
auri terminet: duob⁹ tradat disce
ptatio magnificis iudicib⁹ viris. s.
deuotis epistolarib⁹ cognitionalia
certamia excipiētib⁹: ita tñ vt si dis
sentirēt virū illustre p tpe questozē
adhibeāt: vt eo dubietatē dirimēte
finiat negociū. **H**is videlz litib⁹
Equaz estimatio. xx. lib. auri quātitatē
excedit: i cōe auditoriū florētissimo
rū sacri nri palacij p̄cey introducē
dis vt tñ fm iā statuta liceat qdē nō
solū victo: s̄ etiā victori p̄sultatiōez
ead vñū vl duos iudices mittēdā: i
tra biennij tēpus eivl eis intimare.
Post excessuz ei mēozati hmōi
tpis licentiā amputamus. **Q**ue
nō fuerint ab eo vel ab eis decreta
nulla puocatiōe suspēdanf. **P**ro
uas etiā assertiōes a tpib⁹ apud eū
dem vel eisdē indices addi ad exē
plum cōsultationis ad sacrū nostrū
palaciū introducēde permittim⁹.
Si appellat a duce siue sit illustri siue
spectabilis solū magister officioruz cogno
scit. r̄ in h̄ corrigif. l. p̄cipim⁹. b. d. s̄ Bar.
vel sic. de appellatiōe itroposita a duce spe
ctabili vel illustri cognoscit magister offi
cioruz r̄ questor sacri palatij. b. d. Saly.
E Idē. a. Demost. p. p. l. xxxvj.
Si q̄ duciano iudicio appel
latio fuerit oblata: siue ab ip
sa qualitate iudicis siue ex diuina de
legatione viro spectabili duci desti
nata fuerit siue iter spectabiles idez
dux cōnumeret siue illustri dignita
te decozet: siue etiā maiore: cū etiā
magisterie ptātis hoies: necnō p̄su
lares sepe vtilitate ita publica po
scēte ad hmōi curā pueniunt: nullo
discrimie habito nō dignitatē: s̄ du
cat⁹ magistratū spectari: r̄ appella
tionē ex q̄cūq̄ duce pueniētē nō vt
ante erat disposituz: s̄ apud virum
sublimissimū magistrū officioz nec
non virū excellentissimū nri palacij
questozem cōmuni audiētia propo
sita in sacro auditorio moze consul
tationum viris deuotis epistolari
bus excipientibus vtilari nulla ve
teris legis in hac cā obseruatiōe cu
stodiēda s̄ apud eos nūmō excellē
tissimos iudices causa trutinanda.
Appellatur a tanto r̄ discutit de toto
q̄ appellatio est cōmunis: et parti q̄ nō ap
pellauit. b. d. fm Bal. r̄ nō est alibi. vel sic
Ampliozem

Dissentirēt. istis
duob⁹ mōis adit q̄stor
vt subicit sic. ff. de arb.
itē si vnus. §. principa
liter. sed quomodo adi
tur questor cū erat vn⁹
de duobus. Dic q̄ plu
res erant questozes. vt
patz. ff. de offi. q̄sto. l. j.
patet ergo q̄ p hanc le
gem vn⁹ non vltra de
cē libras auri: duo non
vltra. xx. indicāt. Sed
cōtra. j. eo. l. fi. in fi. vbi
dicit si ex pacto appa
ret excedē et de toto co
gnoscit. Sed illa corri
git istā. Itē nota q̄ am
bo simul debēt cogno
scere. S̄ aliud in pluri
bus tutoribus vel etiā
vnus agit. vt. ff. de ad
mi. tu. l. decreto. §. fi.
Duos. fm p̄dictaz
distinctionem.
Biennū. hic nō po
nitur tempus appella
tionis exercēde: s̄ id in
fra quod appellatio co
gnosceda intimari de
bet iudicib⁹: vt de ea co
gnoscat. Sed autentica
videtur statuere duos
mēses ad appellationē
inchoandā que fit a pe
daneis iudicib⁹ a prin
cipe delegatis. vt in au
ten. de iudi. §. audient
coll. vj. Jo. In alijs vi
detur statui medium tē
pus appellationis. vt
j. ti. j. nemo.
Assertiones. vt. j.
ti. j. l. fi. §. i. bis. r̄ l. per
hanc. r̄ s. eo. l. eos. §. si
quis. r̄ j. e. l. ampliozē.
Si q̄ duciano. duciano.
h̄ dicit q̄ si a du
ce spectabilis vel illustri
appellet: q̄stor sacri pa
latij r̄ magistrū officio
ruz cognoscant. Et est
contra. s. e. precipim⁹.
§. q̄ si a duce. Solu. vt
ibi r̄ nō legitur in sebo
lis.

Appella
tio iterie
cta intra
qd̄ tps vs
inchoari.

Ampliores, ipsi vigilantes, i. ipsi viderent si in hoc cogitarent tantum quantum nos peis cogitamus.

Judicatis, verum est super eo caplo quo est appellatum vel conexo: non in alio, vt. ff. de mino. l. etiā. §. ex ca. r. ff. de ar. bi. qd. tr. r. s. de trasac. si ex falsis. r. ad hoc. s. eo. in offerendis. in fi.

Adimplere, suppledo de iure r. inducendo legē p. absente. Vel rñ dendo legi p. eū iducte. qd. est vey generalr. vt. s. vt. q. desut aduo. par. l. pe. Itz r. de facto. vt. qrendo an pmissio per metu facta fuerit v. do lu. Vel an solutio fue. rit facta vel pactum factum quod h. est spale. vt. j. ti. j. l. h. in fi. r. ple. ne dixim. vt. s. vt. que desunt aduo. l. j. Ac.

In refutatoris, in quib. refutat audientia iudicis qui tulit sniam: vel in lris dimissoris. Vel tertio appellat p. ces refutatorias illas o quibus dixit. s. de rela. l. j. in fi.

Ea, supple r. cane. ant ea. r.

Perorata, i. allegata. r. alibi scripta de testib. r. confessionibus que index appellatiois habet sibi tradita.

Iteru. r. ita bis ide repetebat, no autē dicit q. acta prime cause no videat iudex.

Refuscitare, id est in scriptis redigere r. recitare, arg. ad hoc. s. de preci. ipe. offe. l. fi. r. s. de rela. l. fi. Ac.

Aligd. noui continet, v. puta confessiones noniter factas r. testificationes breuiter narradum est fm. l. 30.

Addere, not. fieri posse p. sessiones o nouo.

O s. sufficient. ideo no deerit. q. id est quia sufficient.

Sed cu scim. pro mulgataz. s. eo. in offerendis.

Excedere, puta in vniuersali iudicio petitione hereditatis r. famillie heriscunde.

Imponere, ex eade parte. Vel forte etiā ex alia ca. nā r. alteri l. p. tere emendatione. vt in prin. huius legis.

Rationis, als ratiois. l. inducte ex lege illa. in offerendis. r. als narrationis. scilz dicte legis. Et not. q. ex hac lege. r. insti. de act. §. si

Appellatus pot appellacione exercere sic cut appellans et pete sententiā in melius reformari in sui fauorez. b. d. vsq. ad. §. in refutatoris. Bar. r. Saly.

Idē. a. Juliano. p. p. l. xxxvij.

Ampliorem puidētiā subie Actis rferentes q. forsitā ipsi vigilantes inueniūt antiquā obseruationē emēdam. cū in appellatio nū auditorijs is solus post sniam iudicis emēdationē meruerat: q. ad p. uocatiois cōuolasset auxiliū: altera parte q. hoc non fecisset sniam sequi qliscūq. fuisset cōpellenda. Sci mus itaq. si appellator semel in iudiciū venerit: r. cās appellatiois sue proposuerit habere licētiā: r. aduersariū eius si qd. indicatis opponere maluerit si p. esto fuerit hoc facere r. iudiciale mereri p. fidiū. Sin autem absens fuerit r. nihilominus iudicem per suam vigorem ei. partes adimplere.

Gaudēt breuitate moderni, hoc dicit fm. Bar. Vel sic. Libelli appellatorū non debent esse verbosi nec supflua sed necessaria tantū cōtinere: quibus omissis puniūtur ostendentes arbitrio iudicis. hoc dicit fm. primaz expositionē que est magis amica littere. b. d. Salice.

In refutatorijs autem libellis qui solent maxime in sacro auditorio prudētissimoz nroz procerū recitari caneant tā litigatores q. libelloz dictatores verbosis vt assertio nibus: r. ea. q. iam perorata sunt iterū r. resuscitare: s. hec sola eis iscribere q. cōpendiosa narratione causas prouocationis p. t. explanare: vel aliquid noui continēt: vel adde re. quod derelictum est. Scitur r. q. si hoc fuerit p. terminissum no de erit aduersus libelloz conditores amplissimi iudicij cōpetēs indignatio: q. sufficient. gestozum volumina introducta: r. virozum spectabiliū magistrorum scriniozum breues omnia apertissima ostendere.

Sufficit q. iurisditio in principio sit fundata ratione dubij: licet in calculo ferende sententiē appareat aligd. qd. a principio esset obstatiū iurisdictioni. b. d. fm. Bal. vel sic. Si tēpore sententiē summa reperitur maior q. prima facie videbat no ipedit iudex sup. toro p. nunciare. b. d. notabilissim. §. que bene nota fm. Bar. vel sic. Crescente lite crescit iurisditio. vt. sic. Ratione dubij cognoscitur r. p. nunciat. vltra iurisdictionem ordinariā iudicatis. b. d. Sali.

Sed cu scim. legē nostrā eē pro mulgatā per quā more cōsultatio nū in causis quidē que vsq. ad. x. libras auri extēdunt vni iudicē sancimus supponi. xx. aut. duos subtilissimos iudices: s. cū prima quidem facie videbat no tantā summā excedere: in diffinitina aut sententia apparerit iudici vel iudicib. etiā maiorē quantitātē debere iponere no erat eis possibile formam qua erant cōclusi excedere. Sed nos diffini

mus r. omnē eis damus facultatē si hoc fuerit ita subsecutū licere eis et ampliorē summā p. fata q. titate in qua dati sūt indices excedere: r. no admodum sue rōnis: sed ad veritatis indaginē ferre sententiam ne tāti indices q. si vinculis p. pediti non possint legum veritati r. iudiciali vigori per omnia satisfacere.

De temporibus r. reparationibus appellatiois seu p. sultationis.

Qui appellat a nominatione habet. x. dies ad appellandū: duos menses ad p. sequendū fm. vnam lect. b. d. Bal. vel sic. Tempus exercende appellatiois interposita a nominatione ad munera est duoz mensium a tempore scientie. b. d. Bar.

Impa. Constā. a. ad crispinum. **Tim. lxxij. lxx. j.**

Siquis p. absentiaz noiatus vel ad duū uirat. aliozūq. bonozū infulas et munus aliquod euocatus ad prouocationis auxiliū currerit: ex eo die interponēde appellatiois duozum mensium spacia ei cōputanda sunt: ex quo cōtra se celebratā noiationē didicisse mōstrauerit. Nam presenti qui factam noiationem cognouerit et appellare voluerit: statim debēt duorum mensiū spacia computari.

Tpa fatalia itroducēde appellatiois in verā ipsius p. secutionē fm. q. titate iudicij a gbus appellat diuersa statuunt. b. d. Bal. vel sic. Si appellat ab ordinario ad appellatiois p. secutionē inchoandā p. mum fatale est sex mensium r. dan. alia tria vni us mensis p. quolibet. Et a p. ncipe pot in fratres menses reparatio postulari: nec p. tis citatio requirat. si appellat a delegato eadem sunt fatalia repatiōe accepta. S. si appellatur a delegato illustis vel spectabilis p. mū fatale est duoz mensiū cetera no mutant r. s. vltima dies cadit i feriatā p. cedens inspicit. r. fatalibus elapsis p. no appellante habetur. b. d. fm. Bar. vel sic. Lex ista tractat de tēpore infra qd. debet inchoari p. cessus appellatiois. b. h. Pan de ca.

Impera. Theo. r. Valen. aa. **Li. ro p. fecto p. reozio. lxx. ii.**

Tempora fataliū diez p. seculi nostri beatitudine credimus emēdāda: vbiq. dilationū materias amputātes. Et p. mi qd. fatalis diei tpa. post appellationez sine a viro clarissimo rectore puicie sine a spectabili iudice fuerit appellatū sex mensiū esse iubem. Qd. si primo fatali die lapsus ē appellator. xxx. diem alterz volum. eē fatalem. Qd. si eo quoq. appellator exciderit tertiu. s. tr. totidem diebus intermissis fatales obseruari decernim. Qd. si tertio quoq. lapsus fatalis dies fuerit t. palis: quartum etiam fatalem post tricesimū primū diē similiter obseruari decernim. Qd. si ita cōtigerit vt q. tuoz fatalib. diebus qui appellauit excide

minus. colligūt quidaz vt. De. q. si primo petij quinq. in eodez iudicio possuz addere r. petere alia quinq. qd. non placet. r. hoc dicit i. petitiō ne hereditatis vel simili iudicio vt dixi in vniuersali.

De tēporibus r.

Quā r. qualiter fiet appellatio dixit nūc in fra que tpa exercetur.

Siquis per absentiam. omitte modo per absentiam.

Adunus aliqd. p. ter tutelā vel curaz. vt dixi. s. ti. j. l. si ad scribatū. r. facit ad hoc. l. bi. q. Accursius.

Interponēde. v. proprie: r. erit speciale. Vel veri. i. interpositē infra decē dies. vt. s. ti. j. aut. bodie r. extēdif causa appellatiois in duos mēses. r. i. hoc est speciale: q. als alia tēpora statuuntur: vt. j. l. p. xi. r. in aut. ei qui prima est contra. l. ff. quādo ap. sit. l. j. §. q. in sententijs. Accur.

Computāda sūt. ad exercendā. r. hic accipe per absentiam.

Nonstrauerit. qd. est eo ipso q. p. trariū no probat. i. contra se mōstrabitur. vt. r. ff. de p. ba. verius. r. sic habebit pro singulis. xx. miliaribus vnam diez. ff. de verb. sig. l. in itinere. r. sic plus hz q. ille q. p. sens ē. r. ad hoc. s. quomodoz qn. iudex ab eo. r. est speciale in hoc casu. vt. cito per officiales reipublice cōsultatur. et ex hac lege pot. poni casus in regula iuris. vt. ff. de reg. iur. l. vbi lex.

Tempora fataliū. fatales dies dicuntur: qz fatum id est finis cāe imponitur vt. s. de aduo. di. iii. ad uocati. r. s. de iudi. pro perādum. §. huius. r. j. eo. nemo. Accur.

Amputantes. que denegari debēt nisi v. gentissima causa vel ratio postulet. vt. s. de di. la. l. j. Sed cur dicitur hic fataliū cū r. alij dentur. Respon. ideo quia mero iure causam in fatum concessit et finē accepit. licet de equitate alie adhuc dentur dilationes.

Tempora. id est dies fatalis.

Libellus in eodē iudicio mutare an liceat.

Fatale cāz qd. dicitur esse.

Liber Septimus.

Fatalia a cāz p que possūt re parari.

Reparationes. qz cū causa accepit fatū petitur a principe: vt repa retur qd fieri potest infra tres menses: z de tribus mensib⁹ computa/ dis a fine quarti fatalis: vt subicit. nec in hac petitione reparationis. vel post eā petita necesse est vocari aduersariū p hoc: vt subicit. Sed bodie iure codicis nō videtur habere locum reparatio. vt. j. l. pxi. nisi dicatur illā correctaz p vltimā legem huius ti. vltima corrigif p autē. de iudi. §. appellatiōis. colla. vi.

Decernim⁹ admo neri. ad hoc vt sciat qli ter repatio petita sit nec etiā in eius petitione.

Temporalē. scz re parationis indultū qñ dicat non computatur statim ex quo datur: s; demū finito quarto cuz forte infra tēpora quar ti petita sit reparatio. z hoc subicit h. r. s. q ad mit. ad bo. pos. l. finali. Alī dicunt q h dicit q nō est aliud tempus dā dum post istam repara tionem. z qd. j. subicit non mutatur.

Non fuerit. ante fi nitū quartuz z post gn tum inceptum.

Nec hoc. q sic peti tur ea absente: qz nō v3 certiorari qui scit: vel scire v3: vt hic subicit. z. ff. de act. emp. l. i. §. i. fi.

Fatalis. finis quar ti z principuz quinti. Item nō nocebit simili ter: qz cū voluerit in fa cto picipali petere qui reparationē petiit debe bit aduersariū vocare.

Qd si arbitro. i. de legato pncipis.

Nonagintatribus. preter primū. s. fatalem qd est sex mensū. vt. s. pxi. z. j. l. fi. §. j.

Executioni. s; nō/ ne dabitur spaciū duo/ rū mensū vel quattuor post omēs fatales sicut post confirmationē qd videtur. vt. s. de vsur. rei iudi. l. ij. Sed respō. non: qz iudex appella tionis nō iudicauerat: qz nō venerat pars ad iudiciū. Perinde ē er go ac si nō fuisset appel latum: vñ ex prima sen tentia fit executio. vt in fi. huius. l. fm A30.

Appellauerit. id est appellationem repu lerit. fm. l. s.

Precedentes. eos dies. Construe tēpora/ le. i. feriatū dies obseruē tur a litigio. vt. j. sicut p cedentes eos dies feria tos: quasi dicat feriatū z non feriatū cōpten/ tur. vt. s. de fer. z de dila. sine pars. §. ferie. Alī dicūt q pcedentibus dieb⁹ d3 expediri negociū cum superveniunt fatales. Ac.

Si solus litigat. qz nō est p̄sens aduersariū ptra quē est appella tum qui opponeret fatalia cucurrisse. Et no. hic q iudex supplet de fa cto qd notūm est ei non vt iudici. z sic. s. ti. j. l. fi. §. ij. z. ff. de procura. l. filiūfamilias. §. milites. z dixi. s. vt q defunt aduoc. par. l. j. Vel dic

rit: tūc intra triū alioz mēsiū spaciū a nfo numine reparationē peti p̄ci pim⁹. qua petita nec aduersariū de cernim⁹ admoneri nec tpalem⁹ diē ad petitionē repatiōis numerari: s; triū mensū spacio ex q̄rto fatali nu merādo cām induci p̄cipim⁹: l3 añ vnū diē repatio fuerit ipetrata: licz allegata in iudicio viroz illustriuz p̄fectoz nō fuerit. Nec h parti nocebit aduerse: cū nō dubi⁹: s; no tis omibus dies fatalis⁹ appareat.

Et hoc si aduersus viri clarissi mi rectoris puincie vel spectabiliū iudicum snias fuerit appellatum.

Qd si ab arbitro in puincia ex delegatiōe sacra disceptante appel latio subsequat: post p̄ozē fatalez la psuz tres aliū tñ fatales dies sitr (vt s. dictū est) seruabunt. Nulla re paratiōe a nfo numine postulanda ita vt nonagintatrib⁹ dieb⁹ elapsis iudicata cōgrue executiōi mādenf.

Sinaut ex snia p̄oziane p̄fectu re: vel magri officiozuz: vel ab alio illustri dignitate decorato arbi ter in hac sacratissima ciuitate fuit de legat⁹: z appellatio p̄ diffinitionem vel sniam ei⁹ subsecuta fuerit: p̄m⁹ quidē fatalis dies duoz mēsiū: aliū vero tres ad similitudinē supradicto rum fataliū numerent.

Qui nō a delegato vt a spectabili iudice seu p̄siede puincie arbitriū appellaue rit⁹ p̄mū quidē fatalē diē duoz men siū: tres nō alios ad similitudinē p̄di ctoz fataliū diez habeat. Illud etiā circa obseruationē fataliū die/ ruz custodiri decernim⁹: vt si forte tpales in feriatos dies quoquo mō inciderint: p̄cedētes⁹ eos dies vt tpales a litigantibus obseruentur.

Qd si qs secus q̄ iura p̄cipiunt lapsus dies fuerit tpalis z hoc p̄zi mo loco a p̄ite aduersario: vel etiā a iudice si solus litigat⁹ appelloz fuerit oppositū p̄batūqz p̄ eo habe bitur appelloz ac si sniaz quoquo modo non coactus susceperit.

Inauten. de his qui ingredi. ad appel. §. j. colla. v. **constit. xi.**

Hec aut. dicit q tps exercēde z finidēde appellationis est ānus. z ex cā. s. ipedimēti ē biennium: infra qd tps vtraqz z altera ps pōt cām psequi: q tpe trāfacto iudice appel lationis nihil p̄nūciante: snia p̄ma trāsit in

quodāmodo ei esse notum vt iudici.

Sequitur aut. ei qui appellat. que corrigif. l. istā. z est de his qui in gre. ad appella. §. j. colla. v. Accur.

Iqui appellat. fm se. i. cū ipse solus est in cā sine aduersario. z cōiter qñ cū aduersario. nā z vterqz esse pōt. vt. j. e. l. fi. §. illd.

Rem indicatam. Si ergo appellans vult ab sente aduersario p̄nūciari ne sentētia p̄ma p̄firmet d3 vltimo mēse cōparere et facere aduersariū citare. Iudex vero sniam infir mabit vel cōfirmabit prout acta dictabūt absente semper p̄pter absentiam cōdenā/ do in expēsis. h. d. Bal.

Iqui appellat impartif annus intra quē fm se⁹ cōiter ve cuz aduersario litē exequat. aut si iusta cā⁹ intercesserit ali⁹ ann⁹ indulgea tur⁹: quo⁹ trāfacto lite non cōpleta⁹ rata manet⁹ snia. Appelloze cessante cū vn⁹ mēsis⁹ supest ex bien nio: l3 victori ingredi vt re⁹ q̄rat: q̄ siue inēto siue nō suas afferat⁹ alle gatiōes: z vel p̄firmet vel rescindat snia: in oi casu⁹ absente in expēsis cō demnando fm tpa fatalium dierū.

Mentro⁹ vero occurrente post scdm fatalē p̄manet sententia rata.

Inauten. de appella tionibus z j. r. s. ij. colla. iij. **constit. ij.**

Ista aut. dicit q pendente cōpromisso tps instātie appellationis nō labitur quot cūqz annis durauerit cōpromissum. h. d. Bal vel sic. Non currit tps ei qui semper litigat etiam coram arbitro. h. d. Bar. vel sic. Si de cā appellationis cōpromittatur tēpora interim non currunt. h. d. Salycē.

In medio cāe apd iudicē appelloz motē vt nō mote aliq eligunt arbitri: z p̄pterea biē/ niū trāseat itra qd oporteat appel lationē finiri: z p̄ q̄libz occasiōez ad iudicē appelloz cā reuertat: nō ledat ex cursu tps⁹ s; exerceat⁹ z ter minū legitimū suscipiat: z si decies milies plus q̄ biēniū transierit tem pus nisi biennium excesserit postq̄ arbitrium fuerit desertum.

Inauten. de ap. z in tra q̄ tēp. §. ad hoc sancimus. col. iij. **constit. ij.**

Si stat p̄ principē nō currūt tpa appel lationis donec p̄iceps p̄stituat qs cogno scat. h. d. Bal. vel sic. In cōsistorio p̄nci pis currit tps itimādē: s; nō itroducēde do nec cōstituat qs cognosci debeat. h. d. sal.

Sed z lis q̄ spat i p̄storziū p̄nci pis inferri absqz dāno moze maneat itacta⁹: donec ip̄e faciat eā i troduci: z a p̄cerib⁹ s; moze dirimi

Inauten. vt sponsa. lar. §. hoc quoqz. colla. ix. **constit. ij.**

Si stat per iudicem appellationis non currunt fatalia. h. d. Bald.

Sed z lis. intacta. hoc etiā olim erat. vt. j. e. l. fi. §. si tamen. z in telligūt quidā. vt Jo. banc aut. qñ ille qui appellauit notū fece rat p̄ncipis: als non esset sine dāno moze. Alī dicūt contra q qui me tuit sniam d3 notificare: vt p̄firmet vel delegetur nō appellans z pro eis est in aut. de his qui ingredi. ad appel. §. illud quoqz.

Sequit alia aut. si appellatione. als incipit. Itē si appellationē. que est in cor.

Al dic fm se qñ solus cōiter qñ duo sunt q cō munē hnt cāz p̄ tertiū.

Iusta causa. quare nō possit exequi litem.

Indulgeat. a lege. z sic nō est opus restitu tione in integrum.

Quo. s. secūdo an no z sic sūt duo fatalia. Sed olim plura l3 bre/ uiora. vt hoc titu. l. ij. z fina.

Completa. i. nō cō cluso z renūciato.

Anet snia. ac si nō fuisset appellatū. vt j. eo. l. fi. §. fi. in fi. z in hac. l. tēpora. in fi. z. s. ti. j. l. si cōtra maiores. z hoc casu actio in factuz datur ex sentētia p̄zi⁹ la ta. licet qñ secūdo sen tentiaref aliō est: s; fm quosdā. vt no. ff. de his qui not. in fa. furti. §. j. S; quid si iusta cā etiā secūdo anno fuerit im/ peditus. Rñ. datur re/ stitutio ex clausula ge/ nerali. ff. ex q. cau. ma. l. j. in fi. z in corpore vn de sumitur. §. j. ibi quid em agere oportebat zc. z ita primus z secūdus annus datur a lege ter tius z aliū per restitutio nem: z sic vltra biēniū extendit sicut etiam in alijs casib⁹ quos habes statim in alijs aut. si ta men est zc. z in aut. sed lis. z in aut. si appella/ tione.

Unus mensis. et etiam ante si vult. vt. j. eo. l. fi. §. nulla licētia. Sed certe illa loquitur in introducenda nō in exercenda.

Afferat. actor. z In oi casu. siue re/ scindatur siue cōfirme/ tur. z grās agat deo q in p̄ncipali cā suat ei: q̄p absenti: iusticia. vt in cor. §. j. in fi.

Mentro. id est nec actore neqz reo veni/ ente.

Scdm fatalē. i. post biēniū. z idem si tātuz datus est annus.

Itamen in me/ dio. ex cursu tem poris. nec ei currit tem pus qui semper litigat. vt. s. de inoffi. testa. cō tra maiores.

appellās q itra biē niū appel latione p sequi non potuit an terminuz habeat.

Ordo lre

Iudex de facto pōt supplere.

est in cor. vt sponsa. lar. §. illud vero. colla. ix.

Appellatiōe. nouissima induciay die. i. vltima dilatione. Nullū p̄iudiciū. immo videt rata snia. vt. s. au. ei qui. Sed hic stetit p̄ iudicē. vt. ff. ex qui. cau. ma. Sed et si p̄tozē. §. ait p̄toz. et de vā. infec. si finita. §. elegāter. Sed certe au. illa ei qui et. loquit q̄n ste tit p̄ indicez. vt in corp. de his qui ingre. ad ap. circa p̄inci. Sed certe nec ibi phibet vltra biē niū progari in eo qd̄ dicit si steterit p̄ iudicem. Siue ergo steterit p̄ p̄ncipem nō currit tps. vt s. au. sed lis. sine p̄aliū indicē idem est vt h. qd̄ intellige quātū ad effectū nō datur restitutio. vt. ff. ex qui. cau. maio. quātū. et l. si per p̄tozē. §. ait p̄toz. In cā p̄ncipali nō datur restitutio post trienniu. vt. s. de indi. p̄perandū. Sz qd̄ si steterit p̄ alium. Rñ. nihilomin⁹ currit tps. Sed agitur cōtra eū de dolo. vt. ff. d̄ dolo. l. ar bitrio. §. si dolo. sed si ille non esset soluēdo restitueretur ad litem. vt ff. de eo per quem fac. est. l. si. Ac.

Arbitre. cōsultatio nibus. i. appellatiōib⁹. et sic ponitur cōtentum pro cōtinente fm̄ Dt. Statuti. vt. s. l. pr. Sub pretextu. ne dū per rescriptum. Vigilati diligētia. ablatinus. et sic no. qd̄ p̄ hanc legem corrigi su perior in eo qd̄ de repara tiōe dicit. Sed h̄ per vltimā in p̄mo rñ. et vltima p̄ au. ei qui.

Statiz. vt. s. l. pri. Dimidiā partē. scz vltimi fatalis. et hoc est cōsiliū fm̄ quosdā. naz in vltimo die pōt veni re. et facit ad hoc. ff. de emic. si rem quā. §. qd̄ li cet. et j. eo. l. si. §. et cum antea.

Er hāc. cōsul tationib⁹. i. ap pellationibus. et sic ponitur qd̄ cōtinetur pro eo qd̄ continet.

Assertionib⁹. s. ex parte actoris. puta re plicationibus.

Exceptionib⁹. s. ex parte rei. et ad hoc. s. tu. j. l. ampliorē. in p̄n. et in fi. et l. in offerēdis. in fine.

Ad nouum capi tulū. i. nouiter acqui sitū. et p̄ hoc. ff. de iudi. l. non pōt. Sed ante appellatiōē pōt fm̄ Jac. qd̄ nō placet. Alij dicūt nouū caplm̄. i. res nouiter petita. vt si primo petebā bouez: nunc peto equū vel asinum. Itē primo excipiebā sup vno: nūc super alio. et ita su per diuersis. Sed sup eadem re pōt etiā nouā exceptionez opponere. vt si p̄mo exceptionē rei iudicate: nūc iurifurandi vel alia opponat. et idem in intentiōe sic ex parte actoris. vt si p̄mo dixeram qd̄ res pertine bat ad me iure dñj ex traditiōe facta a seio: nūc possum dicere facta est a me iure per rescriptiōē vel ex legato. Vel si reus opposuit exceptio.

Appellatiōe secuta nouissi ma iduciay die: aut ps vtra qz: aut solus q appellatiōe vsus est occurrerit: et suā p̄sentiā manifesta nerit. iudici futuro appellatiōis examinati negotiū vel ei⁹ p̄siliaris aut bis q lites intromittūt: et iudex inde finitis diebus eū suscipere differat: nullū p̄iudiciū partib⁹: aut vni eaz ex hoc penit⁹ volumus fieri: s; post hoc examinari appellatiōes b̄mōi et legitima sententia terminari.

Ad appellatiōē exercēdas post tēpo ra statuta. s. e. l. ij. nō cōcedunt alia. Et tē pus appellatiōis introducēde est dimidie tas tēporis exercēde. b. d. Sa. Vel sic. Lex ista v̄it ad suppletionē p̄cedētis et dicit qd̄ trā factis tēporibus de quib⁹ ibi deserit appel latio: et non est licitum a p̄ncipie impetra re restauratiōē nisi i p̄mo casu legis p̄cedentis. b. d. Pau. de ca.

Imp. Justin. a. Appioni. l. ij.

Arbitre in posterū ti centiā futurā p̄sultatiōib⁹ vltra statuti t̄pis viuendi spacia: ne qz per oblatiōē p̄cū: neqz p̄ sacruz rescriptū sup repatiōe tēpoz indul gendū: neqz sub p̄textu quodā alte ro: sed oibus incūbendū esse vigilā ti diligētia quo puocatiōes eozū intra statuti tēpus introducantur.

Ita vt etiā gesta in iudicio qd̄ puocatiū est non p̄pe finē tēporis tradatur scrinio sacrarū epistolaz: ne p̄pediat per astutias fatalis rei termin⁹: sed aut statim⁹ postqz ap pellatū sit: aut nō minus qz ante di midia partē tempozis p̄beantur scrinio: ne (qd̄ p̄ angustias contin git tempozis) tardus appellatiōis fautor suo dispendio refutetur.

In causa appellatiōis: licet vtriqz par ti nō p̄positū p̄ponere: et nō p̄batū p̄bare si actionē atiquaz respiciat. als secus. b. d. bar. Vel sic. Ex parte actoris vel rei nō p̄posita vel nō p̄bata in causa p̄ncipali exp̄ri mi depēdētia n̄ separata possūt in causa ap pellatiōis p̄poni et p̄bari. b. d. Sal. vel sic. Ista lex est famosa et quotidiana et. b. d. In causa appellatiōis pōt vtraqz pars nō al legatū in causa p̄ncipali allegare et non p̄batum p̄bare. b. d. et Ly. dicit qd̄ ista lex stat bic sicut lilium inter spinas: qz huius titu li leges nihil valēt hodie excepta ista et ex ceptis au. Et cōtinēt tres partes. Primo dicit qd̄ nō allegatū in causa p̄ncipali pōt allegari dūmodo nō sit omnino nouum et in primo iudicio non deductū sed sit ab illo quod erat deductum depēdens et hoc

nem pacti facti de nō petendo et probauit possum habere pactū factū de petendo: et hec opinio vera. Tertij dicunt nouū caplm̄ qn̄ nouā in tentiōē vel exceptionē: p̄pono etiā sup eadē re petenda vel excipien da. vt si in prima causa egi quasi per vim mihi aliquid ablatu: nūc di co qd̄ p̄ furtū nō possum. vt arg. ff. de iureiu. l. duob⁹. §. exceptio. Vel

vsqz ibi: sed et si. Secundo qd̄ non p̄batum potest p̄bari. vsqz ibi: quo exercitatis. Ter tio reddit ratio ad vtrūqz. b. d. Pau. de ca. Idem. a. Taciano magistro of ficiozum. Lex. iij.

Er hāc diuinā sanctionē de cernimus vt licētia qd̄ pate at in exercēdis p̄sultatiōibus t̄ā ap pellatori qz aduerse p̄ti: nouis etiāz assertionib⁹ vtēdi vel exceptiōib⁹ que nō ad nouū capitulū p̄tinēt: s; ex illis oriunt et illis p̄iuncte sunt: que apud anteriorē iudicē noscunt p̄po site. Sed et si qua dicta quidē al legatio mōstrabit vel instrumentū p̄rolatū aliqd̄: p̄batiōes tñ illo qd̄ defuerūt tpe: verū apud sacros co gnitozes sine p̄crastinatiōe p̄beberi poterunt id quoqz eos admittere.

Quo exercitatis iā negocijs ple nioze subueniatur veritatis lumie.

Ad enidētiāz dicit qd̄ in l. ij. s. e. p̄vari etate iudicū varia tpa statuunt ad appella tiōē inchoandā. Sz hodie per hanc legē statuūt varia tpa p̄ varietate locoz ex q bus appellat ad p̄ncipis auditoriū. b. d. vt qz ad. §. In his. vel sic. Tēpus appellatiō nis intimandē qd̄ per l. ij. s. e. erat variuz ex diuersitate iudicū hic variatur ex di uersitate locozum: et p̄ quinqz fatalibus dieb⁹ q̄ per. d. l. ij. introducebant per istaz vni⁹ fatalis terminus decē dieū statuūt p̄pter labile hōis memoriā. b. d. fm̄ Sal. Et diuidit i tres p̄tes. In p̄ma loq̄ de tpe appellatiōis inchoandē vsqz ad. §. In his aut. Et ibi loq̄ d̄ tpe appellatiōis introducē de. vsqz ad. §. Si tamen. ibi de tpe appella tiōis exercēde. vsqz i finē. et cū istavltia par te iunguntur omnes au. Ja. bu. et Bal.

Idem. a. Tribuniano questori sacri palacij. Lex. v.

Am anterioribus legibus ex simū comitatū filis cursus ad appel latōes exercēdas ipartit⁹ est: neces sariū nobis visuz ē b̄mōi spacijs ius tu imponere libzamentū. Sāci mus itaqz sigdē ab egyptiaco vel li bico limite vlt̄ orientali tractu vsqz ad vtrasqz cilitias nūerādo vel ar menijs vlt̄ gētib⁹ et oī illirico cā fue rit more appellatiōnū trāsmisssa p̄ri mū semestre spaciū i ātiq̄ diffinitōe p̄manere: nihil penit⁹ neqz diminui neqz accrescere. Sinaut ex alijs nri imperij p̄tib⁹ siue asiāne siue pō tice siue tracie dyoceleos lis puoca tiōe suspēsa in hāc regiā vzbē pueni

si primo egit de incisiōe arbor. l. aquilia. Scōo qd̄ vi aut clam ex eodez facto. Vel opposuit ex ceptionem ex aliquo fa cto puta pacti. nūc op ponit doli de eodem fa cto. Hoc nō placet cuz ex p̄mo pendeat: s; secū da placet. Sic ergo qd̄ si in cā p̄ncipali exce ptionē non opposui vt oppositā non probati: postmodū in cā appel latiōis nō opposita op ponā et oppositam p̄ba bo. Ceterū si de alia re vellem disputare q̄ pri ma que est in iudicium deducta nō audiar. Al dic vt diximus de con iunctis. ff. de minori. l. etiā. §. ex causa. Sz ale xander papa statuit su per nouo iure: s; nō su per veteri capitulo. sed capitulum forte pro as fertiōe intellexit vt sta tim dices.

Sz et si qua supra quando non oppositaz exceptionē vel assertio nem opposuit nunc qn̄ oppositam prius i cau sa p̄ncipali: deinde in causa appellatiōis p̄ bat. sed vtriqz dicto op ponitur. Nonne omia debent esse in eodē sta tu. vt. s. de ap. l. appel latione. Rñ. fallit hoc vt. s. de appel. l. eos. §. si quid. Item cum aper ti fuerint testes in pri ma quomodo producē tur alij. vt in au. de te stib⁹. §. qm̄ vo. q̄ est d̄. sed hoc corrigi fm̄ al. qz est eadez ratio suspi tionis. Alij dicunt qd̄ h̄ in prima p̄bauerat tātū per instrumēta: als sec⁹ vt ibi. Tertij dicunt qd̄ post apturā tā in p̄nci pali cā q̄ appellatiōis p̄nt p̄duci super nouis caplis: dū tamē oriatur ex veterib⁹: et illis con iuncti sint: etiā primi te stes dūmodo iterum in rāt. sed sup veterib⁹ nō pōt ampli⁹ etiā in cā ap pellatiōis p̄batiōes sup testes iducere. Tu dic qd̄ in p̄ma non pōt post aperturaz nisi in nouo capitulo. vt ex de testi.

Testibus publicat ali nō sūt pducēdi.

Exceptio nes nonaf an liceat opponē.

c. vlti. et extra de fide instrumē. cum Jobānes. nisi in casu. vt in matri monio. vbi etiam producūt post aperturam testium. vt extra de te stibus. ex tenore. Sed in causa appellatiōis potest taz vetera proba re qz noua cōiuncta. vt hic dicit. Nec ob. dicta au. quia causa appella tiōis est alia q̄ prima vt diximus. s. de procura. ita demuz. et facit. ff. de appel. l. scio. §. quid ergo.

Am anteriorib⁹. impartitus est. l. sex mensium prius et postea separatiim alioz sex. vt. s. eo. l. ij. in prin.

Libri Septimus.

a **E** Spacium eis indulgeri alijs triū mensum spacium.
b **E** In suo robore. sic ergo repatio habet locū p̄ hanc legem: et sic corripit q̄ est. s. e. l. nemo. et hoc per ant. ei qui.
c **E** Et cū antea. nota hic q̄ cū quinqz essent olim fatalia cōputata reparatiōe: in fine cuiuslibet accipiebat vnus dies qui appellabatur fatalis. et sic erāt quinqz dies fatales in q̄b̄ debebat exerceri causa appellatiōnis. Accur.
d **E** Eueniebat. s. eūde die et c. q̄ est. j. et quod hic subicit est interpositio.
e **E** Appellatiōnū. impediendarum.
f **E** Ante quartū dies. i. intra quattuor dies ante fatalē. et in ip̄o fatali vel post fatalē inter quinqz dies veniēs appellator auditur.
g **E** Post quinqz dies. i. post fatalē p̄ quinqz et c. vt in euāgelio: et māsit ibi duos dies.
h **E** Offi. i. officiales.
i **E** At decē fatales. i. p̄ quinqz p̄cedētes et aliū quinqz sequētes fatales. vt. s. dixit. S. j. huius. s. eo. l. nemo. vbi dicit vt gesta: aut post appellatiōne: aut ante dimidiā p̄te t̄pis p̄beantur. Solu. hic corrigitur. s. bodie serua ant. ei q̄ appellat. in fi.
k **E** In his. constitutū est. vt. s. ti. j. in offerendis. et sic bodie. et h̄ corrigi vt ibi dixi. Alij h̄ dicūt de t̄pe appellatiōnis exercende: et sic daf annus vt hic nisi sit iusta cā quare daf ali⁹ annus. vt. j. s. illud. et c. eo. aut. ei qui. Item fm̄ primū intellectū est. s. eo. l. nemo. Sed hoc ex sp̄alibus causis. Accursus.
l **E** Libellos. i. preces. vel forte. i. apostolos: vel refutatorias preces de q̄b̄ dicit. s. de rela. l. j. Sed j̄ autem. ei qui. Solu. vt ibi soluitur.
m **E** Constitutū est. vt s. eo. l. nemo.
n **E** Deperire. vt. s. e. aut. sed lis.
o **E** Illud etiā. si quis. appellator.
p **E** Exordium. dicūt qui dā appellator. Vel dic index. Et nota hic ip̄o ni exordium vna tantum p̄te p̄sente: et rē inchoari: vt h̄ subicit q̄ fit p̄ citationē alterius p̄tis. q̄ facit ad hoc q̄ dicitur. ff. de iur. om. iud. l. et quia. sed hoc speciale in causa appellatiōnis vt hic subicit. et sic in alijs non est ita. sed de m̄m lite contestata datur initium cause. vt in ant. de litig. s. si vero initium. colla. viij.

at: p̄ semestri spacio tātūmō duoz mēsiū spaciū eis indulgeri alijs triū mēsiū spacijs. i. nonagita et trib⁹ diebus sibi mō sequētib⁹: siue semestri ip̄artiat t̄ps siue tres p̄ores mēses fm̄ locoz diffinitionē quā designauim⁹. **E** S. et alijs trib⁹ mēsi⁹ qui ex reparatiōe ab aula p̄cedi solēt i suo robore duraturis et p̄orib⁹ accedētib⁹ vt partiz ānale nūref: partim nouē mēsiū p̄sequat. **E** Et cū antea in fine cuiuscūqz t̄pis vn⁹ fatal⁹ dies ex antiqz legib⁹ p̄stitut⁹ eēt: et sepe eueniebat: cū m̄te sunt occasiones mortales appellatiōnū vt egritudine vel spaciū p̄lixitate vt p̄ alias cās q̄s nec dici nec enūerari facile sit eū dē diē fatalē nō obfuar i et lites expirare: et h̄mōi luctuosus infelicitatib⁹ p̄rimonia hoim̄ titubare. **E** Propter hoc fortune reuētes infidias sancim⁹ nō vnū diē fatalē standū in posterū esse. s. siue añ q̄rtū diē fatalis lumis ei ip̄z fatalē siue post quinqz dies ex q̄ ort⁹ fatalis effluerit appellator venerit et litē institūdā curauerit: et eā i cōpetēs iudiciū dederit: legi videri satisfactū: nec ingemiscat mortue cāe dispēdio: s. n̄ro gaudeat b̄nficio: cū nobis cognituz sit etiā ex errore calculi diez quem offi. habuit: sepe eē cās piclitas. **E** Quō in posteruz nō fieri ex remedio legis p̄sentis sperandū est: eodē beneficio: et in oibus fatalibus alijs: qui vel a pedaneis iudicibus vel ab alijs datur quos leges suis sanctionibus enumerauerūt custodiendo vel obseruando: vt decē fatales dies pro vno vbiqz instituantur. **E** Vbi olim biennium dabat ad introducendū appellatiōne in cōsistorio p̄ncipis p̄ hanc. l. daf ann⁹ tā appellatori q̄ appellato si voluerit cām introducere. Salice. **E** In his aut casib⁹ in q̄b̄ biennium cōstitutū est q̄ten⁹ more p̄sultatiōnū in regia v̄be sub cōi audiētia florētissimo sacri n̄ri palacij p̄cer v̄tilent biennij metas vni⁹ añi termino choartam: vt itra eū et gesta colligere et ea viris deuot⁹ epl̄arib⁹ tradē: et refutatorios libellos si voluerit offerre: et litē i sacrū n̄z p̄sistoriū itroducere cogant. **E** Nulli licētia denegāda victrici parti si voluerit fm̄ q̄ iā p̄stitutū ē: et p̄mature cāz i ducere: neqz ānali spacio expectato **E** Si in cōsistorio p̄ncipis cā appellatiōnis est inchoata t̄pibus q̄bus ius nō redditur ip̄o iure nō currunt. h. d. Salice. **E** Si t̄n in nostro sacro cōsistorio lis exordium ceperit: etiam si non fuerit in eodez die cōpleta: t̄n p̄petuari eā p̄cedim⁹: cū iniquū sit p̄pter oc-

cupationes florentissimi ordinis q̄s circa n̄re pietatis ministeria habere noscitur causas hoim̄ deperire: **E** Hic dicit q̄ exordium imponit cause appellatiōnis vna tm̄ parte p̄sente dūmodo interueniat citatio. h. d. fm̄ bal. vel sic. In appellatiōe exercēda alibi q̄z in cōsistorio p̄ncipis daf ann⁹: quo elapso firma manet p̄ma snia: nisi iusta cā fuerit appellator impedit⁹ quo casu daf secundus annus: in quo oēm suā diligētā d̄z facere appellator p̄stādo iudici vt p̄sequat. Et in cā appellatiōnis est sp̄ale vt possit absqz litis cōtestatiōe ferri snia Item statuta in causa appellatiōnis habēt locū in causa supplicatiōnis interposita a p̄fecto p̄torio. h. d. vsqz ad. s. fm̄ autem. Salice. **E** Illud etiā merito addēdū huic legi cēsem⁹: vt si q̄s fatali die apud appellatiōis iudicē introducitur: siue ex pte vna siue cognitiōnalr cāe appellatiōis iponat exordium: deinde relicta ea discedat: et in desidia reliquū t̄ps p̄maneat: et ānale t̄ps post inchoatā litē p̄terierit victore neqz sniam ad effectū p̄ducere valēte p̄pter litē inchoatā: neqz iā terminuz accipe interueniēte cūz appellatoris absentia eā finiri nō facile concedit: h̄mōi iniquatē amputātes: cū aduersari⁹ p̄t et minime p̄sente appellatore litē exercere (q̄ sp̄ale p̄uilegiū ei⁹ est q̄ appellatiōi examināde p̄sistet posse ex vna pte cāz dirimere) **E** Iubem⁹ eūde appellatorē (nisi obseruauerit iudiciū et cāz vsqz ad finē pegerit: si p̄ eū steterit quo min⁹ oīa litis certamina impleant) appellatiōe defraudari: et sniam p̄ eū latam in robore durare et ad effectū p̄ducere: tanq̄ si ab initio fuerit minime p̄uocatus. nisi ip̄e appellator euidētissimis p̄bationib⁹ possit ostēdere: se q̄dē summa ope nisi voluisse litē exercere p̄ iudicē aut stetisse vel aliam inexorabilem cām obsecutā propter quas hoc facere mime valuit. **E** Tūc etem aliud ei annale t̄ps indulgem⁹: quo effluēte: et litem minime finē accipiēte cadere eum de appellatiōe inuamine disponim⁹: cū sit ei aprissima facultas et n̄raz adire maiestatē et tarditatē iudicis in q̄relā deducere: et n̄ro b̄nficio p̄potiri. **E** Statuta in cā appellatiōnis habent locū in cā supplicatiōnis interposita a p̄fecto p̄torio. h. d. Salice. **E** Cui p̄sentaneū ē vt et in sentētijs omnium amplissimoz p̄fectozū p̄torio ex diuino oraculo retractandis eadez obseruatio q̄ supradicta est post ingressam vnus vel vtriusqz p̄tis: tā p̄pter absentia p̄sonarū q̄ propter statuta tempora teneat. **E** Iuri appellatiōni p̄ pactuz renuncia Sinantē

re a tempore appellatiōnis facte: et q̄ hic dicit p̄terit. id est p̄terisse noscatur. an concurrerit a tempore appellatiōnis. sic. s. de heredi. in situ. l. fina. Vel dic q̄ appellator debet p̄se qui causam a tēpore appellatiōnis vsqz ad annum: et si non fecerit rata manet sententia p̄rima. nisi ex iusta causa detur alius annus. sed si intra annū vel biennium sibi datum ad iudicem appellatiōnis eat appellator et litē inchoauerit et postea deseruerit: tūc ab eo tēpore incipit currere quo lites inchoant: et finitur anno nisi ex causa detur ali⁹ annus. et fm̄ hoc etiam vsqz ad quadriennium poterit durare. **E** Interueniente. scz litem inchoatam. **E** Privilegium. non est ergo ita in alijs. vt diximus. s. de bis q̄ ad ec. confu. l. fi. **E** Ex vna parte. et sic lite non contestata. **E** Pronocatum. vt ff. de bis qui not. in fa. l. furti. h̄. respon. et c. titu. j. l. si cōtra maiores. et l. quoniam non. et in auten. de appella. colla. viij. in prin. et de bis qui ingred. ad appella. s. si vero neuter. et c. l. h̄. in fine. sed secus in excusatione tutoruz: qz et si illaz non p̄sequor: t̄n non ex quo datus: s. ex quo sui iussus gerere teneor. vt. ff. de excusa. tu. l. si is qui. **E** Per iudicem. vt s. eo. auten. si appellatiōne. **E** Inexorabilez. id est inexcusabilem. hoc est in qua non poterat excusari. **E** Annale. vt. s. eo. dē autenti. ei qui. Accursus. **E** Retractandis. nō aliter. vt. s. de senten. p̄fectozum p̄torio. l. prima.

Appellatiōnis exercēda tēpus a quo t̄pe currit

a **S**in autē scriptura. vel sine scriptura. vt. s. de pac. l. pactū qd̄ do. b **M**emi. idē r̄ si vn̄ tū h̄ puenit. vt. ff. a qui. ap. nō licz. l. j. §. si quis. c **A**ditigari. no. sic. r. ff. de ferijs. l. j. r. s. de pac. l. si q̄ in p̄scribēdo. r. s. de do. ante nup. l. si p̄stāte. in p̄n. S. arg. p̄. ff. quoz̄ lega. l. j. §. qd̄ ait p̄tor. r. ff. ind. solu. cum apud. r. ff. de postu. l. quos p̄hibet.

b **D**efuncti. minoris. i **J**uris. quo d̄i minorē. xiiij. an. nō posse testari. vt. ff. de testa. l. qua etate. r. s. qui test. fa. pos. l. si frater. Ac. k **D**alā est. nō valet ergo snia lata p̄ ius p̄stitutionis. addūt quidaz̄ hoc esse verū si putabat se facere p̄ legē vel p̄stitutionem. secus si puta

Snia cōtra leges nō valet.

Sentētia scda si cōcordat cū p̄ia q̄ ista r̄ valet.

Quā p̄uo. nō est neces. Supiori titu. q̄n ap pellatiōe rescindit̄ sententia dixit: nūc quādo ipso iure est nulla.

Atam. lata sit. vt qz̄ hic iudicant̄ rē meā esse: p̄i or nō esse. Sed qd̄ si cōcordauit scda snia cum p̄ia. Videf̄ valere se cūda cū nō sit p̄bitū. ar. ff. ex q. cau. ma. l. nec nō. §. sed q̄ eis. Nam leges dicētes nō posse reuocari p̄imā p̄ aliā nisi p̄ appellatiōe: loquūtur q̄n scda est p̄ p̄maz. vt. s. de sen. l. post sen. tentiā. r. s. sent. rescin. nō pos. l. j. r. ff. de re iud. l. p̄ses. r. s. de execu. rei iud. si vt p̄ponis. S. in casu fallit quo reuocaf̄ p̄ima a q̄ appella tū nō est p̄ scdam: qz̄ du bitabat an p̄mo fuisset iudicatū. r̄ in scda iudicatum est nō esse iudicatū. vt. ff. q̄ sen. sine ap. l. j. in p̄nci. S. q̄ est rō q̄ nō valet. R̄n. dicunt qd̄ q̄ p̄ma trāsiuerat in rē iudicatā r̄ faciebat iā ius. vt. ff. de p̄di. inde. l. elegāter. §. si post rez. r̄ sic scda nō valet q̄si cōtra ius p̄stitutionis lata. vt. ff. q̄ sent. sine ap. l. j. §. placet. qd̄ nō placet: qz̄ in scda nō est exp̄f̄ sus error: vt ibi d̄i. r. j. l. p̄ri. Dic̄ ḡ vt sit litigiz̄ finis. ar. ff. p̄ suo. l. fi.

Non obtinebit. sic em̄ trāfactio nō valeret vt. s. de trāfac. si cā. sed aliud si indicaf̄ post iuramentuz̄. vt. ff. de iure iur. l. nā postea. §. si dā nef. S. qd̄ si appellatū est a snia q̄ ipso iure nō valet. R̄n. iudex p̄nūciabit appellatiōe in iustā r̄ in seret cāz̄ qz̄ nihil valuit snia r̄ de nuo retractabit cū nec p̄ appellationē cōfirmat. vt ff. d̄ ap. reci. l. si exp̄f̄ sim nisi i casu. vt. ff. rem ra. ba. l. iij. §. fi. s. si cām nō addicet: s. simplr̄ p̄nūciat appellatiōe nō tenere: p̄firmari v̄ snia: maxie si appellator̄ dicat in appellatiōe dico sniam ipso iure nullā v̄ si q̄ est appello. cā eniz̄ appellatiōis p̄ncipalis est q̄stio. Sed incidēter q̄ritur an ipso iure snia sit nulla. Item pone qz̄ egi ad. r. p̄ ticiū: r̄ succubui: r̄ postea p̄curator̄ mē agit p̄ ipm̄ p̄curator̄ rē ticiū ad eadē. r. que snia valet: p̄ima vel scda. R̄n. p̄ima valet.

Sicut etiam institutam.

riac etiā conueniri vt vllum fatale seruet b. d. notabiliter fm̄ Sali.

Sin autē partes inter se scriptura internueniēte paciscendū esse crederint nemini parti licere ad p̄uocatiōis auxiliū puenire vel vlluz̄ fatale obseruare: eoz̄ p̄actionez̄ firmā esse cēsem. **L**egum etenim austeritate in hoc casu volumus p̄actis litigantium mitigari.

Contra sententiam que transiuit in rē iudicatam p̄nunciari non potest: ideo a p̄nunciato appellari opus non est. hoc dicit Salicetus. vel sic. Sententia diffinitiuā lata p̄tra aliam sententiam validam et que transiuit in rem iudicatam est ipso iure nulla: nec est necesse ab ea appellare. r̄ exceptio nullitatis impedit executionem sententie si offeratur parata probatio nullitatis. hoc dicit J̄ Dau. de ca.

Impa. Alexan. a. Apol. r̄ alijs.

Titū. lxxij. **L**ex. j. Atā sniaz̄ dicit̄ quā ideo vires nō h̄re cōtēditis qz̄ p̄ res p̄i indicatas a q̄b̄ p̄uocatiō nō ē lata sit. **C**ui rei p̄bationē si p̄zoptā bētis etiā citra p̄uocatiōis admiculū qd̄ ita p̄nūciatū est snie auctoritatez̄ non obtinebit.

Sententia lata p̄ ius cōstitutionis est ipso iure nulla. secus si p̄ ius ligatoris. b. d. fm̄ Bar. vel sic. Snia p̄ legis tenore lata errore exp̄f̄so i ea v̄z ipso iure. Lata v̄o p̄ errore facti seu p̄ ius partis valet s. appellari pōt b. d. fm̄ Sali. vel sic. Snia que p̄tinet exp̄f̄ sum iuris errore est ipso iure nulla r̄ sic nō est necessaria appellatio. secus si nō exp̄f̄ mitur error: licz̄ sit lata p̄ ius quia tunc valet sed est iniqua. ideo nisi puocetur transit in rem iudicatam. b. d. J̄ Dau. de ca.

Idem. a. capitaneis. **L**ex. ij.

Sistio de successiōe eēt r̄ iudex dat̄ a p̄fide p̄uicie p̄nunciavit potuisse defunctū r̄ minorē. xiiij. an. testm̄ facere: ac p̄ b̄ auiā poriorē eē: sniam eī p̄ tā manifesti iuris formā datā nullas h̄re vires palā est: r̄ ideo in hac specie nec puocatiōis auxiliuz̄ necessariū fuit. **N**ō si cū de etate q̄reref̄ iplesse defunctū q̄rtūdecimū annū r̄ p̄ hoc iure factū testm̄ p̄nunciavit nec puocasti aut post appellatiōis impletā cām destitisti: rez̄ iudicatam retractare non debes.

Causa p̄iudicialis impedit electionem ad munera. b. d. Bart. vel sic. Suspēso genere suspenditur quelibet eius species r̄ indiuiduū. v̄z sic. Suspēso p̄ncipali suspē

dif̄ secundarium. b. d. fm̄ bal. v̄ sic. Appel las a munere decurionatus interiz̄ dū electus nō appellat sibi n̄ p̄iudicat. b. d. h̄z̄ Sa ly. v̄ sic. Causa p̄iudicialis quo usqz̄ p̄det ipedit exerceri als̄ particlares iō si exercēt n̄ valēt nec ē necessaria appellatio. p. d. ca.

Imp. Sor. a. Ingenuo. **L**ex. iij.

Simplifimos iudices cogitōe puocatiōis quā te ob id iterpo fuisse dicit qz̄ decurio noiat̄ esses: ad dūuiratū vocat̄ es: manifestū est p̄iudicium future notioi memoratoz̄ iudicum fieri non potuisse.

Non valet sententia pluriū delegatorum nisi oēs sententiēt. b. d. Bar. vel sic. Cū plures sunt delegati in vna causa sentētia lata ab vno vel ab aliquibus ex eis non in teruenientibus alijs est ipso iure nulla. iō necessaria nō est appellatio. J̄ Dau. de ca.

Imperatores Valē. Sal. r̄ Valeri. aaa. Jul. **L**ex. iij.

Quā magistrat̄ datos iudices r̄ vnū ex his p̄nunciaste p̄ponas: nō videf̄ appellandi necessitas fuisse cum snia iure nō teneat.

Impositio mulcte vltra qz̄ iudex possit ex sua iurisdictione est ipso iure nulla. b. d. Bar. vel sic. Vbi iudex excedit terminos r̄ fines iurisdictionis snia est ipso iure nulla r̄ ideo nō est opus appellare. Ja. bu. v̄ sic. Excessus in tāto vitiat in toto. vel sic. Iudex qz̄ iurisdictionē superioris assumit redit actū suū totaliter nullū. b. d. fm̄ bal. r̄ est no. lex. vel sic. J̄ Propter appellatiōez̄ annullaf̄ ipositio mulcte vltra iurisdictionē b. d. h̄z̄ Sa. v̄ sic. Vbi iudex excedit metaz̄ sue iurisdictionis n̄ valz̄ snia ipso iure. p. de ca.

Imperatores Carus et Carin.

Et Nume. aaa. Domi. **L**ex. v.

Ertā rōne r̄ sine mulctare p̄fides possunt. **Q**uod si aliter et contra legis statutum modum puuicie p̄ses mulctam vobis irrogauerit: dubium non est id qd̄ contra ius gestum videtur firmitatem non tenere r̄ sine appellatiōe posse rescindi.

Nō valet snia lata p̄ iudicē delegatuz̄ extra tēp̄ cōmissionis. qd̄ dicit si nō eo die idē dicas si non eadē hora tēpus cū omni actu p̄currit r̄ in naturā illius actus p̄uertit: vt patet in p̄scriptionibus: r̄ ad non tēpus sequit̄ n̄ ens. b. d. h̄z̄ bal. vel sic. Snia delegati lata vltra tpā sue delegatiōis n̄ valet: r̄ appellatiōe submota vt frustra: toria delegas̄ ex integro cognoscit. b. d. h̄z̄ Sal. v̄ sic. Snia delegati lata extra tēpus vel vltra tēpus appositū in sua delegatiōne non valet tan q̄ lata a non habēte iurisdictionē: r̄ appellatiō non est necessaria. b. d. h̄z̄ vnū intellectū. fm̄ aliū dicit qz̄ sentētia lata non in termino peremptoz̄ ad quem

Ertā. possunt. vt. s. de modo mulctarū. l. fi.

Non tenere. ipso iure. sed secus in pena vt si in q̄drupluz̄ condēauerit ex furto non manifesto valet snia. vt. ff. de bis q̄ no. iſa. l. qd̄ ḡ. §. pena. s. i mulcta si modū nō excessit valet snia. sed appellat̄. vt. s. de ap. l. r̄ in mulctis. Sūt r̄ alie differentie inter penā r̄ mulctā.

bat cām legib̄ iuari. vt. ff. de re iud. l. cū p̄latis. r. l. p̄ses. s. z̄ dic qz̄ si exp̄f̄se p̄ formaz̄ iuris iudicat: vt si p̄nūciat minorē. xiiij. annis testari posse ipso iure nō tenet snia vbi aut nō exp̄f̄se dicit p̄tra formaz̄ iuris vt si p̄nūciat hūc boiez̄ testari posse q̄ erat mior tūc siue putet cām legibus iuari siue non tenet snia. Et qd̄ dicit in illa. l. cū platis ḡra exēpli dicit r̄ euidētie. nāz̄ r̄ idē si nō putaret cām legibus iuari. J̄tē in illa. l. p̄ses nō exp̄f̄sit erroz̄ in snia: i casu tñ lz̄ nō fuerit erroz̄ exp̄f̄sus in snia. tñ snia ē ipso iure nulla. vt. s. si ex fal. alleg. l. j. r̄ idē p̄tigit in terdū in decreto qd̄ ipso iure nullū ē. vt. ff. d̄ tu. r̄ cur. da. ab his. l. seie. Refert̄ ḡan p̄ ius legis vel p̄stois sit lata: an v̄o p̄ ius litigatoris: qz̄ tūc in scdo gradu valet. vt bic. r. ff. q̄ sen. sine ap. l. j. r. s. l. p̄iori.

Sicut vt p̄ponis. ab electiōe decurio nat̄ appellasti: si ea p̄dēte elect̄ eras dūuir nō t̄ electio cū em̄ dūū vir eligit ex decurioni bus nō an p̄t eligi dūū iur q̄ te decurionē esse p̄stiterit. vt. ff. de decu. l. honozes. §. his qui.

Dre iudiciū. sic p̄. ff. de vac. mu. l. ij. §. qui ad miera. r̄ de iure im. mu. semp. §. hoc circa. **Q**uā magistrat̄ nō teneat. vt in aut. vt ind. non ex. fa. ius. §. sinantē. r. ff. de re iud. l. duo ex tribus. in p̄n. r̄ distinguitur in plurib̄ delegat̄: qz̄ pluriū sniaz̄. vt. ff. de arbi. itē si vn̄. §. fi. r. l. fi. dūmo oēs iudicēt. vel si pares sūt in p̄dēti est do. nec delegas̄ approbante rit. vt. ff. d̄ re iud. l. duo iudices. si v̄o sunt ordinarij r̄ ipares valz̄ snia pluriū. vt. ff. de re iud. l. pōponius. r. l. duo ex tribus. si aut̄ eq̄les sunt tunc valet q̄ p̄ libertate ferf̄. in alijs aut̄ illa q̄ p̄reo. vt. ff. de re iud. l. inter pares. r. ff. de in. offi. testa. si pars.

Snie diuerse si ferat̄ a pluribus qd̄ iuris.

Pena et mulcta dif ferunt.

vt. ff. de ver. sig. l. aliud. §. inter. r. l. si qua pena.

Am nō ex eo. sed deductis. i. plongatis.

Alieniore. i. longiore.

Cognoscat. vt. s. quō r qñ ind. si vt pponis. r hoc nisi forte ptinꝝ cōsensu progata esset dies. vt. ff. de indi. l. h. §. sed r index.

Aenales. qz p/

Cio obtēte sūt. secus si p grāz. vt. ff. ad treb. seruo inuito. §. cū ptoz. nā ibi tenet: s3 daf restitutio. vt. ff. de re iudi. l. diuus. nisi in casu vbi nō valet ambitioe vī grā lata. vt. r. s. si ex fal. alleg. l. si. naz inimi citiaruz etiā causa retra ctat sentētia. vt. ff. d arbi. non distinguemus. §. cum quidam.

Infirmas. secus in sentētia arbitraria quā do pōt agi ad penā: sed tñ obstat doli exceptio. vt. ff. de arbi. ita demū. r. s. de arbi. l. iij. Ipso ergo iure nō valet sen tētia iudicis vt bic. In dex accusari etiā pōt. l. inf. repetundarū. vt. j. ad. l. inf. repet. iubemꝝ. r litem facit suā. vt. ff. de indi. l. si filiusfamili as. r qui corrupit cām amittat. vt. s. de pe. iud. di. l. j. r. ij. Ac.

Si pater. in habi lem. vt qz nō ba buit als honozē: r nūc nō vocat ad maiorem. Vel qz inuenit p̄tinua re honozē qd fieri non pōt. vt. ff. de mu. r ho. l. honoz. §. gerēdoz. nā r bec est inhabilitas qz est minor. xv. annis: vt h subsc. r. ff. de mu. r ho. l. ad republicaz. r j. g etate. l. h. li. r. ff. d decur. l. nō tm. nisi filij suppleat. vt. ff. de mio. l. h. r. iij. ergo subaudif h maxie. Vel dic si. i. qz r sic nil subandias.

Quā. p quia.

Etati. scz in. xv. an no. vt. s. dixit.

Remonebit. nec p̄ peo tenebitur. vt. s. ne pater p filio. si filius.

Veteranis. ho nestaz. vt quia xx. annis militauerat. vt. j. de excu. vetera. l. h. Vel si infra certum tēpus fuit assumptus r illud finitum est.

Vel causaria. que ppter valitudinem sol nit a laboribus militie.

vt. ff. de his qui no. infa. l. h. §. ignominie. sed qui ignominiose remitti tur est infamis. r ideo p̄nilegia non habet: vt ibidem dicitur.

Personaliū. psonale munus est qd cū animi p̄uisione r corpa lis laboris intentioe sine aliquo detrimento ppetrat: vt tutela r cura r similia. vt. ff. de mu. r ho. l. munerum. §. j. A patrimonialibus autē nec milites nec veterani excusant. vt. s. de vectigal. l. iij. r. ff. de puil. veterano. l. h. in fi. r. l. pe. §. j.

Prouocadi. si fuerunt noiati ad munera eis legibꝝ remissa: quod nō est in alijs qui vacationē hnt. vt. s. de ap. l. cives. r. l. ei qui. excusa re tñ se debet. vt. s. d excu. vete. l. h. alr agnosce videt r subire tenent vt. ff. de puil. vete. l. si. in fi. hnt r alia p̄uilegia veterani. vt. j. de pe. ho

fuit citatus nō valet. b. d. Dau. de ca.

Idem. aaa. Germano. Lex. vi.

Quā nō ex eo die quo p̄ses p quincie p̄cepit index ab eodez datꝝ pnūciauerit: s3 deductis die bus alieniore tpe sniam dedisse pro ponatur ne ambages frustra inter posite puocatōis vterius negociū protrabāt: p̄ses pronicie super stitiosa appellatione sumnota ex in tegro inter vos cognoscat.

Sentētie late p̄cio sunt ipso iure nulle secus si essent late gratia. hoc dicit bar. vel sic. Sentētia lata a corrupto per pecuniaz est ipso iure nulla: r appellatione est necessa ria. b. d. Dau. de ca.

Imperatores Diocle. r Max. aa. Nicago. Lex. vij.

Aenales sententias q̄ in mer cedem a corruptis iudicibꝝ pferun tur: etiā citra interposite puocatio nis auxiliū iam p̄zidē a diuis p̄nci pibus infirmas esse decretū est.

Adinor etate vocatus ad decurionatū est sine appellatione tntus mero iure: maxie si pater nō p̄sentit. b. d. Bal. vel sic. Defe ctus etatis reddit nominatioez ad munera publica ipso iure nullam: r etiam p̄uilegiū immunitatis: ideo appellatione nō est neces saria. b. d. cum. l. seq. Dau. de ca.

Idem. aa. Constan. Lex. viij.

Si pat̄ tuus cuz decurio crea reris nō p̄sentit. r. xv. annos etatis agis: aditꝝ p̄ses puicie si inha bilē te ad eūdē decurionatꝝ honozē esse p̄spererit: qñ h mōi etatibꝝ etiā p̄ termisā appellatione subueniat: in i quā nominationē remouebit.

Veteranus habēs immunitatez vaca tionis nō tenet si cōtra immunitatem voca tur ad munus. b. d. r est spāle in militibꝝ b. d. Bal. vel sic. Si veteranus habēs imu nitatē vocef ad munera personalia non te netur appellare quia vocatio vel electio est nulla. b. d. fm Saly.

Idem. aa. r. cc. Ruffi. Lex. ix.

Veteranis q̄ in legione vl ve xillatioe militātes post vicesima sti pedia honestā vl causaria missioez p̄secuti sūt: onez r mūez p̄sonaliū vacationē p̄cessum. h mōi autē indulgentie n̄re tenore remuneran tes: fidā deuotioez militū n̄oz etiā puocadi necessitatem remisimus.

Appellationibus supuacnis non vti

noz. r. ff. de p̄nile. vete. p totū. r de his qui nō imple. sti. l. si. lib. x.

Omnem. sic extra. e. vt debitus bonoz.

Confiteat. in sorte. sed index tenet qui nihil de sumptibꝝ dicit. vt. s. de indi. pperandum. §. sin autem.

Iudicibꝝ. p minore: qui r appellatꝝ pedanei indices quo ad sum

ptus: qz humilioza di scepāt negotia. vt. s. de peda. iudi. l. si. Acc. **P**rouocatioe. i. qz victꝝ nō appellat. r sic cōsultationē non intro ducit. h. veriꝝ nō p̄se quitur l3 appellat. **E**ius. r alteriꝝ par tis. sed p̄. s. de fruc. r li ti. expē. l. terminato. So lu. vt ibi: qz ibi non fuit appellatum. **D**iffiniētibꝝ. s. am plioz in sumptibꝝ. s. de ap. l. ampliozem.

Sed nec. duo dicit

Impa. Justia. Adenne. p̄. p̄.

Omnem honozē sal. Lex. x.

Omnem honozē sal. Lex. x. uū iudicibꝝ reseruātes: si qñ vna pars quasi lesa per diffinitiaz eoz sniam puocatioe vfa fuerit: in terdicimꝝ alteri p̄ri q̄ vicit p̄ h tātū modo qz nihil cape p sumptibus li tis vel detrimētis vel minꝝ q̄ opoz tuerat iussa est puocationē offerre: cū r ipsa decisionē litis recte factaz esse cōfiteatur: iudicibus. s. siue flo rentissimis p̄oceribꝝ sacri n̄ri pala cij: siue his quibꝝ p minore litū est i matione cōsultationes delegant. si perspexerint adiuuādū esse victozē sup sūptū p̄ceptione etiā sine puo catioe eius hoc statuētibus: r iustā eozūdem sumptūū quantitatē diffi nientibꝝ. **S**ed nec occasione cō sultationis introducēde victori puo care concedimus: cū r p̄scis le gibus liceat ei sine prouocatiois au rilio eandem consultationem diffe rēte suo aduersario introducere: r nos ei nihilominꝝ hoc permittimꝝ iniuriā ex supernacua prouocatio ne iudicibus fieri prohibentes.

Quoz appellationes nō recipiūt

Contumax in non veniēdo nō audif appellas. b. d. fm Saly. vel sic. Verꝝ ptu max nō appellat. b. d. bar. r Dau. de ca.

Imperator Anto. a. Sabino.

Titulus. lrv. Lex. j.

Ius qui per contu maciam absens cū ad agēdam cāz vo catus eēt condēna tus ē: negotio p̄ri summatiz p̄scruta

qñqz ideo: qz necessaria non est. vt. s. ti. j. quandoqz ideo: qz nō merea tur appellatoz audiri de quibus hic dicit.

Ius qui p cōtumaciā. s. verā. vt qz inuentꝝ non venit. vt hic. r. s. de indi. pperandū. §. cum aut. r in aut. de indi. §. appellationibꝝ. col. vj. r. ff. de re iudi. l. cōtumacia. r. ff. de ap. l. ex cōsensu. §. cum nō fictaz: qz tunc appellat. vt. ff. de iudi. l. r post. §. si. Item fuit ptumax in nō veniēdo. secus si in nō ex hibēdo vel in nō restituēdo qz tunc appellat: vt. ff. de app. creditoz. §. infusus. que est p̄. Quid aut si quis est cōtumax in nō iurādo de calum nia. videt qz possit appellare. arg. dicte. l. creditoz.

Summatim. sed quō potuit indicari cū non sit liquidum. vt. s. de iudi. pperandū

Index male iudicial punitur.

Quoniam duplex

Contu max an possit appellare.